

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ετών 2002 – 2004

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Α΄

Σελ.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΕ ΣΥΝΤΑΞΗ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πολιτικών υπαλλήλων, γενικά.....	1 - 4
Οικογενειών.....	4 - 14

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Στρατιωτικών, γενικά ως και ιδιωτών υπαγομένων στις περί στρατιωτικών συντάξεων διατάξεις	14 - 18
Οικογενειών.....	18 - 24

III. ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.....	24 - 25

IV. ΔΗΜΑΡΧΩΝ – ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	25 - 26

V. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ – ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ.....	26 – 29

VI. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Υπαλλήλων, γενικά.....	30 - 31
Οικογενειών.....	31 - 34

VII. ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπαλλήλων, γενικά.....	34 – 35
Οικογενειών.....	35 – 36

VIII. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Οικογενειών.....	36 – 37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Σελ.

ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Βασικός μισθός.....	38 – 43
Επίδομα γάμου-τέκνων.....	43 - 49
Επίδομα ευδοκίμου παραμονής.....	49 - 50

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Βασικός μισθός.....	50
Επίδομα ευδοκίμου παραμονής.....	50
Πτητικά εξάμηνα.....	51 - 52

III. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Βασικός μισθός.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες λογίζονται συντάξιμες.....	52 - 63
Υπηρεσίες οι οποίες δεν λογίζονται συντάξιμες.....	63 - 75
Στρατιωτική υπηρεσία.....	75
Υπολογισμός συνταξίμου υπηρεσίας.....	75 – 80

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες λογίζονται συντάξιμες.....	80 - 81
Υπηρεσίες οι οποίες δεν λογίζονται συντάξιμες.....	81

III. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες αναγνωρίζονται συντάξιμες- εισφορές.....	81 - 83

IV. ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες αναγνωρίζονται συντάξιμες.....	83

Υπηρεσίες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται συντάξιμες.....	83 - 84

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Δ ´

ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.....	84 - 87
II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.....	87 - 89
III. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.....	89 - 90

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ε ´

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ.....	90
ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ.....	90 - 91
ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ Α.Σ.Υ.Ε.....	91 - 93

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο ΣΤ ´

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.....	93 - 100
ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ.....	100 - 101
ΣΥΡΡΟΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ Η ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.....	101 - 103
ΑΠΩΛΕΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.....	103 - 104
ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.....	104 - 106

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ζ ´

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 4 του Α.Ν. 599/1968.....	106 - 110

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Η ´

ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.....	110 - 126
II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.....	126 - 128
III. ΔΗΜΑΡΧΩΝ-ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.....	129
IV. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.....	129 - 131

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ 1945-1950 (Α.Ν.835/1948).....	132

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΙΔΙΩΤΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΓΕΝΙΚΑ.....	132 - 136

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.....	136

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

I. ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Αγωνιστών (Ν.1543/1985).....	137 - 139
Αγωνιστών (Ν.1863/1989).....	139 - 141
Διαδικασία αποδείξεως παθήσεως.....	141 - 142
Οικογενειών, γενικά.....	142 - 143

II. ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΟΓΑ

Αγωνιστών.....	143 - 145

III. ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Αγωνιστών.....	146

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τακτικών υπαλλήλων.....	146 - 147

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ – ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Γενικά.....	148 - 157
Εκκρεμοδικία.....	158
Αρμοδιότητα.....	158 - 166

Προθεσμία.....	166 -171
Ένσταση.....	171 -176
Αίτηση αναθεωρήσεως.....	176 - 179
Αίτηση επανεξετάσεως.....	179
Έφεση.....	179 - 193
Αναστολή εκτελέσεως.....	193- 194
Αίτηση αναιρέσεως.....	194- 203
Επιδόσεις.....	203- 208
Πληρεξουσιότητα.....	208
Παραμπίπτων έλεγχος.....	208 - 209
Παρέμβαση.....	209
Δεδικασμένο.....	209 - 210
Επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης.....	210- 212
Συνταγματικότητα διατάξεων.....	212- 213
Διαδικασία ψηφίσεως συνταξιοδοτικού νόμου.....	213
Αίτηση διορθώσεως.....	214- 215
Διακοπή – κατάργηση – συνέχιση δίκης.....	215- 219
Επανάληψη διαδικασίας έκδοσης απόφασης Ε.Σ.....	219 - 220

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ετών 2002 – 2004

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΕ ΣΥΝΤΑΞΗ

I. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πολιτικών υπαλλήλων, γενικά

1 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα καθηγητή Α.Ε.Ι. Θεμελιωτική μόνο η παρεχόμενη με την ιδιότητα του καθηγητή.

Δε θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης καθηγητής Α.Ε.Ι., ο οποίος δε συμπλήρωσε πλήρη δεκαετή πραγματική υπηρεσία (θεμελιωτική) με την ιδιότητα του καθηγητή. Για τη συμπλήρωση της απαιτούμενης δεκαετίας δε μπορεί να συνυπολογιστεί η κατά τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περ. μη΄ του Συνταξιοδοτικού Κώδικα αναγνωριζόμενη ως συντάξιμη προϋπηρεσία του αναιρεσειόντος ως καθηγητή σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής, αφού η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα ρητά απαιτεί η δεκαετής αυτή υπηρεσία να έχει διανυθεί με τις αναφερόμενες σ΄ αυτή ιδιότητες σε Α.Ε.Ι. ή σε ισότιμες με αυτά Ανώτατες Σχολές της χώρας. (Ολ. 2203/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 , άρθρο 1 παρ. 1 περ. ε΄ - εδ. β΄

« « άρθρο 1 παρ. 1 περ. μη΄

2 Δικαίωμα συντάξεως των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ . Υπολογιζόμενες υπηρεσίες για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. απαιτείται αφενός η απομάκρυνσή τους από την υπηρεσία να έγινε, λόγω συμπλήρωσης του νομίμου ορίου ηλικίας και αφετέρου η συμπλήρωση δεκαετούς τουλάχιστον πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, δε θεμελιώνει δικαίωμα σε σύνταξη ο Λέκτορας που απομακρύνθηκε από την υπηρεσία χωρίς να συμπληρώσει το νόμιμο όριο ηλικίας και έχοντας κάτω των 10 ετών πραγματική συντάξιμη υπηρεσία στη θέση αυτή. Οι λοιπές υπηρεσίες που ισχυρίζεται ότι έχει προσφέρει σε χώρες του Εξωτερικού ανεξαρτήτως του ότι δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο προς απόδειξή τους δε μπορεί να προσμετρηθούν στην λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του, αφού και αν ακόμη προσμετρούνταν δεν δικαιούται σύνταξης, καθόσον και πάλι δεν συμπληρώνει την απαιτούμενη κατά νόμο 20ετή πραγματική συντάξιμη

υπηρεσία. Ούτε στρατιωτική θητεία μπορεί να προσμετρηθεί στη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του αφού δεν συμπληρώνει την απαιτούμενη 3ετή πραγματική υπηρεσία τακτικού υπαλλήλου. (Τμ. ΙΙ 1747/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1 παρ. 1 περ. ε'εδαφ. β'.

3 Ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς παραπληγικών . Έννοια «παραπληγικού».

Έσφαλε η προσβαλλόμενη πράξη, απορρίπτοντας το αίτημα του εκκαλούντος για κανονισμό σ'αυτόν αυξημένης (πλήρους) σύνταξης κατά τις διατάξεις περί παραπληγικών καθόσον, σύμφωνα με τη σχετική (ομόφωνη και πλήρως αιτιολογημένη) γνωμάτευση της ΑΣΥΕ πάσχει αυτός από πάθηση που «ισοδυναμεί» με παραπληγία και η καταλειπόμενη σ'αυτόν αναπηρία ανέρχεται σε ποσοστό 100% , εμπίπτει στις ρυθμίσεις των άρθρων 1 παρ. 1 περ. α'εδ. προτελευταίο και 15 παρ. 7 του Σ.Κ., αφού κατά την αληθή έννοια των ανωτέρω διατάξεων στο θεσπιζόμενο με αυτές ευνοϊκό συνταξιοδοτικό καθεστώς υπάγονται όχι μόνο οι πάσχοντες από «παραπληγία» με τη στενή ιατρική έννοια του όρου αυτού, αλλά και οι πάσχοντες από παθήσεις που επιφέρουν , κατά την κρίση των αρμοδίων υγειονομικών οργάνων, την ίδια με αυτή μορφή αναπηρίας, που έχουν δηλαδή «ισοδύναμο» από λειτουργική άποψη αποτέλεσμα. (Τμ.ΙΙ 969/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1 παρ. 1 περ. α'εδ. προτελευταίο

« « άρθρο 15 παρ. 7

4 Δικαίωμα συντάξεως πρώην Νομάρχη.

Νομάρχης που παραιτείται έχοντας 3ετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση αυτή και συνολική πραγματική συντάξιμη υπηρεσία άνω των 15 ετών , θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 του Σ.Κ. με βάση τη διάταξη του άρθρ. 19 παρ. 7 του ν. 2084/1992. Στην περίπτωση αυτή τα οικονομικά αποτελέσματα της σύνταξης ανατρέχουν στην 1^η του μήνα έκδοσης της σχετικής πράξης κανονισμού, εφόσον πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2084/1992 (7-10-1992) ο ανωτέρω παραιτήθηκε από τη θέση του Νομάρχη έχοντας όλες τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ορίζονται στο άρθρο

19 παρ. 7 του νόμου αυτού. Η διάταξη που προσδιορίζει τα οικονομικά αποτελέσματα της ανωτέρω σύνταξης στην 1^η του μήνα έκδοσης της οικείας πράξης κανονισμού δεν αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. (Τμ. ΙΙ 190/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1 παρ. 1 περ. α΄ και 7
ν. 2084/1992, άρθρο 19 παρ. 7

5 Προϋπόθεση για απώλεια δικαιώματος συντάξεως ή καταδίκη σε ποινή κάθειρξης.

Ο υπάλληλος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή φυλάκισης για κλοπή που στρέφεται κατά του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ. δεν χάνει το δικαίωμα σύνταξης, αντίθετα προϋπόθεση για την απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος είναι η καταδίκη αυτού σε ποινή κάθειρξης για την ως άνω αιτία (Τμ. ΙΙ 593/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 62

6 Πολιτική σύνταξη κατά τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας.
Προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η ανικανότητα του εκκαλούντος (ψυχωτική διαταραχή με ενεργό ψυχοπαθολογία χωρίς αγωγή και χωρίς ιατρική παρακολούθηση) δεν προήλθε, σύμφωνα με τη σχετική ομόφωνη και αιτιολογημένη γνωμάτευση της ΑΣΥΕ, πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας του. Επομένως, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 1 περ. στ΄ του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, για να δικαιωθεί ο εκκαλών σύνταξης κατά τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας. (Τμ. ΙΙ 975/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1 παρ. 1 περ. στ΄

« « « 17 παρ 1 , 3
« « « 23

7 Δικαίωμα συντάξεως υπαλλήλου απολυθέντος, λόγω αδικαιολογήτου αποχής

από τα καθήκοντά του. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. α΄ του Σ.Κ. έρχεται σε αντίθεση με την συνταγματική αρχή της αναλογικότητας.

Η πειθαρχικώς κολάσιμη συμπεριφορά του υπαλλήλου δεν τελεί σε άμεση σχέση με το συνταξιοδοτικό καθεστώς αυτού, ώστε να αποτελεί το κριτήριο για την απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αλλά (τελεί σε άμεση σχέση) με την υπηρεσιακή κατάσταση του εν ενεργεία υπαλλήλου και μπορεί, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, να οδηγήσει σε απόλυση αυτού. Περαιτέρω, η ίδια κύρωση, ως δυσμενές μέτρο, το οποίο ακολουθεί τον απολυθέντα μέχρι το πέρας του βίου του, εμφανίζει τέτοια ένταση και διάρκεια, που θέτει σε κίνδυνο τη διαβίωσή του με τη στέρηση των στοιχειωδών μέσων, για την κάλυψη των βιοτικών του αναγκών και μάλιστα σε μία ηλικία που η δυνατότητα αναπλήρωσης της ως άνω παροχής καθίσταται, αν όχι αδύνατη, λίαν δυσχερής, με άμεση συνέπεια ακόμα και την προσβολή της ανθρωπίνης αξιοπρέπειάς του (άρθρο 2 παρ. 1 Σ.). Τα ανωτέρω μειονεκτήματα που συνεπάγεται το προαναφερθέν μέτρο είναι δυσανάλογα προς το δημόσιο σκοπό που επιδιώκεται μ΄αυτό, δηλαδή την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας, ενόψει του ότι ο σκοπός αυτός υπερακοντίζεται κατάδηλα, αφού μπορούσε να επιτευχθεί με ένα άλλο μέτρο εξίσου αποτελεσματικό, αλλά λιγότερο επαχθές. Επομένως, η άνω διάταξη (άρθρο 62 παρ. 1 περ. α΄ του Σ.Κ.) έρχεται σε αντίθεση με την, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, συνταγματική αρχή της αναλογικότητας και ως εκ τούτου είναι ανίσχυρη. (Ολ. 1492/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 2 παρ. 1.

π.δ. 166/2000, άρθρο 62 παρ. 1 περ. α΄

Οικογενειών

8 Διαζευγμένη θυγατέρα πολιτικού συνταξιούχου. Κρίσιμος χρόνος για τη γέννηση του δικαιώματός της. Μη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης κατά μεταβίβαση λόγω ύπαρξης ενεργού ασφαλιστικού δεσμού.

Κρίσιμος χρόνος, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος διαζευγμένης θυγατέρας, σε περίπτωση διάζευξης της μετά το θάνατο του πατέρα της, είναι ο χρόνος

λύσης του γάμου της (σχετ. Τμ. ΙΙ 1777/1991, 910/1992, 234, 271/1995, 196/2000).

Δεν θεμελιώνει δικαίωμα σε σύνταξη διαζευγμένη θυγατέρα ασφαλισμένη σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης, εφόσον η ασφάλιση αυτή, κατά τον κρίσιμο χρόνο, δεν είναι απλώς περιστασιακή αλλά ενεργός και ικανή, υπό τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, να οδηγήσει σε χορήγηση σύνταξης από τον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό (σχετ. Ολομ. 1338/1994, Τμ. ΙΙ 324, 2147/1996, 44, 1095/1999, 196/2000, 84/2001). (Τμ.ΙΙ 103/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρ. 5 παρ. 1 εδ. γ
ν. 1654/1986, άρθρο 9

9 Δικαίωμα σύνταξης χήρου συζύγου αποβιώσασας Καθηγήτριας Ελληνίδας το

γένος, που υπηρέτησε σε σχολεία της Κύπρου, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμα με εκείνα του Ελληνικού Κράτους.

Δε δικαιούται συντάξεως κατά μεταβίβαση χήρος σύζυγος αποβιώσασας στην υπηρεσία πολιτικής υπαλλήλου, καθηγήτριας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία υπηρέτησε με διαδοχικές αποσπάσεις άνευ αποδοχών σε σχολεία της Κύπρου, διότι από τις ισχύουσες διατάξεις του Σ.Κ. δεν αναγνωρίζεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά μεταβίβαση, από το Δημόσιο Ταμείο στις οικογένειες όσων υπηρέτησαν σε έμμισθες θέσεις Καθηγητών – Καθηγητριών σχολείων της Κύπρου, χωρίς να μισθοδοτούνται από το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλους ειδικούς πόρους.(Τμ. ΙΙ 189/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1, παρ. 1 περ. α΄
« « άρθρο 3, παρ. 1 περ. α΄
« « άρθρο 11 παρ. 2
« « άρθρο 5 παρ. 1 περ. α΄

10 Μη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος χήρας αν από την τέλεση του

γάμου δεν πέρασαν δύο χρόνια και δεν απεκτήθη τέκνο. Δεν αντίκειται στο άρθρο 2 παρ. 1 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος, η σχετική συνταξιοδοτική διάταξη.

Δε θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα χήρα πολιτικού συνταξιούχου που δεν απέκτησε από αυτόν τέκνο, και από την τέλεση του γάμου τους μέχρι το θάνατο του συζύγου της δεν πέρασαν τουλάχιστον δύο πλήρη έτη. Η συνταξιοδοτική διάταξη, με την οποία γίνεται διάκριση των γάμων ως δημιουργικών ή όχι ένομων συνεπειών, αναλόγως προς το χρόνο κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος ενός των συζύγων, δεν αντίκειται στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, που προστατεύει την αξία του ανθρώπου, ούτε στο άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος, που προστατεύει την οικογένεια και το γάμο γενικά, χωρίς διακρίσεις και τούτο γιατί : α) η μεν προστασία του γάμου κατά το Σύνταγμα δε νοείται κατ'ανάγκη μόνο με την έννοια της συνταξιοδοτικής προστασίας και μάλιστα με την υποχρέωση του κοινού νομοθέτη να θεσμοθετήσει τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος υπέρ της χήρας με μόνη την τέλεση του γάμου, άσχετα από τη διάρκειά του, αλλά κυρίως με τη γενική έννοια της λήψεως των ενδεικνυομένων εκάστοτε ανάλογα με τις περιστάσεις, μέτρων, για τη στερέωση του γάμου ως δεσμού και ως πυρήνα οικογενειακής και κοινωνικής αναπτύξεως, τούτο δε προεχόντως επιτυγχάνεται, με την κατά το δυνατό μακρύτερη διάρκεια του γάμου και β) η συνταγματική προστασία του γάμου ως θεσμού, δεν αναιρείται, ούτε η ανθρώπινη αξία των συζύγων θίγεται, από το γεγονός ότι ο νομοθέτης, θέτει IN ABSTRACTO ως προϋπόθεση για τη μεταβίβαση της συντάξεως του ενός συζύγου στον άλλο, την πάροδο ορισμένου χρόνου από την τέλεση του γάμου (Ολ. 1289/2002, 1308/2003, Τμ. II 43/2003, 2189/2004, σχετ. Ολ. 856/1990, 489/1998).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 2 και 21 παρ. 1

v. 1694/1987, άρθρο 15

π.δ. 1041/1979, άρθρο 5 , παρ. 1, περ. α'εδ. β' και γ'

11 Διαζευγμένη θυγατέρα θανόντος πολιτικού συνταξιούχου. Προϋποθέσεις για

τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από μεταβίβαση σε βάρος του Δημοσίου.

Έφεση κατά πράξης της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. απορριπτικής αιτήματος της εκκαλούσας να απονεμηθεί σ'αυτήν ως διαζευγμένη θυγατέρα θανόντος πολιτικού συνταξιούχου, σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 9 v. 1654/1986.

Για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από διαζευγμένη θυγατέρα

θανόντος πολιτικού συνταξιούχου απαιτείται, μεταξύ άλλων, αυτή να μην έχει μηνιαίο φορολογητέο

εισόδημα από το Δημόσιο ή το δημόσιο τομέα ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά, καθώς και να μη λαμβάνει σύνταξη ή να μην έχει ασφαλιστεί για σύνταξη σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης. Φορολογητέο εισόδημα από συντάξεις είναι το εισόδημα που προκύπτει μετά την έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημα κάθε ποσού για φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει αυτό (εισόδημα) καθώς και των κρατήσεων υπέρ ασφαλιστικών ταμείων.

Μη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από την εκκαλούσα καθόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο λάμβανε κύρια και επικουρική σύνταξη, το δε φορολογητέο εισόδημά της από το δημόσιο τομέα υπερέβαινε το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου. Απορρίπτεται η έφεση. (Τμ. ΙΙ 43/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 5 παρ. 1γ'
ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1'

12 Εισόδημα διαζευγμένης θυγατέρας, ανώτερο από το κατώτερο όριο σύνταξης

του Δημοσίου. Μεταγενέστερη μεταβολή της περιουσιακής κατάστασης δε δικαιολογεί επανάκριση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος.

Η αναιρεσείουσα δε δικαιούται συντάξεως από τον αποβιώσαντα πατέρα της, βάσει των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 1654/1986, καθόσον το μηνιαίο εισόδημά της προερχόμενο από εκμίσθωση ακινήτου της, κατά τον κρίσιμο χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ήταν ανώτερο του κατωτάτου ορίου σύνταξης του Δημοσίου.

Ορθά το συνταξιοδοτικό όργανο της Διοίκησης απέρριψε με πράξη του δεύτερη αίτηση της αναιρεσείουσας με την οποία ζήτησε να κριθεί εκ νέου το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα ισχυριζόμενη ότι μεταβλήθηκε η περιουσιακή της κατάσταση και στερείται πλέον εισοδήματος, με την αιτιολογία ότι η συνδρομή των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης ερευνάται με βάση τα κατά το χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού

δικαιώματος στοιχεία και οποιαδήποτε δυσμενής μεταβολή στην περιουσιακή της κατάσταση μετά τον κρίσιμο χρόνο δεν δικαιολογεί νέα κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. (Ολ. 543/2002, 5/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 περ. ββ'.

13 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολιτικού

συνταξιούχου. Δεν αποδεικνύεται υπαίτια συμπεριφορά της εκκαλούσας αναφορικά με την παράλειψη αξιοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων.

Έσφαλε η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. η οποία απέρριψε την ένσταση της εκκαλούσας κατά πράξης του Γ.Λ.Κ. με την οποία απορρίφθηκε αίτησή της για κανονισμό σε αυτή σύνταξης κατά μεταβίβαση ως διαζευγμένης θυγατέρας του πολιτικού συνταξιούχου, με την αιτιολογία ότι αυτή είχε στην κυριότητά της περιουσία, η οποία, με κατάλληλη αξιοποίηση, μπορούσε να της αποφέρει εισόδημα μεγαλύτερο του κατώτατου ορίου σύνταξης του Δημοσίου κατά τον κρίσιμο χρόνο, εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι συντρέχει στο πρόσωπο της εκκαλούσας υπαιτιότητα όσον αφορά την παράλειψη αξιοποίησης κατά οποιονδήποτε τρόπο των περιουσιακών της στοιχείων. (Τμ. ΙΙ 588/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1γ'.

14 Δικαίωμα συντάξεως έγγαμου αδελφού θανούσης αγάμου δημοσίας υπαλλήλου.

Έγγαμος αδελφός δε δικαιούται σύνταξης κατά μεταβίβαση από την θανούσα στην υπηρεσία άγαμη αδελφή του, κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 π.δ. 166/2000 και μόνο εκ του λόγου ότι είναι έγγαμος.

Ο ισχυρισμός του αναιρεσείοντος ότι η ως άνω διάταξη του Σ.Κ. αντίκειται στην αρχή της ισότητας είναι αβάσιμος και απορριπτός. (Ολομ. 150/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα 1975, άρθρο 4 παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρο 6 παρ. 1

15 Συνταξιοδότηση ενήλικου, ανίκανου για εργασία άρρενος τέκνου.

Απαραίτητη

προϋπόθεση να είναι άγαμο και όχι διαζευχθέν.

Από τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 περ. β΄ του Σ.Κ. προκύπτει ότι, μολοντί ο νομοθέτης δε διαλαμβάνει ρητά τον όρο «άγαμο» για τα ενήλικα, ανίκανα για εργασία άρρενα τέκνα, απαραίτητη προϋπόθεση για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος είναι να είναι άγαμα. Αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε στο άτοπο, το ανήλικο και ανίκανο για εργασία κατά 50% αγόρι, που δεν έχει εισοδήματα, συνάπτοντας γάμο κατά τη διάρκεια της ανηλικότητάς του, να χάνει τη σύνταξη του αποθανόντος γονέα και μόλις ενηλικιώνεται να την αποκτά και πάλι.

Συνεπώς ενήλικο άρρεν τέκνο που τελούσε σε διάζευξη κατά το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου πατέρα του δε δικαιούται ανεξαρτήτως της ανικανότητάς του, σύνταξης από μεταβίβαση κατ'εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων. Η ευμενής διάκριση υπέρ των διαζευγμένων θυγατέρων, για τις οποίες προβλέπεται η δυνατότητα θεμελιώσεως συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον συντρέχουν οι τασσόμενες από τη διάταξη του άρθρου 9 του ν. 1654/1986 προϋποθέσεις, έναντι των διαζευγμένων αρρένων τέκνων, για τα οποία δεν θεσπίζεται αντίστοιχη ρύθμιση, δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων. (Τμ. ΙΙ 437/2004, σχετ. Ολ. 410/1996, 357/1997, Τμ. ΙΙ 1648/1988, 1247/2000).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρο 5 παρ. 1 περ. β΄.

16 Διαζευγμένη θυγατέρα. Κρίσιμος χρόνος. Ενεργός ασφαλιστικός δεσμός.

Στην περίπτωση έγγαμης θυγατέρας η οποία διαζεύχθηκε μετά το θάνατο του πατέρα της, κρίσιμος χρόνος, κατά τον οποίο καθίσταται ενεργό και επιδιώξιμο το συνταξιοδοτικό δικαίωμα είναι ο χρόνος λύσης του γάμου. Η προϋπόθεση της ασφάλισης της διαζευγμένης θυγατέρας σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης αποτελεί λόγο μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος εις βάρος του Δημοσίου,

εφόσον η ασφάλιση αυτή, κατά τον κρίσιμο χρόνο, είναι ενεργός και ικανή υπό τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, να οδηγήσει βάσιμα σε χορήγηση σύνταξης από τον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό. (Τμ. ΙΙ 103/2003 σχετ. Ολ. 1070/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 5 παρ. 1γ'.

17 Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης χήρας μητέρας θανούσας στην υπηρεσία πολιτικής υπαλλήλου. Έννοια της απορίας και κύριας συντήρησης.

Για να θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησεως η χήρα μητέρα, αποβιώσαντος στην υπηρεσία υπαλλήλου (άγαμου τέκνου), ο οποίος θεμελίωσε δικαίωμα συντάξεως, απαιτείται να συντρέχουν στο πρόσωπό της, κατά το χρόνο θανάτου του τέκνου της, κατά τον οποίο γεννάται το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, αθροιστικά δύο προϋποθέσεις, ήτοι α) η «απορία», η οποία είναι νομική έννοια και υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο της Ολομέλειας, ως προς την ορθή υπαγωγή σ' αυτήν των πραγματικών περιστατικών που ανέλεγκτα δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας και β) το πραγματικό περιστατικό της «κύριας συντήρησης» της χήρας μητέρας από τον θανόντα. Ειδικότερα, απορία υπάρχει σε κάθε περίπτωση που η χήρα μητέρα δεν έχει επαρκείς πόρους για να αντιμετωπίσει τις βιοτικές της ανάγκες, όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε φορά από τις συγκεκριμένες συνθήκες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η ηλικία, η κοινωνική θέση, η κατάσταση της υγείας και ο τρόπος διαμονής της προστατευόμενης μητέρας. Κύρια δε συντήρηση υπάρχει όταν ο αποβιώσας συντηρεί κατά κύριο λόγο τη χήρα μητέρα του, όχι δε και όταν απλώς συμβάλλει στη συντήρησή της. (Ολ. 534/2004 , σχ.Ολ.101/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 6 παρ. 1 περ. β'

18 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα διαζευγμένης αδελφής κατά μεταβίβαση από το θανόντα άγαμο αδελφό της, πολιτικό συνταξιούχο.

Από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1β' του Σ.Κ. συνάγεται ότι συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά μεταβίβαση από θανόντα άγαμο αδελφό μπορούν να θεμελιώσουν μόνον οι άγαμες αδελφές, οι οποίες είναι άπορες και συντηρούνταν κύρια απ' αυτόν, δεδομένου ότι σκοπός των ερμηνευομένων αυτών διατάξεων του άρθρου 6 (το οποίο άλλωστε

επιγράφεται «πατρική οικογένεια» είναι η παροχή προστασίας από την Πολιτεία σ'εκείνες τις αδελφές στις οποίες παρείχε κατά κύριο λόγο τα μέσα συντήρησης και επομένως, προστάτευε, ο συνταξιούχος αδελφός, μέχρι του θανάτου του. Η αδελφή, συνεπώς, η οποία τέλεσε γάμο, καίτοι διαζεύχθηκε μεταγενέστερα, αποκόπηκε από τον πατρικό οίκο και επομένως, απώλεσε το δικαίωμα συνταξιοδότησης από τον θανόντα άγαμο αδελφό της.

Ο προβαλλόμενος ισχυρισμός ότι η εφαρμοσθείσα διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1β' του Σ.Κ. έρχεται σε αντίθεση με την καθιερούμενη από το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντ. αρχή της ισότητας , γιατί θεωρεί τη διαζευγμένη αδελφή να αποκόπτεται από την πατρική οικογένεια με την τέλεση του γάμου (ενώ δεν συμβαίνει το ίδιο όταν δικαιούται συντάξεως από τον πατέρα κατ'άρθρο 5 παρ. 1 του Σ.Κ.), είναι αβάσιμος. (Ολομ. 540/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1

π.δ. 166/2000 , άρθρο 6 παρ. 1β'

19 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα πατέρα έγγαμου πολιτικού υπαλλήλου που πέθανε

στην υπηρεσία. Προϋπόθεση η ανυπαρξία άλλου δικαιούχου της συντάξεως.

Ο πατέρας του αποβιώσαντος πολιτικού υπαλλήλου δικαιούται συντάξεως από το Δημόσιο Ταμείο από την επομένη του θανάτου του τέκνου του, εφόσον συντρέχουν αθροιστικώς στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα , μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και εκείνη του να είναι άγαμος ο αποβιώσας υπάλληλος κατά το θάνατό του.

Ανυπαρξία δικαιούχου της συντάξεως υπό την παραπάνω έννοια συντρέχει και όταν ο αποβιώσας ήταν μεν έγγαμος (χωρίς τέκνα) κατά το χρόνο του θανάτου του, η χήρα όμως σύζυγός του δεν δικαούται συντάξεως, λόγω της μη συνδρομής μιας εκ των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. β', δηλαδή της μη συμπλήρωσης χρονικού διαστήματος δύο ετών από τη σύναψη του γάμου, διότι σκοπός της διατάξεως, είναι να παρασχεθεί δικαίωμα σύνταξης στα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας σε κάθε περίπτωση ανυπαρξίας δικαιούχου της συντάξεως. (Τμ.ΙΙ 1748/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 5 παρ. 1 εδ. β'

« άρθρο 6 παρ. 1

20 Διαζευγμένη θυγατέρα. Λύση του γάμου με απόφαση αλλοδαπού

Δικαστηρίου. Κρίσιμος χρόνος για τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 9 του ν. 1654/1986. Απόδειξη της ηλικίας.

Η διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από μεταβίβαση εφόσον στο πρόσωπό της συντρέχουν αθροιστικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986 . Στην περίπτωση δε που το διαζύγιο θυγατέρας προαποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου απαγγέλθηκε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου το δεδικασμένο και η από αυτό απορρέουσα έννομη συνέπεια της λύσης του γάμου υφίσταται από τότε που η απόφαση αυτή ισχύει στην αλλοδαπή πολιτεία και όχι από τότε που τυχόν αναγνωρίζεται στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 905 παρ. 4 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τούτο διότι έννομες συνέπειες, που παράγει η αλλοδαπή περί προσωπικής καταστάσεως απόφαση, αναπτύσσονται αυτοδικαίως και στην Ελλάδα χωρίς να απαιτείται προηγουμένως απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που να αναγνωρίζει την ύπαρξη του δεδικασμένου της. (Τμ. ΙΙ 690/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 3

21 Διαζευγμένη θυγατέρα πολιτικού συνταξιούχου που την 31/12/1986 δεν είχε

συμπληρώσει το 40^ο έτος της ηλικίας της δεν μπορεί να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατ'άρθρο 9 του ν. 1654/1986. Απόδειξη της ηλικίας.

Για τη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986 μεταξύ των οποίων και το όριο ηλικίας (40^ο) κατά τη χρονολογία δημοσιεύσεως του νόμου αυτού .

Δικαστικές αποφάσεις, που βεβαιώνουν την ηλικία της διαζευγμένης θυγατέρας, ή ληξιαρχικές πράξεις γέννησης ή πιστοποιητικά, που διορθώθηκαν ως προς τον χρόνο

γέννησης μετά από απόφαση αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου, που δίκασε κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 739 επ. Κ Πολ. Δ.), δεν λαμβάνονται υπόψη από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα για την απόδειξη της ηλικίας της. (Τμ. ΙΙ 1933/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 περ. δδ´
ν. 2683/1999, άρθρα 3 παρ. 6 , 7 και 8
ν. 2812/2000, άρθρο 3 παρ. 4,5,6

22 Δικαίωμα συντάξεως μελών οικογένειας τέως καθηγητή δευτεροβάθμιας

εκπαίδευσης εξαιτίας θανάτου του που οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στην υπηρεσία. Μη συνδρομή βαρέος πταίσματος αυτού.

Δικαιούνται σύνταξη κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 περ. στ´ του π.δ. 166/2000 η σύζυγος και τα άγαμα θήλα ορφανά τέκνα τέως καθηγητή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο οποίος τραυματίσθηκε θανάσιμα σε τροχαίο ατύχημα που προκλήθηκε από τη σύγκρουση του αυτοκινήτου που οδηγούσε με άλλο αυτοκίνητο. Ο θάνατός του οφείλεται στην υπηρεσία και αιτίας αυτής, καθόσον επήλθε κατά τη μετακίνησή του από τον τόπο της υπηρεσίας του και με άδεια αυτής για συγκεκριμένο σκοπό, ενώ δεν προκύπτει ότι οφείλεται σε βαρύ πταίσμα του ίδιου , αφού η παράλειψη από αυτόν να μειώσει την ταχύτητα του οχήματός του σύμφωνα με την κατάσταση και τις λοιπές περιστάσεις της οδού στην οποία κινείτο, αν και αποτελεί παράβαση του Κώδικα οδικής κυκλοφορίας, δεν συνιστά ιδιαίτερος μεγάλη εκτροπή από τη συμπεριφορά του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ανθρώπου (Τμ. ΙΙ 186/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1, παρ. 1 περ. στ´, ζ´
« « άρθρο 5 παρ. 1 περ. α´, β´
« « άρθρο 23

23 Δικαίωμα σύνταξης διαζευγμένης θυγατέρας. Προϋποθέσεις Έννοια

φορολογητέου εισοδήματος. Περιλαμβάνεται σ´ αυτό και η μη κατάλληλη αξιοποίηση

ακίνητης περιουσίας.

Εισόδημα κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 1 περ. ββ΄ του ν. 1654/1986 είναι όχι μόνο εκείνο που η διαζευγμένη θυγατέρα αποκτά με καταβολή από το Δημόσιο σ΄ αυτήν μισθού ή σύνταξης ή εκείνο που αυτή δηλώνει με τη φορολογική της δήλωση, αλλά και εκείνο που η ίδια θα μπορούσε να αποκτήσει με την κατάλληλη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της, πλην όμως από υπαιτιότητά της παραλείπει να αξιοποιήσει, προκειμένου να εμφανίσει ότι διαβιώνει υπό συνθήκες εισοδήματος χαμηλότερου από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου. Τέτοια αξιοποίηση μπορεί να είναι η καλλιέργεια αγροτικού ακινήτου, η εκμίσθωση ακινήτου, η πώληση ακινήτου και δια του τιμήματος αυτού η αγορά άλλου προσοδοφόρου ακινήτου ή η έντοκη κατάθεση του τιμήματος σε Τράπεζα κ.λ.π. (Τμ. ΙΙ 1473/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 περ. ββ

24 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα χήρας μητέρας δημοσίου υπαλλήλου.
Κρίσιμος

χρόνος επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Χήρα μητέρα θανούσας δημόσιας υπαλλήλου (που διαμένει σε πρωτεύουσα νομού), δε δικαιούται κατά μεταβίβαση σύνταξη της θανούσας θυγατέρας της, αν δεν αποδεικνύεται η απορία και η κύρια συντήρησή της από τη θανούσα θυγατέρα της.

Συνταξιοδότηση της χήρας μητέρας από Ι.Κ.Α.

Κρίσιμος χρόνος είναι ο χρόνος του θανάτου της θυγατέρας της.

Μη επίκληση συγκεκριμένης ασθένειας ή αναπηρίας που να απαιτεί αυξημένη διατροφή ή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μη καλυπτόμενη από Ι.Κ.Α.

Λόγω της προχωρημένης ηλικίας και της χαμηλής κοινωνικής θέσης της δεν υφίσταται ιδιαίτερη ανάγκη για αντιμετώπιση βιοτικών αναγκών.

Η μοναδική συμβολή της θανούσας θυγατέρας στη συντήρηση της χήρας μητέρας, με την παροχή απλής στέγασης σ΄ αυτή, που αποτιμάται σε ποσό οπωσδήποτε μικρότερο του ποσού της σύνταξης της μητέρας της, δεν συνιστά κύρια συντήρηση. (Μειοψηφία) (Τμ. ΙΙ 229/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 6 παρ. 1β΄

« άρθρο 22 παρ. 14

« άρθρο 53 παρ. 4

25 Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης διαζευγμένης θυγατέρας. Έννοια φορολογητέου εισοδήματος.

Η αξιούμενη προϋπόθεση, για να δικαιωθεί συντάξεως η διαζευγμένη θυγατέρα, να μην έχει φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, μεγαλύτερο του κατωτάτου ορίου συντάξεως του Δημοσίου, πρέπει να υφίσταται κατά το χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (χρόνος θανάτου του πατέρα ή χρόνος διαζεύξεως, κατά περίπτωση) και να προκύπτει από επίσημα φορολογικά έγγραφα (αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος, αντίγραφο φορολογικής δηλώσεως θεωρημένης από την οικεία Δ.Ο.Υ.). Φορολογητέο εισόδημα από οικοδομές είναι το καθαρό εισόδημα, δηλαδή αυτό που προκύπτει μετά την έκπτωση από το ακαθάριστο (το δηλωθέν) εισόδημα του 25% αυτού, προκειμένου για εισοδήματα από ακίνητα που χρησιμοποιούνται για κατοικίες.

Αναιρετέα η απόφαση του Τμήματος για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 20 του ν.δ.3323/1955 γιατί προσδιόρισε το μηνιαίο εισόδημα της αναιρεσείουσας που προέρχεται από εκμίσθωση διαμερισμάτων, χωρίς να αφαιρέσει το ως άνω πάγιο ποσοστό του 25%. (Ολ. 1282/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 περ. ββ΄
ν.δ. 3323/1955, άρθρο 20

26 Συνταξιοδότηση χήρου συζύγου. Μη συνταγματική η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του π.δ. 1041/1979 που θέτει πρόσθετες προϋποθέσεις.

Η διάταξη της παρ. 3 εδ. α΄ του άρθρου 5 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων κατά το μέρος που θεσπίζει πρόσθετες προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότηση του χήρου συζύγου δημοσίας υπαλλήλου ή συνταξιούχου, πέραν από εκείνες που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση της χήρας, και ειδικότερα τη συνδρομή απορίας και ανικανότητας προς άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 65% στο πρόσωπο του χήρου συζύγου, εισάγει ανεπίτρεπτη ανισότητα

για τους χήρους άνδρες, γεγονός που καθιστά αυτήν αντισυνταγματική και ως εκ τούτου ανίσχυρη. Τη θέση της διατάξεως αυτής, που περιαιρείται ως αντίθετη προς τη συνταγματική αρχή της ισότητας των φύλων, καταλαμβάνει η απομένουσα ευνοϊκότερη ρύθμιση, που αφορά τη συνταξιοδότηση της χήρας συζύγου δημοσίου υπαλλήλου ή συνταξιούχου, η οποία έτσι εκτείνεται και υπέρ της κατηγορίας των χήρων ανδρών που έχουν υποβληθεί στο προαναφερόμενο δυσμενέστερο καθεστώς. (Ολ. 749/2002, σχετ. Ολ. 1273/1996, 607/2001).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα , άρθρο 4 παρ. 2

π.δ. 1041/1979, άρθρο 5 παρ. 1 και 3 εδ. α΄

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Στρατιωτικών, γενικά ως και ιδιωτών υπαγομένων στις περί στρατιωτικών συντάξεων διατάξεις.

27 Θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης από στρατιωτικό κατά τις περί παθόντων
εξαιτίας της υπηρεσίας διατάξεις. Προϋποθέσεις . Δικαίωμα επανεξέτασης από ΑΣΥΕ.

Κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 25 παρ. 1,2 , 26 παρ. 1 ε΄, 45 παρ. 1 και 53 παρ. 1 και 2 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, οι μόνιμοι στρατιωτικοί, που αιτούνται τη συνταξιοδότησή τους κατά τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας, δικαιούνται μία μόνο φορά να επανεξετασθούν από την οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή. Τυχόν μετένσκηση του δικαιώματός τους αυτού για επανεξέταση μη συγκέντρωσης συντάξιμου ποσοστού ανικανότητας έχει ως συνέπεια την καθολική αδυναμία του για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, κατά τις ανωτέρω διατάξεις. Άλλωστε, οι ως άνω μη δικαιωθέντες σύνταξης ανικανότητας στρατιωτικοί δεν δύνανται, επικαλούμενοι επιδείνωση της κατάστασης της υγείας τους, να προκαλέσουν νέα (δεύτερη) επανεξέτασή τους από την οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, κατ'εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 53 του Σ.Κ. , καθόσον οι διατάξεις αυτές αφορούν μόνο εκείνους , που έχουν ήδη δικαιωθεί τέτοιας σύνταξης (ανικανότητας) και όχι αυτούς που δεν μπόρεσαν να θεμελιώσουν αντίστοιχο συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω μη συνδρομής στο πρόσωπό τους, κατά το χρόνο απομάκρυνσής τους από το στράτευμα και εντός εξαμήνου από αυτό, συντάξιμου ποσοστού ανικανότητας (ήτοι 25%), αφού η

τυχόν επιδείνωση της κατάστασης της υγείας των τελευταίων αυτών δεν έχει έννομες συνέπειες τουλάχιστον ως προς τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης κατά τις περιπαθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας διατάξεις. Κατά συνέπεια, τυχόν γνωμάτευση της ΑΣΥΕ που έχει προκληθεί κατ' αίτηση μη δικαιωθέντος σύνταξης ανικανότητας και εκδοθεί είτε μετά από δεύτερη επανεξέταση του αιτούντος κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Σ.Κ., είτε μετά από επανεξέταση, λόγω επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του, κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, δεν είναι νόμιμη και δεν μπορεί ως εκ τούτου να ληφθεί υπόψη τόσο από τα αποφασίζοντα, όσο και από τα δικαιοδοτούντα επί των συντάξεων όργανα για τη θεμελίωση το πρώτον δικαιώματος σύνταξης κατά τις περιπαθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας διατάξεις. (Τμ. ΙΙ 568/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 26 παρ. 1,ε΄

« άρθρο 45 παρ. 1

« άρθρο 53 παρ. 1,3

28 Δε θεμελιώνει δικαίωμα στρατιωτικής σύνταξης πρώην στρατιώτης κατά τις

διατάξεις του π.δ. 1041/1979, διότι η επικαλούμενη νόσος (συγγενής τριτολογία-FALLIOT), δεν οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στη στρατιωτική του υπηρεσία.

Ο αναιρεσειών δε θεμελιώνει δικαίωμα στρατιωτικής σύνταξης κατά τις διατάξεις του π.δ. 1041/1979, διότι η νόσος αυτού (συγγενής τριτολογία-FALLIOT), η οποία διαπιστώθηκε αμέσως μετά την κατάταξή του στο στρατό, δεν οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στην στρατιωτική του υπηρεσία, σύμφωνα με τη γνωμάτευση της ΑΣΥΕ, η οποία είναι ομόφωνη, πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη και συνεπώς υποχρεωτική για το Δικαστήριο. (Ολ. 1287/2002, Τμ. ΙΙΙ 1620/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 26 παρ. 1 περ. ε, 4, 45 παρ. 1, 51.

29 Δε θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης πρώην στρατιωτικός κατά τις διατάξεις του

π.δ. 1041/1979, διότι η επικαλούμενη νόσος «εγκεφαλο-μυελο-πολυριζονευρίτης» ως ενδογενούς φύσεως δεν οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στη στρατιωτική του

υπηρεσία.

Δε θεμελιώνεται υπέρ του εκκαλούντος συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 1 περ. ε΄ του π.δ. 1041/1979 καθόσον η νόσος που επικαλείται εκδηλώθηκε το πρώτον ως «εγκεφαλο-μυελο-πολυριζονευρίτις» κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του στο 424 ΓΣΝΕ Θεσσαλονίκης, ενώ τελούσε σε υπηρεσία, δεν προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας του αφού είναι ενδογενής, οφειλόμενη σε δυσλειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, με ενδεχόμενη γενετική προδιάθεση και σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα τυχούσα ενδονοσοκομειακή λοίμωξη δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει τη γενεσιουργό της αιτία. (Τμ. ΙΙΙ 2192, 2321/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 περ. ε΄, 45, 51.

30 Στρατιωτικές συντάξεις. Συνταξιοδοτικό δικαίωμα μη μόνιμου στρατιωτικού σε περίπτωση ακούσιας απομάκρυνσής του από το στρατό.

Δε συνιστά απόλυση η μετά τη λήξη της αρχικής ανακατάταξης του στρατιωτικού μη αποδοχή της αίτησης για ανανέωση αυτής, έστω και αν η εν λόγω μη αποδοχή οφείλεται στο ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε την εκάστοτε προβλεπόμενη από το νόμο σωματική ικανότητα.

Ο μη μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται σύνταξη αν απομακρυνθεί από το στρατό χωρίς τη θέλησή του και έχει δεκαπενταετή συντάξιμη υπηρεσία από την οποία τέτοια δεκαετή πραγματική στρατιωτική. Ειδικά όμως στην περίπτωση που η ακούσια απομάκρυνση οφείλεται σε μη αποδοχή της αίτησης για ανακατάταξη εκείνου που διανύει εθελοντική υποχρέωση, απαιτείται εικοσαετής συντάξιμη υπηρεσία από την οποία τέτοια πλήρης δωδεκαετής πραγματική στρατιωτική. Ο παραπάνω απαιτούμενος για συνταξιοδότηση χρόνος, μειώνεται σε πέντε έτη, εφόσον ο μη μόνιμος στρατιωτικός απολύεται για σωματική ή διανοητική ανικανότητα, η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία. Δε συνιστά όμως απόλυση, κατά την έννοια της διάταξης της περιπτ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Σ.Κ., η μετά τη λήξη της αρχικής ανακατάταξης μη αποδοχή της αίτησης για ανανέωση αυτής, έστω και αν η εν λόγω μη αποδοχή οφείλεται στο ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε την εκάστοτε προβλεπόμενη από το νόμο σωματική ικανότητα.

Εφόσον ο εκκαλών, κατά το χρόνο της ακούσιας απομάκρυνσής του από το στρατό, είχε συνολική συντάξιμη υπηρεσία από έτη 10-4-5, δεν θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης με βάση τη διάταξη της περιπτ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρ. 26 του Σ.Κ. , καθόσον για την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται εικοσαετής συντάξιμη υπηρεσία από την οποία τέτοια πλήρης δωδεκαετής πραγματική στρατιωτική. Περαιτέρω ο εκκαλών δεν δικαιούται σύνταξη ούτε με βάση τη διάταξη της περιπτ. δ΄ της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, δηλαδή λόγω απολύσεως για σωματική ή διανοητική ανικανότητα η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία. Και τούτο διότι αυτός εξήλθε του στρατεύματος στις 4-4-1988, λόγω λήξης της παράτασης της αρχικής ανακατάταξής του και όχι λόγω απολύσεως , ενώ κατά τα προεκτεθέντα η μη αποδοχή της αίτησης αυτού για ανανέωση της ανακατάταξής του και υπαγωγής του στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1680/1987 δεν συνιστά απόλυση, έστω και αν οφειλόταν στο ότι αυτός δεν είχε την προβλεπόμενη από το άρθρο 14 του π.δ. 426/1984 σωματική ικανότητα. (Τμ. ΙΙ 282/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 περιπτ. γ΄, δ΄, παρ. 4

α.ν. 833/1937, άρθρο 23 παρ. 2,3

ν.δ. 1306/1972, άρθρο 1

ν. 1680/1987, άρθρο 2

π.δ. 426/1984, άρθρο 14

31 Προϋποθέσεις καταβολής συντάξεως σε μη μόνιμο στρατιωτικό.

Σχέση

παθήματος προς την υπηρεσία. Ποσοστό αναπηρίας.

Βάσει των διατάξεων του Σ.Κ. ο μόνιμος ή μη μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο αν απομακρυνθεί από τις τάξεις του στρατού, ως καταστάς σωματικά ή διανοητικά ανάπηρος, λόγω τραύματος ή νοσήματος που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της στρατιωτικής του υπηρεσίας και κατέλιπε σ΄αυτόν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 25% το οποίο προσδιορίζεται από την οικεία Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή η οποία γνωματεύει κατά την ανέλεγκτη επιστημονική της κρίση για το είδος και τις συνέπειες του παθήματος, τη σχέση αυτού προς την υπηρεσία , το χρόνο εκδήλωσής του, καθώς και για το ποσοστό ανικανότητας του παθόντος . Σε περίπτωση που η ανικανότητα οφείλεται σε νόσο, η γνωμάτευση της

Α.Σ.Υ.Ε. είναι δεσμευτική για τα όργανα που αποφασίζουν ή δικαιοδοτούν για τις συντάξεις, εάν έχει ληφθεί ομόφωνα και είναι πλήρως αιτιολογημένη. (Ολ. 1494/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 26 παρ. 1 περ. ε', και 4

32 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα παθόντος στην υπηρεσία στρατιώτη, λόγω

τραυματισμού του που προήλθε εξαιτίας σύγκρουσης της μοτοσυκλέτας που οδηγούσε με ιδιωτικής χρήσης επιβατικό αυτοκίνητο ενώ κατευθυνόταν προς το σπίτι του, μετά από άδεια εξόδου από τη μονάδα του.

Δικαιούται συντάξεως στρατιώτης ο οποίος τραυματίστηκε σοβαρά κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του υπηρεσίας μετά από σύγκρουση της μοτοσυκλέτας την οποία οδηγούσε με ιδιωτικής χρήσης επιβατικό αυτοκίνητο, ενώ κατευθυνόταν προς το σπίτι του, εφόσον ο τραυματισμός του έλαβε χώρα ενώ τελούσε σε υπηρεσία διότι μετακινήθηκε με άδεια εξόδου από τη μονάδα του για να επιστρέψει στην οικία του και συνδέεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα με την υπηρεσία του αυτή και το ποσοστό αναπηρίας του, σύμφωνα με την ομόφωνη και επαρκώς αιτιολογουμένη γνωμάτευση της ΑΣΥΕ, ανέρχεται στο 35%. (Τμ. ΙΙΙ 1119/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 ε', 45 παρ. 1

33 Ποσοστό αναπηρίας μικρότερο του 25%. Μη θεμελίωση δικαιώματος

συντάξεως.

Ο εκκαλών δε θεμελιώνει δικαίωμα στρατιωτικής συντάξεως, κατά τις διατάξεις του π.δ. 1041/1979, γιατί η νόσος από την οποία προσβλήθηκε, κατά την κρίση της ΑΣΥΕ, η οποία είναι ομόφωνη και υποχρεωτική για τα δικαιοδοτούντα όργανα, κατέλιπε σ'αυτόν ανικανότητα 10%, κατά το χρόνο που απολύθηκε από το στρατό και εντός εξαμήνου από την απόλυσή του, δηλαδή ποσοστό μικρότερο του ελάχιστου από του 25% το οποίο απαιτείται, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. (Τμ. ΙΙΙ 1850/2004)

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 25 παρ. 1, εδ. ε', 45 παρ. 1, 51 παρ. 7

ν. 1813/1988, άρθρο 33

Οικογενειών

34 Χήρα στρατιωτικού συνταξιούχου. Στενή ερμηνεία συνταξιοδοτικών διατάξεων. Κανονισμός σύνταξης κατά μεταβίβαση, αν έχουν συμπληρωθεί δύο χρόνια γάμου.

Από τις διατάξεις των άρθρων 80 παρ. 1 και 73 πρ. 2 του Συντάγματος προκύπτει ότι οι συνταξιοδοτικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά και δεν επιτρέπεται με διασταλτική ερμηνεία ή ανάλογη εφαρμογή τους να διευρύνεται ο κύκλος των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη ούτε να καθίστανται ευνοϊκότερες οι προϋποθέσεις αναγνώρισης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (σχετ. Ολομ. 76/1996).

Δε δικαιούται σύνταξη κατά μεταβίβαση χήρα στρατιωτικού συνταξιούχου, εφόσον από την τέλεση του γάμου μέχρι τον χρόνο θανάτου του συζύγου της δεν συμπληρώθηκαν δύο τουλάχιστον πλήρη έτη έγγαμης συμβίωσης κατ'άρθρο 31 παρ. 1 περ. α' εδ. α' και γ' Σ.Κ. Η διάταξη αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί αναλόγως ή διασταλτικώς και στις περιπτώσεις της απλής συμβίωσης, ούτε για τη συμπλήρωση της διετίας εγγάμου βίου, που απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος της χήρας του συνταξιούχου, όπου η διετία αυτή δεν υφίσταται, με το συνυπολογισμό και προηγούμενης από το γάμο απλής συμβίωσης των μετέπειτα συζύγων (σχετ. Τμ. ΙΙ 1045/2000, 1039/2002). Η εν λόγω διάταξη δεν αντίκειται στα άρθρα 4 παρ. 1-2 (σχετ. Ολομ. 856/1990, Τμ. ΙΙ 1533/1995) και 21 παρ. 2 (σχετ. Ολομ. 489/1998, Τμ. ΙΙ 1045/2000, 1039/2002) του Συντάγματος ούτε στα άρθρα 12 και 14 της ΕΣΔΑ και 5 του 7^{ου} Πρωτοκόλλου αυτής. (Τμ. ΙΙ 43/2003), σχετ. 59/2003.

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 4 παρ. 1-2, 21 παρ. 2, 73 παρ. 2 και 80 παρ. 1
άρθρα 12 και 14 ΕΣΔΑ και 5 του 7^{ου} Πρωτοκ. της ΕΣΔΑ
π.δ. 166/2000, άρθρο 31 παρ. 1 περ. α'

35 Έννοια των όρων «επαυξημένος κίνδυνος» και «απρόοπτο συμβάν».

Ο θάνατος του συζύγου της αναιρεσείδουσας προήλθε μεν πρόδηλα και

αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας , όχι όμως και κατά τη διάρκεια υπηρεσίας συνεπαγόμενης αυξημένο κίνδυνο, καθόσον η οδική μετακίνηση του στρατιωτικού από τον τόπο που υπηρετεί σε άλλο στρατόπεδο προκειμένου να διενεργηθεί από αυτόν έλεγχος μέτρων ασφαλείας δεν αποτελεί υπηρεσία που ενέχει από τη φύση της αυξημένο κίνδυνο για τη ζωή, την υγεία και τη σωματική ακεραιότητα αυτού ενώ δεν αποτελεί «απρόοπτο συμβάν», δηλαδή εξωτερικό, απρόβλεπτο και έκτακτο γεγονός, εφόσον τούτο κατά τους κανόνες της κοινής πείρας συνδέεται προς τη φύση της εκτελούμενης, κατά την επέλευσή του υπηρεσίας (οδική μετακίνηση του στρατιωτικού για εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας) και μπορεί να χαρακτηριστεί ως πιθανό και προβλεπτό αποτέλεσμα της υπηρεσίας αυτής. (Ολ. 1313/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 45 παρ. 4 εδ. α΄ και β΄.

36 Διαζευγμένη θυγατέρα στρατιωτικού συνταξιούχου . Χρόνος επαγωγής συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Προϋποθέσεις.

Για να θεμελιώσει δικαίωμα πολεμικής συντάξεως από το Δημόσιο Ταμείο η διαζευγμένη θυγατέρα θανόντος στρατιωτικού συνταξιούχου, πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά στο πρόσωπό της οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986, οι οποίες με εξαίρεση την προϋπόθεση της ηλικίας, απαιτείται να υφίστανται κατά το χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, που είναι είτε ο χρόνος θανάτου του γονέα, εφόσον προεπήλθε η διάζευξη της θυγατέρας, είτε ο χρόνος διάζευξης, εφόσον αυτή χώρησε μετά τον θάνατο του γονέα.

Αναπομπή του φακέλου στην Διοίκηση ώστε να εξετασθούν οι προϋποθέσεις του ν. 1654/1986 κατά το κρίσιμο χρόνο. (Τμ. ΙΙΙ 331/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1654/1986, άρθρο 9.

37 Δικαίωμα σύνταξης πατέρα αγάμου στρατιωτικού, θανόντος στην υπηρεσία.

Προϋποθέσεις.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 26 παρ. 1 και 32 παρ. 1 του π.δ. 1041/1979, προκύπτει ότι για να θεμελιώσει δικαίωμα συντάξεως ο πατέρας αγάμου στρατιωτικού ο οποίος απεβίωσε στην υπηρεσία που είχε συμπληρώσει δεκαετή

τουλάχιστον πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία, πρέπει κατά το χρόνο θανάτου του γιού του, ο οποίος είναι ο χρόνος γενέσεως του δικαιώματος, να είναι άπορος και να έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του (άλλως ο άπορος πατέρας έχει δικαίωμα στη σύνταξη από τη συμπλήρωση του έτους αυτού της ηλικίας του) ή να είναι άπορος και ανίκανος για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος και σε κάθε περίπτωση να συνετηρείτο κυρίως από το τέκνο του.

Η ανικανότητα του δικαιούχου πατέρα για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.

Συνεπώς, πατέρας δε δικαιούται σύνταξης από μεταβίβαση, λόγω θανάτου του γιού του, εφόσον δεν πληρούνται στο πρόσωπό του οι όροι των διατάξεων αυτών, δηλαδή της απορίας και κύριας συντήρησής του από τον αποβιώσαντα γιό του, η συνδρομή των οποίων απαιτείται σωρευτικά. (Τμ. ΙΙΙ 1846/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1041/79, άρθρο 26 παρ. 1, 32 παρ. 1.

38 Η παράλειψη αναφοράς και προσδιορισμού των στοιχείων εκείνων που

στοιχειοθετούν την υπαίτια συμπεριφορά της ασκούσας το συνταξιοδοτικό δικαίωμα διαζευγμένης θυγατέρας, αναφορικά με την μη κατάλληλη αξιοποίηση της περιουσίας της, καθιστά νομικώς πλημμελή την εκδιδόμενη συνταξιοδοτική πράξη.

Η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. είναι νομικώς πλημμελής, αφού δεν περιλαμβάνει επαρκή αιτιολογία που να στηρίζει κατά νόμο την απόρριψη του αιτήματος της εκκαλούσας διαζευγμένης θυγατέρας, για κανονισμό σ' αυτή σύνταξης κατά μεταβίβαση, λόγω μη συνδρομής στο πρόσωπό της το υπό στοιχείο ββ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του π.δ. 166/2000 αρνητικής οικονομικής προϋπόθεσης. Και τούτο διότι δεν προσδιορίζεται με ποιο συγκεκριμένο τρόπο η εκκαλούσα είχε τη «δυνατότητα», την οποία εντούτοις υπαίτιως παρέλειψε να ενεργοποιήσει, επικερδέστερης εκμετάλλευσης της ακίνητης περιουσίας της που θα μπορούσε να της αποδώσει, κατά τη συνήθη αιτιώδη διαδρομή των πραγμάτων, εισόδημα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου. (Τμ. ΙΙ 2191/2004).

Αναπομπή της υπόθεσης στην αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. για να κριθεί εκ νέου το συνταξιοδοτικό δικαίωμα της εκκαλούσας.

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1γ'.

39 Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης διαζευγμένης θυγατέρας
στρατιωτικού

συνταξιούχου . Εισόδημα από εκμίσθωση οικοδομών μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο
σύνταξης του Δημοσίου.

Η εκκαλούσα δε δικαιούται σύνταξης, κατά μεταβίβαση από τον αποβιώσαντα
πατέρα της στρατιωτικό συνταξιούχο, βάσει των διατάξεων του άρθρου 9 του ν.
1654/1986, καθόσον το μηνιαίο εισόδημά της προερχόμενο από εκμίσθωση ακινήτων,
κατά τον κρίσιμο χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος, ήταν ανώτερο
του κατώτατου ορίου σύνταξης του Δημοσίου (Τμ. ΙΙ 898/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 ββ´.

40 Πατέρας αποβιώσαντος στην υπηρεσία στρατιωτικού. Δεν
πληρούνται οι

προϋποθέσεις για κανονισμό σε αυτόν σύνταξης κατά μεταβίβαση.

Δε θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης ο πατέρας άγαμου μόνιμου στρατιωτικού, που
απεβίωσε στην υπηρεσία, εφόσον, αφενός ο θάνατος αυτού δεν προήλθε πρόδηλα και
αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας του ως στρατιωτικού και αφετέρου αυτός
(πατέρας) , κατά το χρόνο θανάτου του γιού του δεν είχε συμπληρώσει το 65^ο έτος της
ηλικίας του, δεν ήταν άπορος (σχετ. Τμ. ΙΙ 1171/00, 991/01) και σε κάθε περίπτωση δεν
συνετηρείτο κυρίως από το θανόντα. (Τμ. ΙΙ 57/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 26 παρ. 1 περ. ε´, 32 παρ. 1 περ. α´
και 53 παρ. 4.

41 Σύνταξη στρατιωτικού που πεθαίνει κατά την εκτέλεση υπηρεσίας,
που

συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο, ή δολοφονείται ή τραυματίζεται θανάσιμα από

μεμονωμένο άτομο ή ομάδα, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Δεν εμπίπτει στις διατάξεις αυτές η περίπτωση Ανθυπασπιστή Χωροφυλακής που αυτοκτόνησε κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας, πιεζόμενος προς τούτο από υπηρεσιακούς του προϊσταμένου, λόγω προηγούμενης υπηρεσιακής του θέσης, σε πολιτικό πρόσωπο δημοκρατικής κυβέρνησης, έστω και αν αναγνωρίστηκε με απόφαση Ελ.Συνεδρίου ότι ο θάνατος αυτού προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας. (Τμ. ΙΙ 757/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1977/1991 άρθρο 1 παρ. 5.

42 Θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 5
του

ν. 1977/1991. Προϋποθέσεις.

Εφόσον ο θανάσιμος τραυματισμός του γιού της εκκαλούσας κατά το χρόνο ,που υπηρετούσε ως έφεδρος Ανθυπολοχαγός, προήλθε από απρόοπτο συμβάν και συγκεκριμένα από τον ατυχή χειρισμό αυτόματου πυροβόλου όπλου εκ μέρους του τότε στρατιώτη Α.Μ. στα πλαίσια αστείσμων με άλλους παριστάμενους στρατιώτες, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 5 του ν. 1977/91 (άρθρ. 48 παρ. 4 Σ.Κ.), για τον κανονισμό στην εκκαλούσα της οριζόμενης από αυτές για την οικογένεια του θανόντος στρατιωτικού αυξημένης σύνταξης, αφού ο θανάσιμος τραυματισμός του γιού της δεν έλαβε χώρα κατά την εκτέλεση υπηρεσίας , που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο, ούτε ήταν απότοκος δολοφονικής ενέργειας και γενικότερα βίαιης κατ'αυτού πράξης. (Τμ. ΙΙ 399/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1977/1991, άρθρο 1 παρ. 5

43 Θάνατος στρατιωτικού, λόγω της νόσου «αστροκύττωμα 4^{ου} βαθμού
(μορφή

κακοήθους όγκου στον εγκέφαλο) δεν δικαιολογεί δικαίωμα συντάξεως στη χήρα σύζυγό του κατά τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας. Το επικαλούμενο περιστατικό της εκθέσεως αυτού σε ακτινοβολία ραντάρ αεροσκάφους και μάλιστα μεγάλης ποσότητας και για ικανό χρονικό διάστημα δεν αποδεικνύεται. Επαρκώς

αιτιολογημένη η γνωμοδότηση της Α.Α.Υ.Ε. κατά το ερευνώμενο αυτής μέρος.

Δε θεμελιώνει δικαίωμα συντάξεως, σύμφωνα με τις διατάξεις περί παθόντων στην υπηρεσία και εξαιτίας αυτής, η χήρα θανόντος Επισμηναγού της Πολεμικής Αεροπορίας, δεδομένου ότι το επικαλούμενο απ'αυτήν περιστατικό της εκθέσεως του θανόντος συζύγου της σε ακτινοβολία ραντάρ αεροσκάφους F –104 και μάλιστα μεγάλης ποσότητας και για ικανό χρονικό διάστημα, η οποία (έκθεση), κατά τους ισχυρισμούς της, αποτέλεσε τη γενεσειουργό αιτία της νόσου από την οποία αυτός απεβίωσε (αστροκύττωμα 4^{ου} βαθμού το οποίο αποτελεί είδος κακοήθους όγκου στον εγκέφαλο), δεν αποδεικνύεται. Συνεπώς, η γνωμοδότηση της Α.Α.Υ.Ε., κατά το μέρος που με αυτήν αντιμετωπίζεται το ζήτημα της σχέσεως μεταξύ της εκθέσεως ενός προσώπου σε ακτινοβολία και της δημιουργίας κακοήθων όγκων στον εγκέφαλο, δεν είναι αναγκαίο να ερευνηθεί από απόψεως επάρκειας της αιτιολογίας της από το Δικαστήριο τούτο, καθόσον δεν αποδεικνύεται ότι ο σύζυγος της εκκαλούσας εξετέθη πράγματι σε τέτοια ακτινοβολία . Κατά τα λοιπά, η ίδια, γνωμοδότηση της Α.Α.Υ.Ε., στην οποία αναφέρεται ότι « αιτιολογία των κακοήθων όγκων του εγκεφάλου, συμπεριλαμβανομένου και του αστροκυττώματος 4^{ου} βαθμού (...) παραμένει σύμφωνα με τα ιατρικά επιστημονικά δεδομένα εν πολλοίς άγνωστη. Οικογενείς διαταραχές (γονιδιακές βλάβες), περιβαλλοντολογικοί παράγοντες (ιονίζουσα και ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία- χημικές ουσίες), τραύματα εγκεφάλου, ιογενείς λοιμώξεις κ.λ.π. προκαλούν πιθανώς ελαφρά αύξηση της συχνότητας εμφανίσεως των όγκων εγκεφάλου χωρίς άμεση σαφή αιτιολογική συσχέτιση (...)», κρίνεται, κατά το ερευνώμενο αυτής μέρος επαρκώς αιτιολογημένη και συνεπώς υποχρεωτική για το Δικαστήριο. (Τμ. ΙΙ 1619/2001).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 περ. ε΄

« άρθρο 31 παρ. 1 περ. α΄

« άρθρο 45

« άρθρο 51 παρ. 1,3,5,7

44 Απορρίπτεται η έφεση της εκκαλούσας κατά πράξεως της 44^{ης} Δ/σης του Γ.Λ.Κ. με την οποία απορρίφθηκε αίτησή της για επανεξέταση της υποθέσεώς της προς το σκοπό να της κανονιστεί κατά μεταβίβαση σύνταξη, ως χήρας αποβιώσαντος στρατιωτικού συνταξιούχου. Η ελεύθερη συμβίωση είναι πραγματική κατάσταση νομοθετικά αντιδιαστελλόμενη στην έννομη κατάσταση του γάμου. Έννοια νέων εγγράφων που στηρίζουν κατά νόμο αίτηση επανεξέτασης.

Η εκκαλούσα ζήτησε από τη 44^η Δ/ση του Γ.Λ.Κ. την επανεξέταση της υποθέσεώς της προσκομίζοντας νέα έγγραφα και ειδικότερα ένορκες βεβαιώσεις για την απόδειξη, της επί μία 5ετία προ του γάμου της με τον ήδη αποβιώσαντα σύζυγό της ελεύθερης συμβίωσής τους, καθώς επίσης και των προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε αυτός. Ορθώς το Γ.Λ.Κ.

απέρριψε την αίτησή της, δεδομένου ότι τα ως άνω πραγματικά περιστατικά και αληθή υποτιθέμενα δεν ασκούν ουσιώδη επιρροή επί του συνταξιοδοτικού δικαιώματος της εφόσον η προ του γάμου της ελεύθερη συμβίωση αυτής με το θανόντα σύζυγό της δε λαμβάνεται υπόψη, για τη συμπλήρωση της απαιτούμενης προς εδραίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος της χήρας διετίας εγγάμου βίου, κατά το άρθρο 21του Σ.Κ. Απορρίπτεται η έφεση. (Τμ. ΙΙ 1039/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 2 παρ. 1, άρθρο 21 παρ. 1

π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 7,8

« άρθρο 31 παρ. 1α

III. ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

45 Δικαίωμα σύνταξης χήρας συζύγου Βουλευτή σε περίπτωση που δεν έχει καταστεί αμετάκλητη η δικαστική απόφαση λύσης του γάμου.

Από τις διατάξεις του Αστ. Κώδικα προκύπτει ότι μέχρι να γίνει αμετάκλητη η δικαστική απόφαση για τη λύση του γάμου αυτός παραμένει ισχυρός. Για να καταστεί αμετάκλητη πρωτόδικη δικαστική απόφαση που δεν έχει επιδοθεί, απαιτείται για μεν την άσκηση έφεσης πάροδος τριών ετών, για δε την άσκηση αναίρεσης ή αναψηλάφησης πάροδος τριών επιπλέον ετών, δηλ. συνολικά προθεσμία έξι ετών.

Αν μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των 6 ετών πεθάνει ο ένας από τους διαδίκους συζύγους, τότε η δίκη καταργείται ως προς το κύριο αντικείμενό της αφού επήλθε ήδη λόγω του θανάτου η λύση του γάμου.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 5 του Σ.Κ. σε περίπτωση που δεν αποδεικνύεται το αμετάκλητο δικαστικής απόφασης που λύει το γάμο, η χήρα σύζυγος δε δικαιούται σύνταξης αν μέσα σ'ένα εξάμηνο από τη δημοσίευση της απόφασης δεν ασκήθηκε κάποιο ένδικο μέσο εκτός εάν η σύζυγος πέθανε πριν την παρέλευση του

εξαμήνου.

Η διάταξη αυτή ως ειδική συνταξιοδοτικού περιεχομένου υπερισχύει έναντι των διατάξεων του Αστ. Κώδικα και του Κ.Π.Δ., αφού γίνεται δεκτό ότι τα κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα όπως εν προκειμένω, γεννώνται μεν με το θάνατο του κληρονομούμενου, ασκούνται όμως όχι βάσει κληρονομικής διαδοχής αλλά «ιδίω δικαίω» με τις προβλεπόμενες από τον εκάστοτε νόμο προϋποθέσεις και όρους. Η ως άνω διάταξη δεν αντίκειται στα άρθρα 20 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 1 παρ. 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. (Ολ. 416/2002-μειοψηφία).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 20,21

π.δ. 166/2000, άρθρο 53 παρ. 5

Αστικός Κώδικας, άρθρο 1438

Κωδ. Π.Δ. 518, 545, 564, 592, 598-612

IV. ΔΗΜΑΡΧΩΝ – ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

46 Προϋποθέσεις θεμελιώσεως δικαιώματος χορηγίας Προέδρου Κοινότητας.

Για τη θεμελίωση δικαιώματος μηνιαίας χορηγίας Προέδρου Κοινότητας απαιτείται η συμπλήρωση οκταετούς υπηρεσίας Προέδρου ή επταετούς υπηρεσίας Προέδρου και τετραετούς υπηρεσίας Κοινοτικού Συμβούλου ή εικοσαετούς υπηρεσίας Προέδρου και Κοινοτικού Συμβούλου η οποία στην τελευταία αυτή περίπτωση να είχε συμπληρωθεί μέχρι την 10-9-1981, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 1205/1981, ενώ δεν αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση δικαιώματος χορηγίας ή για την επαύξηση αυτής ο χρόνος άσκησης καθηκόντων Προέδρου Κοινότητας και Κοινοτικού Συμβούλου από μη αιρετά όργανα, για το χρονικό διάστημα από 1^{ης} Ιανουαρίου 1969 μέχρι 16^{ης} Σεπτεμβρίου 1974.

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 293/1976 δεν είναι αντίθετη με τη συνταγματική αρχή της ισότητας με την έννοια ότι μη αναγνωρίζοντας για τη θεμελίωση δικαιώματος χορηγίας ή την επαύξηση αυτής το χρόνο ασκήσεως καθηκόντων Προέδρου Κοινότητας, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-1969 μέχρι 16-9-1974,

θεσπίζουν δεσμενέστερη μεταχείριση αυτών έναντι των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων που διορίστηκαν κατά τη διάρκεια του καθεστώτος της 21^{ης} Απριλίου 1967, καθόσον πρόκειται για δύο διαφορετικές κατηγορίες δημοσίων οργάνων. (Ολ. 744/2002, σχετ. Ολ. 1932/2004).

Νομοθετήματα: ν. 293/1976, άρθρο 1 παρ. 4 , 2 παρ. 1, 6 παρ. 1
ν. 1205/1981, άρθρο 3 παρ. 1, 21.

V. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ – ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

47 Έφεση Γ.Ε.Ε. στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά απόφασης κανονισμού τιμητικής σύνταξης σε φωτογράφο. Μη απαραίτητη η προηγούμενη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί συναφών διατάξεων. Μη επαρκής αιτιολογία προσβαλλόμενης απόφασης.

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 2435/1996, με την οποία αυξήθηκε το ποσό της μηνιαίας τιμητικής σύνταξης που απονέμεται στους δικαιούχους αυτής, χωρίς προηγούμενη γνωμοδότηση κατ'άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είναι συναφής προς την αντίστοιχη διάταξη του οικείου νομοσχεδίου για την οποία γνωμοδότησε η Ολομέλεια και συνεπώς, είναι συνταξιοδοτικώς ισχυρή και εφαρμοστέα (σχετ. Ολομ. 268/1980, Πρακτ. Ολομ. 16/1998, 26/1998).

Ακυρωτέα η προσβαλλόμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού, με την οποία χορηγήθηκε στον εφεσίβλητο φωτογράφο ισόβια τιμητική σύνταξη, καθόσον τόσο η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών όσο και η σχετική εισήγηση της ειδικής Επιτροπής Εικαστικών, που ενσωματώνονται στην εν λόγω απόφαση και συμπληρώνουν νόμιμα την αιτιολογία της, στερούνται της απαιτούμενης νόμιμης αιτιολογίας. (Τμ. ΙΙ 37/2003).

Νομοθετήματα: άρθρο 2 ν.δ.1086/1971, όπως αντικατ. με το άρθρο 1 παρ. 4
ν. 2435/1996 σε συνδ. με άρθρ. 3 παρ. 2 ν. 2557/1997

48 Σύνταξη αναπηρίας εικαστικής καλλιτέχνης . Αναιτιολόγητη
απόφαση

χορήγησης σύνταξης ως στηριζόμενη σε αναιτιολόγητες εισηγήσεις των οικείων Επιτροπών και αναιτιολόγητη γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.

Είναι ακυρωτέα ως αναιτιολόγητη η απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού , με την οποία χορηγήθηκε σύνταξη αναπηρίας, σε εικαστική καλλιτέχνη γιατί στηρίζεται σε αναιτιολόγητες εισηγήσεις των οικείων Επιτροπών (Ειδικής Πενταμελούς Εικαστικών και συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών), καθώς και σε αναιτιολόγητη γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε. Δεκτή η έφεση του Γενικού Επιτρόπου, αναπομπής της υπόθεσης στην Επιτροπή συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών για να κριθεί εκ νέου το συνταξιοδοτικό δικαίωμα της εκκαλούσας. (Τμ. ΙΙ 1100/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 73

ν.δ. 1086/1971, άρθρο 2 παρ. 1,2,3

ν. 2435/1996, άρθρο 1 παρ. 1,2

ν.δ. 214/1973 άρθρο 1 παρ. 8

α.ν. 1846/1951, άρθρο 78 παρ. 2

49 Έφεση Γ.Ε.Ε. κατά Κ.Υ.Α. περί χορήγησης μηνιαίας τιμητικής σύνταξης
σε

Ζωγράφο – Αγιογράφο.

Δεν παραβιάστηκε το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος εκ του λόγου ότι για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης εφαρμόστηκε το άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 2435/1996, διότι, μετά την ισχύ του ν. 2592/1998 (άρθρο 4 παρ. 7 εδάφ. β΄) - για τον οποίο γνωμοδότησε η Ολομέλεια Ελ. Συνεδρίου - , οι τιμητικές συντάξεις που απονεμήθηκαν βάσει του ν. 2435/1996 αναπροσαρμόστηκαν σε ποσό ίδιο με εκείνο που αρχικά είχε καθοριστεί με το ν. 2435/1996. Έλλειψη ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας της προσφοράς των διακεκριμένων υπηρεσιών. Ακυρώνεται η πράξη και αναπέμπεται η υπόθεση στην αρμόδια Επιτροπή. (Τμ. ΙΙ 1060/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα , άρθρο 73 παρ. 2

ν. 2435/1996, άρθρο 1 παρ. 4

ν. 2592/1998 , άρθρο 4 παρ. 7 εδαφ. β΄.

50 Χορήγηση τιμητικών συντάξεων σε καλλιτέχνες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2435/1996.

Καλλιτέχνης δικαιούται τιμητικής σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο, εφόσον μεταξύ άλλων προσέφερε διακεκριμένες υπηρεσίες στην ανάπτυξη των τεχνών. Η Επιτροπή Συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών, αρμόδια να κρίνει τη συνδρομή της ανωτέρω προϋπόθεσης, οφείλει να αιτιολογεί επαρκώς και ειδικώς την κρίση της, η οποία εάν είναι ομόφωνη και επαρκώς αιτιολογημένη δεσμεύει πλήρως το όργανο που απονέμει την εν λόγω τιμητική σύνταξη καθώς και το αρμόδιο Δικαστήριο. Η κρίση της ανωτέρω Επιτροπής είναι ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη αφού γίνεται ρητή αναφορά σε συγκεκριμένες δραστηριότητες (σπουδές, εκθέσεις, κριτικές κ.λ.π.) του καλλιτέχνη, η εκτίμηση των οποίων θεμελιώνει την ομόφωνη θετική κρίση ότι προσέφερε διακεκριμένες υπηρεσίες στην προαγωγή εν γένει της τέχνης. (Τμ. ΙΙ 1264/2002).

Νομοθετήματα: ν. 2435/1996, άρθρο 1 παρ. 1,2 3 α΄.

51 Τιμητική σύνταξη καλλιτεχνών ΄ Δεσμευτικότητα γνωμοδότησης της Επιτροπής Συνταξιοδότησης ΄ Άρνηση χορήγησης σύνταξης΄ Υπολογισμός ετησίων εισοδημάτων ΄ Περιλαμβάνεται και η πολεμική σύνταξη.

Για τη συνδρομή των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων χορήγησης τιμητικής σύνταξης σε καλλιτέχνες κρίνει κατ΄αρχήν δεσμευτικά η Επιτροπή Συνταξιοδότησης συγγραφέων και καλλιτεχνών. Η τιμητική αυτή σύνταξη χορηγείται με την ενόψει θετικής γνωμοδότησης της εν λόγω Επιτροπής εκδιδόμενη ΚΥΑ. Οι Υπουργοί μπορούν να αρνηθούν την έκδοση της πράξης χορήγησης της εν λόγω σύνταξης μόνο εφόσον αιτιολογήσουν την αντίθετη προς τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής απόφασή τους.

Για τον υπολογισμό των ετήσιων εισοδημάτων των ενδιαφερομένων του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.δ. 1086/1971 λαμβάνονται υπόψη σε κάθε περίπτωση και τα ποσά των πολεμικών συντάξεων, αφού αυτές δεν εξαιρούνται με ρητή διάταξη του νόμου, και αποτελούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες έστω και αν απαλλάσσονται από τον οικείο φόρο.

Νόμιμη η άρνηση του Υπ. Οικ. να υπογράψει την ΚΥΑ για τη χορήγηση σύνταξης στον εκκαλούντα, αφού διαπίστωσε, κατά τον έλεγχο νομιμότητας που διενήργησε, τη μη συνδρομή μιας από τις προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος (υπέρβαση του ορίου των 6.000.000 δρχ. ετησίως). Ορθά συνυπολογίστηκε και η πολεμική σύνταξη. (Τμ. ΙΙ 429/2002).

Νομοθετήματα: ν.δ. 1086/1971, άρθρο 2
ν. 2435/1996, άρθρο 1
ν. 2238/1994, άρθρο 6 παρ. 5

52 Χορήγηση «τιμητικής» σύνταξης κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.

2435/1996. Συνταξιοδοτικώς ισχυρή και εφαρμοστέα η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 2435/1996. Η απόφαση χορήγησης «τιμητικής» σύνταξης πρέπει να είναι ειδικά και επαρκώς αιτιολογημένη, άλλως πάσχει ακυρότητα.

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 2435/1996, με την οποία το ποσό της απονεμόμενης «τιμητικής» σύνταξης ορίστηκε στο 80% του βασικού μισθού του 1^{ου} Μ.Κ., είναι συναφής προς την αντίστοιχη διάταξη του οικείου νομοσχεδίου για την οποία γνωμοδότησε η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου και συνεπώς είναι συνταξιοδοτικώς ισχυρή και εφαρμοστέα.

Η κρίση της Επιτροπής Συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών σε ότι αφορά ειδικότερα την προσφορά διακεκριμένων υπηρεσιών από τον αιτούμενο τη συνταξιοδότησή του λογοτέχνη, εφόσον είναι επαρκώς αιτιολογημένη, δεσμεύει το αρμόδιο Δικαστήριο, το οποίο στην αντίθετη περίπτωση δεν μπορεί να συμπληρώσει την ελλείπουσα ή πλημμελή αιτιολογία αυτής, υποκαθιστώντας έτσι την Επιτροπή στο έργο της, αλλά οφείλει, ακυρώνοντας τη στηριζόμενη στην κρίση αυτή οικεία απόφαση συνταξιοδότησης, λόγω έλλειψης ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας, να αναπέμψει στην

ανωτέρω Επιτροπή την υπόθεση προς διευκρίνιση και πληρέστερη αιτιολόγηση των ζητημάτων που σχετίζονται με την ανωτέρω προϋπόθεση.

Η απόφαση χορήγησης στον εφεσίβλητο «τιμητικής» σύνταξης στερείται παντελώς της απαιτούμενης αιτιολογίας, καθόσον τόσο η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών όσο και η σχετική εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Συγγραφέων όπως διατυπώνονται στα οικεία πρακτικά συνεδρίασης αυτών, που ενσωματώνονται στην εν λόγω απόφαση και συμπληρώνουν νόμιμα την αιτιολογία της, δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Η απλή μνεία στα ανωτέρω πρακτικά ότι με το έργο του ο εφεσίβλητος έχει προσφέρει διακεκριμένες υπηρεσίες στην ανάπτυξη των γραμμάτων, αποτελεί το συμπέρασμα της κρίσης των Επιτροπών, το οποίο, εφόσον δεν στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά και στοιχεία κατ'εκτίμηση των οποίων οι ως άνω Επιτροπές οδηγήθηκαν σ' αυτό, δεν συνιστά νόμιμη αιτιολογία.

Ακολούθως , πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αναπεμφθεί ο φάκελος της υπόθεσης στην αρμόδια Επιτροπή Συνταξιοδότησης Συγγραφέων και Καλλιτεχνών για να κρίνει εκ νέου, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Συγγραφέων, το συνταξιοδοτικό αίτημα του εφεσιβλήτου. (Τμ.ΙΙ 1346/2002). Σχ.1573/2002.

Νομοθετήματα: Σύνταγμα , άρθρο 73 παρ. 2

ν. 2435/1996, άρθρο 1

ν.δ. 1086/1971, άρθρο 2 παρ. 1,2,3

ν. 2557/1997, άρθρο 3 παρ. 2

VI. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Υπαλλήλων, γενικά

53 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα υπαλλήλων Τ.Σ.Ε.Υ.Π. Αρμόδιο όργανο επιλύσεως συνταξιοδοτικών διαφορών τους.

Το τακτικό προσωπικό του Ταμείου Συντάξεως Εφημεριδοπωλών και

Υπαλλήλων Πρακτορείων (Τ.Σ.Ε.Υ.Π.) , δηλαδή οι υπάλληλοι που κατέχουν οργανική θέση και παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, δικαιούνται σύνταξης από αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3163/1955. Οι υπάλληλοι αυτοί ακόμη και αν επιλέξουν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία, βάσει της ευχέρειας που τους παρέχει ο νόμος, την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τους κοινούς ασφαλισμένους δεν αποκτούν την ιδιότητα του κοινού ασφαλισμένου του Ταμείου και συνεπώς για την επίλυση των διαφορών που γεννώνται κατά την εφαρμογή του ειδικού αυτού συνταξιοδοτικού καθεστώτος (ν. 317/1976 και ν. 3163/1955) τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 5 του ν. 3163/1955, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του ν.δ 183/1973, και δεν εφαρμόζονται οι διαδικαστικές διατάξεις του ν. 861/1979 που αφορούν τους κοινούς ασφαλισμένους του Ταμείου. Αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, για την απονομή σύνταξης στα ανωτέρω πρόσωπα είναι το Δ.Σ. του Τ.Σ.Ε.Υ.Π. του οποίου οι αποφάσεις (θετικές ή αρνητικές) υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., οι αποφάσεις της οποίας προσβάλλονται περαιτέρω με έφεση ενώπιον του οικείου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (Τμ. ΙΙ 1093/2004, σχετ. Ολ. 1072/2002).

Νομοθετήματα: ν. 3163/1955, άρθρο 5
ν.δ. 183/1973, άρθρο 1
ν. 317/1976, άρθρο 1 παρ. 4,6

54 Συνταξιοδοτικό καθεστώς των γιατρών που διορίζονται μετά την 1/4/1985 σε οργανικές θέσεις μονίμων υπαλλήλων αντίστοιχης ειδικότητας του ΤΥΔΚΥ.

Οι γιατροί που διορίζονται από 1- 4 -1985 και εφεξής σε οργανικές θέσεις μονίμων υπαλλήλων αντίστοιχης ειδικότητας του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ. (πρώην Κ.Α.Δ.Κ.Υ.) και ασφαλίζονται στον κλάδο συντάξεων του Ι.Κ.Α., υπάγονται βάσει του άρθρου 11 παρ. 1 του ν.δ. 4277/1962 στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των τακτικών υπαλλήλων του Ι.Κ.Α. (ν. 3163/1955) και η σύνταξή τους κανονίζεται με πράξη, που εκδίδει ο αρμόδιος διευθυντής της υπηρεσίας συντάξεων προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ. του Ι.Κ.Α. (Τμ. ΙΙ 1075/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1489/1984, άρθρο 11

ν.δ. 4277/1962, άρθρο 11 παρ. 1

ν.δ. 3163/1955, άρθρο 1

Οικογενειών

55 Διαζευγμένη θυγατέρα εφημέριου ασφαλισμένου στον κλάδο σύνταξης του

Τ.Α.Κ.Ε., το διαζύγιο της οποίας εκδόθηκε μετά τις 17-10-1992 (ημερομηνία έναρξης ισχύος άρθρ. 9 παρ. 9 του ν. 1976/1991), δεν δικαιούται σύνταξη. Δεν υπάρχει παράβαση άρθρ. 20 παρ. 2 Συντ., λόγω της μη κλήσης του ενισταμένου ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ., διότι τούτο επιλαμβάνεται μετά από ένσταση, στην οποία είναι δυνατό να εκτεθούν οι απόψεις του διοικουμένου.

Δεν υπάρχει παράβαση του άρθρου 20 παρ. 2 του Συντάγματος, λόγω της μη κλήσης και προηγούμενης ακρόασης του ενισταμένου ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. διότι τούτο επιλαμβάνεται μετά από ένσταση στην οποία είναι δυνατόν να εκτεθούν οι απόψεις του διοικουμένου.

Διαζευγμένη θυγατέρα εφημέριου ασφαλισμένου στον κλάδο σύνταξης του ΤΑΚΕ δεν δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο εφόσον το διαζύγιό της εκδόθηκε μετά τις 17-10-1990, ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου 9 παρ. 9 ν. 1976/1991. Επίσης δεν θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης ούτε με βάση το εδ. γ΄ της παρ. 9 του άρθρου 9 του ως άνω νόμου διότι τούτο δεν αναφέρεται σε διαζευγμένες θυγατέρες. Το γεγονός ότι ο γάμος της είχε κλονιστεί πριν τις 17/10/1990 δεν επιφέρει κανένα έννομο αποτέλεσμα διότι η λύση του γάμου, σύμφωνα με το άρθρο 1438 Α.Κ. , επέρχεται από την έκδοση του διαζυγίου και όχι απλά με τη διάσταση των συζύγων. (Τμ. ΙΙ 225/2002).

Νομοθετήματα: ν. 2084/1992, άρθρο 21 παρ. 1-6

Υ.Α. Φ.60/1926/5-10-1989

ν. 1976/1991, άρθρο 9 παρ. 9 περ. β΄, γ΄, δ΄.

Σύνταγμα , άρθρο 20 παρ. 2

Α.Κ. άρθρο 1438

56 Συνταξιοδοτικά δικαιώματα του τακτικού προσωπικού του ΟΛΠ και των

ήδη

συνταξιούχων αυτού καθώς και των μελών των οικογενειών τους μετά τη μετατροπή του σε ανώνυμη εταιρεία.

Μετά τη μετατροπή του Ο.Λ.Π. σε ανώνυμη εταιρία τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του τακτικού προσωπικού του και των ήδη συνταξιούχων του καθώς και των μελών των οικογενειών τους ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν.δ. 4277/1962. Στο συνταξιοδοτικό αυτό καθεστώς υπάγονται όχι μόνο αυτοί που έχουν δικαιωθεί συντάξεως αλλά και τα μέλη των οικογενειών του τακτικού προσωπικού του Ο.Λ.Π. που ζητούν την αναγνώριση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που έχουν γεννηθεί, λόγω παροχής υπηρεσιών κατά το παρελθόν.

Συνεπώς η εκκαλούσα, ως χήρα σύζυγος αποβιώσαντος πρώην τακτικού υπαλλήλου του Ο.Λ.Π. υπάγεται, κατ'αρχήν, στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν.δ. 4277/1962 και η Διεύθυνση Συντάξεων Προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ. του Ι.Κ.Α. όφειλε να κρίνει στην ουσία το αίτημά της για το εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις απονομής ή όχι σύνταξης σ'αυτήν. (Τμ.ΙΙ 715/2004).

Νομοθετήματα: ν. 2703/1999, άρθρο 10

ν.δ.4277/1962, άρθρο 11

57 Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης άγαμης θυγατέρας αποβιώσαντος συνταξιούχου ιερέως ασφαλισμένου στο ΤΑΚΕ.

Η άγαμη θυγατέρα ασφαλισμένου ή συνταξιούχου του ΤΑΚΕ, η οποία μέχρι την 17-10-1990 είχε συμπληρώσει το 50^ο έτος της ηλικίας της δικαιούται σύνταξη, σε περιπτώσεις θανάτου του πατέρα, εφόσον δεν εργάζεται ή δεν λαμβάνει σύνταξη από άλλη πηγή, με την προϋπόθεση ότι προβλεπόταν η συνταξιοδότηση αυτής από τις καταστατικές διατάξεις των οικείων φορέων πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και σύμφωνα με τους ειδικότερους περιορισμούς των διατάξεων αυτών.(Ολ. 1299/2002).

Νομοθετήματα: ν. 4606/1930, άρθρα 1,5

καταστατικό του ΤΑΚΕ άρθρ. 14, παρ. 1 περ. β´

απόφαση Υπ. Παιδείας 8/24-8-1931

ν. 1902/1990, άρθρο 10 παρ. 9

ν. 1976/1991, άρθρο 9 παρ. 9 εδ. γ´

58 Συνταξιοδότηση χήρας συνταξιούχου του ΙΚΑ σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1

του Σ.Κ. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συνταξιοδότηση χήρας θανόντος συνταξιούχου του ΙΚΑ είναι κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Σ.Κ. η συμπλήρωση δύο τουλάχιστον ετών έγγαμης συμβίωσης ως το θάνατο του συνταξιούχου.

Απορρίπτεται η έφεση της εκκαλούσας με την οποία αυτή ζήτησε τον κανονισμό στην ίδια κατά μεταβίβαση της σύνταξης του θανόντος συζύγου της συνταξιούχου του ΙΚΑ, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του Σ.Κ., το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3163/55 εφαρμόζεται και στους συνταξιοδοτούμενους από το ΙΚΑ τακτικούς υπαλλήλους του, απαιτείται να έχουν μεσολάβησει από το γάμο ως το θάνατο του συνταξιούχου τουλάχιστον 2 πλήρη έτη έγγαμης συμβίωσης, γεγονός που δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η ως άνω διάταξη ως συνταξιοδοτική πρέπει να ερμηνεύεται στενά και δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος.

(Τμ. ΙΙ 59/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 5 παρ. 1

59 Κανονισμός σύνταξης κατά μεταβίβαση άγαμης αδελφής θανόντος

ιερομονάχου ασφαλισμένου στο (ΤΑΚΕ). Προϋποθέσεις.

Το δικαίωμα στη σύνταξη ασφαλισμένου στο Τ.Α.Κ.Ε. κληρικού χωρίς σύζυγο και τέκνα, περιέρχεται μετά το θάνατό του στους επιζώντες γονείς του ή στον επιζώντα από αυτούς. Στην περίπτωση που δεν ζούν, ανεξαρτήτως του χρόνου θανάτου τους, δηλαδή πριν ή μετά το θάνατο του δικαιοπαρόχου τέκνου τους και συνεπώς του χρόνου επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, το δικαίωμα αυτό περιέρχεται στις άγαμες αδελφές του, οι οποίες είναι και οι τελευταίες κατά σειρά, δικαιούχοι στη σύνταξη του θανόντος αδελφού τους, υπό τη γενική προϋπόθεση βεβαίως, ότι είναι άπορες και συντηρούντο από αυτόν.

Συνεπώς το δικαίωμα στη σύνταξη των άγαμων και άπορων αδελφών ασφαλισμένου στο ΤΑΚΕ κληρικού χωρίς σύζυγο και τέκνα δεν απόλλυται μετά τη συνταξιοδότηση και το θάνατο των γονιών τους που προηγούνται κατά την οριζόμενη σειρά του νόμου του δικαιώματος στη σύνταξη, αλλά η άσκησή του αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα καταβάλλεται η σύνταξη στους γονείς τους και ενεργοποιείται μετά το θάνατό τους. (Ολ. 541/2002-Μειοψηφία).

Νομοθετήματα: Υπ. Απόφ. 8/1931, άρθρο 14

« « 12391/1961

« « 60/1971

« « 60/1972

ν. 2084/1992, άρθρο 21

ν. 1041/1979, άρθρο 32

π.δ. 850/1980, άρθρο 3

VII.ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπαλλήλων, γενικά

60 Υπάλληλοι Συνδέσμων Κοινοτήτων. Μόνο όσοι υπάγονται στις διατάξεις του

Α΄μέρους του ν. 1188/1981 αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό οι τακτικοί υπάλληλοι των Δήμων. Οι υπαγόμενοι στο Β΄μέρος του ν. 1188/1981 δεν δικαιούνται σύνταξης από το Δημόσιο.

Καταβολή «καλή τη πίστει» εισφορών για σύνταξη υπέρ του Δημοσίου, από ασφαλισμένο, τις οποίες το Δημόσιο εισέπραττε ανεπιφύλακτα. Το Δημόσιο, μετά την πάροδο μακρού χρόνου, δε μπορεί να αμφισβητήσει την με τον τρόπο αυτό αναγνωρισθείσα ιδιότητα του ασφαλισμένου, διότι τούτο αντίκειται στην αρχή της χρηστής διοίκησης και της αρχής της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το Κράτος.

Οι τακτικοί υπάλληλοι των συνδέσμων κοινοτήτων που υπάγονται στις διατάξεις του Α΄μέρους του ν. 1188/1981 αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό οι τακτικοί υπάλληλοι των δήμων, οι δε συντάξεις αυτές από 1-1-1985 και εφεξής βαρύνουν το Δημόσιο Ταμείο και

καταβάλλονται από αυτό. Αντίθετα, το προσωπικό των συνδέσμων κοινοτήτων που υπάγεται στις διατάξεις του Β΄μέρους του ως άνω ν. 1188/1981 δε μπορεί να αναγνωρίσει δικαίωμα σύνταξης εις βάρος του Δημοσίου Ταμείου. Περαιτέρω, κατά γενική αρχή, ισχύουσα στο ασφαλιστικό δίκαιο, η οποία κάμπτεται μόνο σε περίπτωση ρητής περί του αντιθέτου διάταξης, αν ο ασφαλισμένος κατέβαλε τακτικώς τις προς τον ασφαλιστικό οργανισμό εισφορές, θεωρώντας τον εαυτό του «καλή τη πίστει» ως υπαγόμενο στην ασφάλιση αυτού, ο δε οργανισμός εισέπραττε ανεπιφύλακτα τις εισφορές αυτές, η μετά πάροδο μακρού (κατ'εύλογη κρίση) χρόνου και μάλιστα κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου αμφισβήτηση από τον ασφαλιστικό οργανισμό της κατά τα ανωτέρω αναγνωρισθείσας ιδιότητας του ασφαλισμένου αντίκειται στην αρχή της χρηστής διοίκησης και της συγγενούς προς αυτή αρχής της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το Κράτος.

Εφόσον ο εκκαλών κατέβαλε εισφορές για σύνταξη, θεωρώντας καλόπιστα ότι υπάγεται στην ασφάλιση του Δημοσίου, το δε Δημόσιο εισέπραττε ανεπιφύλακτα τις εισφορές αυτές χωρίς ποτέ να αμφισβητήσει την ύπαρξη ασφαλιστικού δεσμού μεταξύ αυτού και του εκκαλούντος σε ότι αφορά τη δυνατότητα θεμελίωσης δικαιώματος σύνταξης εις βάρος του Δημοσίου, συντρέχουν στη συγκεκριμένη περίπτωση οι προϋποθέσεις εφαρμογής της γενικής αρχής του ασφαλιστικού δικαίου που αναφέρεται στην προηγούμενη σκέψη και συνεπώς μη νόμιμα ο Διευθυντής της 43^{ης} Δ/σης του Γ.Λ.Κ. απέρριψε με την προσβαλλόμενη πράξη του το αίτημα του εκκαλούντος να του κανονιστεί σύνταξη εις βάρος του Δημοσίου, με τη (μη νόμιμη) αιτιολογία ότι αυτός υπάγεται στις διατάξεις του Β΄μέρους του ν. 1188/1981.

Ακολούθως πρέπει να γίνει δεκτή η ένδικη έφεση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη και να αναπεμφθεί ο φάκελος της υπόθεσης στην αρμόδια (43^η) Δ/ση του Γ.Λ.Κ., προκειμένου αυτή να κρίνει αν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης εις βάρος του Δημοσίου.(Τμ. ΙΙ 1358/2002).

Νομοθετήματα:ν. 1518/1985, άρθρο 1 παρ. 1
ν. 541/1977, άρθρο 1 παρ. 1
ν. 1813/1988, άρθρο 48 παρ. 1
ν. 1188/1981, άρθρο 2

Οικογενειών

61 Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος κοινοτικού συνταξιούχου. Όριο ηλικίας. Συνταγματικότητα διατάξεως.

Για τη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος δημοτικού ή κοινοτικού υπαλλήλου ή συνταξιούχου πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986 μεταξύ των οποίων και το όριο ηλικίας (40^ο) κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Η ευμενής αυτή διάκριση που καθιερώνει η διάταξη του Άρ. 9 παρ. 1 περ. δδ του ν. 1654/1986 υπέρ των διαζευγμένων θυγατέρων που είχαν συμπληρώσει το 40^ο έτος της ηλικίας τους κατά την 31/12/1986 σε σχέση με εκείνες που δεν το είχαν συμπληρώσει κατά την εν λόγω χρονολογία, δεν αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας των Ελλήνων πολιτών (άρθρο 4 παρ. 1 Σ.), καθόσον δεν είναι αυθαίρετη και αδικαιολόγητη, αλλά θεσπίστηκε βάση γενικού και αντικειμενικού κριτηρίου (ηλικία) για λόγους ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενους στην ανάγκη προστασίας των διαζευγμένων εκείνων γυναικών, που δεν έχουν την δυνατότητα από βιολογικής απόψεως (λαμβανομένων υπόψη και των κοινωνικών δεδομένων που υφίσταντο κατά το χρόνο θεσπίσεως της ανωτέρω διατάξεως, να αποκατασταθούν επαγγελματικά και να εξασφαλίσουν σύνταξη από ίδιο δικαίωμα είτε από το Δημόσιο, είτε από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης. (Ολ. 448/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1

ν. 1974/1952, άρθρο 2 παρ.1

ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1 περ. δδ´

62 Δικαίωμα σύνταξης άπορης άγαμης αδελφής κοινοτικού υπαλλήλου.

Προϋποθέσεις.

Η άγαμη αδελφή κοινοτικού συνταξιούχου, ο οποίος απεβίωσε άγαμος, θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά μεταβίβαση, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπο αυτής κατά τον κρίσιμο χρόνο, δηλ. το χρόνο του θανάτου του αδελφού της, αθροιστικά οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις: α) η απορία αυτής, η οποία είναι νομική έννοια και υπόκειται στον ανααιρετικό έλεγχο της Ολομέλειας, ως προς την ορθή

υπαγωγή σ' αυτήν των πραγματικών περιστατικών που ανέλεγκτα δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας και β) κύρια συντήρηση της άγαμης αδελφής από τον αποβιώσαντα αδελφό της. Ειδικότερα απορία υπάρχει σε κάθε περίπτωση που η άγαμη αδελφή δεν έχει επαρκείς πόρους για να αντιμετωπίσει τις βιοτικές της ανάγκες, όπως αυτές προσδιορίζονται από τις συγκεκριμένες συνθήκες της ζωής της, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η ηλικία αυτής, η κατάσταση της υγείας της, η κοινωνική της θέση και ο τύπος διαμονής της. (Ολ. 1589/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1974/1952, άρθρο 3 παρ. 1
ν. 1518/1985, άρθρα 1,4
α.ν. 599/1968

VIII. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Οικογενειών

63 Διαζευγμένη θυγατέρα σιδηροδρομικού συνταξιούχου. Μη συμπλήρωση 40^{ου} έτους της ηλικίας της.

Δικαίωμα σε σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο έχει η διαζευγμένη θυγατέρα σιδηροδρομικού συνταξιούχου, εφόσον μεταξύ άλλων, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 1986 έχει συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας της (σχετ. ΙΙ Τμ. 778/1992). Η ευμενής αυτή νομοθετική εξαίρεση των διαζευγμένων θυγατέρων, που είχαν υπερβεί στις 31/12/1986 το 40^ο έτος της ηλικίας τους, σε σχέση με εκείνες που δεν το είχαν συμπληρώσει κατά την πιο πάνω ημερομηνία και οι οποίες αποκλείονται από τη λήψη της σύνταξης, θεσπίστηκε για λόγους κοινωνικοοικονομικούς και γενικότερου δημόσιου συμφέροντος και δεν παραβιάζει τα άρθρα 4 παρ. 1 (σχετ. Ολομ. 448/2002, 1215/1995, 569/1993, Τμ. ΙΙ 52, 228/2002, 1055/1999, 1478/1998, 1719/1994, 778/1992) και 22 παρ. 4 του Συντάγματος (σχετ. ΣτΕ 2253/1976), ούτε το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. (Τμ. ΙΙ 36/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 4 παρ. 1 και 22 παρ. 4
άρθρο 1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ
ν.1654/1986, άρθρ.9παρ.1 (άρθρ.2παρ.1περ.γ'π.δ. 167/2000).

64 Συνταξιοδοτικό δικαίωμα διαζευγμένης θυγατέρας
σιδηροδρομικού

συνταξιούχου. Έννοια φορολογητέου εισοδήματος . Περιλαμβάνεται σ' αυτό και το τεκμαρτό από κατοχή ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου. Μη κατάλληλη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας.

Η διαζευγμένη θυγατέρα σιδηροδρομικού συνταξιούχου για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό, από μεταβίβαση δικαίωμα, πρέπει εκτός των άλλων προϋποθέσεων, να μην έχει κατά τον κρίσιμο χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος φορολογητέο μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο συντάξεως του Δημοσίου, κατά τον ίδιο χρόνο.

Ως φορολογητέο εισόδημα νοείται και αυτό το οποίο προκύπτει τεκμαρτώς, με βάση τις δαπάνες συντηρήσεως και κυκλοφορίας της ιδιωτικής χρήσεως επιβατικού αυτοκινήτου, το οποίο έχει στην κυριότητά της. Στην έννοια του φορολογητέου εισοδήματος εμπίπτει και εκείνο που θα μπορούσε η διαζευγμένη θυγατέρα να αποκομίσει από την κατάλληλη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της. (Τμ. ΙΙ 853/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1654/1986, άρθρο 9 παρ. 1,3,4.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Β '

ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Βασικός μισθός

65 Για τον υπολογισμό της σύνταξης των δικαστικών λειτουργών
δεν

εφαρμόζονται τα όσα ισχύουν για τον κανονισμό της σύνταξης των Προέδρων ή Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης και των Βουλευτών.

Δεν εφαρμόζονται για τον υπολογισμό της σύνταξης των δικαστών όσα ισχύουν για τον κανονισμό της σύνταξης των Προέδρων ή Αντιπροέδρων της Κυβερνήσεως και των Βουλευτών, διότι το θεσπιζόμενο από το συνταγματικό κοινό νομοθέτη ειδικό σύστημα απονομής και υπολογισμού της σύνταξης των φορέων της εκτελεστικής και νομοθετικής λειτουργίας δεν μπορεί να επεκταθεί στον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών άλλων κατηγοριών κρατικών λειτουργών, όπως οι δικαστές, με βάση την αρχή της ισοτιμίας των κρατικών λειτουργών. Δέχεται εν μέρει την έφεση . (Ολομ. 1774, 1775, 1776/2003, Τμ. ΙΙ 25/2003, σχετ. Ολομ. 1316/2001).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρο 9

ν. 2521/1997, άρθρο 2

66 Προϋπόθεση για να συνυπολογισθεί μισθολογική παροχή κατά τον
κανονισμό

σύνταξης είναι η καταβολή της προβλεπόμενης από το άρθρο 59 παρ. 2 του Σ.Κ. κράτησης.

Τα αρμόδια για τον κανονισμό, τον ανακαθορισμό ή την αύξηση της συντάξεως όργανα της Διοικήσεως ή το Δικαστήριο, εάν διαπιστώσουν ότι συντάξιμη μισθολογική παροχή, κατά την έννοια της παρ. 2, του άρθρου 59 του π.δ. 166/2000, δεν έχει υποβληθεί στην οικεία υπέρ του Δημοσίου «κράτηση»για σύνταξη, οφείλουν να μη συνυπολογίσουν την παροχή αυτή κατά τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή σύνταξης μέχρι να καταβληθεί, με επιμέλεια του υπόχρεου (συνταξιοδοτούμενου προσώπου) η προβλεπόμενη κράτηση.

Η ανωτέρω κράτηση επιβάλλεται από 1-1-1993 σε όλους τους υπαλλήλους του

Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο και έχουν προσληφθεί μέχρι 30 -9 -1990 (Τμ. ΙΙ 577/2004, 837/2004, 1715/2004, 1742/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 59 παρ. 9

ν. 2084/1992, άρθρο 20 παρ. 2

ν. 2703/1999, άρθρο 2 παρ. 5

ν. 2521/1997, άρθρο 2 παρ. 6

67 Συντάξιμος μισθός και συνυπολογισμός του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Εκτός από το επίδομα χρόνου υπηρεσίας (άρθρο 8 ν. 2470/1997) τα λοιπά επιδόματα των άρθρων 8 και 10 του ίδιου νόμου μεταξύ των οποίων και το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, δεν αποτελούν συντάξιμες παροχές και συνεπώς δε λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης κατά το άρθρο 9 Σ.Κ. χωρίς αυτό να προσκρούει στο Σύνταγμα ή σε άλλη αρχή του δικαίου. (Τμ. ΙΙ 499/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 9, 12, 14.

68 Τα έννομα αποτελέσματα της πράξεως αρχίζουν από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Συντάξιμος μισθός υπαλλήλου Υπουργείου Οικονομικών του οποίου η μετάταξη στον κλάδο Οικονομικών Επιθεωρητών δε δημοσιεύθηκε προ της αυτοδίκαιας λύσης της συνταξίμου υπηρεσίας του.

Δε δικαιούται την καθοριζόμενη (για τους Οικονομικούς Επιθεωρητές) από το άρθρο 2 παρ. 17 του ν. 2343/1995 προσαύξηση της σύνταξης του εκ ποσοστού 30% τέως υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος δεν ελάμβανε αυτή κατά το χρόνο εξόδου του από την υπηρεσία, αφού η μετάταξή του στον κλάδο Οικονομικών Επιθεωρητών δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής του σχέσεως λόγω συμπληρώσεως τριακονταπενταετίας και για

τον λόγο αυτό δεν παράγει έννομα αποτελέσματα για προγενέστερο χρόνο. (Ολ. 1307/2003, σχετ. Ολ. 965/2000).

Νομοθετήματα: ν. 301/1976, άρθρ. 1, 2, 4, 5
π.δ. 1041/1979, άρθρ. 9 παρ. 1
ν. 2343/1995, άρθρ. 2
Υ.Α. 2049790/7800/7-7-1997

69 Συντάξιμος μισθός πρώην Οικονομικού Επιθεωρητή Υπ. Οικονομικών.

Οι

διατάξεις του Συντάγματος (άρθρο 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2) δεν έχουν εφαρμογή στους Οικ. Επιθεωρητές.

Η σύνταξη των Οικονομικών Επιθεωρητών κανονίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με βάση το βασικό μηνιαίο μισθό του Οικονομικού Επιθεωρητή και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας. Τα λοιπά επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις που δίδονται στους Οικονομικούς Επιθεωρητές, μεταξύ άλλων και από τις οικείες διατάξεις, ήτοι το επίδομα θέσης ευθύνης (2049790/7800/0022/7-7-1997 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και άρθρ. 14 ν. 2470/1997), το κίνητρο απόδοσης (2049790/7800/0022/7-7-1997 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και άρθρ. 13 ν. 2470/1997) και η πάγια αποζημίωση λόγω αυξημένης ευθύνης και απασχόλησης χωρίς ωράριο εργασίας (άρθρο 2 παρ. 16 ν. 2343/1995 και 2049790/7800/7-7-1997 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών), δεν αποτελούν συντάξιμες παροχές και συνεπώς δεν λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως ήδη ισχύουν, χωρίς αυτό να προσκρούει στο Σύνταγμα ή άλλη αρχή του δικαίου. Οι Οικονομικοί Επιθεωρητές δεν δύνανται να απολαύουν της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας που απολαύουν οι δικαστικοί λειτουργοί, ως άμεσα όργανα του Κράτους που συγκροτούν το δικαστικό προσωπικό των κατά το Σύνταγμα οργανωμένων δικαστηρίων, που καθιερώνεται ευθέως από το Σύνταγμα (άρθρα 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2), η οποία και δικαιολογεί την ιδιαίτερη μισθολογική και συνταξιοδοτική τους μεταχείριση σε σχέση με όλες γενικά τις λοιπές κατηγορίες υπαλλήλων (Τμ. ΙΙ 568, 847/04, 527/05), (σχετ. Τμ. ΙΙ 1430/2002, 189/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 9 παρ. 1,2,3,4,5

ν.2470/1997 άρθρο 15 παρ. 3
ν. 2343/1995 άρθρο 2 παρ. 16
Υπ. αποφ. 2049790/97.

70 Η καθοριζόμενη από το ν. 2521/97 «πάγια αποζημίωση» περιλαμβάνεται στο συντάξιμο μισθό των δικαστικών λειτουργών. Αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 6 του ανωτέρω νόμου, κατά το μέρος του χαρακτηρισμού της «πάγιας αποζημίωσης».

Η «πάγια αποζημίωση» (άρθρ. 2 παρ. 6 ν. 2521/1997), που χορηγείται σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς, χωρίς ειδικότερες για τον καθένα προϋποθέσεις, αλλά λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς των υπηρεσιών τους (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ'οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές), ανεξάρτητα από την ονομασία της, αποτελεί μέρος των τακτικών τους αποδοχών, που μαζί με το βασικό μηνιαίο μισθό τους και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας συγκροτούν τις γενικού χαρακτήρα βασικές τακτικές μηνιαίες αποδοχές τους, που συναρτώνται αποκλειστικά και μόνο με την άσκηση του δικαστικού λειτουργήματος και παρέχονται χάριν της άσκησης τούτου, καθώς και για την εξασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας. Η διάταξη δε της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2521/1997, κατά το μέρος του αδικαιολόγητα χαρακτηρίζει ως «πάγια αποζημίωση» σημαντικό τμήμα των βασικών αποδοχών ενεργείας των δικαστικών λειτουργών, με πρόδηλο σκοπό το μη συνυπολογισμό του στις κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (Σ.Κ.), όπως ίσχυε τότε (δηλαδή πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3075/2002), συντάξιμες αποδοχές αυτών και την εκ του λόγου αυτού παροχή σ'αυτούς ουσιαδώς μειωμένης σύνταξης, είναι αντισυνταγματική, ως αντιτιθέμενη στην αρχή της σταθερής αναλογίας μεταξύ των αποδοχών ενεργείας των δικαστικών λειτουργών και των συντάξεων που απονέμονται σ'αυτούς με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, η ανατροπή της οποίας κλονίζει το καθεστώς της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών, που θεσπίζεται, χάριν του κοινωνικού συνόλου, με τις διατάξεις του άρθρου 87 παρ. 1 του Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 564/04) (Σχετ. Ολομ. 1960/04, Τμ. ΙΙ 1288, 1464, 1465, 1744,

1291, 1280, 1282, 1264, 1467, 575/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 87 παρ. 1
ν.2521/1997, άρθρο 2 παρ. 6
π.δ. 166/2000, άρθρο 9
ν. 3075/2002, άρθρο 10 παρ. 1

71 Η διάταξη του άρθρου 10 παρ. 7 του ν. 3075/02 αντίκειται σε
συνταγματικές
και υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις.

Η διάταξη του άρθρου 10 παρ. 7 του ν. 3075/02 που ισχύει κατά το άρθρο 18 αυτού από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α'297/5-12-02), και η οποία δημιουργεί διαχωρισμό σε περιπτώσεις δικαστικών λειτουργιών που έχουν κατά το χρόνο δημοσίευσης του νόμου αυτού (5-12-02) αμετάκλητες αποφάσεις κανονισμού ή αναπροσαρμογής της σύνταξής τους με το ποσό της πάγιας αποζημίωσης, και σε περιπτώσεις δικαστικών λειτουργιών που δεν έχουν τέτοιες αποφάσεις είναι αντίθετη προς τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1, 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου αυτής που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 και έχει αυξημένη έναντι των κοινών νόμων ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος. Τούτο δε, ως προς τις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκκρεμείς υποθέσεις των συνταξιούχων δικαστικών λειτουργιών, διότι α) με τη διάταξη αυτή ο κοινός νομοθέτης, κατά παράκαμψη του φυσικού δικαστή και κατά παράβαση της αρχής της διάκρισης των λειτουργιών του κράτους και της έννοιας της δίκαιης δίκης, προσανατολίζει τη δικαστική έκβαση της διαφοράς υπέρ του Δημοσίου που είναι διάδικος στις σχετικές εκκρεμείς δίκες και προσβάλλει γεννημένες και ως προς το απαιτητό αυτών επαρκώς βεβαιωμένες (με τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις) δεδουλευμένες συνταξιοδοτικές παροχές, που στηρίζονται στη συναγόμενη από συνταγματικές διατάξεις αρχή της αναλογίας μεταξύ αποδοχών ενέργειας και συντάξιμων αποδοχών των δικαστικών λειτουργιών και αποτελούν περιουσία προστατευόμενη από την υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του άρθρου 1 του ανωτέρω Πρωτοκόλλου, αποστερώντας τους από το περιουσιακό αυτό αγαθό, χωρίς να συντρέχουν λόγοι δημόσιας ωφέλειας και β) εισάγει άνιση και δυσμενή

μεταχείριση για την κατηγορία των δικαστικών λειτουργών που από τυχαίο λόγο (βραδύτητα στον προσδιορισμό της κατ'αυτών αίτησης αναίρεσης του Δημοσίου, λόγω φόρτου της Ολομέλειας του Δικαστηρίου) έχουν τελεσίδικες, και όχι αμετάκλητες, υπέρ αυτών αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους, κατόπιν συνυπολογισμού και της πάγιας αποζημίωσης. (Ολομ. 1686/04). (Σχετ. Ολομ. 2204, 1712, 1713, 1685, 1683/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 4 παρ 1, 26, 28, 87παρ. 1, 88 παρ. 2.

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α., άρθρο 1

Ε.Σ.Δ.Α. άρθρο 6 παρ. 1

ν.3075/2002, άρθρο 10 παρ. 7, 18

ν.δ. 53/1974

72 Έννοια συντάξιμου μισθού. Δεν εμπίπτουν στην έννοια αυτή επιδόματα
τα

οποία καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους εκτός αν αυτά προβλέπονται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη.

Αβάσιμος και απορριπτέος ο λόγος της έφεσης, με τον οποίο ο εκκαλών υποστηρίζει ότι ο Διευθυντής της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. προέβη, με το να μη συνυπολογίσει τα προβλεπόμενα από το άρθρο 13 παρ. 2 περίπτ. β', γ', δ' και ε' του ν. 2530/97 επιδόματα κατά τον κανονισμό της σύνταξής του, σε εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 9 του Σ.Κ., καθόσον οι παροχές αυτές δεν εμπίπτουν στην πραγματική έννοια του όρου «επίδομα», αλλά χορηγούνται για την άσκηση των βασικών καθηκόντων των καθηγητών των Α.Ε.Ι. Και τούτο διότι, όπως προεκτέθηκε, ο χαρακτηρισμός από το μισθολογικό νόμο μιας οικονομικής παροχής, που χορηγείται στους εν ενεργεία καθηγητές των Α.Ε.Ι., ως επιδόματος και η εξαίρεσή της από το συντάξιμο μισθό του άρθρου 9 του Σ.Κ. είναι συνταγματικά επιτρεπτή, έστω και αν αυτή παρέχεται χωρίς ειδικότερες για τον καθένα που τη λαμβάνει προϋποθέσεις και αποτελεί, στην ουσία, αμοιβή για την εκτέλεση των βασικών καθηκόντων των καθηγητών των Α.Ε.Ι. Άλλωστε, ο κοινός νομοθέτης έχει την ευχέρεια, με την ψήφιση σχετικής ειδικής συνταξιοδοτικής διάταξης, να καταστήσει την παροχή αυτή «συντάξιμη» οποτεδήποτε (ήδη με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3075/2002 (ΦΕΚ Α', 297) το

προβλεπόμενο από την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2530/97 επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης αποτελεί από 1-1-2003 για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. στοιχείο του συντάξιμου μισθού τους) . (Τμ. ΙΙ 1447/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9

ν.2530/1997, άρθρο 13 παρ. 2 περ. β', γ', δ' και ε'

ν.3075/2002, άρθρο 10 παρ. 1

Επίδομα γάμου-τέκνων

73 Αγωγή αποζημίωσης για ΕΟΒ συνταξιούχων. Αγωγή άνευ αντικειμένου για

χρον. διάστημα από 1/3/2001 – 30/6/2002. Δεκτή για το χρον. διάστημα από 1/1/2001 – 1/3/2001. Επιδίκαση νομίμων τόκων από την επίδοση της αγωγής. Προϋποθέσεις.

Για το χρον. διάστημα από 1/3/2001 – 30/6/2002 η δίκη θεωρείται καταργημένη, αφού η σχετική αξίωση ικανοποιήθηκε με το ν. 3205/2003 . Κατά τις ρυθμίσεις του Σ.Κ. το Ελεγκτικό Συνέδριο δε μπορεί να επιδικάσει τόκους στις συνταξιοδοτικές διαφορές, που έχουν αντικείμενο την ακύρωση ή τροποποίηση πράξης ή παράλειψης των συνταξιοδοτικών οργάνων του Δημοσίου, εφόσον το ένδικο βοήθημα, με το οποίο εισάγονται έχει αμιγώς διαπλαστικό χαρακτήρα (Ολ. 1221/1999). Αντιθέτως, στις περιπτώσεις, που η ένδικη συνταξιοδοτική διαφορά εισάγεται στο Δικαστήριο με άλλο ένδικο βοήθημα καταψηφιστικού χαρακτήρα, η ρύθμιση περί απαγόρευσης τοκογονίας δε μπορεί να τύχει εφαρμογής, καθόσον αυτή η μορφή ένδικης προστασίας εξέρχεται των ρυθμιστικών ορίων του Συνταξιοδοτικού Κώδικα. (Τμ. ΙΙΙ 1837/2004).

Νομοθετήματα: ν. 2470/1997, άρθρο 12

ν. 3205/2003, άρθρο 26

Κ.Υ.Α. οικ. 2 3013/0022/2004

π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1, άρθρο 66 παρ. 1

Κ.Πολ.Δ. άρθρο 221 παρ. 1

Α.Κ. άρθρο 346

74 Συνταγματικές οι διατάξεις των νόμων που απαγορεύουν την καταβολή
του

οικογενειακού επιδόματος στους διαζευγμένους συνταξιούχους του Δημοσίου χωρίς τέκνα.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των ν. 1505/84 και 2470/97, οι συνταξιούχοι του Δημοσίου, πολιτικοί, πολεμικοί ή στρατιωτικοί δικαιούνται το οικογενειακό επίδομα του ν. 1505/84, το οποίο μετονομάσθηκε σε οικογενειακή παροχή με τις διατάξεις του ν. 2470/97, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τους εν ενεργεία δημοσίους υπαλλήλους. Το επίδομα αυτό (συζύγου) καταβάλλεται όσο χρόνο διαρκεί ο γάμος, σε περίπτωση δε λύσης του γάμου λόγω διαζυγίου η καταβολή του οικογενειακού επιδόματος – οικογενειακής παροχής διακόπτεται, εκτός εάν υπάρχουν τέκνα, για τα οποία δικαιολογείται η καταβολή των προσαυξήσεων (λόγω τέκνων), οπότε η οικογενειακή παροχή καταβάλλεται στο ακέραιο στον σύζυγο, που έχει νόμιμα την επιμέλειά τους και συγκατοικεί με αυτά.

Διατάξεις, που απαγορεύουν την καταβολή του επιδόματος – παροχής αυτής, μεταξύ άλλων και στους διαζευγμένους συνταξιούχους του Δημοσίου, οι οποίοι δεν έχουν τέκνα για τα οποία να δικαιολογείται η καταβολή της και σ'αυτούς, δεν προσκρούουν στο άρθρο 4 και 22 παρ. 1 εδαφ. β' του Συντάγματος, αλλά ούτε και στην παρ. 2 του άρθρου 119 της Συνθήκης της Ρώμης, με το οποίο δίδεται η έννοια της αμοιβής, αφού οι συνταξιούχοι αυτοί βρίσκονται σε διαφορετική οικογενειακή κατάσταση σε σχέση με τους έγγαμους συνταξιούχους, οι οποίοι συμβιούν με τους συζύγους τους, ή με τους διαζευγμένους συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν όμως τέκνα για τα οποία δικαιολογείται η καταβολή της ως άνω παροχής, ούτε στο άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος, με το οποίο προστατεύεται η οικογένεια ως θεσμός, αφού στην περίπτωση των διαζευγμένων συζύγων ο θεσμός αυτός που δικαιολογεί την καταβολή της επίμαχης παροχής δεν υπάρχει. (Τμ. ΙΙ 422/04), (σχετ. Τμ. ΙΙ 1916/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4, 21 παρ. 1, 22 παρ. 1 εδ. β'

ν. 1505/1984 άρθρο 11 παρ. 7

ν. 1884/1990 άρθρο 24 παρ. 1

ν. 2470/1997 άρθρο 12 παρ. 6

ν. 2512/1997 άρθρο 21 παρ. 2

ν. 2592/1998 άρθρο 5 παρ. 6

Συνθήκη της Ρώμης άρθρο 119 παρ. 2

75 Αντισυνταγματικές οι διατάξεις οι οποίες απαγορεύουν τη διπλή καταβολή οικογενειακής παροχής σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι είναι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα (εν ενεργεία ή συνταξιούχοι).

Οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 και 5 του ν. 2470/1997, οι οποίες απαγορεύουν τη διπλή καταβολή οικογενειακής παροχής σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. ή όταν ο ένας από αυτούς είναι υπάλληλος των υπηρεσιών αυτών και ο άλλος υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή μέρους του ιδιωτικού τομέα, αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου 21 του Συντάγματος το οποίο αντιλαμβάνεται ως ισότιμη τη συμμετοχή των εργαζομένων συζύγων στη δημιουργία της οικογένειας και συνεπώς, είναι ανίσχυρες και μη εφαρμοστέες. Κατόπιν αυτού, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2470/1997, οι έγγαμοι υπάλληλοι λαμβάνουν ολόκληρη την οικογενειακή παροχή μαζί με τη σχετική προσαύξηση λόγω τέκνων, εφόσον υπάρχουν χωρίς τις διακρίσεις στις οποίες προβαίνουν οι κρινόμενες ως αντισυνταγματικές σύμφωνα με όσα ήδη εκτέθηκαν, παράγραφοι. Τα ίδια ισχύουν και για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου αφού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 6 του ν. 2592/1998, η ως άνω οικογενειακή παροχή χορηγείται και σ'αυτούς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που χορηγείται και στους εν ενεργεία υπαλλήλους του Δημοσίου ή των ν.π.δ.δ. (Τμ. ΙΙ 1414/04), (σχετ. Τμ. ΙΙ 1158, 1139, 1107, 1278, 1453, 1461, 1474, 1082, 1076, 914, 877/04, 1893, Τμ. ΙΙΙ 2223, 2042/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 21

ν. 2470/1997 άρθρο 12 παρ. 1,4 και 5

ν. 2592/1998 άρθρο 5 παρ. 6

76 Το οικογενειακό επίδομα δε συνυπολογίζεται στα επιδόματα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων καθώς και στο επίδομα αδείας.

Αίτημα σε αγωγή πολιτικής συνταξιούχου, να συνυπολογιστεί το οικογενειακό

επίδομα στα επιδόματα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων καθώς και στο επίδομα αδείας απορρίπτεται ως μη νόμιμο, διότι σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2470/97, για τον υπολογισμό των επιδομάτων αυτών, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός και τα επιδόματα χρόνου υπηρεσίας και εξομάλυνσης, όχι όμως η οικογενειακή παροχή. (Τμ. II 1461, 1893/04).

Νομοθετήματα: ν.2470/1997 άρθρο 9

77 Προϋποθέσεις καταβολής του οικογενειακού επιδόματος σε διαζευγμένους πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου.

Η οικογενειακή παροχή της παρ. 1 περ. α΄ του άρθρου 12 του ν. 2470/97 (γάμου) καταβάλλεται στους υπαλλήλους και συνταξιούχους του Δημοσίου όσο χρόνο διαρκεί ο γάμος τους, ενώ σε περίπτωση λύσης αυτού λόγω διαζυγίου, καθώς και σε περίπτωση διάστασης των συζύγων, η οποία θεωρείται ότι υπάρχει από την υποβολή της αίτησης ή αγωγής διαζυγίου, η καταβολή της εν λόγω παροχής διακόπτεται, εκτός εάν υπάρχουν τέκνα, για τα οποία δικαιολογείται η χορήγηση των προβλεπόμενων γι' αυτά προσαυξήσεων (βλ. άρθρο 12 παρ. 1 περ.β΄ του ν. 2470/97), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο νόμο (τέκνα ανήλικα ή ενήλικα που φοιτούν σε ανώτατες σχολές κ.λ.π.), οπότε η οικογενειακή παροχή (γάμου) συνεχίζεται να καταβάλλεται στο σύζυγο που έχει νόμιμα την επιμέλειά τους και συγκατοικεί με αυτά, μέχρι να παύσουν να υφίστανται οι ανωτέρω προϋποθέσεις. (Τμ. II 1916/04).

Νομοθετήματα: ν. 2470/1997, άρθρο 12 παρ. 1 περ. α΄ και β΄ και παρ. 2 και 6

78 Προϋποθέσεις καταβολής του οικογενειακού επιδόματος στην περίπτωση θανάτου του ενός των συζύγων (υπαλλήλων ή συνταξιούχων).

Σε περίπτωση θανάτου του ενός των συζύγων (υπαλλήλων ή συνταξιούχων) χορηγείται η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του αρ. 12 παρ. 1β΄ του ν. 2470/97 οικογενειακή παροχή στον επιζώντα σύζυγο, μόνον εφόσον ο τελευταίος έχει παιδιά για

τα οποία δικαιούται τις προσαυξήσεις που προβλέπονται γι'αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 6 ν. 2470/97, σε καμμία όμως περίπτωση πέρα από τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας τους (άρθρο 12 παρ. 2 ν. 2470/97).(Τμ. ΙΙ 1943/04).

Νομοθετήματα: ν. 2470/1997, άρθρο 12 παρ. 1 περ. α' και β', παρ. 2 και παρ 6

79 Η οικογενειακή παροχή δεν περιλαμβάνεται στον συντάξιμο μισθό των πολιτικών συνταξιούχων.

Η οικογενειακή παροχή δεν περιλαμβάνεται στον συντάξιμο μισθό των πολιτικών συνταξιούχων του Δημοσίου, αλλά αποτελεί παρακολούθημα του συνταξιοδοτικού δικαιώματος που χορηγείται σε όσους το δικαιούνται κατά την εκτέλεση της οικείας κανονιστικής συνταξιοδοτικής πράξης από την αρμόδια Δ/νση του Γ.Λ.Κ. Επομένως διαφορές που γεννώνται από την άρνηση ή παράλειψη καταβολής της οικογενειακής παροχής, απαραδέκτως εισάγονται προς εκδίκαση ενώπιον του ΙΙ Τμ. του Ε.Σ. με το ένδικο μέσο της έφεσης κατά πράξης κανονισμού σύνταξης καθόσον δεν αφορούν στον κανονισμό της σύνταξης αλλά στην εκτέλεση της σχετικής συνταξιοδοτικής πράξης και ως τέτοια υπόκειται μόνο σε ένσταση που ασκείται ενώπιον του Α' Κλιμακίου του Ε.Σ., οι πράξεις του οποίου δύνανται να προσβληθούν στη συνέχεια με έφεση στο αρμόδιο (ΙΙ) Τμήμα του Ε.Σ. (Τμ. ΙΙ 135/05).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,6

π.δ.1225/1981, άρθρο 2 παρ. 1, 2

π.δ. 774/1980, άρθρο 63 παρ. 1,3

80 Αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 11 παρ. 6 ν. 1505/84 (νεότερες ρυθμίσεις ν. 2470/97 άρθρο 12 παρ. 1, 4, 5, ν. 2592/98 άρθρο 5 παρ. 6), η οποία απαγορεύει τη διπλή καταβολή οικογενειακής παροχής στην περίπτωση κατά την οποία και οι δύο σύζυγοι είναι υπάλληλοι του Δημοσίου.

Η διάταξη του άρθρου 11 παρ. 6 του ν. 1505/84 (νεότερες ρυθμίσεις ν.2470/97 άρθρο 12 παρ. 1, 4, 5, ν. 2592/98 άρθρο 5 παρ. 6), η οποία απαγορεύει τη διπλή

καταβολή της οικογενειακής παροχής στην περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ. ή Ο.Τ.Α. ή όταν ο ένας από τους δύο συζύγους λαμβάνει την παροχή αυτή από οποιαδήποτε πηγή του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Συντάγματος) και στο άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο αντιλαμβάνεται ως ισότιμη τη συμμετοχή των εργαζομένων συζύγων στη δημιουργία οικογένειας. Κατά συνέπεια ισχύει και είναι άμεσα εφαρμοστέος ο γενικός κανόνας του άρθρου 11 παρ. 1 του ν.1505/1984, κατά τον οποίο οι έγγαμοι υπάλληλοι λαμβάνουν ολόκληρο το οικογενειακό επίδομα με τη σχετική προσαύξηση ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων, χωρίς τις διακρίσεις που θεσπίζει η ανωτέρω διάταξη που κρίθηκε αντισυνταγματική (βλ. και Α.Ε.Δ. 3/2001). Επομένως, τα ίδια ισχύουν και για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους εν γένει του Δημοσίου, αφού σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 1 και 2 του ν. 1694/87 «Επέκταση διατάξεων ν. 1505/84 σε πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου», η οικογενειακή παροχή χορηγείται και σ'αυτούς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που χορηγείται και στους εν ενεργεία υπαλλήλους του Δημοσίου. (Τμ. ΙΙ 699/04). (Σχετ. Α.Ε.Δ. 3/01, Τμ. ΙΙ Ε.Σ. 708, 1415, 1281, 1148, 918, 922, 923/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1, 21 παρ. 1
ν.1505/1984, άρθρο 11 παρ. 1, 6
ν. 1694/1987, άρθρο 12 παρ. 1, 2

81 Απορρίπτεται το αίτημα συνταξιούχου του Δημοσίου για καταβολή του επιδόματος τέκνων χωρίς την προσκόμιση ενώπιον του Δικαστηρίου, των βεβαιώσεων φοιτήσής τους σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή.

Συνταξιούχος του Δημοσίου δε δικαιούται να λάβει το επίδομα τέκνων, διότι παρά το γεγονός ότι αυτά κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν είχαν συμπληρώσει το 24^ο έτος της ηλικίας τους, δεν προσκομίσθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου οι βεβαιώσεις φοιτήσής τους σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή προκειμένου να διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταβολής του επιδόματος αυτού. (Τμ. ΙΙ 699/04).

Νομοθετήματα: ν.1505/1984, άρθρο 11 παρ. 3

82 Απορριπτό το αίτημα για επίδομα τέκνων όταν αυτά είναι ενήλικα και δεν φοιτούν κατά το επίδικο χρονικό διάστημα σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές ή Ι.Ε.Κ.

Απορρίπτεται το αίτημα πολιτικού συνταξιούχου για την καταβολή του επιδόματος τέκνων καθόσον κατά το επίδικο χρονικό διάστημα τα τέκνα του ήταν ενήλικα (20 ετών) και δεν αποδεικνύεται ότι φοιτούσαν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές ή σε Ι.Ε.Κ. , όπως απαιτεί ο ν. 2470/97 (άρθρο 12 παρ. 1, 2). (Τμ. ΙΙ 1453/04) (Σχ. Τμ. ΙΙ 1076, 2042/04).

Νομοθετήματα: ν.2470/1997, άρθρο 12 παρ. 1, 2
ν. 2592/1998 άρθρο 5 παρ. 6

83 Αγωγή καταψηφιστική με αίτημα την καταβολή του ποσού που αντιστοιχεί σε μη καταβληθείσα οικογενειακή παροχή του ν. 2470/97. Παραγραφή αξίωσης επί περιοδικής παροχής που εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη. Κατάργηση δίκης κατά το μέρος που αφορά την καταβολή της επίδικης παροχής από 1/3/2001 και εξής σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 3205/2003.

Κατάργηση δίκης κατά το μέρος που αφορά την καταβολή της επίδικης παροχής από 1/3/2001 και εξής, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 3205/03 δεδομένου ότι εκδόθηκε και η προβλεπόμενη από την εξουσιοδοτική αυτή διάταξη οικ. 2/3013/0022/20-1-2004 υπουργική απόφαση περί καταβολής αναδρομικών οικογενειακής παροχής.

Οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 και 5 του ν. 2470/1997 αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος . Κατόπιν τούτου, ισχύει και είναι άμεσα εφαρμοστέος ο γενικός κανόνας του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 2470/1997 , κατά τον οποίο οι έγγαμοι υπάλληλοι λαμβάνουν έκαστος ολόκληρο το οικογενειακό επίδομα , χωρίς τις διακρίσεις που θεσπίζουν οι ανωτέρω διατάξεις που κρίθηκαν αντισυνταγματικές.

Διετής παραγραφή του άρθρου 90 παρ. 5 του ν. 2362/1995. Όταν η αξίωση επί περιοδικής παροχής εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη, στο τέλος εκάστου οικονομικού έτους αρχίζει η παραγραφή του τμήματος της αξίωσης επί των

περιοδικών παροχών των οποίων η αξίωση γεννήθηκε και ήταν δικαστικώς επιδιώξιμη εντός του λήγοντος οικονομικού έτους. Διακοπή παραγραφής με την κατάθεση αγωγής στο Ελεγκτικό Συνέδριο.(Τμ. ΙΙ 1278/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρ. 4 παρ. 1 και 21 παρ. 1
ν. 3205/2003 άρθρ. 36

Επίδομα ευδοκίμου παραμονής

84 Η καταβολή του επιδόματος ευδοκίμου παραμονής δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μισθολογική προαγωγή.

Δεν θεωρείται μισθολογική προαγωγή και δεν υπολογίζεται στο συντάξιμο μισθό το επίδομα ευδοκίμου παραμονής, διότι με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 εδ. α΄ του ν. 2320/1995 ρητά εξαιρέθηκε η παροχή αυτή από την έννοια της αύξησης του βασικού μισθού και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μισθολογική προαγωγή η καταβολή ενός επιδόματος. (Ολ. 197/2004).

Νομοθετήματα: ν. 2320/1995, άρθρο 2 παρ. 2α΄.

Ν. 2470/1997 άρ. 12 παρ. 1, 4, 5

ΙΙ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Βασικός μισθός

85 Στρατιωτικοί συνταξιοδοτηθέντες πριν την ισχύ του ν. 2838/00 δικαιούνται αναπροσαρμογή της σύνταξής τους, σύμφωνα με το σύστημα των μισθολογικών προαγωγών των εν ενεργεία στρατιωτικών.

Ο βασικός μισθός που τελικά καταβάλλεται στους εν ενεργεία στρατιωτικούς με το σύστημα των μισθολογικών προαγωγών κατά τους ορισμούς των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 υπολογίζεται, για την αναπροσαρμογή (αύξηση) της

σύνταξης των στρατιωτικών που αποχώρησαν από την υπηρεσία πριν από την έναρξη της ισχύος των διατάξεων αυτών (άρθρ. 5 και 6 του 2838/2000) με τις ίδιες νομικές και πραγματικές προϋποθέσεις που χορηγούνται οι επίμαχες μισθολογικές προαγωγές στους υπηρετούντες στρατιωτικούς.(Τμ. ΙΙΙ 1862/04).

Νομοθετήματα: ν.2838/2000, άρθρα 5, 6.

Επίδομα ευδοκίμου παραμονής

86 Με την διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2512/1997 θεσπίζεται νέο

ουσιαστικό δίκαιο, αναφορικά με την έννοια του συντάξιμου μισθού. Ειδικότερα με τη διάταξη αυτή ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη νοείται ο εκάστοτε βασικός μισθός ενεργείας με τον οποίο μισθοδοτείτο ο στρατιωτικός κατά την έξοδό του από την υπηρεσία μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας. Στην έννοια δηλαδή, του συντάξιμου μισθού δεν περιλαμβάνεται πλέον και το επίδομα ευδόκιμης παραμονής (10% του βασικού μισθού) που τυχόν ελάμβανε ο στρατιωτικός κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, το οποίο, με τις νέες μισθολογικές ρυθμίσεις του ν. 2448/1996 (ΦΕΚ 279/31-12-1996 τεύχος Α΄) έπαυσε από 1-1-1997 να χορηγείται και στους εν ενεργεία αξιωματικούς με βαθμό Συνταγματάρχη και άνω, στους οποίους κατεβάλλετο με τις προϊσχύουσες του ανωτέρω μισθολογικού νόμου διατάξεις. (Ολομ. 739/02). (Σχετ. Ολομ. 453/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρ. 34 παρ. 2
ν. 2512/1997, άρθρο 4 παρ. 3

Πτητικά εξάμηνα

87 Χαρακτήρας του επιδόματος πτητικής ενέργειας και ενέργειας αλεξιπτωτιστού. Σχέση του με την Α.Τ.Α.

Α) Ο ισχυρισμός που επικαλέσθηκε στρατιωτικός συνταξιούχος ότι το επίδομα πτητικής ενέργειας και ενέργειας αλεξιπτωτιστού έχει αυτοτελή χαρακτήρα έναντι της συντάξεως απερρίφθη διότι δε συνάγεται ούτε από τη γραμματική αλλά ούτε και από τη συστηματική ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 43 του Κώδικα Πολιτικών και

Στρατιωτικών Συντάξεων, με τις οποίες ρητά χαρακτηρίζεται τούτο ως προσαύξηση της μηνιαίας στρατιωτική σύνταξης.

Β) Το επίδομα αυτό δεν υπάγεται στην Α.Τ.Α., διότι σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7, 8 και 9 της Γ - 691/127/Μ13/3-26/25.1.1982 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, που κυρώθηκε με το άρθρο 9 του ν. 1282/1982 (ΦΕΚ Α'110), θεσπίστηκε η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως προσδιορίζονταν από την κείμενη συνταξιοδοτική νομοθεσία και όχι των τυχόν μετ'αυτών καταβαλλομένων ανεξαρτήτων πτητικών και άλλων επιδομάτων, τα οποία δεν υπάγονται στην αναπροσαρμογή αυτή. (Τμ. ΙΙΙ 1835/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 43
ν. 1282/1982, άρθρο 9

88 Εφαρμογή του άρθρου 43 του π.δ. 166/00 (προσαύξηση για πτητικά εξάμηνα κ.λ.π.), (άρθρο 4 παρ. 6 ν. 2512/97) και στην αναπροσαρμογή των συντάξεων των στρατιωτικών που αποχώρησαν από την Υπηρεσία πριν από την 1-1-1997.

Ο ισχυρισμός στρατιωτικού συνταξιούχου με πτητική ενέργεια και ενέργεια αλεξιπτωτιστού ότι δεν καταλαμβάνεται από το άρθρο 4 παρ. 6 ν. 2512/97 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 43 παρ. 1 και 2 του π.δ. 166/00, καθόσον αποστρατεύθηκε το έτος 1994, ήτοι πριν την έναρξη της ισχύος του, απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2512/1997 θεσπίστηκε η οίκοθεν αναπροσαρμογή των συντάξεων όλων ανεξαιρέτως των στρατιωτικών συνταξιούχων που είχαν αποχωρήσει από την υπηρεσία τους έως την 31^η Δεκεμβρίου 1996 με βάση το τότε νέο μισθολόγιο των εν ενεργεία μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των διατάξεων του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο αναπροσαρμογής. (Τμ. ΙΙΙ 1835/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 43 παρ. 1 και 2
ν. 2512/1997, άρθρο 4 παρ. 1 και 6

ΙΙΙ. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Βασικός μισθός

89 Συντάξιμος μισθός σιδηροδρομικού υπαλλήλου, συνταξιοδοτούμενου με τις διατάξεις του ν.δ. 3395/55.

Σιδηροδρομικός υπάλληλος ο οποίος συνταξιοδοτείται με τις διατάξεις του ν.δ. 3395/55, κατατάσσεται από 1/1/97 στα Μ.Κ. του ν. 2470/97 με βάση την προβλεπόμενη από το άρθρο 1 του ν. 1777/88 κατά κλάδο αντιστοιχεία προς τους δημ. υπαλλήλους και το χρόνο υπηρεσίας τους που λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη στα κλιμάκια αυτά. Στην περίπτωση του δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 16 παρ. 2 του ν. 2470/97, διότι αφενός η απόφαση 792/91 του Α.Π. δεν αφορά τη συνταγματικότητα ειδικών διατάξεων του ΓΕΚΑΠ/ΟΣΕ, αφετέρου δεν έχει εκδοθεί από τον Ο.Σ.Ε. πράξη κατάταξης του συγκεκριμένου υπαλλήλου σε Μ.Κ. του κλάδου ΠΕ. (Τμ. ΙΙ 597/02). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1323/00).

Νομοθετήματα: ν.δ. 3395/1955, άρθρο 4 παρ. 1

ν. 1777/1988, άρθρο 1

ν. 2470/1997, άρθρο 3 παρ. 1 άρθρο 2 περ. β', άρθρο 16 παρ. 2

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Γ '

ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες λογίζονται συντάξιμες

90 Προσμέτρηση στην λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του χρόνου παροχής υπηρεσίας επί συμβάσει έργου ή κατ'αποκοπήν εργασίας. Προϋποθέσεις.

Λογίζεται συντάξιμος και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου ο χρόνος παροχής υπηρεσίας επί συμβάσει έργου ή κατ'αποκοπήν εργασίας, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές έχουν καθορισθεί διά διατάξεως νόμου ή διά δικαστικής αποφάσεως, ότι διανύθηκαν επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή

σύμφωνα με τα υπηρεσιακά έγγραφα , συντρέχουν σωρευτικώς οι εξής προϋποθέσεις :
α) απασχόληση κατά το σύνηθες δημοσιουπαλληλικό ωράριο , β) παροχή εργασίας στο χώρο της δημόσιας υπηρεσίας και υπό την άμεση εποπτεία της υπηρεσίας και γ) αμοιβή ανάλογη προς εκείνη των προσλαμβανομένων επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου. (Τμ. ΙΙ 1142/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1813/1988, άρθρο 8 παρ. 6

91 Η διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 περ. β'εδ. α' του π.δ. 166/2000 εισάγει

δυσμενή διάκριση σε βάρος της κατηγορίας των δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι δεν μονιμοποιήθηκαν στο ίδιο Υπουργείο στο οποίο παρείχαν την προϋπηρεσία τους.

Από τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 περ. β'εδ. α' του π.δ. 166/2000, συνάγεται ότι ισχύει ευνοϊκότερο συνταξιοδοτικό καθεστώς ως προς την αναγνώριση προϋπηρεσίας που είχε παρασχεθεί με τις ίδιες, υπηρεσιακές προϋποθέσεις (υπηρεσία με μηνιαίο μισθό, με μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση, έκτακτου, αναπληρωτή, προσωρινού ή αμειβόμενου από ειδικά κονδύλια υπαλλήλου), για την κατηγορία εκείνη υπαλλήλων, οι οποίοι μονιμοποιήθηκαν στη συνέχεια σε υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου, αφού η προϋπηρεσία τους αυτή λογίζεται ως συντάξιμη εφόσον παρασχέθηκε μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους , ενώ αντίθετα, για όσους δε μονιμοποιήθηκαν σε κάποια υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου, αλλά σε διαφορετικό Υπουργείο (σε σχέση με εκείνο στο οποίο παρείχαν την προγενέστερη υπηρεσία, δηλαδή μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους) η προϋπηρεσία τους στο Δημόσιο υπολογίζεται ως συντάξιμη μόνον μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Συνεπώς, η ανωτέρω διάταξη του Συνταξιοδοτικού Κώδικα αντίκειται στην συνταγματική αρχή της ισότητας και πρέπει, προς αποκατάστασή της, να εφαρμοστεί η ευνοϊκότερη ρύθμιση και στην κατηγορία των υπαλλήλων που υπήχθησαν αδικαιολόγητα, σε δυσμενέστερη ρύθμιση, με μοναδικό, δηλαδή κριτήριο, ότι δεν μονιμοποιήθηκαν μετέπειτα στο ίδιο Υπουργείο.

Παραπομπή στην Ολομέλεια ως προς το ζήτημα της αντισυνταγματικότητας της ως άνω διάταξης. (Τμ. ΙΙ 895/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 100 παρ. 5.

π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. β' εδ. α'

92 Αναγνώριση ως συντάξιμης υπηρεσίας εθελοντή νέου
προστρατιωτικής
ηλικίας στις ΜΟΜΑ.

Από την υπηρεσία που παρασχέθηκε στις ΜΟΜΑ με την ιδιότητα του εθελοντή νέου προστρατιωτικής ηλικίας και υπό το καθεστώς των ΠΥΣ 290/1957 και 445/1958 είναι συντάξιμος μόνο εκείνος που καλύπτει υποχρέωση στρατιωτικής θητείας κληρωτού, δηλαδή το ήμισυ του χρόνου που απομένει μετά την αφαίρεση ενός 6μηνου και εφόσον η ανωτέρω υπηρεσία του εθελοντή παρασχέθηκε μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας του.

(Τμ. ΙΙ 716/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περιπτ. στ'

ΠΥΣ 290/1957

ΠΥΣ 445/1958

93 Αναγνώριση ως συντάξιμης της διετούς πρακτικής άσκησης σε δικηγόρο
για
την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος που απαιτήθηκε ως προσόν για το
διορισμό σε θέση εμμίσθων Παρέδρων.

Ο χρόνος διετούς άσκησης σε δικηγόρο που απαιτήθηκε ως προσόν για τη συμμετοχή του υποψηφίου στο διαγωνισμό των εμμίσθων Παρέδρων και κατ'ακολουθίαν για το διορισμό του ως δικαστικού λειτουργού λογίζεται ως συντάξιμος και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του. (Ολ. 688, 800, 814/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 2 περ. γ'

ν. 4126/1960, άρθρο 6 παρ. 2

94 Αναγνώριση ως συντάξιμης προϋπηρεσίας με ανάθεση εργασίας κατ'αποκοπή. Προϋποθέσεις (άρθρο 12 παρ. 12 του π.δ. 166/2000).

Για την αναγνώριση ως συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας που παρασχέθηκε με ανάθεση εργασίας κατ'αποκοπή απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά οι τασσόμενες από τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1813/1988 προϋποθέσεις. Σε περίπτωση δε που η υπηρεσία αυτή δεν αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία, το τμήμα της που δε μπορεί να αποδειχθεί, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι υπάρχει έγγραφο διορισμού ή σύμβαση εργασίας ή ασφαλιστική κάλυψη του αιτουμένου την αναγνώριση, προσδιορίζεται με πράξη της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968.

Ο χρόνος υπηρεσίας της εκκαλούσας από έτη 1-5-15 με ανάθεση εργασίας κατ'αποκοπή, που συνίσταται στη διενέργεια επιστημονικής έρευνας (αποδελτίωση και ταξινόμηση κειμένων) στα σπουδαστήρια της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., πρέπει να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος, καθόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1813/1988, η δε προϋπηρεσία αυτή παρασχέθηκε στα πλαίσια διαδοχικών συμβάσεων εργασίας μεταξύ αυτής και του Α.Π.Θ., όπως τούτο προκύπτει από τις προσκομιζόμενες αποφάσεις του Πρυτανικού Συμβουλίου, που επέχουν θέση προτάσεων για τη σύναψη των οικείων συμβάσεων, ενώ η αποδοχή των προτάσεων αυτών από την εκκαλούσα και η εκτέλεση της εργασίας που της ανατέθηκε πιστοποιείται από την καταβολή σ'αυτήν της καθορισθείσας με τις ίδιες αποφάσεις αμοιβής. Αντίθετα, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος ο χρόνος υπηρεσίας της εκκαλούσας για τον οποίο δεν προσκομίζονται οι αποφάσεις ανάθεσης σ'αυτήν της επικαλούμενης κατ'αποκοπή εργασίας ούτε άλλωστε βεβαιώνεται η καταβολή σ'αυτήν αμοιβής για την εκτέλεσή της. (Τμ. ΙΙ 1384/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 14 παρ. 4

ν. 1813/1988, άρθρο 8 παρ. 6

95 Αναγνώριση προϋπηρεσίας ως συντάξιμης. Προϋπηρεσία υπαλλήλου στον
ιδιωτικό τομέα που λήφθηκε υπόψη ως προσόν διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση.

Έφεση κατά απόφασης της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. απορριπτικής ένστασης του εκκαλούντος

πολιτικού συνταξιούχου (πρώην καθηγητή Δημόσιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) κατά πράξης του Γ.Λ.Κ. , κατά το μέρος που με αυτή δεν αναγνωρίστηκε ως συντάξιμος χρόνος απασχόλησής του από δύο έτη στην ιδιωτική εκπαίδευση.

Η προϋπηρεσία που λήφθηκε υπόψη ως προσόν διορισμού κατά την πρόσληψη του υπαλλήλου στη θέση από την οποία συνταξιοδοτείται θα ληφθεί υπόψη και όταν συνταξιοδοτείται, άσχετα αν παρασχέθηκε αμέσως πριν το διορισμό ή αν άλλη συντρέχουσα προϋπηρεσία του είναι συντάξιμη με βάση άλλη συνταξιοδοτική διάταξη ή θα μπορούσε με διαφορετική κρίση του ενεργήσαντος το διορισμό οργάνου να είχε ληφθεί υπόψη ως προσόν διορισμού. Για το διορισμό εκπαιδευτικού, με ειδικότητα εργοδηγού, σε Μέση Επαγγελματική Σχολή απαιτείται ως προσόν διετής τουλάχιστον διδακτική ή επαγγελματική πείρα.

Αναγνώριση ως συνταξίμου, κατ' άρθρ. 12 παρ. 2 περ. γ' του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, χρόνου απασχόλησης του εκκαλούντος στην ιδιωτική εκπαίδευση από έτη 2 , η οποία δεν παρασχέθηκε αμέσως πριν το διορισμό του ως καθηγητή στη Δημόσια Επαγγελματική Εκπαίδευση. Μη μεταβολή συντάξιμων αποδοχών καθόσον ο εν λόγω χρόνος έχει συνυπολογισθεί στη συνολική συντάξιμη υπηρεσία του ως συντάξιμος με εξαγορά και έχει ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας και την κατάταξή του σε μισθολογικό κλιμάκιο. (Τμ. ΙΙ 168/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 2 εδ. γ'
ν.δ. 580/1970, άρθρο 10 παρ. 2 περ. η'

96 Ο χρόνος κράτησης και φυλάκισης κατά τη διάρκεια της δικτατορίας λογίζεται πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία.

Από τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 11 του ν. 2592/1998, που κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 75 παρ. 17 του π.δ. 166/2000, προκύπτει ότι ο χρόνος κράτησης και φυλάκισης στο εσωτερικό που διετέλεσε η εκκαλούσα, μόνιμη εν ενεργεία υπάλληλος του ΕΘΙΑΓΕ, για την αντιδικτατορική της δράση λογίζεται πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία. Έσφαλε η Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. που έκρινε ότι ο ανωτέρω χρόνος είναι μόνο συντάξιμος. (Τμ. ΙΙ 694/2004).

Νομοθετήματα: ν. 2592/1998, άρθρο 8 παρ. 11

97 Συνυπολογισμός στην υπηρεσία του ως Παρέδρου του Ε.Σ.,
χρόνου
υπηρεσίας του ως Προϊστάμενου Δ/νσεως του Γ.Λ.Κ., για την κατά το άρθρο 4 του ν.
2521/1997 προσαύξηση του βασικού του μισθού. Συνταγματικότητα διατάξεων.

Η διάταξη του άρθρου 24 παρ. 2 του ν. 2592/1998, κατά το μέρος που δεν επιτρέπει κατά την αναπροσαρμογή της συντάξεως των αποχωρησάντων εκ της υπηρεσίας μέχρι 31/12/1996 δικαστικών λειτουργών να υπολογισθεί για την κατά το άρθρο 4 του ν. 2521/1997 προσαύξηση του βασικού τους μισθού χρόνος υπηρεσίας τους που δεν διανύθηκε στον κατεχόμενο βαθμό ελήφθη όμως υπόψη για την κατά το άρθρο 29 του ν. 1505/1984 μισθολογική προαγωγή τους, είναι ανεφάρμοστη ως μη συμπορευόμενη τόσο προς την περί ισότητας συνταγματική επιταγή (άρθρ. 4 παρ. 1 Σ.), όσο και προς την καθιερούσα υπό καθεστώς ευνοϊκής μισθολογικής εν γένει μεταχειρίσεως των δικαστικών λειτουργών έναντι των λοιπών δημόσιων υπαλλήλων διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος. Βάσιμο το αίτημα του αναιρεσείοντος για συνυπολογισμό στην υπηρεσία του
ως Παρέδρου του Ε.Σ. χρόνου υπηρεσίας του ως προϊσταμένου Διευθύνσεως του Γ.Λ.Κ. προς συμπλήρωση της απαιτούμενης πενταετούς υπηρεσίας Παρέδρου για την κατά το άρθρο 4 του ν. 2521/1997 προσαύξηση του βασικού μισθού του, ο οποίος είχε ληφθεί υπόψη για την κατά το άρθρο 29 του ν. 1505/1984 μισθολογική προαγωγή του. (Ολομ. 1412/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 4, 88 παρ. 2
ν. 2592/1998, άρθρο 24 παρ. 2
ν.2521/1997, άρθρο 4
ν. 1505/1984, άρθρο 29

98 Προσμέτρηση στην συντάξιμη δημόσια υπηρεσία του εκκαλούντος
του
χρόνου στράτευσής του, διότι αμέσως πριν από τη στράτευσή του είχε συμπληρώσει

πλέον του εξαμήνου έκτακτη υπηρεσία στο Δημόσιο και επανήλθε στην εργασία του μετά την απόλυσή του από τις τάξεις του Στρατού.

Απαράδεκτη η έφεση κατά της Πράξης του Διευθυντή της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., η οποία μετά την άσκηση της ενστάσεως ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ενσωματώθηκε στην απόφαση της Επιτροπής και ως εκ τούτου στερείται εκτελεστότητας.

Προσμετρά στην συντάξιμη δημόσια υπηρεσία του εκκαλούντος το χρόνο στράτευσης αυτού διότι ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας θεωρείται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης δημόσιας πολιτικής υπηρεσίας, αφού ο εκκαλών παρείχε υπηρεσίες στο Δημόσιο πριν από τη στράτευσή του για χρονικό διάστημα πλέον των έξι μηνών και επανήλθε στην εργασία του μετά την απόλυσή του από τις τάξεις του Στρατού. Δέχεται εν μέρει την έφεση. (Τμ. ΙΙ 38/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 2, 12 παρ. 1

v. 3514/1928, άρθρο 1

v. 519/1948, άρθρο 5

v. 2054/1952, άρθρο 8

v.δ. 2961/1954, άρθρο 34 παρ. 7

99 Αναγνώριση υπηρεσίας του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των ΑΕΙ σε

ομοταγή ΑΕΙ ή Ερευνητικά Κέντρα διεθνούς κύρους της αλλοδαπής. Προϋποθέσεις.

Είναι επιτρεπτή η αναγνώριση ως συντάξιμης προϋπηρεσίας των μελών των ΔΕΠ των ΑΕΙ σε ομοταγή ΑΕΙ ή Ερευνητικά Κέντρα διεθνούς κύρους της αλλοδαπής που παρασχέθηκε «πριν» από την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, εφόσον πρόκειται για εκκρεμείς κατά την ισχύ του ν. 2703/1999 υποθέσεις, που δεν έχουν κριθεί αντίθετα προς τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού. (Ολ. 1947/2004, 2000/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρ. 12 παρ. 1 περ. μη΄

v. 2703/1999, άρθρ. 2 παρ. 10 εδ. α΄

100Καθορισμός συντάξιμης υπηρεσίας εν ενεργεία πολιτικού υπαλλήλου

ή
στρατιωτικού. Πότε επιτρέπεται.

Ο καθορισμός της συντάξιμης υπηρεσίας των πολιτικών υπαλλήλων και των στρατιωτικών κατά το χρόνο που τελούν σε υπηρεσία, ενεργείται μόνο αν ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ή αν γεννώνται αμφιβολίες για το συντάξιμο μιας προϋπηρεσίας κατά τον υπολογισμό της προσαύξησης, λόγω επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, άλλως το θέμα αυτό εξετάζεται κατά την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, μετά την απομάκρυνση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου από την υπηρεσία, από την οικεία Διεύθυνση Κανονισμού Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. ή σε περίπτωση ενστάσεως, από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ., εφόσον η υπηρεσία αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα. (Τμ. ΙΙ 584/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 14 παρ. 3,4
α.ν. 599/1968, άρθρα 1,2,3

101 Αναγνώριση προϋπηρεσίας συνταξιούχου εκπαιδευτικού (πρώην νηπιαγωγού) στην ιδιωτική εκπαίδευση.

Για την αναγνώριση ως συντάξιμης προϋπηρεσίας εκπαιδευτικού στην ιδιωτική εκπαίδευση απαιτείται η απόδειξή της να γίνεται από επίσημα στοιχεία και έγγραφα και ειδικότερα από σχετικό πιστοποιητικό αρμοδίου οργάνου στο οποίο πρέπει να αναφέρονται οι σχετικές πράξεις διορισμού ή από έγγραφα ανάληψης υπηρεσίας ή βιβλιάριο ενσήμων του Ι.Κ.Α. (Τμ. ΙΙ 114/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 13
ν. 3855/1958, άρθρο 1 παρ. 3
Δ.1/1265/7-2-1989 απόφ. Υπ. Παιδείας, άρθρα 1-3

102 Αναγνώριση προϋπηρεσίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περιπτ
μη΄ του Συνταξιοδοτικού Κώδικα.

Η προϋπηρεσία της εκκαλούσας στο Αμερικανικό Κολέγιο στην Ελλάδα με την

ιδιότητα της καθηγήτριας πλήρους απασχόλησης από 1-9-1969 έως 31-8-1970 και από 1-9-1970 έως 31-8-1971 δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 12 παρ. 1 περ. μη΄ του Σ.Κ. , αφού αυτό αποτελεί εκπαιδευτικό ίδρυμα δεύτερης εκπαιδευτικής βαθμίδας και όχι Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Η υπηρεσία της εκκαλούσας στο Ινστιτούτο Έρευνας της Γυναίκας στο Winconsin των Η.Π.Α. από 1-11-1973 έως 30-10-1982 εμπίπτει στις διατάξεις της περίπτ. μη΄ της παρ. 1 του άρθρου 12 του Σ.Κ. και πρέπει να αναγνωρισθεί ως συντάξιμη, καθόσον από τα στοιχεία που αυτή επικαλείται και προσκομίζει προκύπτει ότι η ιδιότητα με την οποία παρείχε τις υπηρεσίες της στο ως άνω Ινστιτούτο ήταν εκείνη της έμμισθης ερευνήτριας και απλώς συμμετείχε παράλληλα στη διοίκηση του Ινστιτούτου, όπως τούτο συνέβαινε και με τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Εξάλλου , η ενασχόλησή της με την έρευνα κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα πιστοποιείται και από τις δημοσιευθείσες εργασίες της στο επιστημονικό περιοδικό “PSYCHOLOGY OF WOMAN QUARTERLY» κατά τα έτη 1976 και 1978, ήτοι κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου. (Τμ. ΙΙ 768/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. μη΄
v. 2703/1999 άρθρο 2 παρ. 10^α
α.ν. 486/1968, άρθρο μόνο
v. 4327/1963

103Αναγνώριση ως συντάξιμης, προϋπηρεσίας υπαλλήλου ως Ιεροψάλτη σε Ιερούς Ναούς . Απαραίτητη προϋπόθεση η ύπαρξη εγγράφου διορισμού.

Από τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 εδ. α΄, γ΄ και τελευταίο. (άρθρο 6 ν. 955/79 και 3 παρ. 8 του ν. 2320/95) του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ. 166/2000), σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 και 64 παρ. 1 α.ν. 2200/1940 , συνάγεται ότι η προϋπηρεσία του υπαλλήλου ως Ιεροψάλτη σε Ιερούς Ναούς, οι οποίοι αποτελούν κατά το άρθρο 2 του α.ν. 2200/1940 ν.π.δ.δ., αναγνωρίζεται ως συντάξιμη και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του, εφόσον καταρχήν υπάρχει έγγραφος

διορισμός

από το αρμόδιο όργανο, δηλαδή του οικείου Μητροπολίτη, μετά από γνώμη

(πρόταση) του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου. Εφόσον δεν υπάρχει νόμιμος διορισμός του υπαλλήλου ως Ιεροψάλτη, η προϋπηρεσία αυτή δεν μπορεί να αναγνωριστεί ως συντάξιμη.

Τμ. ΙΙ 1724/2004.

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 4 εδ. α', γ' και τελευταίο

104 Προϋπηρεσία εκπαιδευτικών μονιμοποιηθέντων με το νόμο 1600/86, στην

Ιδ. Εκπαίδευση, λογίζεται ως συντάξιμη. Προϋποθέσεις.

Η προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών οι οποίοι μονιμοποιήθηκαν με το ν. 1600/86, στην ιδιωτική εκπαίδευση λογίζεται ως πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία, εφόσον έχει προσφερθεί με δεκαοκτάωρη τουλάχιστον εβδομαδιαία διδασκαλία. Σε περίπτωση μειωμένης διδακτικής απασχόλησης η προϋπηρεσία υπολογίζεται κλασματικά με αριθμητή το μέσο όρο της ετήσιας εβδομαδιαίας διδασκαλίας και παρονομαστή τον αριθμό 18. Για τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας αυτής, ως ένα έτος λογίζονται τριακόσιες ημέρες, ως ένας μήνας λογίζονται είκοσι πέντε ημέρες και ως μία εβδομάδα έξι ημέρες. (Τμ. ΙΙ 429/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. β' τελ. εδάφιο, παρ. 13

ν. 1600/1986, άρθρο 2 παρ. 4

ν. 1810/1988, άρθρο 6 παρ. 2, περ. ζ'

105 Κατά τη συνταξιοδότηση υπαλλήλου, υπολογίζεται προς συμπλήρωση της

35ετίας του, η προϋπηρεσία η οποία πράγματι ελήφθη υπόψη ως προσόν διορισμού στη θέση από την οποία συνταξιοδοτείται και όχι άλλη συντρέχουσα προϋπηρεσία η

οποία θα μπορούσε να είχε ληφθεί υπόψη από το ενεργήσαν το διορισμό όργανο. Η προϋπηρεσία που λήφθηκε υπόψη ως προσόν διορισμού κατά την πρόσληψη του υπαλλήλου στη θέση από την οποία συνταξιοδοτείται, αυτή θα ληφθεί υπόψη και όταν συνταξιοδοτείται, άσχετα από το αν και άλλη συντρέχουσα προϋπηρεσία του είναι συντάξιμη με βάση άλλη συνταξιοδοτική διάταξη ή θα μπορούσε με διαφορετική κρίση του ενεργήσαντος το διορισμό οργάνου να είχε ληφθεί υπόψη ως προσόν διορισμού. Η κρίση αυτή ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του διορίσαντος οργάνου και ασκείται κατά το διορισμό, στην πράξη του οποίου εμπεριέχεται ως νόμιμο στοιχείο αυτής. Τα συνταξιοδοτικά όργανα δεν έχουν νόμιμη ευχέρεια, όταν κρίνουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα του υπαλλήλου, κατ'άσκηση παρεμπόπτοντος ελέγχου, να μεταβάλλουν το ουσιαστικό περιεχόμενο της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου και ειδικότερα εκείνο της πράξης διορισμού του, διαγράφοντας απ'αυτόν το χρόνο προϋπηρεσίας που λήφθηκε (κατά το διορισμό) αποκλειστικά υπόψη ως προσόν διορισμού και υποκαθιστώντας το με άλλο χρόνο προϋπηρεσίας (που αν και μπορούσε να ληφθεί υπόψη προς τούτο, εντούτοις δεν λήφθηκε). (Τμ. 227/02). (Σχετ. Ολομ. 563/00, 111/01).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 12 παρ. 2 περ. γ'.

106 Προσμετρητέα ως συντάξιμη προϋπηρεσία δασκάλου σε διθέσιο δημοτικό σχολείο .

Προϋπηρεσία πρώην δασκάλου σε διθέσιο δημοτικό σχολείο ως έκτακτος, αμειβόμενος από την Κοινότητα στην οποία εδρεύει το σχολείο αυτό, υπολογίζεται για τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας (35ετίας) του, εφόσον βέβαια η υπηρεσία αυτή αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα. (Τμ. ΙΙ 1000/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. ηθ'.

107 Προϋποθέσεις αναγνωρίσεως ως συντάξιμης προϋπηρεσίας καθηγητή Α.Ε.Ι. σε ομοταγή Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικά Κέντρα της αλλοδαπής με την ιδιότητα του τακτικού ή

έκτακτου ή επίκουρου καθηγητή.

Για την αναγνώριση ως συντάξιμης προϋπηρεσίας καθηγητή Α.Ε.Ι. σε ομοταγή Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικά Κέντρα της αλλοδαπής με την ιδιότητα του τακτικού ή έκτακτου ή επίκουρου καθηγητή πρέπει η προϋπηρεσία αυτή: α) να είναι διάρκειας τουλάχιστον ενός πλήρους έτους, β) να έχει παρασχεθεί με αμοιβή μετά από διοριστήριο έγγραφο ή σύμβαση εργασίας, γ) να έχει παρασχεθεί μετά την απόκτηση διδακτορικού τίτλου σπουδών και δ) να μην καταβλήθηκε γι'αυτή εφάπαξ παροχή και να μη χρησιμοποιήθηκε ούτε να χρησιμοποιηθεί στη χώρα που παρασχέθηκε για συνταξιοδοτικούς σκοπούς. Για την αναγνώριση της διάρκειας της προϋπηρεσίας αυτής, την αντιστοιχία της ιδιότητας με την οποία προσφέρθηκε αυτή στην αλλοδαπή καθώς και για το κύρος των ερευνητικών κέντρων αποφαινεται η Επιτροπή του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968, στην οποία μετέχουν και δύο προϊστάμενοι διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στη συνέχεια, μετά την έκδοση αναγνωριστικής πράξης από την ως άνω Επιτροπή και προκειμένου η αναγνωρισθείσα προϋπηρεσία να προσμετρηθεί ως συντάξιμη, θα πρέπει να καταβληθεί εισφορά ποσοστού 6,67% (άρθρα 59 Σ.Κ. , 22 ν. 2084/1992) στις μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του χρόνου υποβολής της αίτησης για προσμέτρηση, πολλαπλασιαζόμενη με τον αριθμό των μηνών που ο αιτών θέλει να προσμετρήσει. Για την προσμέτρηση της προϋπηρεσίας αυτής, που αποτελεί ξεχωριστό στάδιο της αναγνώρισης, απαιτείται η έκδοση σχετικής πράξης από την αρμόδια διεύθυνση συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και δεν αρκεί η πράξη της ως άνω Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968, με την οποία έχει αναγνωρισθεί ως συντάξιμη αυτή (προϋπηρεσία). (Τμ. ΙΙ 1447/04).

Νομοπετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 12 παρ. 1 περ. μη', 59 παρ. 3
ν. 2084/1992, άρθρο 22
α.ν. 599/1968, άρθρο 4

108Χρόνος αυτοδίκαιης απόλυσης από την υπηρεσία δικαστικού υπαλλήλου. Αναγνώριση προϋπηρεσίας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ως συντάξιμης. Η έλλειψη ασφαλιστικής κάλυψης δεν αναιρεί το συντάξιμο χαρακτήρα της.

Ο δικαστικός υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία (αρ. 145 ν. 2812/00) όταν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας του και 35 ετών πραγματική και

συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Είναι συντάξιμη και λαμβάνεται υπόψη για τη συμπλήρωση της 35ετίας προϋπηρεσία που παρασχέθηκε στο δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περ. β΄ του π.δ. 166/00, χωρίς περαιτέρω ν΄απαιτείται, καθώς αυτό δεν προβλέπεται από καμία διάταξη νόμου, γι΄αυτήν ασφαλιστική κάλυψη. (Τμ. ΙΙ 1096/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. β΄
ν. 2812/2000, άρθρο 145 παρ. 2

109Προσμέτρηση ως συντάξιμου χρόνου εκτός υπηρεσίας εξαναγκασθέντων
σε

παραίτηση και επανερχομένων βάσει των διατάξεων του άρθρου 26 του ν. 2190/1994.Μη εφαρμογή της διετούς παραμονής μετά την επαναφορά ως προϋπόθεσης για την προσμέτρηση, λόγω συμπλήρωσης 35ετίας.

Η επαναφορά υπαλλήλου στην υπηρεσία βάσει των διατάξεων του άρθρου 26 του ν. 2190/1994 είναι νόμιμη, - παρά την πάροδο των σχετικών προθεσμιών - , και συντελείται με τη δημοσίευση της πράξης επαναφοράς στην Ε.Τ.Κ. Και τούτο, διότι η Διοίκηση δεν κοινοποίησε την πράξη αυτή, ως όφειλε στην ενδιαφερόμενη, ώστε να προσέλθει αυτή εγκαίρως προς ανάληψη υπηρεσίας, αλλά μετά την προσήκουσα κοινοποίηση την δέχθηκε προς ανάληψη υπηρεσίας, χωρίς να ανακαλέσει την εν λόγω πράξη. Μάλιστα, αφού η εκκαλούσα είχε συμπληρώσει 35ετία και το 60^ο έτος κατά την ημερομηνία επαναφοράς της στην υπηρεσία, εξέλιπε και η προϋπόθεση παραμονής σ΄αυτήν επι τριετία ώστε ο χρόνος που διανύθηκε εκτός υπηρεσίας να λογιστεί ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας και συντάξιμος. (Τμ.ΙΙ 321/2002).

Νομοθετήματα: ν. 2320/1995, άρθρο 3 παρ. 12
ν.2190/1994, άρθρο 26 παρ. 1,3,4,7
ν. 301/1976, άρθρο 2 παρ. 1 , άρθρο 3 παρ. 5
π.δ. 611/1977, άρθρο 53 παρ. 1,2
« « άρθρο 54 παρ. 1,2,3
« « άρθρο 55

Υπηρεσίες οι οποίες δε λογίζονται συντάξιμες

110Μη συντάξιμος ο εκτός υπηρεσίας χρόνος δημοσίου υπαλλήλου που

διέδραμε από την αυτοδίκαιη έκπτωσησή του από την υπηρεσία, λόγω ποινικής καταδίκης μέχρι την επαναφορά του σ' αυτήν κατόπιν απονομής χάριτος.

Δεν αναγνωρίζεται συντάξιμος ο εκτός υπηρεσίας χρόνος δημοσίου υπαλλήλου που διέδραμε από την αυτοδίκαιη έκπτωσησή του από την υπηρεσία λόγω ποινικής καταδίκης μέχρι την επαναφορά του σ' αυτή κατόπιν απονομής χάριτος με άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, καθόσον η απονεμόμενη χάρη ενεργεί για το μέλλον και δεν έχει αναδρομική δύναμη. (Ολ. 7/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 14 παρ. 1

π.δ. 611/1979, άρθρα 22 παρ. 2, 248, 249

111Μη συντάξιμη η υπηρεσία που παρασχέθηκε καθ' οιονδήποτε τρόπο μετά τη

λύση της υπαλληλικής σχέσεως, χρόνος τερματισμού συντάξιμης υπηρεσίας ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Υπηρεσία που παρέχεται μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση της υπαλληλικής σχέσης και τη συνεπεία αυτής απώλεια της ιδιότητας του τακτικού δημοσίου υπαλλήλου ή όπως εν προκειμένω τη λύση της εργασιακής σχέσης των εκπαιδευτικών της ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι οποίοι υπήχθησαν ρητά στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, δεν υπολογίζεται ως συντάξιμη.

Για τους εκπαιδευτικούς υπαλλήλους τόσο των δημόσιων όσο και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ορίζεται ότι η λύση της υπαλληλικής σχέσης λόγω συμπλήρωσης του ανωτέρω ορίου ηλικίας (67^{ου} έτους) επέρχεται στο τέλος του διδακτικού έτους, ήτοι την 30^η Ιουνίου του επόμενου από τη συμπλήρωση του ορίου ημερολογιακού έτους, εφόσον η συμπλήρωση αυτή συντελείται κατά τη διάρκεια αυτού (διδακτικού έτους) δηλαδή από 1^η Σεπτεμβρίου έως 30 Ιουνίου, άλλως, αν η συμπλήρωση του ορίου ηλικίας δε συντελείται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους,

αλλά σε χρόνο προγενέστερο της 1^{ης} Σεπτεμβρίου εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις, και η λύση της υπαλληλικής σχέσης επέρχεται αυτοδικαίως την 31 Δεκεμβρίου του έτους που πραγματικά το όριο ηλικίας συμπληρώνεται. (Τμ. ΙΙ 1937/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1, 2, 3, 11
ν.2683/1999, άρθρο 156 παρ. 1,2,3
ν. 2721/1999, άρθρο 53 παρ. 2

112 Προϋποθέσεις αναγνώρισης προϋπηρεσίας στο Υπ. Δικαιοσύνης και Υπ.

Κοιν. Υπηρεσιών αποσπασμένων από τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας (πρώην Βασιλική Πρόνοια) υπαλλήλων.

Αναγνωρίζεται ως συντάξιμη και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία η προγενέστερη υπηρεσία ως Κοιν. Λειτουργών ή Επιμελητών ανηλίκων κατά το ν. 378/76 στα Υπ. Δικαιοσύνης και Κοινωνικών Υπηρεσιών, εκείνων οι οποίοι ως υπάλληλοι του Εθν. Οργανισμού Πρόνοιας (πρώην Βασιλική Πρόνοια) είχαν διατεθεί στις υπηρεσίες αυτές και ακολούθως, κατά τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι ανωτέρω διατάξεις (όπως και οι παρεμφερείς του ν. 378/76 για τους επιμελητές ανηλίκων), διορίστηκαν και εντάχθηκαν σε αντίστοιχες θέσεις που συνεστήθηκαν με τις διατάξεις αυτές στα Υπουργεία Κοιν. Υπηρεσιών και Δικαιοσύνης. (Ολ. 412/2002).

Νομοθετήματα: α.ν. 1854/1951, άρθρο 12 παρ. 1
ν. 955/1979, άρθρο 7 παρ. 2
ν.δ. 1375/1973, άρθρο 1, 9
ν.δ. 272/1974, άρθρο 1,3
ν. 1811/1951, άρθρα 13-20

113 Χρόνος υπηρεσίας των συνταξιούχων του Δημοσίου γενικά, οι οποίοι

υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του δημοσίου δεν αναγνωρίζεται συντάξιμος από το Δημόσιο ούτε από άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

Ο χρόνος υπηρεσίας των συνταξιούχων του Δημοσίου γενικά, οι οποίοι

προσλαμβάνονται ή υπηρετούν σε θέσεις του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 και λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές συγχρόνως, δεν αναγνωρίζεται συντάξιμος ούτε από το Δημόσιο ούτε από άλλους ασφαλιστικούς φορείς, εκτός εάν οι ίδιοι ζητήσουν την αναστολή καταβολής της σύνταξής τους. (Τμ. ΙΙ 278/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1049/1979, άρθρο 58 παρ.1,2, άρθρο 66 παρ. 1,2,5 και 6
π.δ. 1225/1981, άρθρο 49 παρ. 1 και 2
π.δ. 1049/1979, άρθρο 58 παρ. 1 και 2

114Ο χρόνος που διετέλεσε ο υπάλληλος σε κατάσταση αργίας .
Προϋποθέσεις
για το συντάξιμο αυτού.

Ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπάλληλος διατέλεσε νόμιμα σε κατάσταση αργίας, λόγω εκκρεμούς ποινικής ή πειθαρχικής δίωξης, για την οποία δεν επακολούθησε αθώωση ή απαλλαγή, δεν υπολογίζεται συντάξιμος.

Εφόσον η εκκαλούσα διετέλεσε, λόγω πειθαρχικής δίωξης , σε κατάσταση δυνητικής αργίας, για την οποία δεν επακολούθησε αθώωση, αλλά παύθηκε οριστικά η πειθαρχική δίωξη λόγω παραγραφής, δε δύναται να αναγνωρισθεί το χρονικό διάστημα που είχε τεθεί σε αργία ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. (Τμ. ΙΙ 714/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 1 παρ. 1 περ. α΄
« « άρθρο 11 παρ. 7
π.δ. 611/1977, άρθρο 192

115Προϋπηρεσία εκπαιδευτικού σε Ελληνικά σχολεία της Κύπρου
δεν
αναγνωρίζεται ως συντάξιμη, εφόσον έχει θεμελιώσει δικαίωμα συντάξεως στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της από 11/7/1994 συναφθείσας σύμβασης μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Κυπριακής

Δημοκρατίας για τη συνταξιοδότηση των κρατικών υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2291/15-2-1995 (ΦΕΚ 34^Α) και τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 13 αυτής από 1-6-1995, που εφαρμόζονται στους κρατικούς υπαλλήλους γενικά των δύο συμβαλλόμενων κρατών οι οποίοι βρίσκονται στην υπηρεσία κατά την έναρξη ισχύος της (1-6-1995) ή μετά από αυτή, καθώς και για αυτούς που αποχώρησαν από την υπηρεσία από 1 Ιανουαρίου 1993, εφόσον ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος με βάση την υπηρεσία που πραγματοποίησε στο ένα από τα δύο συμβαλλόμενα κράτη θεμελιώνει δικαίωμα συντάξεως. Στη θεμελιωτική αυτή του δικαιώματος υπηρεσία δεν προσμετρείται ως συντάξιμη η υπηρεσία αυτή που έχει διανύσει στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος. (Ολ. 866/2002).

Νομοθετήματα: ν. 2291/1995 (ΦΕΚ 34 Α').

116Προϋπηρεσία καθηγητών ΑΕΙ, σε ΑΕΙ ή ερευνητικά κέντρα διεθνούς κύρους

της αλλοδαπής, δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμη, χωρίς την καταβολή εκ μέρους του ενδιαφερομένου ασφαλιστικής εισφοράς.

Για την αναγνώριση ως συντάξιμης της προϋπηρεσίας των προσώπων, που αναφέρονται στη διάταξη της περιπτώσεως μ' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Σ.Κ. (άρθρ. 2 παρ. 10 α' ν. 2703/1999), μεταξύ των οποίων και οι καθηγητές των ΑΕΙ της ημεδαπής, σε ομοταγή ΑΕΙ ή Ερευνητικά Κέντρα διεθνούς κύρους της αλλοδαπής υπηρετήσαντες με την ιδιότητα του καθηγητή, ή ερευνητή, καθώς και η αναγνώριση ως συντάξιμης της ερευνητικής τους προϋπηρεσίας σε ΑΕΙ ή σε Κέντρα Ερευνών διεθνούς κύρους της Χώρας μας και την προσμέτρηση αυτής στη θεμελιωτική δικαίωματος συντάξεως υπηρεσία αυτών, απαιτείται, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων, και η καταβολή της ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του Δημοσίου που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 59 του Σ.Κ. και 17 του ν. 2084/1992 για τους λοιπούς συνταξιοδοτούμενους από το δημόσιο υπαλλήλους, χωρίς περαιτέρω να διακρίνει ο νόμος σε διορισθέντες πριν ή μετά από την 1/10/1990. (Ολ. 2205/2004).

Νομοθετήματα: ν.δ. 1132/1972, άρθρο 1

ν.δ. 1129/1972, άρθρο 1

ν.δ. 302/1974, άρθρ. 1

ν. 978/1979, άρθρ. 1

ν. 2703/1999, άρθρ. 2

117Αναγνώριση ως συντάξιμη πολιτική υπηρεσία του χρόνου που μεσολαβεί
από

την απόλυση υπαλλήλου από το Στρατό ως κληρωτού και μέχρι την επάνοδό του στην
υπηρεσία.

Δεν αναγνωρίζεται ως πραγματική συντάξιμη πολιτική υπηρεσία ο εν συνεχεία
πολιτικής υπηρεσίας χρόνος που διανύθηκε στις τάξεις του Στρατού καθώς και εκείνος
που μεσολάβησε μετά την απόλυσή του και μέχρι την επαναπρόσληψή του στην
υπηρεσία όταν ο υπάλληλος πριν από τη στράτευσή του δεν συμπληρώνει έξι μηνών
συνεχή υπηρεσία. (Τμ. ΙΙ 1152/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 2

« « άρθρο 12 παρ. 1 περίπτ. Στ΄

ν. 3514/1928, άρθρο 1

ν. 519/1948, άρθρο 5

118Προϋπηρεσία νοσηλεύτριας σε κρατικά νοσοκομεία της Μ. Βρετανίας,
δεν

αναγνωρίζεται ως συντάξιμη , κατ'εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των Κοινοτικών Κανονισμών 1408/1971 και 1606/1998
στην περίπτωση που ένα πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης με
βάση τη νομοθεσία ενός κράτους – μέλους (υπάρχει δηλαδή αυτοτελές δικαίωμα) έχει
παράλληλα και χρόνους ασφάλισης σε άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ,
βασίζεται στην αρχή του συνυπολογισμού των χρόνων ασφάλισης που έχουν διανυθεί
σ'αυτά τα κράτη – μέλη και όχι στην αρχή της αναγνώρισης των χρόνων αυτών ως
συντάξιμων , με την έννοια της καταβολής του αναλογούντος ποσού σύνταξης, έστω και
κατόπιν εξαγοράς, για όλους αυτούς τους χρόνους ασφάλισης από το κράτος – μέλος ,
στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση. (Ολ. 1965/2004).

Νομοθετήματα: Κανονισμός ΕΟΚ 1408/1971
Κανονισμός ΕΚ 118/1997
Κανονισμός ΕΚ 1606/1998

119Μη συντάξιμη υπηρεσία του εκκαλούντος που παρασχέθηκε πριν από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η υπηρεσία υπαλλήλου ν.π.δ.δ., η οποία παρασχέθηκε σ' αυτό χωρίς προηγούμενη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης διορισμού του δεν αποτελεί υπηρεσία τακτικού υπαλλήλου με την έννοια των διατάξεων των άρθρων 11 παρ. 1 και 14 παρ. 1 του π.δ. 166/2000 και επομένως δεν είναι συντάξιμη. (Τμ. ΙΙ 1080/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11, 14 παρ. 1
ν. 2683/1999, άρθρο 17, 18

120Μη συντάξιμος ο χρόνος αυθαίρετης αποχής του υπαλλήλου από τα υπηρεσιακά του καθήκοντα.

Ο χρόνος της αυθαίρετης αποχής του υπαλλήλου – γιατρού του Ε.Σ.Υ. δε δύναται να θεωρηθεί ούτε ως χρόνος πραγματικής ούτε ως χρόνος πλασματικής συντάξιμης υπηρεσίας, δεδομένου ότι δεν αναιρείται η κατά το χρόνο της αυθαίρετης αποχής του μη παροχή υπηρεσίας και μη λήψη αποδοχών, στοιχεία στα οποία απέβλεψαν για το χαρακτηρισμό της υπηρεσίας ως συντάξιμης.

Απορριπτός ως αβάσιμος ο ισχυρισμός του εκκαλούντος ότι η μη αναγνώριση ως συντάξιμου του χρονικού διαστήματος των 195 ημερών αυθαίρετης αποχής του, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.(Τμ. ΙΙ 1088/2004).

121Μη συντάξιμος ο χρόνος (όχι περισσότερο από δύο έτη) που απαιτείται για τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής υπηρεσίας προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης που παραιτήθηκε από την υπηρεσία του εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση της μη προαγωγής του.

Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 2683/1999 είναι ανίσχυρες ως αντισυνταγματικές και δεν παράγουν συνταξιοδοτικά αποτελέσματα, εφόσον περιέχονται σε νόμο διοικητικού περιεχομένου ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή χωρίς να έχει τηρηθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος διαδικασία γνωμοδότησης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατά συνέπεια, δε μπορεί, κατ'εφαρμογή αυτών των διατάξεων, να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος και να συνυπολογιστεί στο συνολικό χρόνο της πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας πρώην προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης που παραιτήθηκε από την υπηρεσία του εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση της μη προαγωγής του, ο χρόνος (όχι περισσότερο από δύο έτη) που απαιτείται για τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής υπηρεσίας (Τμ. ΙΙ 2180/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 73 παρ. 2
ν. 2683/1999, άρθρο δεύτερο, παρ. 5

122Μη συντάξιμος χρόνος υπηρεσίας πρώην υπαλλήλου του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ, μεταγενέστερος του διορισμού του στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Για τον καθορισμό της συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας πρώην υπαλλήλου του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ, δε λαμβάνεται χρόνος υπηρεσίας μεταγενέστερος του διορισμού του στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. (Τμ. ΙΙ 1450/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 1,2
ν. 2592/1998, άρθρα 9 – 14

123Μη συντάξιμος ο πέραν των νομίμων χρονικών ορίων

χρόνος
αναρρωτικής άδειας.

Οι αναρρωτικές άδειες που χορηγούνται στο δημόσιο υπάλληλο μετά την κρίση του ως ανικάνου για την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω ανίατης νόσου, σύμφωνα με γνωμάτευση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής, κατόπιν της οποίας κινείται υποχρεωτικά η διαδικασία απόλυσης αυτού, δε λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συντάξιμης υπηρεσίας του, ως μη νομίμως χορηγηθείσες. (Τμ. ΙΙ 2/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 6, 14 παρ. 1
ν. 2683/1999, άρθρο 43 παρ. 3

124 Συντάξιμη υπηρεσία. Υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετίας.
Προϋπηρεσία
στον ιδιωτικό τομέα που απαιτήθηκε ως προσόν διορισμού. Προϋποθέσεις.

Προϋπηρεσία του εκκαλούντος υπαλλήλου νοσηλευτικού Ιδρύματος, στον ιδιωτικό τομέα, η οποία του αναγνωρίστηκε για την κατάταξή του σε Μ.Κ. του ν. 1505/1984, και του Ε.Χ.Υ., δε μπορεί να προσμετρηθεί στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία καθόσον στη συγκεκριμένη διάταξη (Οργανισμός Νοσοκομείου) δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένος χρόνος προϋπηρεσίας που απαιτείτο ως προσόν διορισμού του. (Τμ. ΙΙ 499/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 9, 12, 14.

125 Μη συντάξιμος ο χρόνος υπηρεσίας μετά την αυτοδίκαιη απόλυση
του
εκπαιδευτικού.

Δεν υπολογίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος υπηρεσίας εκπαιδευτικού (Καθηγητή Μ.Ε.) που παρασχέθηκε μετά την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής του σχέσης, η οποία λογίζεται ότι επέρχεται με τη λήξη του σχολικού έτους εντός του οποίου συμπληρώνει

35ετή υπηρεσία και το 60^ο έτος της ηλικίας του. (Τμ. 1144/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 10
v. 2683/1999, άρθρο 156 παρ. 2 και 3
v. 2721/1999, άρθρο 53 παρ. 2

126Μη συντάξιμος χρόνος αδείας άνευ αποδοχών υπαλλήλου του Δημοσίου
με
σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Δε θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας υπαλλήλου ο
χρόνος αδείας άνευ αποδοχών που χορηγήθηκε βάσει των διατάξεων του v. 993/1979
σε υπάλληλο του Δημοσίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. (Τμ. ΙΙ 1025/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 6
v. 993/1979, άρθρα 22, 24

127Δεν προσμετράται χρόνος πρακτικής άσκησης στη Σχολή Μαιών, εφόσον
το
πτυχίο δεν απετέλεσε προσόν για το διορισμό σε θέση παρασκευαστού.

Δεν προσμετράται ως συντάξιμος χρόνος πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια
της φοιτήσεως στη Σχολή Μαιών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 περ.
μθ' του π.δ/τος 1041/1979, εφόσον για το διορισμό υπαλλήλου σε θέση παρασκευαστού
(με 11^ο βαθμό) στο εργαστήριο Βιολογικής Χημείας της Ιατρικής Σχολής του
Πανεπιστημίου Αθηνών, δε χρησίμευσε το πτυχίο της Μαίας, το οποίο άλλωστε δεν
απαιτείτο από τις διατάξεις του α.ν. 553/1968 ως προσόν διορισμού. (Τμ. ΙΙ 107/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979 άρθρο 12 παρ. 1 περιπτ. μθ'
v.δ. 782/1970, αρ. 4 παρ. 1
α.ν. 553/1968, άρθρα 1,2,5,6

128Προϋποθέσεις για την αναγνώριση ως συντάξιμης και την προσμέτρηση
στη

λοιπή υπηρεσία τέως βοηθού του Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης προϋπηρεσίας αυτού ως Ιεροψάλτη.

Για την αναγνώριση ως συντάξιμης, προϋπηρεσίας τέως Βοηθού του Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης ως Ιεροψάλτη σε ιερούς Ναούς απαιτείται ματαξύ άλλων να έχει προηγηθεί νόμιμος διορισμός ή πρόσληψη αυτού με έγγραφη πράξη του οικείου Μητροπολίτη και να προκύπτει ότι για την παροχή της προϋπηρεσίας αυτής είχε ασφαλισθεί στον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Έγγραφα του οικείου Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και του Μητροπολίτη με τα οποία βεβαιώνεται η παροχή της προϋπηρεσίας αυτής από τον ενδιαφερόμενο δε λαμβάνονται υπόψη, διότι δε συνιστούν έγγραφες πράξεις διορισμού. (Ολ. 1665/2004, Τμ. ΙΙ 1719/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 4
Ν. 2320/1995, άρθρο 3 παρ. 8

129 Δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία δημοσίου υπαλλήλου, ο χρόνος φοιτήσεως στη Σχολή Αστυφυλάκων.

Ο χρόνος φοιτήσεως του εκκαλούντος, πρώην εκπαιδευτικού, στη Σχολή Αστυφυλάκων δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, ανεξαρτήτως αν αυτός κατά τον επίμαχο χρόνο λάμβανε μισθό, αφού αυτός δε σταδιοδρόμησε ούτε εξήλθε της υπηρεσίας με την ιδιότητα του στρατιωτικού, στην έννοια του οποίου περιλαμβάνονται και οι υπηρετήσαντες στο Αστυνομικό Σώμα με την ιδιότητα του Αστυφύλακα, ούτε τέλος συνταξιοδοτείται με την ίδια ιδιότητα. (Τμ. ΙΙ 1459/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρ. 9 παρ. 1 και 2, 37 παρ. 1 εδ. α΄
ν. 2470/1997, άρθρο 17 παρ. 2 περ. β΄

130 Χρόνος πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια φοίτησης σε Σχολή Μαιών.
Δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

Ο χρόνος πρακτικής άσκησης διπλωματούχων Μαιών στις οικείες σχολές δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του ν. 2470/1997, καθόσον πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, ούτε άλλωστε αναγνωρίζεται από ειδική διάταξη ως χρόνος τέτοιας υπηρεσίας. (Τμ. ΙΙ 526/05)

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 9 παρ. 1 , 2, 3και 4,άρθρο 12 παρ. 1 περ. μθ´

ν. 2470/1997, άρθρο 1, 2, 3 και 17

ν.2593/1953, άρθρο 1, 2, 3, 6

ν.1078/1977 άρθρο 10

ν. 580/1977, άρθρο 4

131Ο χρόνος ετήσιας υποχρεωτικής θητείας για την απόκτηση της άδειας

ασκήσεως του μαιευτικού επαγγέλματος, δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

Ο χρόνος της προβλεπόμενης από το άρθρο 7 του ν.δ. 2593/1953 υποχρεωτικής θητείας, που απαιτείται για τη λήψη της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος της μαιίας δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, διότι δεν αποτέλεσε αυτοτελές τυπικό προσόν για την κατάληψη θέσης του κλάδου Μαιών. (Τμ. ΙΙ 526/05).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 1, 2, 3, 4 και 12 παρ. 2 περ. γ´

ν. 2470/1997 άρθρα 1, 2, 3 και 17

ν. 2593/1953, άρθρο 7

ν. 1078/1977, άρθρο 10

ν. 580/1977, άρθρο 4

132Ο χρόνος φοίτησης στην Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., δεν αναγνωρίζεται ως

συντάξιμος.

Ο χρόνος φοίτησης στην Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ της ΣΕ.ΛΕ.ΤΕ, ο οποίος υπό τις

προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 3 του ν.δ. 789/1970 , όπως ισχύει, λογίζεται ως χρόνος τετραετούς δημόσιας υπηρεσίας, που λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των συντάξιμων αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, δε θεωρείται συντάξιμος, αφού από καμμία διάταξη του Σ.Κ. δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Εξάλλου, ούτε βάσει της διάταξης του άρθρου 12 παρ. 2 περ. γ' του Σ.Κ. δύναται ο ίδιος χρόνος να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος, καθόσον τυπικό προσόν για το διορισμό του υπαλλήλου στον κλάδο ΠΕ της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αποτέλεσε σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά το χρόνο διορισμού του διατάξεις, αποκλειστικά το πτυχίο της Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ. της ΣΕ.ΛΕ.ΤΕ που διέθετε, και συνεπώς ο χρόνος για την απόκτηση του πτυχίου του δε μπορεί να συνυπολογισθεί στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του. (Τμ. ΙΙ 712/05).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 12 παρ. 2 περ. γ'
ν. 1566/1986, άρθρο 14 παρ. 1 και 8 και άρθρο 16 παρ. 17
ν.δ. 789/1970 άρθρα 3 και 10
ν. 298/1976, άρθρο 3 παρ. 2

133Μη συντάξιμη η προϋπηρεσία της περίπτωσης μη' της παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 166/00, όταν παρασχέθηκε πριν από την απόκτηση διδακτορικού τίτλου σπουδών, και η διάρκειά της δεν είναι τουλάχιστον ενός (1) πλήρους έτους.

Η προϋπηρεσία αναπληρωτή καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών, η οποία παρασχέθηκε πριν από την απόκτηση του διδακτορικού τίτλου σπουδών του, και η διάρκειά της δεν είναι τουλάχιστον ενός (1) πλήρους έτους, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περ. μη' του π.δ. 166/00 και δε μπορεί ν' αναγνωρισθεί ως συντάξιμη. Η σχετική ρύθμιση δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 4 του Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 525/02). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1032, 1262, 580/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. μη'
Σύνταγμα , άρθρο 4

134Μη συντάξιμη η προϋπηρεσία εκπαιδευτικού στην Ιδιωτική εκπαίδευση,
όταν
δεν αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα.

Για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας εκπαιδευτικού στην ιδιωτική εκπαίδευση απαιτείται σχετικό πιστοποιητικό του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου (Επιθεωρητή ή Προϊσταμένου Εκπαίδευσης), στο οποίο πρέπει να αναφέρονται, πλην άλλων, και οι πράξεις πρόσληψης και αποχώρησης ή σε περίπτωση που η πρόσληψη έγινε χωρίς την έκδοση ξεχωριστής πράξης του αρμόδιου οργάνου, αναφέρεται τυχόν έγκριση της πρόσληψης από το όργανο αυτό, ενώ η διάρκεια της προϋπηρεσίας αποδεικνύεται από τις πράξεις πρόσληψης και αποχώρησης καθώς και από τα λοιπά στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι ο εκπαιδευτικός πράγματι εργάστηκε στο ιδιωτικό σχολείο (έγγραφο ανάληψης υπηρεσίας, επίσημα βιβλία ή έγγραφα). Αν η πράξη πρόσληψης ή αποχώρησης δεν αναφέρεται στο πιστοποιητικό αυτό ούτε προκύπτει από κάποιο άλλο επίσημο στοιχείο ως άνω, η προϋπηρεσία δε μπορεί κατ'αρχήν να αναγνωρισθεί.
(Τμ. ΙΙ 840/04). (Σχετ. Ολομ. 1491/02).

Νομοθετήματα: ν. 1824/1988, άρθρο 6

Δ.1/1265/7-2-89 απόφαση του Υ.Ε.Π.Θ. (ΦΕΚ Β'96) εκδοθείσα
κατ'εξουσιοδότηση του ανωτέρω άρθρου.

135Μη συντάξιμη προϋπηρεσία καθηγητή Α.Ε.Ι. στο Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. απόπου
και
συνταξιοδοτήθηκε. Αναδρομική ισχύς της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας. Το Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε.
αποτελεί ν.π.δ.δ.

Απορριπτέος ο ισχυρισμός καθηγητή Α.Ε.Ι. ότι αφενός μεν η ρύθμιση του άρθρου 11 παρ. 8 του π.δ. 166/00 δεν είχε τεθεί σε ισχύ κατά το χρονικό διάστημα που αυτός βρισκόταν σε υπηρεσία, αφετέρου δε ότι ο Ο.Τ.Ε. ήταν ν.π.ι.δ. καθόλο το χρονικό διάστημα που ο εκκαλών προσέφερε τις υπηρεσίες του, διότι α) η επίμαχη ρύθμιση του άρθρου 11 παρ. 8, που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 166/00), αποτελεί απλή κωδικοποίηση της (όμοιου περιεχομένου) διάταξης του άρθρου 11 παρ. 6 του α.ν. 1854/1951, ενώ και η ίδια η διατύπωση της επίμαχης ρύθμισης αλλά και η φύση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας ως ρυθμιζούσης

παρασχεθείσες ήδη υπηρεσίες προσδίδει σε κάθε περίπτωση αναδρομική ισχύ στις διατάξεις της και β) το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ο.Τ.Ε., στο οποίο παρείχε ο εκκαλών τις υπηρεσίες του (και όχι στον Ο.Τ.Ε. όπως ανακριβώς ισχυρίζεται) αποτελεί ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης που συνεστήθη με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (α.ν. 1718/1939) και λειτουργεί ως τέτοιος, με αποτέλεσμα να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και ως εκ τούτου ο εκκαλών δε δικαιούται συντάξεως ως καθηγητής Α.Ε.Ι. για το χρονικό διάστημα που εργαζόταν στο Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε, εφόσον έλαβε και σύνταξη από τον εν λόγω οργανισμό. (Τμ. ΙΙ 1900/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 8
α.ν. 1854/1951, άρθρο 11 παρ. 6
α.ν. 1718/1939

136Μη συντάξιμη προϋπηρεσία υπαλλήλου ως εκπαιδευτικού σε σχολεία του εξωτερικού διότι δεν αποχώρησε από θέση εκπαιδευτικού.

Αναγκαία προϋπόθεση για την προσμέτρηση, στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία και της προϋπηρεσίας εκπαιδευτικού που δίδαξε σε σχολεία του εξωτερικού, αποτελεί η ιδιότητα του εκπαιδευτικού να συντρέχει και κατά το χρόνο της απονομής της σύνταξης, δηλαδή ο δικαιούχος της σύνταξης δημόσιος υπάλληλος να έχει την ιδιότητα του εκπαιδευτικού καθ'όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του και να εξέρχεται από την ενεργό υπηρεσία με την ιδιότητα αυτή . Κατά συνέπεια, ο υπηρετήσας ως εκπαιδευτικός σε σχολείο της αλλοδαπής, που, στη συνέχεια, προσλήφθηκε και υπηρέτησε σε θέση δημοσίου υπαλλήλου και συνταξιοδοτήθηκε από τη θέση αυτή, δεν μπορεί να προσμετρήσει την προηγούμενη υπηρεσία του, ως εκπαιδευτικού, στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του, έστω και αν για την τελευταία αυτή δεν έχει λάβει σύνταξη ή άλλο βοήθημα από το Δημόσιο ή την Ελληνική ομογένεια. (Τμ. ΙΙ 1451/04)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 2 εδ. ιε´

Στρατιωτική υπηρεσία

137Χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας μισθωτού. Προϋποθέσεις για να θεωρηθεί συντάξιμη πολιτική υπηρεσία.

Η στράτευση του μισθωτού δεν επιφέρει λύση της υπαλληλικής σχέσης και ο χρόνος υπηρεσίας του στις τάξεις του Στρατού θεωρείται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης πολιτικής υπηρεσίας κατ'εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 12 παρ. 1 περ. στ'εδάφιο γ' του π.δ. 166/2000, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αυτός πριν από τη στράτευσή του είχε συμπληρώσει έξι (6) μηνών τουλάχιστον συνεχή υπηρεσία. Αν η υπηρεσία του μισθωτού πριν από τη στράτευσή του ή τμήμα αυτής (εφόσον είχε μεσολαβήσει απόλυση και επαναπρόσληψή του) δεν ήταν εξάμηνης τουλάχιστον διάρκειας, δε συντρέχει περίπτωση υπαγωγής του στις ευεργετικές διατάξεις των ν. 3514/1928 και 519/1948 (Τμ. ΙΙ 1104, 582/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρ. 12 παρ. 1 περ. στ'εδάφ. γ'
ν. 3514/1928, άρθρ. 1
ν. 519/1948, άρθρ. 5

Υπολογισμός συνταξίμου υπηρεσίας

138 Έφεση . Απαράδεκτη εφόσον στρέφεται κατά μη εκτελεστής (βεβαιωτικής) πράξης. Υπάλληλοι (ιατροί του Ε.Σ.Υ.). Η συντάξιμη υπηρεσία τους τερματίζεται με τη συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και του 60^{ου} έτους της ηλικίας. Ο χρόνος που οι υπάλληλοι αυτοί παρέμειναν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς υπηρεσίας δε θεωρείται συντάξιμος και δεν προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία τους.

Η έφεση κατά της υπό στοιχ. Β' προσβαλλόμενης πράξης είναι απαράδεκτη και για το λόγο αυτό απορριπτέα, διότι η πράξη αυτή, που εκδόθηκε ύστερα από αίτηση του εκκαλούντος και με την οποία δηλώνεται εμμονή της Διοίκησης στο περιεχόμενό της

(επίσης προσβαλλόμενης με την έφεση) υπό στοιχ. Α΄ προσβαλλόμενης πράξης, είναι απλώς βεβαιωτική της προηγούμενης αυτής πράξης και κατά συνέπεια στερείται εκτελεστότητας.

Στην ειδική περίπτωση που ο δημόσιος υπάλληλος αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, ως χρόνος εξόδου του από την υπηρεσία και συνακόλουθα τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας του, κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο αυτός συμπληρώνει 35 έτη πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο κατά τον οποίο εκδίδεται και κοινοποιείται σ' αυτόν η πράξη του αρμόδιου οργάνου με την οποία διαπιστώνεται η αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής του σχέσης ή από το γεγονός ότι αυτός συνέχισε να παρέχει υπηρεσίες και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού. Συνεπώς, ο χρόνος που ο υπάλληλος αυτός παρέμεινε στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς υπηρεσίας δε θεωρείται συντάξιμος και δεν προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του.

Ορθώς θεωρήθηκε ως χρόνος τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας του εκκαλούντος η 22/8/1997, καθόσον κατά την ημερομηνία αυτή λύθηκε αυτοδίκαια η υπαλληλική του σχέση, σύμφωνα με το άρθρο 264 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977), λόγω συμπλήρωσης 35ετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και του 60^{ου} έτους της ηλικίας του, ενώ εξάλλου το γεγονός ότι αυτός συνέχισε να παρέχει υπηρεσίες και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού και μέχρι την 11/2/1999 δεν ασκεί επιρροή για τη διαμόρφωση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος. (Τμ. ΙΙ 1012/02, 657/02, 1723/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 1
π.δ. 611/1977, άρθρο 264
ν. 1902/1990, άρθρο 8 παρ. 2

139Εξέλιξη υπαλλήλων στα Μ.Κ. του ν. 2470/1997. Υπηρεσίες που λαμβάνονται υπόψη για την εξέλιξη αυτή. Υπηρεσία υπαλλήλου ως εθελοντή νέου προστρατιωτικής ηλικίας (ΕΝΠΗ) στις Μ.Ο.Μ.Α.

Για την εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων στα Μ.Κ. του ν. 2470/1997 και για τη χορήγηση Ε.Χ.Υ. λαμβάνεται υπόψη και η προϋπηρεσία του υπαλλήλου ως εθελοντή

νέου προστρατιωτικής ηλικίας (Ε.Ν.Π.Η.) στις Μ.Ο.Μ.Α και μόνο κατά το μέρος που υπερβαίνει το χρόνο που ο υπάλληλος έχει υποχρέωση να υπηρετήσει ως κληρωτός σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας. Το γεγονός ότι η διοίκηση χορήγησε στον υπάλληλο κατά το χρόνο που υπηρετούσε στην υπηρεσία ανώτερο Μ.Κ. από αυτό που έπρεπε, συνυπολογίζοντας μεταξύ άλλων και την ανωτέρω προϋπηρεσία χωρίς να πληρούται η προαναφερόμενη προϋπόθεση, δε δεσμεύει τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα και δεν ασκεί έννομη επιρροή για τον κανονισμό της σύνταξης του υπαλλήλου. (Τμ. ΙΙ 1544/2001).

Νομοθετήματα: ν. 2470/1997, άρθρο 17 παρ. 1 περ. στ΄

ΠΥΣ 290/1957, άρθρο 6 και 7

« 445/1958 άρθρο 12

ν.δ. 3850/1958, άρθρο 11 παρ. 2.

140 Προϋπηρεσία εκπαιδευτικού στην ιδ. Εκπαίδευση ή στη Δημόσια με σχέση

εργασίας ιδ. δικαίου. Προϋποθέσεις αναγνώρισεως αυτής ως συντάξιμης, τρόπος υπολογισμού για υπηρεσίες που παρέχονται με μειωμένο ωράριο εργασίας.

Η απόδειξη της προϋπηρεσίας των εκπαιδευτικών σε ιδιωτικά σχολεία γίνεται με πιστοποιητικό προϋπηρεσίας του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου. (επιθεωρητή ή Προϊστάμενου εκπαίδευσης) στο οποίο πρέπει να αναγράφονται το σχολείο ή τα σχολεία στα οποία ο εκπαιδευτικός εργάστηκε, οι πράξεις πρόσληψης και αποχώρησης, η διάρκεια της προϋπηρεσίας και το εβδομαδιαίο ωράριο εργασίας. Ειδικότερα αν δεν προκύπτει η πράξη πρόσληψης ή αποχώρησης από κάποιο επίσημο στοιχείο, η προϋπηρεσία αυτή δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμη. Ειδικότερα ο προβαλλόμενος με την αίτηση και τους πρόσθετους λόγους ισχυρισμός της ανερεσειούσας ότι δεν αναγνωρίστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση ως συντάξιμος ολόκληρος ο χρόνος υπηρεσίας της στην Ιδιωτική Εκπαίδευση, καίτοι προτάθηκε στην κατ'έφεση δίκη ότι ο χρόνος αυτός αναγνωρίστηκε και υπολογίστηκε κατά τη διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας της για τη μισθολογική και βαθμολογική της εξέλιξη, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, αφού είναι νομικώς αδιάφορο το ότι η αναγνώριση έγινε από τη Διοίκηση και δεν είναι

νοητή η κατ'επίκληση μη νομίμων ενεργειών της Διοίκησης επέκταση της παρανομίας και μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου από την υπηρεσία, κατ'εφαρμογή των αρχών της καλής πίστης, της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των πολιτών έναντι του Κράτους. Για υπηρεσίες που παρέχονται με μειωμένο ωράριο εργασίας, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος τόσος χρόνος, όσος προκύπτει από το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των ωρών εργασίας με τον αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης που ισχύει για τον αντίστοιχο κλάδο τακτικών δημοσίων υπαλλήλων. (Ολ. 1491/2002).

Νομοθετήματα: πδ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. β'.

ν.δ. 3855/1958, άρθρο 1

ν. 1600/1986, άρθρο 2 παρ. 4

ν. 1800/1988, άρθρο 1 παρ. 1

ν. 1810/1988, άρθρο 6 παρ. 2 περ. ζ'

141 Απόλυση υπαλλήλου λόγω νόσου μη δεκτικής ιάσεως. Χρόνος τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας.

Οι αναρρωτικές άδειες που χορηγούνται στο δημόσιο υπάλληλο, μετά την κρίση του ως ανικάνου, λόγω νόσου μη δεκτικής ιάσεως, σύμφωνα με γνωμάτευση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής και κατόπιν της οποίας κινείται η διαδικασία της απόλυσης αυτού, δε λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συντάξιμης υπηρεσίας του, ως μη νομίμως χορηγηθείσες.

Σε περίπτωση που ο υπάλληλος απολύεται λόγω νόσου μη δεκτικής ιάσεως, η συντάξιμη υπηρεσία του τερματίζεται και ταυτόχρονα διακόπτεται η υπαλληλική του σχέση με την υπηρεσία, μετά από παρέλευση δύο μηνών από τη λήξη της νομίμως χορηγηθείσης αναρρωτικής άδειας. (Ολ. 1278/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 14 παρ. 1

π.δ. 611/1977, άρθρο 111 παρ. 4,6

« « άρθρο 112 παρ. 2

« « άρθρο 186 παρ. 2

« « άρθρο 94 παρ. 3, 258 παρ.1

142 Απόλυση υπαλλήλου λόγω ανιάτου νόσου. Χρόνος τερματισμού συντάξιμης υπηρεσίας.

Η συντάξιμη υπηρεσία υπαλλήλου απολυθέντος λόγω ανιάτου νόσου, ο οποίος δεν ευρίσκετο σε αναρρωτική άδεια ή διαθεσιμότητα, τερματίζεται μετά την πάροδο διμήνου από της εκδόσεως της σχετικής Γνωματεύσεως της Υγειονομικής Επιτροπής (Τμ. ΙΙ 2/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 611/1977, άρθρ. 111 παρ. 4,

« « άρθρο 186 παρ. 2

« « άρθρο 258 παρ. 1

« « άρθρο 94 παρ. 3

π.δ. 1041/1979, άρθρο 14 παρ. 1

143 Λύση υπαλληλικής σχέσεως εκπαιδευτικών, λόγω συμπληρώσεως του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας (67^ο έτος).

Δε λογίζεται ως συντάξιμος χρόνος και δεν προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του εκκαλούντος εκπαιδευτικού το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτός παρείχε μεν υπηρεσία (1/1 – 30/6/00) πλήν όμως είχε απωλέσει την ιδιότητα του εκπαιδευτικού. αυτοδικαίως την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους (1999), δεδομένου ότι είχε συμπληρώσει το 67^ο έτος της ηλικίας του κατά τη διάρκεια του προηγούμενου διδακτικού έτους (1/9/98 – 30/6/99) και όχι κατά τη διάρκεια του επόμενου (1/9/99 έως 31/12/99). (Τμ. ΙΙ 1470/04)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 1 και 11

v. 2721/1999, άρθρο 53 παρ. 2

144 Λύση υπαλληλικής σχέσεως εκπαιδευτικών. Λήξη διδακτικού έτους. Όριο

ηλικίας.

Λόγος εφέσεως εκπαιδευτικού με τον οποίο ισχυρίζεται ότι πρέπει να συνυπολογισθεί στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία της και το χρονικό διάστημα από την επομένη της συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας (1-1-00) μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους κατά το οποίο την κατέλαβε το όριο ηλικίας (30-6-00), γίνεται δεκτός ως αβάσιμος, καθόσον η υπηρεσία αυτή παρασχέθηκε πραγματικά απ'αυτήν με την ιδιότητα της τακτικής υπαλλήλου (εκπαιδευτικού), την οποία απώλεσε αυτοδικαίως με τη λήξη του διδακτικού έτους, χρόνο κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε εκ του νόμου η απόλυσή της. (Τμ. ΙΙ 429/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 11 παρ. 11
ν. 2721/1999, άρθρο 53 παρ. 2
Υπαλληλικός Κώδικας άρθρο 156

145 Προϋποθέσεις αναγνώρισης προϋπηρεσίας καθηγητή Α.Ε.Ι. κατ'άρθρο
12

παρ. 1 περ. μη' του π.δ. 166/00.

Για την αναγνώριση των προϋπηρεσιών της περίπτωσης μη' της παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 166/00 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 2 παρ. 10 του ν. 2703/1999, οι διατάξεις του οποίου είναι εφαρμοστέες και επί των εκκρεμών υποθέσεων που δεν έχουν κριθεί αντίθετα, λαμβάνεται υπόψη υπηρεσία που έχει παρασχεθεί πριν από την κτήση του διδακτορικού τίτλου σπουδών. (Τμ. ΙΙ 525/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 12 παρ. 1 περ. μη', άρθρο 14 παρ. 4
π.δ. 774/1980, άρθρο 29 παρ. 3

ΙΙ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες λογίζονται συντάξιμες

146 Υπολογισμός στο διπλάσιο πηητικών εξαμήνων για τον εκτός υπηρεσίας χρόνο.

Η αποκατάσταση των αξιωματικών που απομακρύνθηκαν παράνομα από την υπηρεσία, λόγω της αντίθεσής τους προς το δικτατορικό καθεστώς, πρέπει ενόψει και του εντόνως αποκαταστατικού χαρακτήρα των διατάξεων των ν.δ. 197 και 199/1974 να είναι πλήρης, δηλαδή να αναφέρεται όχι μόνο στην ανάκτηση των βαθμών που έχασαν και στην προαγωγική εν γένει εξέλιξή τους, αλλά και στην πλήρη συνταξιοδοτική τους αποκατάσταση. Συνεπώς, ο χρόνος που οι ανωτέρω στρατιωτικοί βρέθηκαν παράνομα εκτός υπηρεσίας πρέπει να προσμετράται και να συυπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες, δηλαδή όχι μόνο για τη βαθμολογική και μισθολογική αποκατάστασή τους, αλλά και για κάθε προσαύξηση ή άλλη μισθολογική παροχή σαν να μην είχαν ποτέ απομακρυνθεί από την ενεργό υπηρεσία.

Συνεπώς για τον υπολογισμό του συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας των ιπταμένων αξιωματικών της Αεροπορίας που αποκαταστάθηκαν, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το χρονικό διάστημα των πτητικών εξαμήνων, τα οποία κατά την κανονική πορεία των πραγμάτων, θα πραγματοποιούσαν αυτοί αν το δικτατορικό καθεστώς δεν τους απομάκρυνε παράνομα από την ενεργό υπηρεσία λόγω των δημοκρατικών τους φρονημάτων. (Τμ. ΙΙ 1479/2004, σχετ. Ολ. 802/1997, 478/1998).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 41 παρ. 1,2,7,43
ν.δ. 197/1974.

Υπηρεσίες οι οποίες δε λογίζονται συντάξιμες

147Υπηρεσία στρατιωτικού που παρασχέθηκε μετά την κατάληψή του από το όριο ηλικίας δεν είναι συντάξιμη. Προϋποθέσεις υπαγωγής στρατιωτικού στην κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας.

Κρίσιμος χρόνος για τον τερματισμό της συντάξιμης υπηρεσίας του στρατιωτικού είναι ο χρόνος καταλήψεώς του από το όριο ηλικίας του βαθμού του και συνεπώς υπηρεσία που παρασχέθηκε μετά τη χρονολογία αυτή δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμη. Περαιτέρω, οποιαδήποτε μεταβολή της υπηρεσιακής κατάστασης του στρατιωτικού, όπως η υπαγωγή του στην κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας, τελεσθείσα σε χρόνο που κατά τα ανωτέρω δεν παρείχε συντάξιμη υπηρεσία, ουδεμία συνταξιοδοτική συνέπεια έχει εάν δεν προβλέπεται από νόμο για τη ψήφιση του οποίου έχει τηρηθεί η

προβλεπόμενη από το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος διαδικασία (Τμ. ΙΙΙ 2030/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα , άρθρο 73 παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρο 36 παρ. 7,8

ΙΙΙ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες αναγνωρίζονται συντάξιμες-εισφορές

148Αναγνώριση ως συντάξιμης, προϋπηρεσίας Ιατρών του ΙΚΑ και έμμισθων

Δικηγόρων. 10ετία ανώτατο χρονικό διάστημα.

Οι ιατροί του ΙΚΑ (συνεπώς και οι έμμισθοι δικηγόροι αυτού) εφόσον έχουν συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση αυτή και υπό τον όρο της τηρήσεως των λοιπών προϋποθέσεων που οι κείμενες διατάξεις θέτουν, μπορούν να αναγνωρίσουν ως συντάξιμο, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό, όλο το χρόνο της προϋπηρεσίας που τυχόν έχουν στο Δημόσιο μέχρι συμπληρώσεως 10ετίας συμπεριλαμβανομένου σ'αυτή και του χρόνου υπηρεσίας τους ως εφέδρων στις Ένοπλες Δυνάμεις ή χρόνου προϋπηρεσίας άσκησης του Ιατρικού ή δικηγορικού επαγγέλματος. (Ολ. 410/2002).

Νομοθετήματα: ν.δ. 4277/1962, άρθρο 4 παρ. 1

ν.2227/1994, άρθρο 10

ν. 234/1975, άρθρο 2

ν. 955/1999, άρθρο 6

ν. 3163/1955

149Αναγνώριση προϋπηρεσίας τακτικού υπαλλήλου Λιμενικού Ταμείου στον Ο.Λ.Π. Απαιτείται η καταβολή πρόσθετης εισφοράς.

Για την αναγνώριση προϋπηρεσίας ως συντάξιμης από το ΙΚΑ τακτικού υπαλλήλου του Λιμενικού Ταμείου Βόλου, που διανύθηκε με την ιδιότητα του έκτακτου ή τακτικού υπαλλήλου στον ΟΛΠ, για την οποία δεν είχαν καταβληθεί στο ΙΚΑ οι νόμιμες εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, απαιτείται η καταβολή πρόσθετης εισφοράς από

τον ασφαλισμένο και τον εργοδότη (Λιμενικό Ταμείο), η οποία ανέρχεται σε ποσοστό 6% και 11% αντίστοιχα επί των τακτικών μηνιαίων αποδοχών του χρόνου υποβολής της αίτησης για αναγνώριση. (Τμ. ΙΙ 585/2002).

Νομοθετήματα: ν. 3163/1955, άρθρο 2 παρ. 1 και 2

ν.δ. 4277/1962, άρθρο 11 παρ. 1 και 5

ν.δ. 4579/1966, άρθρο 4 παρ. 3

« « άρθρο 5 παρ. 2

« « άρθρο 9

- Προϋπηρεσία υπαλλήλου του Ι.Κ.Α. στο Νοσοκομείο Νίκαιας αναγνωρίζεται συντάξιμη κατόπιν εξαγοράς.

Οι προϋπηρεσίες της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3163/1955 , του τακτικού υπαλλήλου του Ι.Κ.Α, που εξέρχεται οριστικά από την ενεργό υπηρεσία από το Ίδρυμα, για να αναγνωρισθούν συντάξιμες, προσμετρητέες στη συνολική συντάξιμη υπηρεσία του, πρέπει να καταβληθεί από αυτόν η κατά το άρθρο 3 του ως άνω νόμου, προβλεπόμενη για αυτές πρόσθετη εισφορά, το ποσό της οποίας και ο τρόπος καταβολής της καθορίζεται με την απόφαση αναγνώρισης της προϋπηρεσίας ή συνταξιοδότησης του υπαλλήλου αν η αναγνώριση γίνεται ταυτόχρονα με την έξοδο του από την υπηρεσία. (Τμ. ΙΙ 1087/2004).

Νομοθετήματα: ν. 3163/1955, άρθρο 2 παρ. 2

IV. ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Υπηρεσίες οι οποίες αναγνωρίζονται συντάξιμες

150Υπολογισμός χρόνου ασφαλίσεως στον ιδιωτικό τομέα. Εφαρμογή άρθρου 10

ή 11 του ν. 1405/1983. Προϋποθέσεις.

Δημοτικός υπάλληλος ασφαλισμένος, αρχικώς εις το Ι.Κ.Α. και για πρώτη φορά διαδοχικά στο Δημόσιο μετά την 1-1-1979, υπάγεται για τον υπολογισμό της συντάξεώς

του εις τις ρυθμίσεις του άρθρου 11 του Ν. 1405/1983 έστω και αν παρέμεινε απασχολούμενος στον ίδιο εργοδότη. (Τμ. ΙΙ 1752/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1405/1983, άρθρ. 10,11

ν. 2084/1992, άρθρ. 4 παρ. 2, 17 παρ. 2, 18 παρ. 5, 20 παρ. 4, 69.

Υπηρεσίες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται συντάξιμες

151Αυτοδίκαιη απόλυση από την υπηρεσία, λόγω ορίου ηλικίας μονίμου κοινοτικού υπαλλήλου περιορισμένης διαβάθμισης.

Οι μόνιμοι κοινοτικοί υπάλληλοι περιορισμένης διαβάθμισης απολύονται αυτοδίκαια της υπηρεσίας στις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. Ο χρόνος παραμονής τους στην υπηρεσία μετά την συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας δε θεωρείται συντάξιμος και δεν προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του. Και ναι μεν στη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. δ/τος 1827/1942 ορίζεται ότι η υπηρεσία του δημοτικού ή κοινοτικού υπαλλήλου υπολογίζεται μέχρι τη χρονολογία του εγγράφου κοινοποίησης της απόλυσής του ή της αποδοχής της παραίτησής του ή μέχρι την ημέρα θανάτου αυτού, η διάταξη όμως αυτή εφαρμόζεται για τις λοιπές πλήν της αποχώρησης, λόγω συμπλήρωσης του νόμιμου ορίου ηλικίας, ρητά αναφερόμενες στην ως άνω διάταξη περιπτώσεις λύσης της υπαλληλικής σχέσης με απόλυση, παραίτηση και θάνατο. (Τμ. ΙΙ 1152/2004).

Νομοθετήματα: ν.δ. 1827/1942, άρθρο 5 παρ. 6

« « « 8 « 1

Ν. 1188/81 άρθρα 218, 235

152Προϋποθέσεις αναγνώρισεως ως συνταξίμου του χρόνου συμμετοχής στην Εθνική Αντίσταση.

Ο χρόνος συμμετοχής στην Εθνική Αντίσταση , που θεωρείται ως χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, λογίζεται συντάξιμος από το Δημόσιο και τους άλλους ασφαλιστικούς φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης εφόσον η συμμετοχή έλαβε

χώρα μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους της ηλικίας του αγωνιστή. Ο ισχυρισμός του εκκαλούντος ότι η διάταξη του άρθρου 30 του ν. 1813/1988 αντίκειται στο άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, διότι θίγει το ενοχικό δικαίωμά του για λήψη αυξημένης σύνταξης λόγω της θεσπιζόμενης απαγόρευσης υπολογισμού ως συντάξιμου του χρόνου συμμετοχής του στην Εθνική Αντίσταση πριν τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους της ηλικίας του, είναι επίσης αβάσιμος και απορριπτέος καθόσον τέτοιο δικαίωμα δεν υφίσταται κατά νόμο. (Τμ.ΙΙ 1152/04).

Νομοθετήματα: Ν. 1543/1985, άρθρο 34, παρ. 2

Ν. 1813/1988, άρθρο 30

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Δ´

ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

153Προσαύξηση συντάξεως κατά το άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 1902/1990.

Το επί του μηνιαίου συντάξιμου μισθού ποσοστό συντάξεως των εξελθόντων της υπηρεσίας υπαλλήλων προσαυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35^{ου} έτους και μέχρι του 40^{ου}, υπό την προϋπόθεση, ότι ο υπάλληλος υπηρετούσε κατά την έναρξη της ισχύος του ν. 1902/1990 (17-10-1990) και εξήλθε της υπηρεσίας μετά από αυτή.

Η γενομένη, με την πιο πάνω ρύθμιση, διάκριση των κατά το χρόνο της ισχύος του ν. 1902/1990 εν ενεργεία υπαλλήλων από τους συνταξιούχους δεν αντίκειται στη Συνταγματική Αρχή της ισότητας (άρθρ. 4 παρ. 1 του Συντάγματος). (Ολομ.Ε.Σ. 1136/2003, 1638/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9

ν. 1976/1991, άρθρο 4

Σύνταγμα 1975, άρθρο 4 παρ. 1.

154Προσαύξηση ποσοστού συνταξίμου μισθού κατά το άρθρο 5 του

v.

1902/1990. Δε λαμβάνεται υπόψη η υπηρεσία των Επιμελητών και Βοηθών Α.Ε.Ι. η οποία αναγνωρίσθηκε ως συντάξιμη με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 853/1978.

Η υπηρεσία των Επιμελητών και Βοηθών των Α.Ε.Ι. η οποία αναγνωρίζεται ως συντάξιμη με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 853/1978 και η οποία κατά την παρ. 2 αυτού λογίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία για κάθε συνέπεια, μολονότι δεν έχει πράγματι διανυθεί, δε λαμβάνεται υπόψη για την προσαύξηση του ποσοστού του συνταξίμου μισθού σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του ν. 1902/1990, δεδομένου ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την προσαύξηση του ποσοστού του συνταξίμου μισθού, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, είναι τόσο η τριακονταπενταετής συντάξιμη υπηρεσία, όσο και η πέραν αυτής ομοία να έχει πραγματικά διανυθεί από τους ως άνω υπαλλήλους, διότι στην αντίθετη περίπτωση δε μπορεί να ληφθεί υπόψη για την χορήγηση της ως άνω προσαύξησης. (Ολομ.Ε.Σ. 304/2002).

Νομοθετήματα: ν. 815/1978, άρθρο 12 παρ. 1,2

ν. 853/1978, άρθρο 1

ν. 1902/1990 άρθρο 5 παρ. 3

ν. 1976/1991, άρθρο 4 παρ. 1

ν. 2512/1997, άρθρο 5 παρ. 4,5

155Επαναπροσδιορισμός από το Γ.Λ.Κ. των συντάξεων που καταβάλλονται από

το Δημόσιο στους διαδοχικά ασφαλισμένους. Τρόπος υπολογισμού του ποσοστού (χιλιοστών) σύνταξης κατά τον επανακαθορισμό των συντάξεων αυτών.

Οι συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο ως τελευταίος απονέμων φορέας στους διαδοχικά ασφαλισμένους, επαναπροσδιορίζονται οίκοθεν από το Γ.Λ.Κ. αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης πληρωμής της σύνταξής τους σε ποσό που προσεγγίζει την αρχικώς κανονισθείσα σύνταξη το οποίο προκύπτει από την οίκοθεν ένταξή τους σε ανάλογο του συνολικού χρόνου ασφάλισής τους συντάξιμο μισθό της αντίστοιχης κατηγορίας υπαλλήλων του Δημοσίου, όπως ισχύει κάθε φορά. Τα χιλιοστά σύνταξης που λαμβάνονται υπόψη για τον επαναπροσδιορισμό των ανωτέρω συντάξεων δεν είναι αναγκαίως ανάλογα προς τη συνολική συντάξιμη υπηρεσία κάθε

συγκεκριμένου υπαλλήλου της ανωτέρω κατηγορίας αλλά προσδιορίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κάθε επαναπροσδιοριζόμενη σύνταξη να προσεγγίζει το ποσό της αρχικώς κανονισθείσας σύνταξης. (Τμ. ΙΙ 172/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1902/1990, άρθρο 15

ν. 2703/1999, άρθρο 5 παρ. 10 α΄

156 Υπολογισμός συντάξεων υπαλλήλων που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1/1/1983 μέχρι 31/12/1992.

Ο υπολογισμός των συντάξεων υπαλλήλων που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο το χρονικό διάστημα από 1/1/1983 έως 31/12/1992 γίνεται σε πεντηκοστά κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 1902/1990 και όχι σε τριακοστά πέμπτα που προβλέπεται στο άρθρο 15 παρ. 1 του Συνταξ. Κώδικα. Η ασφάλιση των ανωτέρω υπαλλήλων σε άλλο πλήν του Δημοσίου ασφαλιστικό φορέα που πραγματοποιήθηκε πριν από το επίμαχο χρονικό διάστημα, αν και λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλιση, δε μεταθέτει το χρονικό σημείο πρόσληψής τους στο Δημόσιο και κατ'επέκταση δεν αλλάζει τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους σε πεντηκοστά. Τα ανωτέρω δεν αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 και 25 του Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 678/2002, Ολ. 1115/2003)

Νομοθετήματα: ν. 1902/1990, άρθρο 5 παρ. 1

ν. 1405/1983, άρθρα 1, 10

157 Προσαύξηση συντάξεως κατ'άρθρο 5 παρ. 3 ν. 1902/90.

Το επί του μηνιαίου συντάξιμου μισθού ποσοστό συντάξεως των εξελθόντων της υπηρεσίας υπαλλήλων, προσαυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35^{ου} έτους και έως του 40^{ου}, υπό την προϋπόθεση, ότι ο υπάλληλος υπηρετούσε κατά την έναρξη της ισχύος του ν. 1902/90 (17-10-90) και εξήλθε της υπηρεσίας μετά απ'αυτή. Η γενόμενη με την ανωτέρω διάταξη διάκριση των συνταξιούχων σε εκείνους που εξήλθαν προ ή μετά την 17-10-90 δεν αντίκειται ούτε στη Συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 Συντάγματος), ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου

Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., δεδομένου ότι αυτοί που δεν εμπίπτουν στην ως άνω ρύθμιση δεν απέκτησαν ποτέ σχετική απαίτηση που μπορεί να επιδιωχθεί δικαστικά. (Τμ. ΙΙ 1170/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ε.Σ.Δ.Α. , άρθρο 1
ν.1902/1990, άρθρο 5 παρ. 3

158Αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 περ. α΄ ν. 2521/97 η οποία

εισάγει δυσμενή διάκριση εις βάρος των δικαστικών λειτουργών με βαθμό Αντιπροέδρου σε σχέση με τους λοιπούς λειτουργούς.

Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 περ. α΄ του ν. 2521/97, η οποία προβλέπει τη χορήγηση μισθολογικής προσαύξησης στους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και του βαθμού του Συμβούλου Επικρατείας και Προέδρου Εφετών ή αντίστοιχων, όταν συμπληρώνουν στο βαθμό τους τον απαιτούμενο για προαγωγή στον αμέσως επόμενο βαθμό χρόνο και δεν προάγονται λόγω ελλείψεως κενών θέσεων, εισάγει δυσμενή διάκριση εις βάρος των δικαστικών λειτουργών με βαθμό Αντιπροέδρου σε σχέση με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς για τη θέσπιση της οποίας δε συντρέχουν λόγοι γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, που να δικαιολογεί την από την ανωτέρω διάταξη άνιση μεταχείριση και συνεπώς παραβιάζει την περί ισότητας συνταγματική επιταγή (άρθρο 4 του ισχύοντος Συντάγματος). Προς αποκατάσταση της αρχής της ισότητας πρέπει, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι εξαιρούμενοι των προσαυξήσεων συνταξιούχοι ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό Αντιπροέδρου, να τύχουν κατ'ελάχιστο όριο και αυτοί της προσαύξησης του βασικού τους μισθού σε ποσοστό επί της διαφοράς του μισθού αυτού και του βασικού μισθού του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου (επόμενου βαθμού), το οποίο (ποσοστό) πρέπει να είναι το ίδιο (60%) που προβλέπεται και για τους λοιπούς ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς (Συμβούλους Επικρατείας, Αρεοπαγίτες, Συμβούλους Ελεγκτικού Συνεδρίου). (Τμ. ΙΙ 1170/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 4

ν.2521/97 άρθρο 2 παρ. 2 περ.α΄

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

159 Προσαύξηση ποσοστού σύνταξης στρατιωτικών κατά τα ανάλογα πεντηκοστά

μετά τη συμπλήρωση 35 ετών υπηρεσίας και μέχρι του 40^{ου} έτους , σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 3 του ν. 1902/1990, 4 παρ. 1 του ν. 1976/1991 και 5 παρ. 4 και 5 του ν. 2512/1997. Δε λαμβάνεται υπόψη η υπηρεσία που κατά πλάσμα του νόμου θεωρείται πραγματική και συντάξιμη. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 και 26 του Συντάγματος.

Με τις διατάξεις του ν. 2512/1997 θεσπίζεται , αναφορικά με την έννοια της 35ετούς συντάξιμης υπηρεσίας των δημοσίων υπαλλήλων (πολιτικών και στρατιωτικών) , μετά τη συμπλήρωση της οποίας ο πράγματι διανυόμενος χρόνος υπηρεσίας αυξάνει το επί του συντάξιμου μηνιαίου μισθού ποσοστό σύνταξης κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35^{ου} και μέχρι του 40^{ου}, νέο ουσιαστικό δίκαιο, με αναδρομική ισχύ, που έχει ως αφετηρία το χρόνο ισχύος (17-10-1990) της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 1902/1990, οι διατάξεις της οποίας, κατά το μέρος που τροποποιούνται, θεωρούνται ότι δεν ίσχυσαν ποτέ. Για τον υπολογισμό δε αυτόν δε λαμβάνεται υπόψη υπηρεσία που κατά πλάσμα του νόμου θεωρείται πραγματική και συντάξιμη, όπως είναι οι υπηρεσίες των άρθρων 40, 41 του Σ.Κ.

Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 και 26 του Συντάγματος.

Εφόσον στη συντάξιμη υπηρεσία του εκκαλούντος, απόστρατου Σμηνάρχου της Πολεμικής Αεροπορίας, από έτη 40- 5 –13 περιλαμβάνεται και υπηρεσία 5 ετών, που παρασχέθηκε σε μονάδες του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.δ. 414/1974, καθώς και δύο εξάμηνα που διανύθηκαν σε κατάσταση πτητικής ενέργειας σε καιρό ειρήνης , υπηρεσίες δηλαδή, οι οποίες υπολογίσθηκαν στο διπλάσιο σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 του Σ.Κ. , δεν δικαιούται αυτός από 1-7-1997 και εφεξής την κατά 5/50 προσαύξηση του ποσοστού της σύνταξής του, αφού μετά την αφαίρεση από τη συνολική συντάξιμη υπηρεσία του του χρόνου των πιο πάνω υπηρεσιών (συνολικά 6 έτη) απομένει πράγματι παρασχεθείσα υπηρεσία από έτη 34 – 5 – 13 , η οποία δε δικαιολογεί τη χορήγηση της εν λόγω προσαύξησης. (Τμ. II 232/2002, σχετ. Ολ. 620, 1290/2001, 1294/1999, Τμ. II 1487/2001).

Νομοθετήματα: ν. 1902/1990, άρθρο 5 παρ. 3
ν. 1976/1991, άρθρο 4 παρ. 1
ν. 2512/1997, άρθρο 5 παρ. 4,5
π.δ. 166/2000, άρθρο 40, 41
Σύναγμα άρθρο 4, 26, 77 παρ. 2

160 Προσαύξηση σύνταξης στρατιωτικού συνταξιούχου λόγω συμπλήρωσης

πτητικών εξαμήνων ειρηνικής περιόδου που πραγματοποιήθηκαν σε μαχητικά αεροσκάφη σταθερών πτερύγων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 2592/1998. Προϋποθέσεις χορήγησης της προσαύξησης.

Οι απομακρυνόμενοι από την υπηρεσία δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί που ως στρατιωτικοί διετέλεσαν σε κατάσταση πτητικής ενέργειας ή υπηρεσίας σε μαχητικά αεροσκάφη σταθερών πτερύγων για διάστημα τουλάχιστον 48 μηνών, δικαιούνται προσαύξηση της σύνταξής τους με βάση αυξημένο ποσοστό του εκάστοτε μηνιαίου μισθού ενέργειας του βαθμού Λοχαγού. Συγκεκριμένα για όσους συμπλήρωσαν 1 – 27 πτητικά εξάμηνα ειρηνικής περιόδου, η προσαύξηση αυτή ορίζεται σε 0,9/100 του μηνιαίου μισθού ενέργειας του βαθμού Λοχαγού για κάθε εξάμηνο από το 1ο μέχρι και το 27ο, ενώ για όσους συμπλήρωσαν περισσότερα από 28 εξάμηνα, η ίδια προσαύξηση ορίζεται σε 0,9/100 του ανωτέρω μισθού για κάθε εξάμηνο από το 1^ο μέχρι και το 27^ο και σε 1,8/100 για κάθε εξάμηνο πέρα από το 27^ο. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την παραβολή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 43 του Σ.Κ. (άρθρο 27 ν. 2592/1998) προς το πρώτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της κατά το δεύτερο εδάφιο αυξημένης προσαύξησης είναι η πραγματοποίηση των πτητικών εξαμήνων ειρηνικής περιόδου (που κατ'ελάχιστο πρέπει να είναι οκτώ) σε μαχητικά αεροσκάφη σταθερών πτερύγων. Αντίθετα, πρόσωπα που ως στρατιωτικοί διετέλεσαν σε κατάσταση πτητικής ενέργειας ή υπηρεσίας σε αεροσκάφη σταθερών πτερύγων, που όμως δεν είναι μαχητικά, δεν δικαιούνται την προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 27 του ν. 2592/1998 προσαύξηση της σύνταξής τους.

Ο εκκαλών δε δικαιούται προσαύξηση της σύνταξής του με βάση το άρθρο 27 του ν. 2592/1998, καθόσον, όπως προκύπτει από την από 15-9-1999 βεβαίωση της

Διεύθυνσης Αεροπορίας Στρατού του Γ.Ε.Σ., ναι μεν αυτός συμπλήρωσε 25 πτητικά εξάμηνα ειρηνικής περιόδου, πλήν όμως αυτά πραγματοποιήθηκαν σε αεροσκάφη σταθερών πτερύγων και όχι σε μαχητικά αεροσκάφη σταθερών πτερύγων, όπως αξιώνει η διάταξη του άρθρου 27 του ν. 2592/1998. Επομένως ορθά με την προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ακυρώθηκε η πράξη του Διευθυντή της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., με την οποία είχε προσαυξηθεί εσφαλμένα η σύνταξη του εκκαλούντος. (Τμ. ΙΙ 1355/2002, σχετ. 1361/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 43 παρ. 1
ν. 2512/1997, άρθρο 4 παρ. 6
ν. 2592/1998, άρθρο 27

ΙΙΙ . ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

161Ανώτατο όριο συντάξεως σιδηροδρομικών υπαλλήλων.
Δευτερεύουσες
απολαβές.

Δεν εμποδίζεται ο κοινός νομοθέτης, ούτε από τον συνταγματικό κανόνα της ισότητας των Ελλήνων πολιτών ενώπιον του νόμου, ούτε από άλλη συνταγματική διάταξη, να θεσπίσει στο πλαίσιο αντοχής της οικονομίας κατά κατηγορία σιδηροδρομικών υπαλλήλων, οι οποίοι βρίσκονται κάτω από παρεμφερείς συνθήκες, ανώτατο όριο συντάξιμων αποδοχών, συνεπώς δε και συντάξεως. Η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 2592/1998 με την οποία θεσπίζεται περιορισμός των δευτερευουσών απολαβών, οι οποίες αποτελούν τμήμα των συντάξιμων αποδοχών των σιδηροδρομικών υπαλλήλων είναι σύμφωνη προς το Σύνταγμα. (Τμ. ΙΙ 1718/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1
ν.δ. 4242/1962, άρθρο 36
π.δ. 850/1980, άρθρο 4 παρ. 4
ν. 2592/1998, άρθρο 1 παρ. 7

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ε´

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ

162Προθεσμία υποβολής αιτήματος αξιώσεως συντάξιμων αποδοχών

κληρονόμων αποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου (6μηνο).

Από τις διατάξεις του άρθρου 61 παρ. 3 του π.δ. 1041/79 (για τους πολιτικούς συνταξιούχους), αυτές του ν.δ. 99/1974 άρθρο 7 (για τους βουλευτές), προκύπτει ότι οι συντάξεις που για οποιονδήποτε λόγο οφείλονται, έστω και αν δεν έχουν ακόμη αναγνωρισθεί, σ' αυτούς που πέθαναν, καταβάλλονται στους κληρονόμους τους εφόσον αυτοί με έγγραφη αίτησή τους που συνοδεύεται με σχετική ληξιαρχική πράξη θανάτου, ζήτησαν από την Υπηρεσία Συντάξεων την πληρωμή ή αναγνώριση των συντάξεων μέσα σ' ένα εξάμηνο από τον θάνατο του δικαιοπαρόχου τους, αλλιώς οι συντάξεις αυτές «παραγράφονται» υπέρ του Δημοσίου έστω και αν αυτές δεν έχουν υποπέσει στην προβλεπόμενη από το άρθρο 90 παρ.5 του ν. 2362/95 διετή παραγραφή. (Ολομ. 536/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1041/1979, άρθρο 61

ν.δ. 99/1974, άρθρο 7

ν. 2362/1995, άρθρο 90 παρ. 5

ν. 2479/1997, άρθρο 61

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ

163Παραγραφή υπέρ του Δημοσίου της αξίωσης των κληρονόμων για την

αναγνώριση και πληρωμή της τυχόν οφειλόμενης στον αρχικώς εκκαλούντα σύνταξης, εφόσον αυτοί δεν ζήτησαν εγγράφως από την αρμόδια Υπηρεσία Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., εντός εξαμήνου από το θάνατό του την ως άνω αναγνώριση και πληρωμή (Τμ. ΙΙ 22/2003, σχετ. Ολομ. 1214, 650/2002, 703/1994).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 61 παρ. 3

164Παραγραφή αξιώσεων κληρονόμων αποβιούντος συνταξιούχου του Δημοσίου από οφειλόμενες στο δικαιοπάροχό τους συντάξεις.

Από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 61 του α.ν. 1854/1951 (άρθρο 61 παρ. 3 του π.δ. 166/2000), προκύπτει ότι οι οπωσδήποτε οφειλόμενες συντάξεις των αποβιούντων, έστω και αν ακόμη δεν έχουν αναγνωρισθεί καταβάλλονται στους κληρονόμους τους εφόσον αυτοί ζητήσουν την πληρωμή ή την αναγνώριση αυτών μέσα σε ένα εξάμηνο από το θάνατο του δικαιοπαρόχου τους με αίτησή τους προς την Υπηρεσία Συντάξεων, συνυποβάλλοντας και τη σχετική ληξιαρχική πράξη θανάτου αλλιώς οι εν λόγω συντάξεις «παραγράφονται» υπέρ του Δημοσίου.

Κατά συνέπεια έφεση των κληρονόμων πολιτικού συνταξιούχου που ασκήθηκε μετά την πάροδο έξι μηνών από το θάνατο αυτού, χωρίς να έχουν με αίτησή τους ζητήσει εντός της ως άνω εξάμηνης προθεσμίας από την Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους την πληρωμή ή την αναγνώριση των συντάξεων που τυχόν οφείλονταν σ'αυτόν, απορρίπτεται ως αβάσιμη. (Τμ. ΙΙ 224/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 61 παρ. 3

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ Α.Σ.Υ.Ε

165Η κρίση της ΑΣΥΕ ότι ο τραυματισμός του εκκαλούντος στρατιωτικού δεν οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στην υπηρεσία του δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Η γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε. , εφόσον είναι ομόφωνη , έχει εκδοθεί κατά τον τρόπο που διαγράφεται στο νόμο και περιέχει επαρκή αιτιολογία, είναι υποχρεωτική για τα αποφασίζοντα ή δικαιοδοτούντα επί των συντάξεων όργανα μόνον ως προς τα ιατρικής φύσεως θέματα της αρμοδιότητάς της, ενώ για το πραγματικό γεγονός της σχέσης του τραυματισμού προς την υπηρεσία του παθόντος και για την τυχόν ύπαρξη βαρέως πταίσματος στη συμπεριφορά του παθόντος αποφαίνονται τα όργανα που δικαιοδοτούν επί των συντάξεων μετά από εκτίμηση των νομίμων αποδεικτικών

στοιχείων του φακέλου. Επομένως, η κρίση της Α.Σ.Υ.Ε. ότι ο τραυματισμός του στρατιωτικού δεν οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στην υπηρεσία του και ότι συνέβη εξαιτίας βαρέως πταίσματος του ιδίου εκτιμάται απλά, χωρίς να δεσμεύει το Δικαστήριο αυτό. (Τμ. ΙΙΙ 1119/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 ε΄.

166Υποχρεωτική η πλήρως αιτιολογημένη και ομόφωνη γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.

Σε περίπτωση ανικανότητας που οφείλεται σε νόσο, η γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής, που αποφαίνεται, κατά την ανέλεγκτη επιστημονική της κρίση, για το είδος και τις συνέπειες της νόσου, τη σχέση της προς την υπηρεσία, το χρόνο εκδήλωσής της και το ποσοστό ανικανότητας του παθόντος, είναι υποχρεωτική για τα όργανα που αποφασίζουν ή δικαιοδοτούν για τις συντάξεις, εφόσον αυτή έχει ληφθεί ομόφωνα και αιτιολογείται επαρκώς. Είναι δε νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, όταν μνημονεύει τα στοιχεία του φακέλου που εκτιμήθηκαν για τη διαμόρφωση της κρίσης της, εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις τη νόσο που διαπιστώνεται και τη σχέση της προς την υπηρεσία και συγκεκριμένα αν προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της και τέλος, παραθέτει, έστω και συνοπτικά, τα γνωστικά στοιχεία και πορίσματα της ιατρικής επιστήμης στα οποία στηρίζεται. (Ολ. 1287/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 26 παρ. 1 ε΄, 45, 51

167Καθορισμός ποσοστού αναπηρίας από την Α.Σ.Υ.Ε.

Η σύνταξη παθόντος από τραυματισμό ο οποίος προήλθε προδήλως και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας, κανονίζεται με βάση το ποσοστό ανικανότητας αυτού και τον καθοριζόμενο από το άρθρο 9 του π.δ. 166/00 συντάξιμο μηνιαίο μισθό. Το ποσοστό αναπηρίας προσδιορίζεται από την Α.Σ.Υ.Ε., σύμφωνα με τον πίνακα παθήσεων νόσων και βλαβών του άρθρου 33 ν. 1813/88 για κάθε βλάβη που λαμβάνει χώρα, κατά τον χρόνο απολύσεως του υπαλλήλου και εντός εξαμήνου απ΄αυτόν, αφού

ληφθεί υπόψη η φύση της βλάβης και της επιδεινώσεώς της κατά τη χρονική διάρκεια, από τον τραυματισμό του μέχρι την απόλυση από την υπηρεσία. Η γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε., εφόσον είναι ομόφωνη και πλήρως αιτιολογημένη είναι υποχρεωτική για τα όργανα τα οποία δικαιοδοτούν ή αποφασίζουν επί των συντάξεων, ως προς το ποσοστό αυτό. Αν η σύνταξη η οποία προκύπτει επί τη βάσει των ετών υπηρεσίας είναι μεγαλύτερη από αυτήν η οποία αναλογεί στο ποσοστό ανικανότητας, καταβάλλεται η πρώτη ως μεγαλύτερη. (Τμ. ΙΙ 450/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1875/99).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 1 παρ. 1 περ. στ', και 9
Ν. 1813/1988, άρθρο 33

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Σ Τ'

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

168 Έναρξη πληρωμής συντάξεως κανονισθείσης κατόπιν επανεξετάσεως της υποθέσεως, λόγω αλλαγής νομολογίας.

Συνταξιοδοτικές υποθέσεις οι οποίες έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο οριστικής και τελεσιδίκου κρίσεως, επανεξετάζονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις του Γ.Λ.Κ. μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, όταν αυτός επικαλείται επιγενόμενη μεταβολή της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία συντελείται με νεότερη αντίθετη απόφαση του Δικαστηρίου τούτου. Ως αντίθετη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, νοείται, κατά την διάταξη αυτή, εκείνη η οποία περιέχει επί του κριθέντος νομικού ζητήματος ερμηνεία των σχετικών διατάξεων αντίθετη προς εκείνη η οποία έγινε δεκτή από την προηγούμενη πράξη ή απόφαση, ούτως ώστε να προκύπτει αντίθετο αποτέλεσμα. Στην περίπτωση αυτή τα οικονομικά αποτελέσματα της πράξεως η οποία θα εκδοθεί δεν μπορούν να ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο της πρώτης του μήνα εκδόσεώς της κατά παρέκκλιση της γενικής διατάξεως του άρθρου 60 παρ. 1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (Τμ. ΙΙ 84, 113, 446, 551, 899, 1098, 1102, 1146, 1464, 1973/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 8 εδάφ. α', β'.

169Επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης, λόγω αλλαγής νομολογίας.

Προϋπόθεση η ύπαρξη αμετάκλητης απόφασης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

Αναγκαία προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της ρυθμιστικής λειτουργίας της διάταξης του άρθρου 66 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα αποτελεί η ύπαρξη αμετάκλητης απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία και μόνο μεταβάλλεται η νομολογία επί του νομικού ζητήματος που αφορά την επαναφερόμενη για εξέταση υπόθεση, κρίσιμος δε χρόνος κατά τον οποίο κρίνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής είναι ο χρόνος υποβολής της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου που θέτει σε κίνηση τη διαδικασία επανεξέτασης της συνταξιοδοτικής υπόθεσης. (Ολ. 1252/2004, 1670/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 8
α.ν. 599/1968, άρθρο 2 παρ. 3

170Αναδρομική καταβολή πολεμικής σύνταξης στους κληρονόμους του δικαιούχου. Έκταση εφαρμογής του άρθρου 115 παρ. 1 του π.δ. 1285/1981.

Η απαγόρευση αναγνώρισης εις βάρος του Δημοσίου οικονομικών δικαιωμάτων από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των τριών ετών από την πρώτη του μήνα του αντίστοιχου προς αυτόν που εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση, αφορά την περίπτωση που κανονίζεται ή αυξάνεται αναδρομικά πολεμική σύνταξη ή βοήθημα ή επίδομα με σχετική πράξη ή απόφαση και όχι όταν ζητείται η ακύρωση της άρνησης του Υπουργού των Οικονομικών να καταβάλει στους δικαιούχους ήδη κανονισμένη πολεμική σύνταξη, όπως είναι και η άρνηση πληρωμής οφειλόμενης πολεμικής σύνταξης στους κληρονόμους του δικαιούχου, σύμφωνα με το άρθρο 116 παρ. 3 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων, οπότε δεν τίθεται τέτοιος χρονικός περιορισμός. (Ολ. 1302/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1285/1981, άρθρο 115 παρ. 1
ν. 1489/1984, άρθρο 20 παρ. 9

171Επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης – Συνυπολογισμός στο συντάξιμο

μισθό της προσαύξησης της διαφοράς κατά 60/100 μεταξύ βασικού μισθού Αντιπροέδρου και Προέδρου Ανώτατου Δικαστηρίου.

Συνταξιοδοτικές υποθέσεις, που έχουν αποτελέσει αντικείμενο οριστικής και τελεσίδικης κρίσης, επανεξετάζονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γ.Λ.Κ. μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με επίκληση αντίθετης προς την κρίση αυτή απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου (σχετ. ΙΙ Τμ. 878, 879/2000, 1425, 1448/2001). Στην περίπτωση αυτή, τα οικονομικά αποτελέσματα της νέας πράξης ή απόφασης, που θα εκδοθεί, δεν μπορεί ν' ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο από την πρώτη του μήνα έκδοσής της (σχετ. ΙΙ Τμ. 1621/2001, 76/2002).

Δεκτή η αίτηση για επανεξέταση μετά τη δημοσίευση απόφασης του ΙΙ Τμήματος και της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε, αντίθετα προς την κρίση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. ότι η προσαύξηση κατά 60/100 της διαφοράς μεταξύ βασικού μισθού Αντιπροέδρου και Προέδρου Ανώτατου Δικαστηρίου συνυπολογίζεται στο συντάξιμο μισθό, και αναπροσαρμογή της σύνταξης του εκκαλούντος σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον αυτός έχει καταβάλει και την αναλογούσα εισφορά, από την πρώτη όμως του μήνα της δημοσίευσης της απόφασης του Δικαστηρίου.(Τμ.ΙΙ 23/2003).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 66 παρ.8

ν.2521/1997,άρθρα 1 παρ.1 και 4 παρ.2

172Αγωγή άρθρου 105 Εισ.Ν.Α.Κ. Χήρα και τέκνα (κληρονόμοι) αποβιώσαντος

Συμβούλου του Ελ. Συν. Εφαρμογή άρθρου 60 παρ. 1 Συνταξιοδοτικού Κώδικα.

Η ένδικη αγωγή, με την οποία , κατ'επίκληση του άρθρου 105 Εισ.ΝΑΚ, επιδιώκεται η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν οι ενάγοντες από την

παράνομη δραστηριότητα των συνταξιοδοτικών οργάνων της Διοίκησης και συνίσταται στις διαφορές συντάξεων, που στερήθηκε ο δικαιούχος τους για χρονικό διάστημα, στο οποίο δεν ανατρέχει, λόγω της προβλεπόμενης από το άρθρο 60 παρ. 1 του Σ.Κ. περιορισμένης αναδρομής (μέχρι 3 έτη από την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου) η καταβολή της αυξητικά καθορισθείσας με απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου σύνταξής του, είναι νόμω αβάσιμη. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 20 παρ. 1 αυτού και στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ.(Ολομ. 38/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1

173 Πρώην Επόπτης Δημοτικής Εκπαίδευσης. Χρόνος
αναπροσαρμογής
σύνταξης. Εφαρμοστέες διατάξεις.

Πρώην Επόπτης Δημοτικής Εκπαίδευσης. Υφίσταται βαθμολογική και λειτουργική ταυτότητα μεταξύ Εποπτών Δημ. Εκπαίδευσης και γενικών διευθυντών κεντρικών υπηρεσιών της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας. Το άρθρο 4 παρ. 1 του Σ. επιβάλλει την αναβάθμιση του συντάξιμου μισθού των τέως γενικών διευθυντών μη κεντρικών υπηρεσιών Υπουργείων και των εξομοιούμενων προς αυτούς τέως Εποπτών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τον υπολογισμό της σύνταξής τους με βάση τις αποδοχές των γενικών διευθυντών κεντρικών υπηρεσιών Υπουργείων που θεσπίστηκαν με την 2049790/7800/0022/7-7-1997 απόφαση Υπ. Οικ. που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2470/1997 (Τμ.ΙΙ 34/2002). Συνακόλουθα, αναπροσαρμόζεται κατά τ'ανωτέρω η σύνταξη του εκκαλούντος (πρώην επόπτη Δημοτικής Εκπαίδευσης) από 1/7/1997 πλην όμως, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 60 του Σ.Κ. που έχει εδώ εφαρμογή, ορίζεται πληρωτέα αναδρομικά από τριετίας από την 1^η του μήνα δημοσίευσης της απόφασης. Ο τιθέμενος χρονικός περιορισμός δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος ούτε ελέγχεται ασύμβατος προς τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.). (Ολ. 6/2003, 146, 157, 1249, 1634/2004, Τμ. ΙΙ 34/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1
ν. 2592/1998, άρθρο 4 παρ. 2,6
ν. 2470/1997, άρθρο 7 παρ. 2,3, άρθρο 15 παρ. 3
ΥΠ.ΟΙΚ.2049790/7800/0022/7-7-97

174Χρόνος ενάρξεως οικονομικών αποτελεσμάτων σύνταξης μόνιμου στρατιωτικού μετά την ισχύ του ν. 2227/1994.

Μόνιμος στρατιωτικός που απολύθηκε οποτεδήποτε από τις τάξεις του Στρατού εξαιτίας σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας μη οφειλόμενης στην υπηρεσία και έχει συμπληρώσει πενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, δικαιούται, μετά την ισχύ του ν. 2227/1994, σύνταξη από την πρώτη του επόμενου μήνα από την υποβολή της σχετικής αίτησης για συνταξιοδότηση κατά παρέκκλιση του άρθρου 60 παρ. 1 του Σ.Κ. (Τμ. ΙΙ 1371/2002).

Νομοθετήματα: ν. 2227/1994, άρθρο 3 παρ. 7
« άρθρο 6 παρ. 20

175Οι διατάξεις του άρθρου 60 παρ. 1 π.δ. 166/00 (τριετής αναδρομικότητα) δεν αντίκεινται σε εκείνες οι οποίες διασφαλίζουν την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργών.

Αναφορικά με τις συντάξεις των δικαστικών λειτουργών, ο χρονικός περιορισμός της αναδρομικής έκτασης των οικονομικών αποτελεσμάτων των πράξεων κανονισμού, ανακαθορισμού ή αναπροσαρμογής τους, τον οποίο θέτει το άρθρο 60 παρ. 1 π.δ. 166/00 (τριετής αναδρομικότητα), δεν προσκρούει στις διασφαλιστικές της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των λειτουργών αυτών διατάξεις των άρθρων 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος, με τις οποίες η διαμορφωτική παρέμβαση του κοινού νομοθέτη στο συνταξιοδοτικό τους καθεστώς περιορίζεται στο μέτρο που επιβάλλεται από τη διατήρηση μιας σταθερής αναλογίας μεταξύ των συντάξιμων και των αποδοχών της ενέργειας των δικαστικών λειτουργών, καθόσον, πέραν της τριετούς αυτής

αναδρομής δεν υφίσταται συνταξιοδοτική αξίωση προστατευόμενη από τις συνταγματικές αυτές διατάξεις.(Ολομ. 1686/04). (Σχετ. Ολομ. 2204, 1685, 1683, 1712, 1713/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 26, 87 παρ. 1, 88 παρ. 2
π.δ. 166/2000 άρθρο 60 παρ. 1

176Η σύνταξη υπαλλήλου ο οποίος αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω παραίτησης, καταβάλλεται από την επόμενη της χρονολογίας δημοσίευσης στην Ε.τ.Κ. της αποδοχής της παραίτησής του, ή από την επομένη της λήξης των τρίμηνων αποδοχών.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 56 παρ. 5 και 57 παρ. 1β', 6 π.δ. 166/00 προκύπτει, ότι στον δημόσιο υπάλληλο που αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω παραίτησης έχοντας θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα καταβάλλονται από την επομένη της χρονολογίας δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της αποδοχής της παραίτησής του και για τρεις μήνες όλες οι αποδοχές του που λάμβανε όταν ήταν στην υπηρεσία, εκτός εάν η σύνταξή του με τα επιδόματα ή τις προσαυξήσεις είναι μεγαλύτερη οπότε δικαιούται να ζητήσει την καταβολή σ' αυτόν αντί των τριμήνων αυτών αποδοχών, της σύνταξής του από την ίδια ανωτέρω χρονολογία. Στην περίπτωση δε κατά την οποία καταβληθούν στον υπάλληλο οι τρίμηνες αποδοχές του, τότε η πληρωμή της σύνταξής του αρχίζει από την επομένη της λήξης των τριμήνων αποδοχών. (Τμ. ΙΙ 440/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 56 παρ. 5, 57 παρ. 1β' και 6

177Αναγνώριση οικονομικών δικαιωμάτων από συντάξεις λόγω αναδρομικής κατατάξεως σε ανώτερο κλιμάκιο. Χρονικοί περιορισμοί. Μη εφαρμογή του άρθρου 105 Εισ. Ν.Α.Κ.

Επί αναπροσαρμογής συντάξεως υπαλλήλου λόγω αναδρομικής κατατάξεώς του

σε ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο, η οποία έγινε προς συμμόρφωση δικαστικής αποφάσεως και καταβολής σ' αυτόν αναδρομικής συντάξεως, δε δύναται η καταβολή της σύνταξης να ανατρέξει σε χρόνο πέραν της τριετίας από την πρώτη του μηνός κατά τον οποίο εκδόθηκε η σχετική πράξη ή απόφαση. Το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ. το οποίο αναφέρεται στην υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να αποζημιώσει την ενάγουσα για ζημία την οποία υπέστη από παράλειψη των οργάνων της Διοίκησης, δε μπορεί να τύχει εφαρμογής, καθόσον το άρθρο 60 του Σ.Κ. καλύπτει κατά τρόπο αντικειμενικό, ανεξάρτητα από τυχόν παρανομία των οργάνων του Δημοσίου ή την τυχόν υπαιτιότητα του ενδιαφερομένου, κάθε καθυστέρηση καταβολής της σύνταξης μέχρι τρία έτη αναδρομικά από την έκδοση της κανονιστικής πράξης ή απόφασης, είτε πρόκειται για δικαίωμα σύνταξης που αναγνωρίζεται για πρώτη φορά, είτε για αύξηση αυτής, αφού ουδεμία διάκριση γίνεται, αποκλειομένης κάθε άλλης περαιτέρω υποχρέωσης για καταβολή άλλης αποζημίωσης εκ μέρους του Δημοσίου. (Τμ. ΙΙ 1471/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 60, 65

Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 105

178 Έναρξη οικονομικών αποτελεσμάτων, των πράξεων ή αποφάσεων που

εκδίδονται κατόπιν επανεξετάσεως της συνταξιοδοτικής υπόθεσης λόγω μεταβολής της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συνταξιοδοτικές υποθέσεις που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο οριστικής και τελεσίδικης κρίσης, επανεξετάζονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις του Γ.Λ.Κ. μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, όταν αυτός επικαλείται επιγενόμενη μεταβολή της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που συντελείται με νεότερη αντίθετη απόφαση του Δικαστηρίου τούτου. Ως αντίθετη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου νοείται, κατά τη διάταξη του άρθρου 66 παρ. 8 π.δ. 166/00, εκείνη που περιέχει επί του κριθέντος νομικού ζητήματος ερμηνεία των σχετικών διατάξεων αντίθετη με εκείνη που έγινε δεκτή από την προηγούμενη πράξη ή απόφαση, έτσι ώστε να προκύπτει αντίθετο αποτέλεσμα. Στην περίπτωση αυτή, τα οικονομικά αποτελέσματα της πράξης που θα εκδοθεί δεν μπορούν να ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο της εκδόσεώς της, κατά παρέκκλιση της γενικής διάταξης του άρθρου 60 παρ. 1 του ίδιου Συνταξιοδοτικού Κώδικα (Σ.Κ.),

σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η αναγνώριση σε βάρος του Δημοσίου Ταμείου οικονομικών δικαιωμάτων από συντάξεις αναδρομικά μέχρι το χρόνο γέννησης του σχετικού δικαιώματος και πάντως όχι πέραν των τριών ετών από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση. Και τούτο, διότι η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 66 , ως ειδική, επικρατεί κάθε άλλης γενικής αντιθέτου περιεχομένου. (Τμ. ΙΙ 1279/04). (Σχετ. Ολομ. 1950, 1960/04, 329/00, 1028, 2082/95, Τμ. ΙΙ 1464, 1465, 1744, 1291, 1280, 1282, 1288, 1264, 564, 1170, 1467, 575/04, 1275/94).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 60παρ. 1, 66 παρ. 8

179 Έναρξη αναδρομικής καταβολής συντάξιμων αποδοχών. Τριετία.

Δεν επιτρέπεται σε καμμία ανεξάρτητα περίπτωση ν' αναγνωρισθούν αναδρομικά σε βάρος του Δημοσίου Ταμείου, οικονομικά δικαιώματα από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των τριών ετών από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση (άρθρο 60 παρ. 1 π.δ. 1041/79 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 18 παρ. 10 ν. 1489/84, ήδη άρθρο 60 παρ. 1 π.δ. 166/00). (Ολομ. 136/02)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1
ν. 1489/1984, άρθρο 18 παρ. 10
ν. 2592/1997, άρθρο 4 παρ. 2,6
ν. 2470/1997, άρθρα 7, 15, 16

180 Χρόνος έναρξεως καταβολής συντάξεως στην περίπτωση επανεξέτασης

συνταξιοδοτικής υποθέσεως βάσει του άρθρου 47 του ν. 1202/81. Μη αναδρομικότητα των οικονομικών αποτελεσμάτων της πράξης ή απόφασης που θα εκδοθεί με τη διαδικασία αυτή.

Η παρεχόμενη δυνατότητα για επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης βάσει του άρθρου 47 του ν. 1202/81 έχει ως συνέπεια τη μη αναδρομικότητα των οικονομικών αποτελεσμάτων της πράξης ή απόφασης που θα εκδοθεί με τη διαδικασία αυτή, κατά παρέκκλιση του άρθρου 60 παρ. 1 του Σ.Κ. (τριετής αναδρομικότητα). Κατά συνέπεια τα

οικονομικά αποτελέσματα της πράξης ή απόφασης αυτής, δε μπορούν ν'ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο από την πρώτη του μήνα έκδοσής της σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 47 παρ. 4 του ν. 1202/81, η οποία ως ειδική διάταξη, επικρατεί κάθε άλλης γενικής αντιθέτου περιεχομένου. (Τμ. ΙΙΙ 241/04).(Σχετ. Τμ. ΙΙ 1087/01).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 60 παρ. 1
ν. 1202/1981, άρθρο 47 παρ. 4

181Χρόνος έναρξης οικονομικών αποτελεσμάτων αναπροσαρμογής
συντάξεως
πολιτικής συνταξιούχου.

Χρονικό σημείο αναδρομικής έναρξης υπολογισμού της τριετίας του άρθρου 60 του π.δ. 166/00, θεωρείται αυτό της έκδοσης της πράξης της αρμόδιας Δ/σης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. με την οποία αναπροσαρμόστηκε η σύνταξη πολιτικής συνταξιούχου βάσει του ν. 2470/97, και όχι εκείνο της δημοσίευσης της απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελ. Συνεδρίου με την οποία απλώς ορίσθηκε διαφορετικός χρόνος έναρξης πληρωμής αυτής που είχε ήδη αναπροσαρμοσθεί δεδομένου ότι η έννοια της διατάξεως του άρθρου 60 παρ. 1 π.δ. 166/00 είναι ότι ως πράξη ή απόφαση, η έκδοση της οποίας αποτελεί την αφετηρία για τον υπολογισμό της τριετίας, νοείται αποκλειστικά εκείνη η οποία κανονίζει – αναπροσαρμόζει το ποσό της συντάξεως. (Ολομ. 154/04).(Σχετ. Ολομ. 1691, 1674/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1
ν. 2470/1997

ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

182Μη δικαιούχος του επιδόματος ανικανότητας, υπάλληλος ο οποίος
εξέπεσε
αυτοδικαίως της υπηρεσίας, συνεπεία ποινικής καταδίκης του.

Προϋπόθεση για την καταβολή του προβλεπόμενου από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 54 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα επιδόματος ανικανότητας σε υπάλληλο που

εξέρχεται της υπηρεσίας, αποτελεί η έξοδος του από την υπηρεσία να έλαβε χώρα λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, έστω και αν αυτή δεν οφείλεται στην υπηρεσία. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος δεν απολύεται από την υπηρεσία για λόγους υγείας, αλλά εκπίπτει αυτοδικαίως από αυτήν συνεπεία ποινικής καταδίκης του, δεν δικαιούται του επιδόματος ανικανότητας. (Τμ. ΙΙ 549/04)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 54 παρ. 3

183 Τρόπος χορήγησής του.

Υπάλληλος της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) ο οποίος συνταξιοδοτήθηκε λόγω τραυματισμού του, που προήλθε προδήλως και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας, δικαιούται επίδομα ανικανότητας προσωπικό και αμεταβίβαστο, το οποίο για τον ίδιο που έχει ποσοστό αναπηρίας, 70% , υπολογίζεται στα 3,5% του εκάστοτε μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού. (Τμ. ΙΙ 450/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 54 παρ. 1

ΣΥΡΡΟΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ Η ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

184 Η εκ μεταβιβάσεως σύνταξη άγαμης θυγατέρας πολεμικού συνταξιούχου, περιορίζεται κατά το ½ του ποσού της, όταν το μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά της, αφαιρούμενης της συντάξεως, υπερβαίνει το 60πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του ν. 2084/92, 6 παρ. 9 και 15 ν. 2227/94, 4 παρ. 15 ν. 2320/95 από το έτος 1993, η εκ μεταβιβάσεως σύνταξη άγαμης θυγατέρας πολεμικού συνταξιούχου , περιορίζεται κατά το ½ του ποσού της, εφόσον το συνολικό πλήν της σύνταξης (κύριας και επικουρικής) μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά της, υπερβαίνει το 60 πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. (Ολομ. 1525/02).

Νομοθετήματα: ν. 2084/1992 άρθρο 20 παρ. 1

ν. 2227/1994 άρθρο 6 παρ. 9 και 15

ν. 2320/95 άρθρο 4 παρ. 15

185Ανακαθορισμός (μείωση στο 30%) των συντάξιμων αποδοχών πολιτικού

συνταξιούχου ο οποίος προσλαμβάνεται ή υπηρετεί σε θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 58 του π.δ. 166/2000.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2592/98 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 2521/97 και ν. 1256/82, ο πολιτικός συνταξιούχος που υπηρετεί ή προσλαμβάνεται σε φορέα του δημοσίου τομέα, ανεξάρτητα από τη φύση της σχέσης που τον συνδέει με τον φορέα αυτό κατά το χρόνο της απασχόλησής του λαμβάνει το 30% της δικαιούμενης σύνταξης (με εξαίρεση τις συντάξεις του ν. 1897/90 , 1977/91 και πολεμικές ή συντάξεις παθόντων στην υπηρεσία και εξαιτίας αυτής).

Στην ανωτέρω ρύθμιση εμπίπτει και ο πολιτικός συνταξιούχος που απασχολείται ως δικηγόρος με σχέση έμμισθης εντολής στον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών. (Ολομ. 740/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 58 παρ. 1

ν.2592/1998 άρθρο 4

ν.2470/1997

ν.2512/1997 άρθρο 4

ν.1897/1990

ν.1977/1991

ν.1256/1982 άρθρο 6

186Δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις του

δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 ν. 1256/82, όταν ο παρέχων υπηρεσίες λαμβάνει ταυτόχρονα σύνταξη και αποδοχές. Το συντάξιμο του χρόνου αυτού δεν αίρεται, με την αναστολή καταβολής της σύνταξης, και της λήψης μόνο των αποδοχών. Οι διατάξεις του άρθρου 58 παρ. 1 και 2 του π.δ. 166/00 δεν αντίκειται ούτε στο Σύνταγμα ούτε σε υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 58 παρ. 1 και 2 του π.δ. 166/00, τίθεται γενικός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίο απαγορεύεται η αναγνώριση ως συντάξιμου οποιουδήποτε χρόνου υπηρεσίας σε θέσεις του δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6

του ν. 1256/1982, όταν ο παρέχων υπηρεσίες εκτός από τις αποδοχές λαμβάνει ταυτόχρονα και σύνταξη από το Δημόσιο. Λόγω δε του σκοπού που επιδιώκεται με τις παραπάνω διατάξεις, στην έννοια των αποδοχών εμπίπτουν όχι μόνο οι υπό τυπική έννοια αποδοχές, αλλά και κάθε τι που καταβάλλεται αντί αυτών, όπως είναι και οι ισούμενες με τις υπό τυπική έννοια αποδοχές αποζημιώσεις που έλαβε με δικαστικές αποφάσεις, συνταξιούχος του Δημοσίου για το χρονικό διάστημα που βρισκόταν μη νομίμως εκτός υπηρεσίας, εξαιτίας παράνομων πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του Δημοσίου. Σε κάθε περίπτωση πάντως, κατά την αληθή έννοια των διατάξεων του άρθρου 58 παρ. 1 και 2 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, μόνο η αναστολή της καταβολής της σύνταξης δεν αίρει το συντάξιμο του χρόνου υπηρεσίας που διανύεται από συνταξιούχο του Δημοσίου σε θέσεις του δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982. Οι παραπάνω διατάξεις, περιέχουσες γενικές και αντικειμενικές ρυθμίσεις του καθεστώτος συνταξιοδότησης των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους, ούτε στο Σύνταγμα, ούτε στις υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) ή του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. αντίκεινται, αφού ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται να θέτει γενικές προϋποθέσεις και περιορισμούς για την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου υπηρεσίας των συνταξιούχων του Δημοσίου σε θέσεις του δημόσιου τομέα. (Τμ. ΙΙ 685/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 58 παρ. 1 , 2

ν.1256/1982, άρθρο 1 παρ. 6

Ε.Σ.Δ.Α. , άρθρο 1 , 6 παρ. 1

ΑΠΩΛΕΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

187Δεν υπολογίζεται στη συνολική συντάξιμη υπηρεσία του, ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπάλληλος τελούσε σε κατάσταση αυτοδίκαιης και δυνητικής αργίας.

Δε μπορεί να συνυπολογισθεί στη συνολική συντάξιμη υπηρεσία υπαλλήλου, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτός τελούσε σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας λόγω της προφυλάκισής του, και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τελούσε σε κατάσταση δυνητικής αργίας λόγω της εκκρεμούσας εις βάρος του ποινικής δίωξης , που κατέληξε στην αμετάκλητη καταδίκη του. (Τμ. ΙΙ 549/04).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 11 παρ. 7

ν. 2683/1999, άρθρα 150, 8 παρ. 1 περ. α´

188Απώλεια δικαιώματος συντάξεως απολυθέντος υπαλλήλου λόγω αμετάκλητης

καταδίκης του σε φυλάκιση για δωροληψία. Δεν αντίκειται στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος (αρχή αναλογικότητας). Έλλειψη εννόμου συμφέροντος να ζητήσει αύξηση της σύνταξης που έχει κανονιστεί στη σύζυγο και στη θυγατέρα του.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 62 παρ. 1 περ. β´ και 64 του π.δ. 166/00 οι υπάλληλοι του Δημοσίου, αν και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ως άνω Κώδικα για τη χορήγηση σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο, χάνουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα, αν καταδικαστούν αμετάκλητα και για δωροδοκία ή δωροληψία, εφόσον τα αδικήματα αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή κατά νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα σύνταξης εκείνου που καταδικάστηκε αμετάκλητα στα προαναφερόμενα αδικήματα μεταβιβάζεται στη σύζυγο και τα τέκνα του με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το Συνταξιοδοτικό Κώδικα για τη μεταβίβαση σύνταξης στη χήρα σύζυγο και τα τέκνα θανόντος υπαλλήλου ή συνταξιούχου. Άλλωστε οι διατάξεις αυτές έχουν ως σκοπό να αποτρέψουν τους κρατικούς λειτουργούς από τη διάπραξη των προαναφερομένων ποινικών αδικημάτων, εφόσον στρέφονται κατά του Δημοσίου, ή ν.π.δ.δ., και, ως εκ τούτου δεν αντίκεινται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχή της αναλογικότητας. Και τούτο διότι για τη πραγμάτωση του ως άνω επιδιωκόμενου δημόσιου σκοπού και την προστασία των εν γένει υλικών και ηθικών συμφερόντων των δημοσίων υπηρεσιών δεν είναι δυνατή η επιλογή άλλου εξίσου αποτελεσματικού, αλλά λιγότερου επαχθούς μέτρου από εκείνο που οι άνω διατάξεις θεσπίζουν. Ο υπάλληλος ο οποίος απολύθηκε λόγω αμετάκλητης καταδίκης του σε φυλάκιση για δωροληψία, δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει αύξηση της συντάξεως που έχει ήδη κανονιστεί και καταβάλλεται στη σύζυγο και στη θυγατέρα του διότι ο ίδιος δε συνδέεται με την παροχή της για να δικαιούται και μεταβολή – αύξησή της. (Ολομ. 2347/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 25 παρ. 1

ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

189Υπάλληλοι Υπουργείου Εξωτερικών. Αποχώρηση από την Υπηρεσία λόγω

συμπλήρωσης 35ετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας. Η συντάξιμη υπηρεσία υπολογίζεται μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης της 35ετίας. Δεν ασκούν έννομη επιρροή για τη διαμόρφωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος υπηρεσιακές μεταβολές μεταγενέστερες του χρόνου αυτού.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών, οι οποίοι δεν κατέχουν το βαθμό Πρέσβη ή Πληρεξουσίου Υπουργού Α΄ και Β΄ Τάξεως με τη συμπλήρωση 35 ετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και εφόσον έχουν συμπληρώσει το 58^ο έτος της ηλικίας τους απολύονται αυτοδικαίως της υπηρεσίας με π.δ. ή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Περαιτέρω, στην ως άνω ειδική περίπτωση που ο υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, ως χρόνος εξόδου του από την υπηρεσία, κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Σ.Κ., θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο αυτός συμπληρώνει 35 έτη πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο κατά τον οποίο εκδίδεται και κοινοποιείται σ' αυτόν η πράξη του αρμόδιου οργάνου με την οποία διαπιστώνεται η αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης και από το γεγονός ότι αυτός συνέχισε να παρέχει υπηρεσίες και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού. Συνεπώς, ο χρόνος που ο υπάλληλος αυτός παρέμεινε στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς υπηρεσίας δεν θεωρείται συντάξιμος, δεν προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του και οι όποιες υπηρεσιακές μεταβολές (προαγωγή, αλλαγή μισθολογικού κλιμακίου κ.λ.π.) που έλαβαν χώρα μετά την κατά τα ανωτέρω αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης, δεν επάγονται συνταξιοδοτικά έννομα αποτελέσματα.

Ο ισχυρισμός της εκκαλούσας ότι έπρεπε να της κανονισθεί σύνταξη με βάση το 1^ο μισθολογικό κλιμάκιο του κλάδου Διοικητικής Λογιστικής και Γραμματιακής Υποστήριξης, το οποίο της χορηγήθηκε σε χρόνο (24-3-1998) κατά τον οποίο εξακολουθούσε να παρέχει υπηρεσίες, είναι αβάσιμος και απορριπτός, καθόσον η

αυτοδίκαιη ένταξή της στον κλάδο αυτό καθώς και η χορήγηση του 1^{ου} μισθολογικού κλιμακίου έλαβαν χώρα σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής της σχέσης λόγω συμπλήρωσης 35ετίας (8-3-1998) , που είναι και ο χρόνος τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας της, με συνέπεια τα γεγονότα αυτά να μην ασκούν έννομη επιρροή για τη διαμόρφωση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος. (Τμ. ΙΙ 657/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9, 14

N. 419/1976, άρθρο 125

N. 2594/1998, άρθρο 103

190 Απόλυση δικαστικού υπαλλήλου, λόγω νόσου που δεν επιδέχεται θεραπεία.

Πότε τερματίζεται η συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο δικαστικός υπάλληλος τελεί νόμιμα σε κατάσταση αναρρωτικής άδειας ή διαθεσιμότητας και κατά τη διάρκεια αυτής κριθεί οριστικά από την οικεία Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή ανίκανος για την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω ανιάτης νόσου, παύει η μισθοδοσία του το αργότερο μετά την πάροδο διμήνου από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας ή της διαθεσιμότητας, ενώ αν κατά το χρόνο έκδοσης της με το ανωτέρω περιεχόμενο γνωμάτευσης δεν τελεί σε κατάσταση αναρρωτικής άδειας ή διαθεσιμότητας , η μισθοδοσία του παύει μετά την πάροδο διμήνου από την ημερομηνία κατά την οποία εκδίδεται η εν λόγω γνωμάτευση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής. Συνεπώς, η μετά την πάροδο του παραπάνω κατά περίπτωση υπολογιζόμενου διμήνου παροχή υπηρεσίας από τον ήδη κριθέντα ως ανιάτως πάσχοντα υπάλληλο και η λήψη απ'αυτόν μισθού ενέργειας δεν είναι νόμιμη και κατ'επέκταση η παρεχόμενη απ'αυτόν υπηρεσία δεν θεωρείται πραγματική συντάξιμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφ. της παρ. 1 του άρθρου 1 και της παρ. 2 του άρθρου 11 του Σ.Κ., αφού ως τέτοια είναι η πράγματι παρεχόμενη από τον υπάλληλο που λαμβάνει απαραιτήτως νόμιμα κατά μήνα μισθό από το Δημόσιο. Δοθέντος δε ότι προκειμένου περί δικαστικού υπαλλήλου που κρίθηκε οριστικά ότι πάσχει από ανιάτη νόσο δεν προβλέπεται από κάποια διάταξη νόμου δυνατότητα χορήγησης αναρρωτικής άδειας ή θέσεώς του σε

κατάσταση διαθεσιμότητας, καθίσταται σαφές ότι ο τερματισμός της συντάξιμης υπηρεσίας του δεν μπορεί να εξαρτηθεί από το χρόνο δημοσίευσης ή κοινοποίησης της πράξης απόλυσής του ή την προσφορά της υπηρεσίας του και την καταβολή μισθού πέραν του ως άνω κατά περίπτωση υπολογιζόμενου διμήνου και επομένως στην περίπτωση αυτή δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις ούτε του πρώτου εδαφ. του άρθρου 14 του Σ.Κ., το οποίο αναφέρεται στις συνήθεις περιπτώσεις λύσης της υπαλληλικής σχέσης. (Τμ. ΙΙ 676/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 14 παρ. 1
                  ν.δ. 1025/1971, άρθρο 147 παρ. 1, 47 παρ. 3
                  ν. 965/1979, άρθρο 11
                  π.δ. 611/1977, άρθρο 111 παρ. 4

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ζ ´

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 4 του α.ν. 599/1968

191Η μη νόμιμη σύνθεση της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968 ως λόγος νομικής πλημμέλειας.

Η πράξη που εκδίδεται από την Επιτροπή του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968 χωρίς την παρουσία όλων των μελών της, δηλαδή χωρίς νόμιμη σύνθεση, είναι μη νόμιμη και για το λόγο αυτό, που ερευνάται αυτεπαγγέλτως από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε περίπτωση προσβολής της με έφεση, αφού ανάγεται στο νόμω βάσιμο της πράξης, είναι ακυρωτέα. Ακολούθως, η υπόθεση αναπέμπεται στην ίδια Επιτροπή για να εξετάσει, με νόμιμη σύνθεση, το αίτημα του εκκαλούντος για αναγνώριση της διάρκειας της προϋπηρεσίας του.

(Τμ. ΙΙ 425/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 12 παρ. 1 περ. μη´
                  π.δ. 1225/1981, άρθρο 49

192Αναγνώριση υπηρεσίας καθηγητή ΑΕΙ κατ'άρθρο 4 του α.ν. 599/1968.

Προϋποθέσεις.

Για την αναγνώριση των προϋπηρεσιών της περίπτωσης μη'της παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 166/2000, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της από το άρθρο 2 παρ. 10 του ν. 2703/1999, οι διατάξεις του οποίου είναι εφαρμοστέες και επί των εκκρεμών υποθέσεων που δεν έχουν κριθεί αντίθετα, λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος της έμμισθης και με εργασιακό δεσμό υπηρεσίας που έχει παρασχεθεί από την κτήση του διδακτορικού τίτλου και μετά και εφόσον για το χρόνο αυτό δεν καταβλήθηκε εφάπαξ παροχή και δεν έγινε ούτε θα γίνει χρήση για συνταξιοδοτικούς σκοπούς στη χώρα που παρασχέθηκε η εν λόγω υπηρεσία. (Τμ. ΙΙ 289/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 12 παρ. 1 περ. μη'
ν. 2703/1999, άρθρο 2 παρ. 10

193Αναγνώριση ως συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας υπαλλήλου που
δεν

αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία. Απαραίτητη προϋπόθεση η προσκόμιση εγγράφου διορισμού του υπαλλήλου ή έγγραφης συμβάσεως εργασίας ή βεβαίωσης του οικείου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης από την οποία να προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος εκαλύπτετο ασφαλιστικά για το χρονικό διάστημα του οποίου ζητεί την αναγνώριση. Προϋποθέσεις εφαρμογής άρθρου 435 του Κ.Πολ. Δ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση ως συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας υπαλλήλου που δεν αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία, είναι η ύπαρξη εγγράφου διορισμού αυτού ή (έγγραφης) συμβάσεως εργασίας ή ασφαλιστικής κάλυψης και κατά συνέπεια η απόδειξη της υπαλληλικής σχέσεως για την αναγνώριση συντάξιμου χρόνου απαιτεί την προσκόμιση ή του εγγράφου διορισμού ή της σχετικής (έγγραφης) συμβάσεως εργασίας ή σχετικής βεβαίωσης εκδιδομένης από τον οικείο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, από την οποία να προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος εκαλύπτετο ασφαλιστικά για την επικαλούμενη προσφορά υπηρεσίας και μάλιστα για το χρονικό διάστημα του οποίου ζητεί την αναγνώριση ως συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας.

Εφ' όσον ο εκκαλών δεν προσκόμισε ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968 ή ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου έγγραφο διορισμού του στον ΟΓΑ

(ήδη ΕΛ.ΓΑ) ή σχετική έγγραφη σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση του οικείου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης , από την οποία να προκύπτει ότι αυτός εκαλύπτετο ασφαλιστικά για το χρονικό διάστημα του οποίου ζητεί την αναγνώριση ως συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας, αλλά και ούτε επικαλέστηκε την ύπαρξη κάποιου από τα ανωτέρω έγγραφα, ορθώς απορρίφθηκε το αίτημά του ως αβάσιμο.

Και ναι μεν ο εκκαλών επικαλείται και προσκομίζει την 782/1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία αναγνωρίστηκε ότι εργάστηκε στον ΟΓΑ ως γεωπόνος-εκτιμητής στις πραγματογνωμοσύνες των ζημιών της φυτικής παραγωγής για συνολικό χρονικό διάστημα από έτη 2 και ημέρες 7 , πλήν όμως με τη δικαστική αυτή απόφαση δεν γίνεται δεκτό ούτε βεβαιώνεται ότι η απασχόλησή του αυτή έγινε κατόπιν σχετικού νόμιμου (έγγραφου) διορισμού του ή σε εκτέλεση έγγραφης συμβάσεως εργασίας ή ότι για την εν λόγω απασχόληση υπήρχε σχετική ασφαλιστική κάλυψη, όπως απαιτείται από το άρθρο 14 παρ. 4 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα για την αναγνώριση της διάρκειας μιας υπηρεσίας, που δεν αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία , ως συντάξιμη. (Τμ. ΙΙ 171/2002, σχετ. Ολ. 736, 993/1998, Τμ. ΙΙ 480/2000, 1921/1998).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 14

α.ν. 599/1968, άρθρο 4

ν. 2592/1998, άρθρο 8 παρ. 3

ν. 2703/1999, άρθρο 2 παρ. 16

194Αναγνώριση τμήματος συντάξιμης υπηρεσίας πολιτικού Υπαλλήλου
χωρίς

την ύπαρξη επισήμων εγγράφων περί της υπαλληλικής ιδιότητας.

Για να αναγνωρισθεί , κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968 τμήμα συντάξιμης υπηρεσίας του υπαλλήλου, το οποίο δεν μπορεί να αποδειχθεί εγγράφως από επίσημα στοιχεία, απαραίτητο κατ' αρχήν είναι να αποδεικνύεται αποκλειστικά από επίσημα έγγραφα η επικαλούμενη υπαλληλική ιδιότητα, κατά ένα χρονικό σημείο του συγκεκριμένου τμήματος υπηρεσίας. Σε περίπτωση δε που ζητείται η αναγνώριση διαφόρων τμημάτων συντάξιμης υπηρεσίας του υπαλλήλου, είναι απαραίτητο η υπαλληλική ιδιότητα να αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα κατά ένα οποιοδήποτε χρονικό σημείο, για το κάθε ένα από τα επικαλούμενα τμήματα χωριστά,

γιατί, η αποκλειστική κατά ένα χρονικό σημείο ή κατά ένα χρονικό διάστημα συγκεκριμένου τμήματος υπηρεσίας απόδειξη της υπαλληλικής ιδιότητας με επίσημα στοιχεία, δε μπορεί να αποτελέσει αρχή εγγράφου αποδείξεως και για τα άλλα τμήματα. (Ολ. 737/2002).

Νομοθετήματα: α.ν. 599/1968, άρθρο 4

195Αναγνώριση προϋπηρεσίας επίκουρης καθηγήτριας Α.Π.Θ. ως ερευνήτριας

στο ίδιο Πανεπιστήμιο, καθώς και σε αντίστοιχο ίδρυμα της αλλοδαπής.

Όταν η Επιτροπή του άρθρου 4 ν. 599/1968 αποφαινεται για την ως άνω αναγνώριση προϋπηρεσίας χωρίς την παρουσία όλων των μελών της, δεν έχει νόμιμη σύνθεση και η διοικητική πράξη που εκδίδει είναι παράνομη και ακυρωτέα. Στην περίπτωση αυτή το Δικαστήριο δεχόμενο την έφεση, ακυρώνει την πράξη και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση. (Τμ. ΙΙ 501/2002).

Νομοθετήματα: α.ν. 599/1968, άρθρο 4

196Αναγνώριση διάρκειας υπηρεσίας εκπαιδευτικού σε σχολεία του εξωτερικού.

Αρμοδιότητα της επιτροπής του άρθρου 4 α.ν. 599/1968. Δεν είναι συντάξιμη υπηρεσία σε σχολεία του εξωτερικού που δεν παρασχέθηκε σε Τμήματα Ελληνοπαίδων.

Προϋπηρεσία ως δασκάλου της Ελληνικής γλώσσας στο εκπαιδευτικό φροντιστήριο Πολίσε της Πολωνίας , ως διευθυντή του Ελληνικού Σχολείου στο Λισκοβότι Πολωνίας, ως παιδονόμου και δασκάλου της ελληνικής γλώσσας στο σχολικό οικοτροφείο του Λισκοβότι της Πολωνίας, δεν είναι συντάξιμη διότι δεν παρασχέθηκε σε τάξεις ή τμήματα Ελληνοπαίδων σε ξένα σχολεία του εξωτερικού, όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 περ. ιε' του π.δ. 1041/1979.

Αναρμόδια η Επιτροπή του άρθρου 4 του α.ν. 599/1979 να αναγνωρίσει ως συντάξιμη την υπηρεσία αυτή. (Ολ. 177/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 12 παρ. 2 περ. 1 ε'

ν. 1813/1988, άρθρο 8 παρ. 3
ν. 2320/1995, άρθρο 3 παρ. 6
α.ν. 599/1968, άρθρο 4 παρ. 1

197 Απόδειξη συντάξιμου χρόνου. Επιτρεπτή η χρήση κάθε αποδεικτικού μέσου.

Προϋπόθεση η απόδειξη της υπαλληλικής ιδιότητας. Επιτροπή του άρθρου 4 του α.ν.599/68. Αρμοδιότητες.

Σε περίπτωση αδυναμίας έγγραφης απόδειξης από επίσημα στοιχεία (διοικητική πράξη διορισμού ή έγγραφη σύμβαση εργασίας) ολόκληρου του χρόνου οποιασδήποτε συντάξιμης κατά νόμο υπηρεσίας, το μη δυνάμενο να αποδειχθεί από επίσημα στοιχεία τμήμα προσδιορίζεται με πράξη της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/68. Η διαδικασία αυτή τηρείται, εφόσον κατ'αρχήν η υπαλληλική ιδιότητα αυτού που ζητεί την αναγνώριση κάποιου χρόνου συντάξιμης υπηρεσίας κατά ένα οποιοδήποτε χρονικό σημείο του προς αναγνώριση συνολικού χρονικού διαστήματος, αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα (αρχή έγγραφης απόδειξης). Σε περίπτωση που υπάρχει τέτοια απόδειξη και μόνο τότε, η αρμόδια Επιτροπή, ή εφόσον έχει ασκηθεί έφεση, το Ελεγκτικό Συνέδριο, μπορούν να επιτρέψουν, κατά την ελεύθερη κρίση τους, τη χρήση κάθε άλλου αποδεικτικού μέσου (έγγραφα, μάρτυρες κ.λ.π.) προς απόδειξη του συνολικού συντάξιμου χρόνου. (Τμ. ΙΙ 1000/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 14 παρ. 4
α.ν. 599/1968, άρθρο 4

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Η '

ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

198 Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου. Η «πάγια αποζημίωση» της παρ. 6 του άρθρου

2 του ν. 2521/1997 εμπίπτει στην έννοια του συντάξιμου μισθού και είναι υπολογιστέα για την αναπροσαρμογή της σύνταξης. Οι διατάξεις του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα εφαρμόζονται και επί των συντάξεων των δικαστικών λειτουργών, εφόσον για αυτούς δεν υπάρχει ειδικότερη ρύθμιση.

Από τις διατάξεις των άρθρων 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος, συνάγεται ότι ο συνταγματικός νομοθέτης αναγνωρίζει λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία στους δικαστές και ταυτίζει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και μέσω αυτής την ισοτιμία της με τις άλλες δύο λειτουργίες (νομοθετική και εκτελεστική) με την ανεξαρτησία των δικαστών. Η ανεξαρτησία αυτή υπάρχει όχι μόνο όταν οι αποδοχές, ως σύνολο λαμβανόμενες, είναι ανάλογες προς το λειτούργημά τους, αλλά και όταν οι μετά την έξοδο από την υπηρεσία «αποδοχές» τους, δηλαδή οι συντάξεις τους τελούν σε τέτοια αναλογία προς τις βασικές αποδοχές ενεργείας (Ολομ. 508, 745/2002, 180, 1774/2003, 525, 536/2004, Τμ. ΙΙ 695/2004), (σχετ. Ολ. 2274/1997, 1491/1986).

Το αναφερόμενο στην παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2521/1997 «επίδομα» (πάγια αποζημίωση), που χορηγείται σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς χωρίς ειδικότερες για τον καθένα προϋποθέσεις, αλλ'ενόψει των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών τους γενικά, ανεξάρτητα από την ονομασία του, αποτελεί πράγματι μέρος των τακτικών αποδοχών τους, που μαζί με το βασικό μηνιαίο μισθό και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας συγκροτούν τις βασικές τακτικές μηνιαίες αποδοχές αυτών γενικού χαρακτήρα και εμπίπτει στην έννοια του συντάξιμου μισθού του άρθρου 9 του Σ.Κ. και είναι υπολογιστέα για τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους. (Ολομ. 1409, 1410, 1417, 1418/2002, 180/2003, 811, 1651, 1695, 1706/2004, Τμ. ΙΙ 264/2002, 695, 862/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρο 9

ν. 2521/1997, άρθρο 2

199 Πρώην Αντιπρόεδρος ΑΠ. Αναπροσαρμογή σύνταξης βάσει των διαφορών

αποδοχών των δικαστικών λειτουργιών προς αυτές των διευθυντών – γιατρών του ΕΣΥ , υπό τον όρο καταβολής της σχετικής υπέρ του Δημοσίου κράτησης.

Οι χορηγηθείσες με την 2054561/6279/0022/28-8-1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης διαφορές αποδοχών στους εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς προς αποκατάσταση του ύψους των μηνιαίων αποδοχών τους προς εκείνο των διευθυντών – γιατρών Ε.Σ.Υ., για το χρονικό διάστημα από 1/12/1991 μέχρι 31/12/1995, που αναγνωρίστηκαν ως οφειλόμενες και για το έτος 1996, στο μέτρο που επηρεάζουν (αυξάνουν) τον κατά το άρθρο 9 παρ. 1 και 2 Σ.Κ. συντάξιμο μισθό, λαμβάνονται αυτοτελώς υπόψη για την αναπροσαρμογή της σύνταξης των συνταξιούχων δικαστικών λειτουργιών που εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι 31-12-1996, χωρίς να εμποδίζεται η ικανοποίηση της αξίωσής τους αυτής και μετά την ισχύ του ν. 2512/1997, εφόσον η γένεσή τους ανάγεται σε προγενέστερο χρόνο της έναρξης της ισχύος του (Τμ. ΙΙ 652/2002, σχετ. Ολομ. 133/1998).

Μη συνυπολογισμός των ανωτέρω διαφορών αποδοχών στο συντάξιμο μισθό του εκκαλούντος για το ζητούμενο χρονικό διάστημα, λόγω μη καταβολής της προβλεπόμενης γι' αυτές από το άρθρο 59 του Σ.Κ. κράτησης υπέρ του Δημοσίου. (Τμ. ΙΙ 104/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 77

π.δ. 166/2000, άρθρα 9 παρ. 1 – 5 και 5

ν. 1968/1991, άρθρο 14 παρ. 11

2019812/1209/0022/28-2-1992 και 2054561/6279/0022/28-8-1995 κοινές αποφάσεις Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης

ν. 2479/1997, άρθρο 7

ν. 2512/1997, άρθρο 3

ν. 2521/1997, άρθρο 8

2/45984/0022/23-6-2000 κοινή απόφαση Υπ. Οικον. και Δικαιοσ.

127534/28-12-2000 απόφαση Υπουργού Οικονομικών.

200Δικαστής, επίτιμος Αρεοπαγίτης. Αναπροσαρμογή της σύνταξής του κατόπιν

συνυπολογισμού της πάγιας αποζημίωσης άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997. Δεκτή εν μέρει η έφεση.

Αναπροσαρμόζεται η σύνταξη του εκκαλούντος, πρώην Δικαστή, κατόπιν συνυπολογισμού στο συντάξιμο μισθό του και της πάγιας αποζημίωσης του άρθρου 2 παρ. 6 ν. 2521/97. Απορρίπτεται η έφεση κατά το μέρος που ζητεί ο εκκαλών αναπροσαρμογή κατόπιν συνυπολογισμού και του επιδόματος του άρθρου 2 παρ. 3 του ν. 2521/97, «για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους» Η εξαίρεσή του από τον συντάξιμο μισθό δεν προσκρούει στις διασφαλιστικές της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών διατάξεις των άρθρων 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος,(Τμ. ΙΙ 264/2002, σχετ.Ολ.1277, 1303, 1399/2002, 120/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 2,3,4
ν.2521/1997, άρθρο 2 παρ. 3, 6

201Καταβολή διαφοράς συντάξεως δικαστικού λειτουργού, για το χρονικό διάστημα από 1/1/1996 έως 31/12/1996. Έννομο συμφέρον.

Από τις διατάξεις της 127534/28-12-2000 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών σε συνδυασμό με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 6 του άρθρου 66 του Σ.Κ. συνάγεται ότι η υπαγωγή στις ρυθμίσεις της αποφάσεως αυτής των συνταξιούχων δικαστικών, δεν είναι υποχρεωτική αλλά υπόκειται στη βούληση αυτών. Συνεπώς όσοι από τους συνταξιούχους αυτούς δεν αποδέχθηκαν ανεπιφύλακτα με υπεύθυνη δήλωση τους όρους της, διατηρούν το έννομο συμφέρον για τον καθορισμό της διαφοράς σύνταξης που αναλογεί , για το χρονικό διάστημα από 1/1/1996 έως 31/12/1996 με πράξη ή απόφαση του αποφασίζοντος ή δικαιοδοτούντος συνταξιοδοτικού οργάνου, βάσει της διαφοράς αποδοχών που καθορίστηκε με την 2/45984/0022/23-6-2000 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης προς τους εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς για το ίδιο χρονικό διάστημα. Αναιρετέα η απόφαση του Τμήματος για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων της 127534/28-12-2000 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών και των παρ. 1 και 6 του άρθρου 66 του π.δ. 166/2000. (Ολομ. 1301, 1405/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,6

ν.1968/1991, άρθρο 14 παρ. 11

Απόφαση 127534/28-12-2000 Υπουργού Οικονομικών

202Οι μισθολογικές προαγωγές που ελάμβαναν οι ήδη συνταξιούχοι δικαστικοί λειτουργοί κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία δεν λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους.

Με τη ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 2592/1998 για την κατηγορία όλων γενικά των δικαστικών λειτουργών που έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία μέχρι 31/12/1996 τροποποιείται ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεών τους και καταργούνται οι ευνοϊκές μισθολογικές προαγωγές αυτών σε μισθό βαθμού ανώτερου του πράγματι απ'αυτούς κατεχόμενου, που χορηγούντο σ'αυτούς με τις διατάξεις των άρθρων 29 του ν. 1505/1984 και 14 του ν. 1968/1991. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ ή στο Σύνταγμα. (Ολομ. 1277,1303,1399/2002,525/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1505/1984, άρθρο 29

ν.1968/1991, άρθρο 14

ν. 2521/1997, άρθρο 4

ν.2592/1998, άρθρο 24 παρ. 3

203Αναπροσαρμογή συντάξεως προσωπικού Ν.Σ.Κ. βάσει του ν. 2521/1997. Συντάξιμες αποδοχές. Έναρξη οικονομικών αποτελεσμάτων.

Για την αναπροσαρμογή της συντάξεως του κυρίου προσωπικού του Ν.Σ.Κ. βάσει των μισθολογικών δεδομένων του ν. 2521/1997 λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μηνιαίος μισθός ο οποίος προβλέπεται κατά βαθμό από το άρθρο 9 του νόμου αυτού, προσαυξημένος περαιτέρω με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας. Τα λοιπά επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις του άρθρου 10 του νόμου αυτού (επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, πάγια αποζημίωση, αποζημίωση εξόδων παραστάσεως), δεν αποτελούν

συντάξιμες αποδοχές. Τυχόν μισθολογικές προαγωγές σε βαθμό ανώτερο του πράγματι κατεχομένου, οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη μέχρι την ισχύ του ν. 2592/1998 για τον υπολογισμό της σύνταξης δεν ισχύουν για την αναπροσαρμογή των συντάξεων. Η ρύθμιση αυτή ως γενική, δεν έρχεται σε αντίθεση με το σύνταγμα ή άλλη αρχή του δικαίου. Το δικαίωμα του προσωπικού του Ν.Σ.Κ. περί αναπροσαρμογής (αυξήσεως) των συντάξεων ύστερα από κάθε μεταβολή (αύξηση) των συνταξίμων αποδοχών τους, υφίσταται από το χρονικό σημείο κατά το οποίο επέρχεται η μεταβολή αυτή. Αντίθετη νομοθετική διάταξη (άρθρο 24 παρ. 4 του ν. 2592.1998) αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. (Ολ. 751/2002, 47/2003, Τμ. ΙΙ 79, 589/2002).

Νομοθετήματα: Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, άρθρο 1

π.δ. 166/2000, άρθρο 9

π.δ. 282/1996

ν. 2521/1997, άρθρο 10

ν. 2592/1998, άρθρο 24

204Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην υπαλλήλου του Υπουργείου Υγείας
και

Πρόνοιας, πτυχιούχου της Ανωτάτης Σχολής Οικιακής Οικονομίας. Υπηρεσιακή και μισθολογική εξέλιξη.

Οι πτυχιούχοι της Χ.Α.Σ.Ο.Ο. διορίζονται, μετατάσσονται, κατατάσσονται και γενικότερα έχουν την υπηρεσιακή και μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων της κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) και καταλαμβάνουν τα αντίστοιχα Μ.Κ. της κατηγορίας αυτής, όπως καθορίζονται από το άρθρο 3 του ν. 2470/1997. Αντιθέτως, οι πτυχιούχοι του Χαροκοπείου Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Οικιακής Οικονομίας,, που ιδρύθηκε με τον ν.1894/1990 ως Ν.Π.Δ.Δ. πλήρως αυτοδιοικούμενο, κατατάσσονται σε δημοσιοϋπαλληλικές θέσεις της κατηγορίας ΠΕ, όπως άλλωστε και οι απόφοιτοι της πρώην Χ.Α.Σ.Ο.Ο., οι οποίοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς το προβλεπόμενο από το κατ'έξουσιοδότηση του ανωτέρω ν.1894/1990 εκδοθέν π.δ. 292/1997 πρόγραμμα εξομοίωσης και οι οποίοι, με τη λήψη του σχετικού πτυχίου, αποκτούν όλα τα δικαιώματα των πτυχιούχων του οικείου κατά περίπτωση Τμήματος του Χαροκοπείου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Οικιακής Οικονομίας. (Τμ. ΙΙ 864/2004, σχετ. Τμ. ΙΙ 456/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1894/1990

ν.1785/1951

π.δ.292/1997

ν.2470/1997, άρθρο 3

205 Οικονομικός Επιθεωρητής Υπ. Οικονομικών μεταταγείς στη θέση αυτή πριν

από τη συνταξιοδότησή του. Κανονισμός της σύνταξης με βάση γενικές διατάξεις του ν. 2470/1997 και όχι Υ.Α. που εκδόθηκε κατ'έξουσιοδότηση αυτού και ρυθμίζει τη μισθολογική κατάσταση Οικονομικών Επιθεωρητών ειδικά.

Η συνταξιοδοτική διοίκηση, μετά τη συμμόρφωση της υπηρεσιακής διοίκησης στην ακυρωτική απόφαση Διοικητικού Εφετείου, έπρεπε να θεωρήσει τις μεταγενέστερα εκδοθείσες πράξεις περί μετάταξης του εκκαλούντος, ως νέα έγγραφα , επί των οποίων δεν έγινε κρίση και να επανακρίνει βάσει αυτών την υπόθεση. (Τμ. ΙΙ 692/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 7

206 Ερευνητές και Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες των ερευνητικών κέντρων

που έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία μέχρι 31-8-1997. Αναπροσαρμογή σύνταξης με βάση τις διατάξεις των ν. 2530/1997 και ν. 2703/1999. Χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής αυτής.

Υποχρέωση των συνταξιοδοτικών οργάνων για αναπροσαρμογή της σύνταξης των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων των ερευνητικών κέντρων, που αποχώρησαν από την ενεργό υπηρεσία μέχρι 31-8-1997, με βάση τις νέες συντάξιμες αποδοχές των εν ενεργεία συναδέλφων τους από 1-9-1997, ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεων που θεσπίζουν τις νέες αυτές αποδοχές . Με την αναπροσαρμογή των συντάξεών τους σε μεταγενέστερο χρόνο, καταλύεται για τις κατηγορίες αυτές συνταξιούχων, το αναγνωριζόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα δικαίωμα για αναπροσαρμογή της σύνταξής τους ύστερα από κάθε μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών τους με μισθολογικό νόμο και από το χρονικό σημείο που επέρχεται η μεταβολή, τα οποία (δικαίωμα) ως αποκτημένο περιουσιακής φύσεως

δικαίωμα προστατεύεται από την υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, μη δυνάμενο να καταργηθεί ή περιοριστεί αναδρομικά, παρά μόνο αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για την εξυπηρέτηση γενικότερου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος . (Ολομ. 407, 519, 1701, 1702, 1703, 1714/2004, Τμ. ΙΙ 1020, 1022/2002).

Νομοθετήματα: άρθρο 1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ

π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 1-5

ν. 2530/1997, άρθρα 17 παρ. 1 και 22

ν. 2703/1999, άρθρο 1

207Αναπροσαρμογή σύνταξης Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων του ΕΚΕΦΕ

«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» . Εφαρμοστέες διατάξεις.

Τροποποίηση με νεότερη πράξη του Γ.Λ.Κ. προγενέστερης πράξης της ίδιας υπηρεσίας, με την οποία η σύνταξη τέως ΕΛΕ Α΄ βαθμίδας του ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» που είχε αναπροσαρμοστεί με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό του Καθηγητή ΑΕΙ, αναπροσαρμόστηκε με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό του ΕΛΕ Α΄βαθμίδας που ορίζεται στο άρθρο 17 παρ. 2, του ν. 2530/1997. Νόμιμη η εκ νέου αναπροσαρμογή (μείωση) της ανωτέρω σύνταξης με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό του ΕΛΕ Α΄βαθμίδας διότι από την ισχύ του ν. 2530/1997 ορίζεται ειδικό μισθολόγιο των ΕΛΕ, διάφορο εκείνου των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ. Η μισθολογική αυτή διαφοροποίηση μεταξύ των ΕΛΕ και μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ που επηρεάζουν και το ύψος των συντάξεών τους δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 712/2002, σχετ. Ολ. 406, 518, 539/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1

ν. 2530/1997, άρθρα 25, 27

ν. 1514/1985, άρθρο 8 παρ. 1, 9, 15, 20, 25, 30

π.δ. 71/1987, άρθρα 16,17

208Βοηθός Γενικός Διευθυντής ΕΛΤΑ. Αναπροσαρμογή σύνταξής του με

βάση

τις αποδοχές του Γενικού Διευθυντή Κεντρικής Υπηρεσίας Υπουργείου. Χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής αυτής.

Η σύνταξη των τέως βοηθών γενικών διευθυντών των ΕΛΤΑ αναπροσαρμόζεται από 1-8-1997, με βάση το βασικό μισθό που ορίστηκε από 1-7-1997 για τους ενεργεία γενικούς διευθυντές των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων. Ο τιθέμενος χρονικός περιορισμός από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 166/2000, δεν ελέγχεται ως ασύμβατος προς τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ από τις οποίες καλύπτονται περιουσιακά δικαιώματα και ειδικότερα απαιτήσεις που υφίστανται κατά το εθνικό δίκαιο και όχι αναδρομικώς πέραν της τριετίας ανύπαρκτες. (Ολομ. 155/2004, Τμ. ΙΙ 1106/2004, σχετ. Ολομ. 250, 1417/2002, 180/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1

άρθρα 7 παρ. 3 και 15 παρ. 3 ν. 2470/1997

απόφαση 2049790/7800/0022 της 11^{ης} Ιουλ. 1997 του Υπ.

Οικον.

209 Δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας η συνταξιοδοτική διαφοροποίηση των

αναπληρωτών γενικών διευθυντών, σε σχέση με τους γενικούς διευθυντές κεντρικών υπηρεσιών Υπουργείων κατά την αναπροσαρμογή των συντάξεων, βάσει του ν. 2592/1998.

Η αναπροσαρμογή της συντάξεως των τέως αναπληρωτών γενικών διευθυντών, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 περ. β' του ν. 2592/1998, κατά τρόπο διαφορετικό (δυσμενέστερο), σε σχέση με τους γενικούς διευθυντές των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων, καθώς και τους υπαλλήλους του Δημοσίου της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι., δεν παρειαγάγει αδικαιολόγητα άνιση μεταχείριση αντικείμενη στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος σε βάρος των πρώτων, αφού πρόκειται για διαφορετικές κατηγορίες υπαλλήλων και συνεπώς αντίστοιχες κατηγορίες συνταξιούχων. Επίσης η ως άνω διαφοροποίηση δεν συνιστά συνταξιοδοτικό υποβιβασμό των αναπληρωτών γενικών διευθυντών και δεν αντίκειται στο άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος, το οποίο άλλωστε αφορά τους εν ενεργεία δημοσίους υπαλλήλους και όχι τους συνταξιούχους. (Ολομ. 194/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα 1975 , άρθρο 4, 103 παρ. 4
v. 2592/1998, άρθρο 4 παρ. 6 περ. β´
v. 2190/1994, άρθρο 36
v. 1892/1990, άρθρο 78 παρ. 1,2
v. 2470/1997, αρθρ. 4 παρ. 6
v. 1232/1982, άρθρο 2 παρ. 1
απόφ. 2049790/7800/0022/1997

210Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην Καθηγήτριας Α΄ βαθμίδας
Παιδαγωγικής

Ακαδημίας με βάση τις διατάξεις του ν. 2703/1999. Μισθολογική εξομοίωση με επίκουρο Καθηγητή Α.Ε.Ι.

Η διαφορετική μισθολογική και συνταξιοδοτική μεταχείριση των Καθηγητών των Παιδαγωγικών Ακαδημιών, που είχαν αποχωρήσει πριν από την ισχύ του π.δ. 468/89, έναντι εκείνων που αποχώρησαν μετά την ισχύ αυτού, δεν δικαιολογείται από λόγους ύπαρξης βαθμολογικής ή λειτουργικής διαφοροποίησης μεταξύ των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων ή από λόγους γενικότερου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος. Επομένως , πρέπει οι ρυθμίσεις του άρθρου 1 του π.δ. 468/89 να τύχουν εφαρμογής και για την κατηγορία των Καθηγητών Παιδαγωγικών Ακαδημιών, που είχαν αποχωρήσει και συνταξιοδοτηθεί πριν από την ισχύ του εν λόγω π.δ/τος και περαιτέρω οι εκάστοτε καθοριζόμενες από τις οικείες διατάξεις συντάξιμες αποδοχές, τις οποίες λάμβανε μέχρι 31-12-1998 ο εν ενεργεία Επίκουρος Καθηγητής Α.Ε.Ι., να ληφθούν υπόψη για τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή της σύνταξης των Καθηγητών της κατηγορίας αυτής (Μειοψηφία). (Τμ.ΙΙ 577, 578). (Οι αποφάσεις αυτές αναιρέθηκαν με την 887/2005 απόφαση της Ολομέλειας του Ε.Σ.).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 1975/1986,2001, άρθρο 4
π.δ. 468/1989, άρθρο 1
v. 1268/1982, άρθρο 46

211Αναπροσαρμογή σύνταξης Καθηγητή ΤΕΙ κατ'εφαρμογή των διατάξεων του ν.

2703/1999 και με βάση τα μισθολογικά δεδομένα των ν. 2530/1997 και 2702/1999.

Δεκτή η έφεση κατά το μέρος που με αυτή ζητείται, τα οικονομικά αποτελέσματα της πράξης αναπροσαρμογής ν'αρχίζουν από 1/9/1997, ημερομηνία ενάρξεως του νέου μισθολογίου του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.

Απορριπτέα η έφεση κατά το μέρος που με αυτή επιδιώκεται: α) η αναπροσαρμογή της σύνταξης με συνυπολογισμό στο συντάξιμο μισθό όλων των επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων που λαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 2530/1997 ο εν ενεργεία Καθηγητής ΤΕΙ και β) ο καθορισμός του χρονοεπιδόματος σε ποσοστό 60% επί του βασικού μισθού ενεργείας τον οποίο λάμβανε κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία. (Τμ. ΙΙ 851/2002, σχετ. Τμ.ΙΙ 318, 1397, 1434/2002,1927/2004,1927/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9, 66

ν. 2530/1997, άρθρα 15 και 27

ν. 2703/1999, άρθρο 1 παρ. 1, 2

άρθρο 1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ.

212Υπηρεσίες που λαμβάνονται υπόψη για την κατάταξη των πολιτικών

υπαλλήλων στα Μ.Κ. του ν. 2470/1997.

Ως υπηρεσία για την κατάταξη των συνταξιούχων στα Μ.Κ. του άρθρου 3 του Ν. 2470/1997 λαμβάνεται υπόψη, εκτός από την προσφερθείσα στο δημόσιο, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α., υπηρεσία με σχέση εξηρημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου και η προϋπηρεσία που έχει προσφερθεί με την ιδιότητα του εθελοντή, μονίμου ή ανακαταταγμένου στρατιωτικού στις ένοπλες δυνάμεις, μετά την αφαίρεση του χρόνου που θα υπηρετούσε ο υπάλληλος ως κληρωτός ή έφεδρος εάν δεν είχε καταταγεί ως στρατιωτικός (μόνιμος, εθελοντής ή ανακαταταγμένος).

Αντίθετα δεν αναγνωρίζεται η παρασχεθείσα στον ιδιωτικό τομέα προϋπηρεσία καθώς και οι πλασματικές υπηρεσίες που προκύπτουν από το διπλασιασμό υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από αυτούς σε πολεμικές περιόδους με την ιδιότητα του

στρατιωτικού βάσει ειδικών συνταξιοδοτικών διατάξεων.

Ο Ν. 2592/98 δεν είναι αντίθετος με το Συνταγματικό καθεστώς (άρθρα 4, 25 Συντ.) αφού ρυθμίζονται διαφορετικά αντικείμενα τα οποία δικαιολογούν την διαφορετική αντιμετώπιση μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών συνταξιούχων (Ολομ. 537/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 4, 25

π.δ. 166/2000, άρθρο 40

ν. 2470/1997, άρθρα 1-7, 15, 16

ν. 2592/1998, άρθρο 4

213Αναπροσαρμογή συντάξεων Καθηγητών ΤΕΙ με βάση τις διατάξεις των

ν.

2530/1997 και 2703/1999. Χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής αυτής.

Οι συντάξεις των Καθηγητών ΤΕΙ που αποχώρησαν από την υπηρεσία μέχρι την 31/8/1997, αναπροσαρμόζονται από 1-9-1997 με βάση τις αυξημένες συντάξιμες αποδοχές που, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2530/1997, λαμβάνουν από την ημερομηνία αυτή οι εν ενεργεία συνάφελφοί τους.

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 2703/1999, κατά το μέρος που με αυτή ορίζεται ότι τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμογής των συντάξεων των ανωτέρω Καθηγητών αρχίζουν από 1-1-1999 και όχι από 1-9-1997, αντίκειται στο υπερνομοθετικής ισχύος άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. και είναι ανίσχυρη. (Ολομ. 674, 1658, 1699, 1700/2004, Τμ. ΙΙ 173, 181, 509, 522, 523/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9

Πρώτο Πρόσθετο πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α., άρθρο 1

ν. 2530/1997, άρθρο 15 παρ. 1,2

ν. 2703/1999, άρθρο 1 παρ. 1,2 και 7

214Ανίσχυρη ως αντίθετη με το άρθρ. 1 του Πρώτου Προσθέτου

Πρωτοκόλλου

της Ε.Σ.Δ.Α. , η διάταξη η οποία περιορίζει χρονικά το δικαίωμα αναπροσαρμογής της σύνταξης των πολιτικών συνταξιούχων οι οποίοι εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι 31-12-1996.

Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2592/1998 που ορίζουν μεταγενέστερο χρόνο έναρξης (1-8-1997) των οικονομικών αποτελεσμάτων αναπροσαρμογής των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, που εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι 31-12-1996, από εκείνο της χορήγησης των αντίστοιχων μισθολογικών αυξήσεων (1-1-1997), αντίκεινται σε εκείνες του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. Και τούτο διότι θίγουν το αναγνωριζόμενο από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 1041/1979 περιουσιακής φύσεως δικαίωμα των συνταξιούχων του Δημοσίου για αναπροσαρμογή – αύξηση της συντάξεώς τους από το ίδιο χρονικό σημείο που επέρχεται η αντίστοιχη αύξηση των συντάξιμων αποδοχών τους, με μισθολογικό νόμο, χωρίς, περαιτέρω, να προκύπτει ότι ο χρονικός περιορισμός υπαγορεύθηκε από λόγους γενικότερου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος. (Ολομ. 1691/2004, σχετ. Ολ. 864, 1286, 1291, 1400, 1493/2002, 119, 124/2003, Τμ. ΙΙ 905, 1100, 1413, 1731/2004).

Νομοθετήματα: Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α. άρθρ. 1

π.δ. 1041/1979, άρθρ. 9 παρ. 1 εδ.α', 4, 5

ν. 2470/1997, άρθρ. 1 παρ. 1, 7, 8, 33

ν. 2592/1998, άρθρ. 4 παρ. 2

215Χρόνος έναρξεως οικονομικών αποτελεσμάτων, από την αναπροσαρμογή της σύνταξεως των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., τα οποία αποχώρησαν από την υπηρεσία μέχρι 31-8-1997, βάσει των διατάξεων του ν. 2703/1999 και ν. 2530/1997.

Το δικαίωμα αναπροσαρμογής των συντάξεων των πρώην μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., βάσει της γενικής αυξήσεως των συνταξίμων αποδοχών των εν ενεργεία συναδέλφων των, γεννάται αμέσως από τον χρόνο αναβαθμίσεως των συνταξίμων αποδοχών και είναι έκτοτε απαιτητό, δυνάμενο να ασκηθεί και ικανοποιηθεί δικαστικώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα. Συνεπώς, η

διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 2703/1999, βάσει της οποίας τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμογής των συντάξεων των ως άνω συνταξιούχων, οι οποίοι απεχώρησαν από την υπηρεσία μέχρι 31-8-1997 αρχίζουν από 1-1-1999, αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., εφόσον πρόκειται για ήδη αποκτημένο περιουσιακής φύσεως δικαίωμα και συνεπώς είναι ανίσχυρη και μη εφαρμοστέα. (Ολομ. 157/2003, 942, 1672, 1700/2004, Τμ. ΙΙ 234, 381, 510, 572, 603, 680, 752, 840, 1236, 1397/2002, 1890/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο ΕΣΔΑ άρθρο 1

Ν. 2530/1997, άρθρο 13

ν. 2703/1999, άρθρο 1 παρ. 1, 2, 6, 7

Πρακτικά 10^{ης} Γεν. Συν. 24-2-1999, Ολ. Ε.Σ.

216Αναπροσαρμογή συντάξεων Ειδικών Παρέδρων του
Παιδαγωγικού

Ινστιτούτου (Π.Ι.) με βάση τις διατάξεις των ν. 2530/1997 και 2703/1999. Χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής αυτής.

Οι συντάξεις των Ειδικών Παρέδρων των Π.Ι. , οι οποίοι αποχώρησαν από την υπηρεσία μέχρι τις 31-8-1997, αναπροσαρμόζονται από 1-9-1997 με βάση τις αυξημένες συντάξιμες αποδοχές που σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2530/1997, λαμβάνουν από την ημερομηνία αυτή οι εν ενεργεία συνάδελφοί τους. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 2703/1999, κατά το μέρος που με αυτή ορίζεται ότι τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμογής των συντάξεων των ανωτέρω Παρέδρων αρχίζουν από 1-1-1999 και όχι από 1-9-1997 αντίκειται στο υπερνομοθετικής ισχύος άρθρο 1 του 1^{ου} Προσθέτου

Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και είναι ανίσχυρη. (Ολομ. 1952/2004, Τμ. ΙΙ 238, 257, 396, 504, 759, 279, 280, 400, 406, 423, 165, 36, 223, 280/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 2,3 και 4

ν. 2530/1997, άρθρο 18 παρ. 1, 2 περ. α', άρθρο 27

ν. 2703/1999, άρθρο 1 παρ. 2 και 7

217Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην υπαλλήλου του κλάδου ΤΕ
Νηπιαγωγών

του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, που είχε αποχωρήσει από την Υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 35 του ν. 2646/1998.

Οι διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 2646/1998, με τις οποίες προβλέπεται για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, που υπηρετούν σε Κρατικούς Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, και είναι κάτοχοι πτυχίων Ανώτατων Σχολών Οικιακής Οικονομίας και Ανώτερων Σχολών Νηπιαγωγών και ανήκουν σε κλάδους της ΤΕ κατηγορίας, κατάταξη σε προσωποπαγείς θέσεις προσωρινού κλάδου ΠΕ Νηπιαγωγών (ήτοι ανώτερης κατηγορίας), δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής στους υπαλλήλους που πληρούσαν τις προϋποθέσεις αυτές αλλά είχαν αποχωρήσει από την υπηρεσία πριν την έναρξη ισχύος τους (ήτοι μέχρι τις 20-10-1998), αφού δεν θεσπίζεται με αυτές γενική αύξηση μισθών της συγκεκριμένης έστω κατηγορίας υπαλλήλων, η οποία και μόνο κατά τα ανωτέρω συνεπάγεται αυτοδικαίως ανάλογη αναπροσαρμογή των συντάξεων , που έχουν κανονισθεί με το προηγούμενο μισθολογικό καθεστώς. Η ανωτέρω ρύμιση δεν αντίκειται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος ούτε σε άλλη συνταγματική διάταξη ή αρχή. (Τμ. ΙΙ 897/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4

π.δ. 166/2000, άρθρο 9

ν. 2646/1998, άρθρο 35

218Αναπροσαρμογή σύνταξης, με βάση τις διατάξεις των ν. 2592/98 και
2606/98,

πολιτικού συνταξιούχου, πρώην εκπαιδευτικού της τεχνικής – επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο οποίος ανήκε εν ενεργεία στον κλάδο 9 του ν. 576/1977 και ήταν πτυχιούχος Π.Α.Τ.Ε.Σ. της ΣΕΛΕΤΕ.

Από τις διατάξεις των άρθρων 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, 4 του ν. 2592/1998, 1, 2, 3, 4, 5 και 7 του ν. 2470/1997 σε συνδυασμό με τα άρθρα 82, 14 παρ. 8 εδ. θ´ ν. 1566/1985 και 14 παρ. 9 του ν. 576/1977, προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί του

κλάδου 9 της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ν. 576/1977, οι οποίοι είναι πτυχιούχοι ΠΑΤΕΣ της ΣΕΛΕΤΕ, με την ισχύ του ν. 1566/1985 (30-9-1985) κατετάγησαν αυτοδικαίως στην κατηγορία ΑΡ1. Η κατηγορία ΑΡ μετονομάστηκε στη συνέχεια σε ΤΕ με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 17 του ν. 1586/1986. Κατά συνέπεια, οι συντάξεις των ως άνω εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναπροσαρμόζονται από 1/8/1997 με βάση τις αποδοχές της μισθολογικής κλίμακας του κλάδου ΤΕ 1, έχουν δηλαδή εισαγωγικό Μ.Κ. το 22^ο και καταληκτικό το 5^ο (Τμ. ΙΙ 913/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9

N. 2592/1998, άρθρο 4

N. 2470/1997 άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 7

N. 1566/1985 άρθρα 82, 14 παρ. 8, εδ. θ´

N. 576/1977, άρθρο 14 παρ. 9

N. 1586/1986, άρθρο 16 παρ. 17

219 Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην υπαλλήλου του διπλωματικού κλάδου του

Υπουργείου Εξωτερικών με βαθμό Πρέσβη με βάση τα μισθολογικά δεδομένα των ν. 2606/1998 και 2702/1999. Χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων αυτής.

Η σύνταξη πρώην υπαλλήλου του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών, με βαθμό Πρέσβη αναπροσαρμόζεται από 1-1-1998 με βάση τις συντάξιμες αποδοχές τις οποίες με βάση τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2606/1998 λαμβάνουν από την αυτή ημερομηνία οι εν ενεργεία ομοιοβάθμοί του. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 2703/1999, με την οποία ορίζεται ότι τα οικονομικά αποτελέσματα της ανωτέρω αναπροσαρμογής αρχίζουν από 1-1-1999 είναι ανίσχυρη διότι αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. (Τμ. ΙΙ 550. 564, 567, 569, 677, 882/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 9 παρ. 1, 2, 3 και 4

ν. 2606/1998, άρθρα 1 και 2

ν. 2703/1999, άρθρο 1 παρ. 5α, 6 και 7

220 Κατάταξη των συνταξιούχων πολιτικών υπαλλήλων οι οποίοι έχουν αποχωρήσει έως 31-12-1996, σε μισθολογικά κλιμάκια του ν. 2470/1997.

Η κατάταξη των πολιτικών συνταξιούχων, κατά την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους μετά την έκδοση νέου μισθολογικού νόμου, σε διαφορετικό (κατώτερο) μισθολογικό κλιμάκιο από εκείνο που έφεραν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία, δεν αντίκειται στο Σύνταγμα (άρθρα 4, 20 και 26), ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. και δεν συνιστά συνταξιοδοτικό υποβιβασμό. (Ολομ. 30, 126/2003, 199, 812,813, 1253, 1637/2004, Τμ. ΙΙ 51/2003, 387, 1235/2002, 704, 1258, 1422, 1475, 1741, 1895, 1981/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 4, 20 και 26

Άρθρο 1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ

π.δ. 166/2000, άρθρα 9, 66

ν.2470/1997, άρθρα 1 - 4

ν.2592/1998, άρθρο 4

ν. 2606/1998, άρθρο 10

221 Πολιτικές συντάξεις. Απαράδεκτη η έφεση κατά πράξης αναπροσαρμογής

σύνταξης. (ή τροποποιητικής αυτής), όταν κατατείνει στη μεταβολή των συνταξιοδοτικών δεδομένων της αρχικής πράξης κανονισμού σύνταξης, που έχουν καταστεί «οριστικά». Υπηρεσία πολιτικού υπαλλήλου στο στρατό. Εφαρμόζονται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι διατάξεις των άρθρων 40, 41 και 43 του Σ.Κ. 9άρθρ. 17 παρ. 4 του Σ.Κ. επίδομα ανικανότητας (άρθρ. 54 Σ.Κ.). Προσαύξηση του ποσοστού σύνταξης κατά τα ανάλογα πενήτηκοστά.

Μετά την παρέλευση των προθεσμιών προσβολής των πράξεων κανονισμού σύνταξης με ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα συνταξιοδοτικά δεδομένα που στηρίζουν τον κανονισμό της σύνταξης

καθίστανται «οριστικά», με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 66 του Σ.Κ. (άσκηση ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., χωρίς περιορισμό από προθεσμία για συγκεκριμένους όμως λόγους), δηλαδή δεν δύναται πλέον να ελεγχθεί η νομιμότητά τους ούτε παρεμπιπτόντως, με την ευκαιρία της προσβολής νεότερης συνταξιοδοτικής πράξης, εκτός αν η μεταγενέστερη αυτή συνταξιοδοτική πράξη εκδίδεται σε εφαρμογή νεότερου νόμου που επηρεάζει τα συνταξιοδοτικά δεδομένα που στηρίζουν την αρχική πράξη κανονισμού σύνταξης. Συνεπώς, έφεση συνταξιούχου κατά της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξής του (ή τροποποιητικής αυτής), με αίτημα τη μεταβολή των συνταξιοδοτικών δεδομένων της αρχικής πράξης κανονισμού της σύνταξής του και ειδικότερα της αιτίας εξόδου του από την υπηρεσία, παρά το γεγονός ότι το συνταξιοδοτικό αυτό δεδομένο έχει καταστεί «οριστικό» , με την έννοια που προεκτέθηκε, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙ 1394/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,3,5,6

- « « 12 παρ. 1
- « « 17 παρ. 4
- « « 40 παρ. 2
- « « 41 παρ. 1,3
- « « 43 παρ. 1,3
- « « 54 παρ. 1,3

222Αναπροσαρμογή σύνταξης πολιτικού συνταξιούχου αποφοίτου ΧΑΣΟΟ.

Δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του αρθρ. 35 ν. 2646/98, λόγω αποχώρησής της από την Υπηρεσία πριν τη χρονολογία δημοσίευσης του νόμου.

Νομίμως κανονίσθηκε η σύνταξη πρώην υπαλλήλου του Υπ. Υγείας και Πρόνοιας, η οποία υπηρετούσε σε Κρατικούς Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς και ήταν κάτοχος Πτυχίου της πρώην ΧΑΣΟΟ (Χαρακόποιος Ανώτατη Σχολή Οικιακής Οικονομίας) με βάση τα Μ.Κ. της κατηγορίας ΤΕ , κατηγορία με βάση της οποίας αμειβόταν κατά την έξοδό της από την ενεργό υπηρεσία την 23/4/91, και όχι της ΠΕ καθόσον οι διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 2646/98 έχουν εφαρμογή (όπως ρητά αναφέρει), μόνο ως προς τους υπαλλήλους που υπηρετούσαν κατά τη χρονολογία

δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (20/10/98) και όχι πριν, αφού δεν θεσπίζεται μ'αυτές γενική αύξηση μισθών της συγκεκριμένης κατηγορίας υπαλλήλων, η οποία και μόνο κατά τα ανωτέρω συνεπάγεται αυτοδικαίως ανάλογη αναπροσαρμογή των συντάξεων που έχουν κανονισθεί με το προηγούμενο μισθολογικό καθεστώς.

Επομένως δεν καταλαμβάνει τους ήδη αποχωρήσαντες (συνταξιούχους) από την υπηρεσία υπαλλήλους, για τους οποίους πρέπει με ειδική συνταξιοδοτική διάταξη οι ρυθμίσεις αυτές να επεκταθούν σ'αυτούς. (Τμ. ΙΙ 443/05).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 1-3 και 5

v.2470/1997 άρθρο 3

v. 2606/1998 άρθρο 10 παρ. 2

v.3016/2002 άρθρο 13 παρ. 1

v.2646/1998 άρθρο 35

223Ανίσχυρες , ως αντίθετες στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου

Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2592/98, οι οποίες περιορίζουν χρονικώς το δικαίωμα αναπροσαρμογής της συντάξεως των πολιτικών συνταξιούχων οι οποίοι απεχώρησαν έως την 31/12/1996.

Οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2592/98, που ορίζουν μεταγενέστερο χρόνο έναρξης (1-8-1997) των οικονομικών αποτελεσμάτων αναπροσαρμογής των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, που εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι 31-12-1996, από εκείνο της χορήγησης των αντίστοιχων μισθολογικών αυξήσεων (1-1-1997), αντίκεινται σε εκείνες του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., οι οποίες έχουν υπερνομοθετική ισχύ. Και τούτο διότι θίγουν το αναγνωριζόμενο από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 1041/1979 περιουσιακής φύσεως δικαίωμα των συνταξιούχων του Δημοσίου για αναπροσαρμογή – αύξηση της συντάξεώς τους από το ίδιο χρονικό σημείο που επέρχεται η αντίστοιχη αύξηση των συντάξιμων αποδοχών τους- με μισθολογικό νόμο, χωρίς περαιτέρω να προκύπτει ότι ο χρονικός αυτός περιορισμός υπαγορεύθηκε από λόγους γενικότερου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος. (Ολομ. 154/04). (Σχετ. Ολομ. 1674/04).

Νομοθετήματα: Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α., άρθρο 1

π.δ.166/2000, άρθρο 9 παρ. 5

ν.2592/1998, άρθρο 4 παρ. 2

II. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

224Αναπροσαρμογή συντάξεως στρατιωτικού συνταξιούχου (απόστρατου Αντιστρατήγου Στρατού Ξηράς), βάσει των μισθολογικών ρυθμίσεων του ν. 2838/2000.

Ο βασικός μισθός που καταβάλλεται στους εν ενεργεία στρατιωτικούς με το σύστημα των μισθολογικών προαγωγών, κατά τους ορισμούς των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000, υπολογίζεται για την αναπροσαρμογή (αύξηση) της συντάξεως των στρατιωτικών που αποχώρησαν από την υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών, με τις ίδιες νομικές και πραγματικές προϋποθέσεις που χορηγούνται οι επίμαχες μισθολογικές προαγωγές στους υπηρετούντες στρατιωτικούς, χωρίς να απαιτείται για την εφαρμογή (επέκταση) των διατάξεων αυτών στους συνταξιούχους στρατιωτικούς, η έκδοση νόμου συνταξιοδοτικού χαρακτήρα κατά τους ορισμούς του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος. Αναπομπή της υποθέσεως στην αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ., για την σε πρώτο βαθμό εξέταση της υποθέσεως περί αναπροσαρμογής της συντάξεως βάσει των διατάξεων του ν. 2838/2000, αφού ληφθούν υπόψη και οι διατάξεις του άρθρου 37 του επιγενόμενου ν. 3016/2002. (Τμήμα III 330/04, σχετ. III Τμ. 1059, 1133, 1296, 1309, 1314, 1632/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 73 παρ. 2.

π.δ. 1041/1979, άρθρ. 34

ν. 2838/2000, άρθρ. 5,6

ν. 3016/2002, άρθρο 37

225Αναπροσαρμογή σύνταξης στρατιωτικού συνταξιούχου σύμφωνα με
τις
διατάξεις των ν. 2448/1996 και 2512/1997.

Ανακαθορισμός σύνταξης Αντιστρατήγου με βάση το βασικό μηνιαίο μισθό του Γεν. Επιθεωρητή Στρατού. Αδιάφορο συνταξιοδοτικά, αν σε κάποιο χρονικό σημείο

υπήρχε μισθολογική ταύτιση του Αντιστρατήγου – Γεν. Επιθεωρητή Στρατού και του Αντιστρατήγου – Αρχηγού ΓΕΣ. Η μισθολογική διαφοροποίηση των βαθμών Αρχηγού ΓΕΣ, Γενικού Επιθεωρητού Στρατού και η συνεπεία αυτού αντίστοιχη αναπροσαρμογή της σύνταξής του, στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια ανεξάρτητα από το χρόνο τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας και ως εκ τούτου δεν αντίκειται σε καμία νομική διάταξη ούτε στο άρθρο 1 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης της Ρώμης. (Τμ. ΙΙΙ 2325/2004, σχετ. αποφ. 1839, 645, 2034, 2071/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 34
ν. 2512/1997, άρθρα 4, παρ 1
ν. 2448/1996, άρθρο 1

226 Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην Σμηνάρχου βάσει των μισθολ. ρυθμίσεων του ν. 2768/1999.

Η αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία αξιωματικών με το σύστημα των μισθολογικών προαγωγών κατά τους ορισμούς των διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 2768/1999, αποτελεί μέρος των συντάξιμων αποδοχών και λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξής τους, καθώς και για την αναπροσαρμογή (αύξηση) της σύνταξης των αξιωματικών που αποχώρησαν από την υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών (8-12-1999), με τις ίδιες προϋποθέσεις που χορηγούνται οι ως άνω μισθολογικές προαγωγές στους εν ενεργεία ομοιοβάθμους τους.
(Τμ. ΙΙ 1847/2004)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 34
ν. 2768/1999, άρθρο 13 παρ. 1
ν. 2512/1997

227 Αναπροσαρμογή συντάξεως στρατιωτικών συνταξιούχων (Πολεμικού Ναυτικού, Στρατού Ξηράς, Ελληνικής Αστυνομίας) βάσει των μισθολογικών ρυθμίσεων του ν. 2838/2000, σε συνδυασμό με αυτές του αρ. 37 του επιγενόμενου ν. 3016/02.

Η σύνταξη στρατιωτικού κανονίζεται με βάση το βασικό μισθό του βαθμού που έφερε κατά την έξοδό του από την ενεργό υπηρεσία, προσαυξημένο με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, όπως τα μεγέθη αυτά καθορίζονται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις. Οποιαδήποτε νόμιμη μεταβολή των στοιχείων που συγκροτούν τον μισθό ενέργειας επηρεάζει και τις κανονιζόμενες με βάση αυτά συντάξεις. Επομένως, αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία στρατιωτικών με οποιοδήποτε τρόπο (προσαύξηση με ορισμένο χρηματικό ποσό, με τη μορφή ποσοστιαίων αυξήσεων, βάσει συντελεστή κ.λ.π.), εφόσον γίνεται με τη συνδρομή τυπικών αξιολογικών κριτηρίων, άγει σε αναπροσαρμογή της σύνταξης, χωρίς για αυτήν (αναπροσαρμογή) να απαιτείται η έκδοση νόμου συνταξιοδοτικού χαρακτήρα, κατά τους ορισμούς του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος.

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 θεσπίστηκαν κατά τα ανωτέρω μισθολογικές προαγωγές εν ενεργεία στρατιωτικών, οι οποίες χορηγούνται σε αυτούς χωρίς αξιολόγηση, αλλά με τη συνδρομή μόνο τυπικών κριτηρίων. Οι μισθολογικές αυτές προαγωγές προσαυξάνουν το βασικό μισθό του οικείου βαθμού στον οποίο κάθε φορά αφορούν και συνεπώς άγουν στην αναπροσαρμογή της ερειδόμενης στο βασικό αυτό μισθό σύνταξης. (Τμ. ΙΙΙ 502-504, 583, 749, 957, 960, 965, 1100/05).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 73 παρ. 2

π.δ. 166/2000 άρθρο 34

ν. 2838/2000, άρθρα 5,6

ν.3016/2002, άρθρο 37

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49

228Υπολογισμός προσωπικής διαφοράς του άρθρου 4 παρ. 2 ν. 2512/97. Τι

λαμβάνεται υπόψη για τον προδιορισμό του.

Για τον προσδιορισμό της προσωπικής διαφοράς, η οποία προκύπτει μετά την αναπροσαρμογή των συντάξεων των στρατιωτικών συνταξιούχων, βάσει του άρθρου 4 παρ. 1 ν. 2512/97, όταν το συνολικό ποσό της αναπροσαρμοζόμενης από 1/1/97 σύνταξης είναι μικρότερο από εκείνο της καταβαλλόμενης την 1/7/97, λαμβάνεται υπόψη

α) το ποσό της βασικής σύνταξης προσαυξημένης ανάλογα με τον αριθμό των εξαμήνων πτητικής ενέργειας που συμπληρώθηκαν (άρθρο 43 παρ. 1 π.δ. 166/00), β) το ποσό της Α.Τ.Α. και των αυξήσεων που χορηγήθηκαν μετά την κατάργησή της σε εφαρμογή των νόμων περί εισοδηματικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων σ'αυτές και των διορθωτικών ποσών μέχρι και του έτους 1996, γ) το έκτακτο βοήθημα του άρθρου 1 παρ. 4 ν. 2340/95, το οποίο αντιστοιχεί στο βαθμό συνταξιοδότησης του στρατιωτικού και δ) τα τυχόν καταβαλλόμενα ποσά για διορθωτικό ποσό του άρθρου 55 ν. 1249/82, για προσωρινή προσωπική διαφορά και για επίδομα αντικανότητας. (Τμ. ΙΙΙ 2337/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 43 παρ. 1
ν. 2512/1997, άρθρο 4 παρ. 1 και 2
ν.2340/1995, άρθρο 1 παρ. 4
ν.1249/1982, άρθρο 55

ΙΙΙ. ΔΗΜΑΡΧΩΝ-ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

229Αναπροσαρμογή σύνταξης τέως Νομικών Συμβούλων Ο.Τ.Α.
Εφαρμοστέες
διατάξεις.

Από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2768/1999 με τίτλο «Αναπροσαρμογή συντάξεων συνταξιούχων ειδικών κατηγοριών» προκύπτει ότι οι συντάξεις των τέως Νομικών Συμβούλων των δήμων και ορισμένων Ν.Π.Δ.Δ. που αμείβονταν με πάγια περιοδική αμοιβή (το ύψος της οποίας καθοριζόταν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης), αναπροσαρμόζονται με βάση το μισθολογικό κλιμάκιο του ν. 2470/1997, όπως αυτό θα διαμορφώνεται κάθε φορά. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί, στο να αυξάνονται κάθε έτος οι συντάξεις της κατηγορίας αυτής συνταξιούχων, κατά τον ίδιο τρόπο, όπως και των λοιπών συνταξιούχων. Επομένως για την αναπροσαρμογή της σύνταξης από 1-1-1999 της ως άνω κατηγορίας συνταξιούχων, εφαρμόζονται οι προαναφερθείσες ειδικές διατάξεις και όχι οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2592/1998 που αφορούν δημοσίους υπαλλήλους που έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία μέχρι 31-12-1996. (Τμ. ΙΙ 1725/2004).

Νομοθετήματα: ν.2768/1999, άρθρο 2 παρ. 2

ν.1974/1952

ν.2470/1997

ν.2592/1998, άρθρο 4 παρ. 2

IV. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

230 Σιδηροδρομικός υπάλληλος. Καθορισμός ποσοστού δευτερευουσών απολαβών.

Ο, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου 4 του Κώδικα Συντάξεων Προσωπικού Σιδηροδρόμων, καθορισμός αφενός διαφορετικού ποσοστού δευτερευουσών απολαβών, που προσαυξάνουν τις συντάξεις των συνταξιοδοτούμενων από το Δημόσιο σιδηροδρομικών υπαλλήλων, για τις διάφορες (μεταξύ τους) κατηγορίες προσωπικού, και αφετέρου ανώτατου ορίου ποσού δευτερευουσών απολαβών για κάθε κατηγορία, δεν παραβιάζουν τη συνταγματική αρχή της ισότητας. (Τμ. II 26/2003), (σχετ. Τμ. II 1697, 1696/2000).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 4 παρ. 1

π.δ. 167/2000, άρθρο 4

231 Βίαιη διακοπή και επανάληψη δίκης. Πρώην σιδηροδρομικός υπάλληλος.
Αναπροσαρμογή σύνταξης και κατάταξη σε μισθολογικό κλιμάκιο.

Η κατάταξη σε μισθολογικά κλιμάκια των σιδηροδρομικών υπαλλήλων από 1/1/1997, γίνεται με βάση την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1777/1988, κατά κλάδο αντιστοιχία προς τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους και την αντίστοιχη μισθολογική κλίμακα που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2470/1997, ανάλογα με το βαθμό που έφερε ή τον κλάδο στον οποίο ανήκε ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, εκτός αν πρόκειται για σιδηροδρομικό υπάλληλο, ο οποίος με πράξη του αρμοδίου οργάνου του Ο.Σ.Ε. έχει καταταγεί σε ανώτερα

μισθολογικά κλιμάκια βάσει ειδικών διατάξεων που έχουν κριθεί ως συνταγματικές με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις. (Τμ. ΙΙ 66/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 167/2000, άρθρο 4

ν. 2592/1998, άρθρο 1 παρ. 5-6

ν. 2470/97 άρθρα 3, 16

232Αναπροσαρμογή συντάξεως πρώην σιδηροδρομικού υπαλλήλου βάσει των ν.

2592/1998 και 2470/1997.

Τέως σιδηροδρομικός υπάλληλος του κλάδου σταθμαρχών, ο οποίος κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία έφερε το βαθμό του επιθεωρητή, κατατάσσεται για την αναπροσαρμογή της σύνταξής του σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου 1 του ν. 2592/1998, στα Μ.Κ. του κλάδου ΤΕ 0 που έχει ως εισαγωγικό το 27^ο Μ.Κ. και ως καταληκτικό το 10^ο και όχι του κλάδου ΠΕ14. Και τούτο διότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διάταξης του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 2470/1997, εφόσον η 792/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου την οποία αυτός επικαλείται, δεν διέλαβε απόψεις για την συνταγματικότητα της διάταξης του άρθρου 200 του ΓΕΚΑΠ/ΟΣΕ, με την οποία εξομοιώθηκαν, κατά τα τυπικά προσόντα οι σιδηροδρομικοί υπάλληλοι με τυπικό προσόν διορισμού απολυτήριο ΜΕ, με τους πτυχιούχους Α.Ε.Ι. συναδέλφους τους.(Ολ. 1069/2002, Τμ. ΙΙ 767, 841, 849/2002, 1059/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 850/1980, άρθρο 4 παρ. 1

ν. 2592/1998, άρθρο 1 παρ. 5,6

ν. 2470/1997, άρθρα 3 παρ. 1,2, άρθρο 16 παρ. 2

233Αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην σιδηροδρομικού υπαλλήλου με βάση το

άρθρο 1 παρ. 5 και 6 του ν. 2592/1998 σε συνδυασμό προς το άρθρο 10 του ν. 2606/1998.

Εφόσον ο εκκαλών, ο οποίος είχε ενταχθεί στον κλάδο σταθμαρχών του ΟΣΕ και

αποχώρησε από την υπηρεσία με το βαθμό του σταθμάρχη Α΄, κατατάχθηκε μετά τη συνταξιοδότησή του στα μισθολογικά κλιμάκια του κλάδου ΔΕ2 του ν. 1505/1984 και οι υπάλληλοι που ανήκουν στον κλάδο αυτό εξελίσσονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2470/1997, από το 29^ο έως το 12^ο Μ.Κ. του νόμου αυτού, ορθά με την προσβαλλόμενη πράξη αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή του, με το μισθό του 15^{ου} (και 14^{ου} αντίστοιχα) Μ.Κ. βάσει της από έτη 28-0-4 υπηρεσίας του που λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική του εξέλιξη.(Τμ. ΙΙ 728, 729/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 850/1980, άρθρο 4 παρ. 1,2

ν. 2592/1998, άρθρο 1 παρ. 5,6

ν. 1777/1988, άρθρο 1

ν. 2470/1997, άρθρο 3, 16

Μ Ε Ρ Ο Σ   Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο

Π Ο Λ Ε Μ Ι Κ Ε Σ   Σ Υ Ν Τ Α Ξ Ε Ι Σ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Α ΄

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ 1945-1950 (Α.Ν.835/1948)

234 Δικαίωμα συντάξεως άρρενος τέκνου αξιωματικού που σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας στην εμπόλεμη περίοδο 1945 -1950.

Η διάταξη της παρ. 1 περ. β΄ του άρθρου 35 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (π.δ.168/2000), κατά το μέρος που θεσπίζει πρόσθετες προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότηση του άρρενος τέκνου αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, πέραν από εκείνες που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση της άγαμης θυγατέρας, οι οποίες αναφέρονται στη συνδρομή πλέον της αγαμίας, της ανικανότητας προς άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, της μη λήψης σύνταξης από οποιοδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης και της μη κατοχής μηνιαίου εισοδήματος που να υπερβαίνει το κάθε φορά κατώτατο όριο της καταβαλλόμενης από το Δημόσιο πολεμικής σύνταξης, εισάγει ανεπίτρεπτη ανισότητα για τα άρρενα τέκνα, γεγονός που καθιστά αυτήν αντισυνταγματική και ως εκ τούτου ανεφάρμοστη (Τμ.ΙΙΙ 1317/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 168/2000, άρθρ. 35 παρ. 1β΄
Σύνταγμα, άρθρο 4 παρ. 1 και 2

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Β ΄

ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΙΔΙΩΤΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΓΕΝΙΚΑ

235 Διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου. Μη συμπλήρωση 40^{ου} έτους της ηλικίας της στις 31-12-1986. Μη αντισυνταγματικότητα της διάταξης του άρθρου 35 του Κώδικα Πολεμ. Συντάξεων (άρθρο 4 παρ. 1 Συντ.).

Η εκκαλούσα, διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, δε μπορεί να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, διότι στο πρόσωπό της δε συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 35 παρ. 1γ΄ π.δ. 168/00 και συγκεκριμένα η συμπλήρωση του 40^{ου} έτους της ηλικίας της την 31/12/86.

Η νωτέρω νομοθετική ρύμιση δεν παραβιάζει το άρθρο 4 παρ. 1 Συντ. το οποίο καθιερώνει την ισότητα των Ελλήνων ενώπιον του νόμου, με την έννοια ότι ο κοινός νομοθέτης δεν επιτρέπεται να προβαίνει σε ειδική ρύμιση υπέρ ορισμένης κατηγορίας προσώπων, αποκλείοντας απ'αυτή, κατά δυσμενή διάκριση, άλλη κατηγορία προσώπων, για την οποία συντρέχει ο ίδιος δικαιολογητικός λόγος ευμενούς μεταχείρισης, αφού η ρύμιση αυτή αφορά συγκεκριμένη κατηγορία γυναικών που προσδιορίζεται με απρόσωπα και αντικειμενικά κριτήρια. (Τμ. ΙΙΙ 1627/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 4 παρ. 1

π.δ. 168/2000 άρθρο 35 παρ. 1γ'

236Δικαίωμα συντάξεως διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολεμικού

συνταξιούχου κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986, όπως κωδικοποιήθηκαν στο άρθρο 35 παρ. 1γ' του π.δ. 168/00. Συνταγματική η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 ββ' του ν. 1654/86.

Δεν συντρέχουν στο πρόσωπο της εκκαλούσας, οι προϋποθέσεις θεμελιώσεως συνταξιοδοτικού δικαιώματος ως διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, αφού κατά τον κρίσιμο χρόνο θανάτου του πατέρα της είχε φορολογητέο εισόδημα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο συντάξεως του Δημοσίου. Στην έννοια δε του φορολογητέου εισοδήματος περιλαμβάνεται και εκείνο που προκύπτει τεκμαρτως με βάση τις δαπάνες διαβίωσης, όπως είναι και η τεκμαρτή δαπάνη από την κατοχή επιβατηκού ι.χ. αυτοκινήτου. (ν. 2238/94 άρθρο 16 παρ. 1β', όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1579/1998 και ισχύει κατά το άρθρο 32 αυτού από 1-1-1997). Τούτο δε ανεξαρτήτως της συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 9 του ν. 1654/1986, όπως κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 35 παρ. 1γ' π.δ. 168/00, αφού για τη θεμελίωση του σχετικού δικαιώματος, απαιτείται ρητά η αθροιστική συνδρομή των τασσομένων από το νόμο προϋποθέσεων, κατά το χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 εδ. ββ' του ν. 1654/86, δεν αντίκειται στο άρθρο 21 παρ. 2 του ισχύοντος Συντάγματος, γιατί ο κοινός νομοθέτης με τη ρύμιση αυτή δεν στερεί τις διαζευγμένες θυγατέρες αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου από τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα γενικώς και αδικρίτως, αλλά

απλώς απαιτεί τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων. (Τμ. ΙΙΙ 1315/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 21 παρ. 2

π.δ. 168/00 άρθρο 35 παρ. 1γ'(κωδικοποίηση του άρ.9 ν.
1654/86)

ν.2238/94 άρθρο 16 παρ. 1β' όπως τροποποιήθηκε από το
άρθρο

4 παρ. 1 ν. 2579/98 και ισχύει κατά το άρθρο 32 αυτού
από 1/1/97.

ν.1654/1986 άρθρο 9 παρ. 1ββ'

237Αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 περ. β' του π.δ.
168/2000

κατά το μέρος που εισάγει ανεπίτρεπτη ανισότητα για τα άρρενα τέκνα.

Η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 168/2000, κατά το μέρος που θεσπίζει πρόσθετες προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότηση του άρρενος τέκνου, εκτός από εκείνες που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση της άγαμης θυγατέρας και αναφέρονται στη συνδρομή της αγαμίας και της ανικανότητας προς άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος αντίκειται στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων που καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 2 του Συντάγματος και είναι ανίσχυρη γιατί δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ως θεμιτή απόκλιση κατά το άρθρο 116 παρ. 2 του Συντάγματος. (Ολομ. 748/02).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 4 παρ. 2 και 116 παρ. 2

π.δ. 168/2000, άρθρο 35 παρ. 1 περ. β'

238Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου. Προϋποθέσεις.

Το εις σύνταξη δικαίωμα της διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, καθίσταται ενεργό με μόνη τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τάσσει το νόμος (άρθρο 35 παρ. 1 περ. γ'π.δ. 168/00), μεταξύ των οποίων και η λύση του γάμου με υπαιτιότητα του συζύγου ή από λόγο που δεν αφορά αποκλειστικά το πρόσωπό της ή με κοινή υπαιτιότητα ή με συναινετικό διαζύγιο, ανεξαρτήτως της

συνάψεως από αυτή ενός ή περισσότερων γάμων και της λύσεως τυχόν προηγούμενου γάμου της λόγω θανάτου του συζύγου ή με διαζύγιο από υπαιτιότητα αυτής, δεδομένου ότι από το νόμο δεν τάσσεται άλλη προϋπόθεση για τη θεμελίωση του εις σύνταξη δικαιώματος αυτής, ούτε τα ανωτέρω περιστατικά (λύση προηγούμενου γάμου δια θανάτου του συζύγου ή από υπαιτιότητα αυτής) συνεπάγονται, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, την οριστική απώλεια του σχετικού συνταξιοδοτικού δικαιώματος της διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος στρατιωτικού συνταξιούχου, γιατί αν ο νόμος ήθελε την εκ των περιστατικών αυτών επέλευση μιας τέτοιας δυσμενούς συνέπειας, θα το όριζε ρητώς. (Ολομ. 248/03).

Νομοθετήματα: π.δ. 168/2000, άρθρο 35 παρ. 1 περ. γ´

239 Διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, η οποία είναι

ασφαλισμένη για σύνταξη στο Ι.Κ.Α., δε θεμελιώνει εκ μεταβιβάσεως συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολεμικού συνταξιούχου, που ήταν ασφαλισμένη για σύνταξη στο Ι.Κ.Α., δε δικαιούται εκ μεταβιβάσεως σύνταξη, διότι λόγω της ηλικίας της και των προσωπικών της γενικά όρων μπορεί να θεμελιώσει δικαίωμα κύριας σύνταξης με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κατ'ελάχιστον ορίου χρόνου ασφάλισης στον ανωτέρω ασφαλιστικό φορέα αυτοτελώς, αλλά και σε άλλο αντίστοιχο διαδοχικώς κατ'εφαρμογή στην περίπτωση αυτή των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης. (Ολομ. 1280/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 168/2000, άρθρο 35 παρ. 1 περ. γ´(γγ´)

240 Σύμφωνα με το Σύνταγμα η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 α´ του π.δ. 168/00

που απαιτεί την τέλεση γάμου δύο τουλάχιστον έτη από το θάνατο του συζύγου, στη χήρα του, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από μεταβίβαση.

Η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1α του π.δ. 168/00 δεν αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος, καθόσον, ούτε υποβαθμίζεται η

ανθρώπινη αξία των συμβιούντων σε ελεύθερη (εκτός γάμου) ένωση και μετέπειτα συζύγων από την παράλειψη του κοινού νομοθέτη να προσδώσει στην ένωση αυτή συνταξιοδοτικά αποτελέσματα, ούτε αναιρείται η συνταγματική προστασία του γάμου, ως θεσμού, από το γεγονός ότι ο νομοθέτης, εμφορούμενος από το πνεύμα των άρθρων 73 παρ. 2 και 80 του Συντάγματος, θέτει ως προϋπόθεση για τη μεταβίβαση της συντάξεως του ενός συζύγου στον άλλο την πάροδο ορισμένου χρόνου από την τέλεση του γάμου (βλ. Ολ. Ε.Σ. 856/1990, 489/1998, 1289/2002, 1308/2003 όπου και μειοψηφία). Αλλά ούτε και στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος αντιβαίνει η διάταξη του άρθρου 35 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων. Και τούτο διότι ναι μεν η εκτός γάμου συμβίωση αποτελεί μία εξ ίσου θεμιτή, εντός της δημοκρατικής κοινωνίας, επιλογή τρόπου ζωής, όπως και η έγγαμη συμβίωση, όμως για την τελευταία, το Σύνταγμα προέβλεψε όπως ο κοινός νομοθέτης λάβει ειδικά μέτρα προστασίας, τα οποία, χωρίς να συνιστούν επιβολή συγκεκριμένου τρόπου ζωής εις βάρος άλλου εξ ίσου θεμιτού, αποτελούν πάντως ενθάρρυνση για την προτίμησή της. (Τμ. ΙΙΙ 778/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 1 , 21 παρ. 1, 73 παρ. 2 και 80 π.δ. 168/2000, άρθρο 35 παρ. 1 α

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Γ´

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

241Η σύνταξη την οποία δικαιούται ανάπηρος πολέμου οπλίτης, με ποσοστό ανικανότητας 35% συνιστά το κατώτατο όριο πολεμικής συντάξεως.

Η μηνιαία σύνταξη του δικαιουμένου πολεμικής συντάξεως ως αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1543/85, με ποσοστό αναπηρίας 30% δεν δύναται από 1 Ιανουαρίου 2002 να είναι κατώτατη από το ποσό σύνταξης αναπήρου πολέμου οπλίτη με ποσοστό ανικανότητας 35%, όπως ισχύει κάθε φορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 17γ΄ του ν. 3075/02, όπως αυτές ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2002. (Τμ. ΙΙΙ 2333/2004).

Νομοθετήματα: ν. 3075/2002 άρθρο 2 παρ. 17γ΄

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ι. ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Αγωνιστών (Ν.1543/1985)

242Μη θεμελίωση δικαιώματος πολεμικής σύνταξης κατά τις διατάξεις του
ν.

1543/1985. Τραυματισμός και παθήσεις μη σχετιζόμενες με τη δράση του στην Εθνική Αντίσταση. Ανίσχυρες μαρτυρικές καταθέσεις μη αυτοπτών μαρτύρων.

Δεν θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης αγωνιστής Εθνικής Αντίστασης, με βάση τις διατάξεις του ν. 1543/1985, αφού δεν αποδεικνύονται αφενός οι επικαλούμενες

συνθήκες τραυματισμού του, κρίνοντας ότι οι δύο μάρτυρες που εξετάστηκαν δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος – δεν έχουν άμεση αντίληψη των συνθηκών του ως άνω τραυματισμού και έτσι οι καταθέσεις τους στερούνται της υπό του νόμου απαιτούμενης αποδεικτικής δύναμης και αφετέρου, δεν αποδεικνύεται ότι η φυματίωση από την οποία πάσχει ο αναιρεσείων, είναι απότοκη του επικαλούμενου τραυματισμού του καθόσον η πάθησή του αυτή εμφανίστηκε το πρώτον το 1948 και δεν σχετίζεται με την υπηρεσία του στην Εθνική Αντίσταση. (Ολ. 259/2003, 1312/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1543/1985, άρθρα 1,2,4

243Υπηρεσία στην Εθνική Αντίσταση.

Αναγνωρίζεται ως συντάξιμη και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου ο χρόνος συμμετοχής του στην Εθνική Αντίσταση μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους της ηλικίας του αγωνιστή. Η διάταξη που θέτει το ανωτέρω όριο ηλικίας ως προϋπόθεση για την αναγνώριση ως συνταξίμου του ανωτέρω χρόνου δεν αντίκειται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος (αρχή της ισότητας) ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. (Τμ. ΙΙ 1152/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1543/1985, άρθρο 34 παρ. 2

ν. 1813/1988, άρθρο 30

244Μη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης λόγω βαρέως ππαίσματος του

παθόντος (αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης του ν. 1543/1985).

Δε θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, αφού η συνδρομή βαρέος ππαίσματος, κωλύει τη γένεση του συνταξιοδοτικού δικαιώματός του. Υφίσταται δε «βαρύ ππαίσμα» στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες αποδεκνύεται εκτροπή από τους κανόνες της απαιτούμενης επιμέλειας, ιδιαίτερα μεγάλη ή ασυνήθως σοβαρή , πράγμα που κρίνεται με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της λογικής και των τυχόν ισχυόντων νομικών κανόνων. Η συνδρομή βαρέος ππαίσματος δεν επηρεάζει την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου, μεταξύ του τραυματισμού και της δράσης του παθόντος στην Εθνική Αντίσταση, αλλά αφορά στο διαφορετικό ζήτημα της υπαιτιότητάς του και ανάγεται σε διακωλυτικό της γενέσεως του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγο.(Τμ. ΙΙΙ 1318/04).

Νομοθετήματα: π.δ.168/2000 άρθρο 5 παρ. 2
ν. 1543/1985 άρθρα 1,2,4,6,7,8,14
ν.1285/1982
π.δ. 379/1993
ν.1976/1991

245Μη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος κατά τις διατάξεις του
ν.
1543/1985 αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης, λόγω μη υπάρξεως συντάξιμου
ποσοστού αναπηρίας.

Δεν δικαιούται πολεμικής συντάξεως κατά τις διατάξεις του ν. 1543/1985
αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, διότι σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Ειδικής
Υγειονομικής Επιτροπής, καθορίστηκε ποσοστό αναπηρίας κατώτερο του 25% που
ορίζεται από το νόμο ως το ελάχιστο ποσοστό αναπηρίας για τη θεμελίωση
συνταξιοδοτικού δικαιώματος. (Ολομ. 1529/2002, Τμ. ΙΙΙ 1841/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1285/1981
ν.1285/1982
ν. 1543/1985 άρθρα 1,2,3,4,6,7,8
ν.1976/1991 άρθρο 6

246Μη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως, λόγω νόσου μη προκληθείσης
κατά
τη διάρκεια της Εθνικής Αντίστασης.

Δεν θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα υπέρ του εκκαλούντος, αγωνιστή της
Εθνικής Αντίστασης, εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι η ασθένεια που επικαλείται
εμφανίσθηκε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στην Εθνική Αντίσταση και εξαιτίας
αυτής, δεδομένου ότι η γνωμάτευση της Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής δεν είναι
αιτιολογημένη, οι δε μαρτυρικές καταθέσεις δεν κρίνονται πειστικές και στο
πιστοποιητικό τύπου Α΄ του αρμόδου στρατολογικού γραφείου δεν αναφέρεται τίποτε

σχετικό. (Ολομ. 1529/2002, Τμ. ΙΙΙ 2190/2004).

Νομοθετήματα: ν.1285/1982 άρθρο 1

ν.1543/1985 άρθρα 1,2,4,8

Αγωνιστών (Ν.1863/1989)

247 Προϋποθέσεις καταβολής πολεμικής σύνταξης. Ποσοστά αναπηρίας.

Αρμόδια όργανα.

Δικαίωμα «πολεμικής» συντάξεως από το Δημόσιο Ταμείο έχουν, όσοι κατά τη διάρκεια των εμφυλίων συγκρούσεων (1945-1949) είχαν ενταχθεί στο «Δημοκρατικό Στρατό» και εξαιτίας τραύματος ή άλλου νοσήματος συνδεδεμένου άμεσα με τα γεγονότα της εποχής του εμφυλίου κατέστησαν διαρκώς ανίκανοι σε ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 25%.

Η αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή (Ν. 1976/1991) αποφαινεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό για κάθε ζήτημα το οποίο απαιτεί ιατρικές γνώσεις και εμπειρία και δεν δεσμεύει τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα για κρίσεις της σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αποτελούν αντικείμενο δικαστικής ερεύνης. (Ολ. 46/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989, άρθρο 1,3,4,5

ν. 1543/1985, άρθρα 2-14

ν. 1285/1982

ν. 1976/1991, άρθρο 6

248 Μη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος χήρας πολίτη από τον άμαχο πληθυσμό εκτελεσθέντος από άνδρες του Δημοκρατικού στρατού.

Μη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος χήρας Έλληνα πολίτη από τον άμαχο πληθυσμό, εφόσον δεν αποδείχθηκε ότι ο θάνατος του συζύγου της οφείλεται αποκλειστικά στις εμφύλιες συγκρούσεις, αφού οι εξετασθέντες μάρτυρες δεν είχαν άμεση αντίληψη των σχετιζομένων με το θάνατο περιστατικών. (Ολ. 385/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989, άρθρο 4 παρ. 2

π.δ. 1225/1981, άρθρο 97 παρ. 1

249Μη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως λόγω μη αποδείξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ τραυματισμού και εμφυλίων συγκρούσεων.

Δεν θεμελιώνει ο αιτών συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά τις διατάξεις του Ν. 1863/1989, εφόσον αφ' ενός μεν δεν αποδεικνύεται ότι αυτός τραυματίστηκε εξαιτίας των συγκρούσεων, εφόσον οι μάρτυρες που κατέθεσαν δεν είχαν άμεση αντίληψη των κρίσιμων γεγονότων για τα οποία κατέθεσαν, αφετέρου δε ο τραυματισμός δεν κατέλιπε σ' αυτόν συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας. (Ολ. 1279/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989, άρθρα 3,4,5 παρ. 4
ν. 1543/1985, άρθρο 8

250Προϋποθέσεις καταβολής πολεμικής σύνταξης. Ποσοστά αναπηρίας. Αρμόδια όργανα.

Δικαίωμα «πολεμικής» συντάξεως από το Δημόσιο Ταμείο έχουν, όσοι κατά τη διάρκεια των εμφυλίων συγκρούσεων (1945-1949) είχαν ενταχθεί στο Δημοκρατικό Στρατό και εξαιτίας τραύματος ή άλλου νοσήματος συνδεδόμενου άμεσα με τα γεγονότα της εποχής του εμφυλίου, κατέστησαν διαρκώς ανίκανοι σε ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 25%.

Η αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή (ν.1976/91) αποφαινεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό για κάθε ζήτημα, το οποίο απαιτεί ιατρικές γνώσεις και εμπειρία και δεν δεσμεύει τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα για κρίσεις της σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αποτελούν αντικείμενο δικαστικής ερεύνης.

Δεσμεύει όμως, ως προς τα επιστημονικής (ιατρικής) φύσεως θέματα (για τα οποία είναι αρμόδια), εφόσον η απόφασή της είναι ομόφωνη και αιτιολογημένη.(Ολ.1590/02).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989 άρθρο 4 παρ. 3
ν. 1813/1988

ν.1225/1981 άρθρο 115

251Αγωνιστής Εθνικής Αντίστασης. Νόσος (φυματιώδης πλευρίτιδα),
απότοκη

της δράσης του στις εμφύλιες συγκρούσεις. Μη απόδειξη σχέσης. Γνωμάτευση της
Ε.Υ.Ε. Δεσμευτικότητα αυτής.

Δεν δικαιούται συντάξεως κατά τις διατάξεις του ν. 1863/89 ο εκκαλών, διότι από
τη συνεκτίμηση των στοιχείων του φακέλου στα οποία περιλαμβάνεται η γνωμάτευση
της Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής, δεν αποδείχθηκε ότι η αποφρακτική
πνευμονοπάθεια , από την οποία υποφέρει, οφείλεται στη δράση του στις εμφύλιες
συγκρούσεις, αφού οι μαρτυρικές καταθέσεις είναι είτε αντιφατικές, είτε αναξιόπιστες.(Τμ.
III 1838/2004). (σχετ. Τμ. III 886/03).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989 άρθρο 1 παρ. 1, 5 παρ. 4

ν. 1543/1985 άρθρο 3 παρ. 1, 7 παρ. 1, 8 παρ. 1,3

,

252Συνταξιοδοτικό δικαίωμα χήρας αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης και
συνταξιούχου Ο.Γ.Α. (κατά μεταβίβαση).

Δεν μπορεί να μεταβιβαστεί η πολιτική σύνταξη αγωνιστή της Εθνικής
Αντίστασης στον επιζώντα σύζυγό του, όταν ο τελευταίος κατά το πρηγούμενο της
μεταβίβασης έτος έχει συνολικό εισόδημα από επιμέρους πηγές, μεταξύ των οποίων
περιλαμβάνεται και το εισόδημα από τη σύνταξη του Ο.Γ.Α., που του έχει κανονισθεί,
μεγαλύτερο από την κατώτατη σύνταξη γήρατος του Ι.Κ.Α. (Τμ. III 627/2004).

Νομοθετήματα: ν.1285/1982

ν.1813/1988 άρθρο 27

ν.1976/1991 άρθρο 7

ν.2320/1995 άρθρο 6

Διαδικασία αποδείξεως παθήσεως

253 Απόδειξη συνθηκών τραυματισμού του εκκαλούντος. Απαραίτητες μαρτυρικές καταθέσεις δύο τουλάχιστον αυτοπτών μαρτύρων.

Δε δικαιούται συντάξεως κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 ν. 1863/89 ο εκκαλών, διότι από το περιεχόμενο των καταθέσεων των μαρτύρων που εξετάσθηκαν, μόνο ένας είχε άμεση αντίληψη του τόπου, χρόνου και των εν γένει συνθηκών τραυματισμού του, ενώ οι άλλοι δύο μάρτυρες δεν ήταν αυτόπτες, ούτε κατέθεσαν συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες επήλθε ο τραυματισμός του. Η ουσιαστική έλλειψη δεύτερου αυτόπτου μάρτυρα έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 8 ν. 1543/85, το οποίο απαιτεί μαρτυρικές καταθέσεις δύο τουλάχιστον μαρτύρων με άμεση αντίληψη των γεγονότων. (Τμήμα III 1036/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1863/1989, άρθρο 3
ν. 1543/1985, άρθρο 8

254 Η κρίση της Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής του άρθρου 6 ν. 1976/91 είναι δεσμευτική για το Ελ. Συνέδριο μόνο για τα καθαρώς ιατρικής – επιστημονικής φύσεως θέματα.

Η γνωμάτευση της Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής του άρθρου 6 ν. 1976/91 ότι : α) «η εκδήλωση της νόσου του αιτούντος συντάξεως σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1543/85 έγινε τον Ιούλιο 1944 με οξεία μορφή», β) «το ποσοστό αναπηρίας του ανέρχεται σε 30%, γ) ότι « η ανικανότητά του είναι αποτέλεσμα των κακουχιών που υπέστη κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών στα Καλάβρυτα», δ) «ήταν δυνατόν να υπηρετήσει ως ικανός τη στρατιωτική του θητεία από 29-6-47 έως 6-12-49», αποδεικνύει ότι η πάθηση την οποία επικαλείται ο αιτών είναι απότοκη των κακουχιών που υπέστη κατά την υπηρεσία του στην Εθνική Αντίσταση, και επομένως δικαιούται συντάξεως κατά τον ν. 1543/85. Η γνωμάτευση της επιτροπής αυτής δεσμεύει το Ελ. Συνέδριο μόνο για τα καθαρώς ιατρικής – επιστημονικής φύσεως θέματα. Συνεπώς το πραγματικό γεγονός της ύπαρξης ή μη του παθήματος ή της εκδήλωσης της νόσου σε συγκεκριμένο χρόνο και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, ανήκει στην κυριαρχική

κρίση των συνταξιοδοτικών οργάνων και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (Τμ. ΙΙΙ 2333/2004).
(σχετ. Ολομ. 92/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1543/1985 άρθρο 8

ν.1976/1991 άρθρο 6

Οικογενειών, γενικά

255Προϋποθέσεις καταβολής «πολεμικής» συντάξεως σε χήρα θανόντος κατά το διάστημα του εμφυλίου πολέμου. Απόδειξη συνθηκών θανάτου. Αποδεικτικά μέσα.

Δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο, μεταξύ άλλων, έχουν και οι χήρες όσων από τους αναφερόμενους στα άρθρα 3 και 4 του ν. 2320/1995 σκοτώθηκαν ή εκτελέστηκαν ή πέθαναν ή εξαφανίστηκαν κατά την περίοδο του εμφυλίου πολέμου και εξαιτίας αποκλειστικά των συγκρούσεων αυτού.

Η απόδειξη των συνθηκών γενικώς του θανάτου και της σχέσεώς του με τα γεγονότα που θεμελιώνουν δικαίωμα συντάξεως, πρέπει να γίνει αποκλειστικά με τα αποδεικτικά μέσα που περιοριστικώς αναφέρονται στο άρθρο 8 του ν. 1543/85, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι μάρτυρες οι οποίοι πρέπει να πληρούν σωρευτικά συγκεκριμένες προϋποθέσεις: α) να είναι τουλάχιστον δύο, β) να είναι αναγνωρισμένοι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης βάση του ν. 1285/82, γ) να έχουν υπηρετήσει μαζί με τον παθόντα, δ) να έχουν άμεση αντίληψη των γεγονότων που αναφέρονται στις συνθήκες, στον τρόπο, στον τόπο, στον χρόνο και τη σχέση του θανάτου με τα γεγονότα που θεμελιώνουν το δικαίωμα συντάξεως. (Ολομ. 1593/2002).(Σχετ. Ολομ. 92/2002).

Νομοθετήματα: ν.1863/1989, άρθρα 3,5

ν.2227/1994, άρθρο 3

ν.2320/1995, άρθρο 4

ν.1543/1985, άρθρα 6, 8

ΙΙ. ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΟΓΑ

Αγωνιστών

256Επαναχορήγηση σύνταξης σε αγωνίστρια Εθνικής Αντίστασης και συνταξιούχο Ο.Γ.Α. Το επίδομα που λαμβάνει η πολύτεκνη μητέρα από τον ΟΓΑ, είναι κοινωνική παροχή μη ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Για να επαναχορηγηθεί η σύνταξη που είχε χορηγηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 1813/1988 στους αγωνιστές της Εθνικής αντίστασης-συνταξιούχους του Ο.Γ.Α., πρέπει αυτοί να μην έλαβαν κατά το χρονικό διάστημα από τη διακοπή της καταβολής της (1-9-1991) με το άρθρο 7 παρ. 4 του ν.1976/1991 μέχρι την 1-2-1995 και άλλη σύνταξη, είτε από το Δημόσιο είτε από άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, πλην της σύνταξης του Ο.Γ.Α. ως αγρότες ή ανασφάλιστοι υπερήλικες. Στην έννοια δε της «άλλης σύνταξης», η λήψη της οποίας αποτελεί κατά τα ανωτέρω περιορισμό στο δικαίωμα για επαναχορήγηση της σύνταξης του άρθρου 27 του ν. 1813/1988, εμπίπτουν κοινωνικές παροχές με ανταποδοτικό χαρακτήρα, ήτοι οι παροχές που συναρτώνται προς την ύπαρξη ασφαλιστικής σχέσης ή προς προϋποθέσεις που προσιδιάζουν σε ασφαλιστική παροχή.

Το επίδομα που λαμβάνει η αναιρεσείουσα από τον Ο.Γ.Α. ως πολύτεκνη μητέρα, είναι κοινωνική παροχή μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, αφού η καταβολή της δεν εξαρτάται από την εργασία της δικαιούχου, ούτε συνδέεται με την ύπαρξη ασφαλιστικής σχέσης με κάποιο φορέα, ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού της ως σύνταξης. Αναιρετέα η απόφαση του Τμήματος που έκρινε αντίθετα. (Ολ. 1786/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1813/1988, άρθρο 27

ν. 1976/1991, άρθρ. 7 παρ. 4

ν. 2320/1995, άρθρ. 6 παρ. 3

ν. 1910/1944

ν. 1892/1990

257Συνταξιοδοτικό δικαίωμα αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης- συνταξιούχου ΟΓΑ.

Δε δικαιούται συντάξεως, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 του ν. 1813/1988 και 6 του ν. 2320/1995, ο αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης που είναι ταυτόχρονα και συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. εφ' όσον δεν είχε εκδοθεί μέχρι τις 4-12-1991, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 1976/1991, πράξη ή απόφαση συνταξιοδότησής του. Η ρύθμιση αυτή δεν έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της ισότητας που θεσπίζεται με το

άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, εφόσον η διάκριση αυτή σε σχέση με όσους μεταγενέστερα απέκτησαν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση εν λόγω συντάξεως συγχωρείται, διότι δεν αφορά πρόσωπα που τελούν κάτω από τις ίδιες ή όμοιες συνθήκες. (Ολ. 1780/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα 1975, άρθρο 4
ν. 1813/1988, άρθρο 27
ν. 2320/1995, άρθρο 6

258 Δικαίωμα κανονισμού πολιτικής σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις των

άρθρων 27 ν. 1813/88 και 4 παρ. 4 ν. 2703/99. Αποκλείεται η χορήγηση συντάξεως, όταν η απόκτηση της ιδιότητας του συνταξιούχου Ο.Γ.Α. γίνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του ν. 1976/91.

Στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και συνταξιούχους του Ο.Γ.Α., στους οποίους, μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 1976/1991, δεν κατεβάλετο, ούτε είχαν αυτοί δικαιωθεί σχετικής συντάξεως, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 το ν. 1813/1988, δόθηκε η δυνατότητα, με τη μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 4 του ν. 2703/1999, να δικαιωθούν της εν λόγω συντάξεως, υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 1976/1991, ήτοι μέχρι 4-12-1991, είχαν υποβάλει στην αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., σχετική αίτηση συνοδευόμενη από το σύνολο των προβλεπόμενων στο άρθρο 27 παρ. 5 του ν. 1813/1988 δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και αυτό της βεβαίωσης του Ο.Γ.Α. περί της ιδιότητας τους ως συνταξιούχων. Μεταγενέστερη της ημερομηνίας αυτής (4-12-1991) απόκτηση της ιδιότητας του συνταξιούχου Ο.Γ.Α. αποκλείει τη χορήγηση της εν λόγω συντάξεως. (πρβλ. ΙΙΙ Τμήμα 1379, 1388/2001, 246, 922/2002, 1462/2003).

Νομοθετήματα: ν. 1813/1988 άρθρο 27
ν. 2703/1999 άρθρο 4 παρ. 4
ν. 1976/1991

259Αγωνιστής Εθνικής Αντίστασης και συνταξιούχος ΟΓΑ. Κρίσιμος χρόνος

υπολογισμού εισοδημάτων. Εισοδήματα μεγαλύτερα του κατώτατου ορίου σύνταξης του Ι.Κ.Α.

Ο εκκαλών, Αγωνιστής Εθνικής Αντίστασης και συνταξιούχος ΟΓΑ, δε θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης από το δημόσιο, αφού κατά το κρίσιμο έτος, που είναι το προηγούμενο (1989) της συνταξιοδότησής του από τον Ο.Γ.Α. (1990), και σύμφωνα με τις υπεύθυνες δηλώσεις του που συντάχθηκαν το έτος 1999 (με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής), οι οποίες, συνεκτιμώμενες με την από 7-11-2003 όμοια δήλωση και το περιεχόμενο της υποβληθείσας από αυτόν ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., κατά την κρίση του Δικαστηρίου, έχουν ουσιαστική βαρύτητα, αφού είχαν συνταχθεί σε ανύποπτο χρόνο (1999), και υπήρχαν στο συνταξιοδοτικό φάκελο του εκκαλούντος, τα εισοδήματά του ανέρχονταν σε 800.000 δραχμές και υπερέβαιναν το σύνολο της ετήσιας κατώτατης σύνταξης του ΙΚΑ, που ήταν κατά το ίδιο έτος 713.750 δραχμές (ποσό το οποίο δεν αμφισβητείται από τον εκκαλούντα). (Τμ. ΙΙΙ 1624/04).

Νομοθετήματα: ν. 1813/1988 άρθρο 27

ν.1976/1991 άρθρο 7παρ. 4

ν.2703/1999 άρθρο 4

ΙΙΙ. ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΚΤΟΡΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Αγωνιστών

260Προϋποθέσεις θεμελιώσεως συνταξιοδοτικού δικαιώματος αγωνιστή κατά του

δικτακτορικού καθεστώτος. Αποδεικτική ισχύς ενόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων.

Δεν δικαιούται συντάξεως, κατά τις διατάξεις του ν. 1543/1985, ο φερόμενος ως αγωνιστής κατά του καθεστώτος 1967-1974, εφόσον δεν αποδεικνύεται η άμεση δράση του ή η αντίθεσή του κατά του καθεστώτος αυτού από δικαστικές αποφάσεις ή δημόσια έγγραφα, εκδοθέντα μέχρι 13-6-1984, τα οποία κατά νόμο αποτελούν τα αποκλειστικά μέσα απόδειξης. Περαιτέρω, τα εν λόγω αποδεικτικά, όταν ελλείπουν, δεν μπορούν να

αναπληρωθούν από ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων, οι οποίες δεν μπορούν και να υπαχθούν στην έννοια των αποκλειστικών μέσων. (Ολ. 1068/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1543/1985, άρθρο 31 παρ. 1,8

ν. 1813/1988, άρθρο 16

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Β´

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τακτικών υπαλλήλων

261 Διοικητική και συνταξιοδοτική αποκατάσταση εξαναγκασθέντων σε παραίτηση υπαλλήλων από το καθεστώς της 21^{ης} Απριλίου 1967.

Η διοικητική πράξη επαναφοράς στην υπηρεσία εξαναγκασθέντος σε παραίτηση υπαλλήλου από το καθεστώς της 21^{ης} Απριλίου 1967, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 76/1974, είναι νόμιμη όταν αποδεικνύεται ότι ο εξαναγκασθείς σε παραίτηση υπάλληλος υπέβαλε αίτηση για την επάνοδό του στην Υπηρεσία, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από το συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 5 εδ, β΄ του ν. 76/1974 , 12 παρ. 1 ν. 1232/1982, 19 παρ. 1 του ν. 1476/1984 και 47 του ν. 1543/1985. Στην περίπτωση αυτή, ο εκτός υπηρεσίας χρόνος δημόσιας υπηρεσίας του μετά την επάνοδό του σ΄ αυτήν και μέχρι την αποχώρησή του, λογίζεται συντάξιμος και λαμβάνεται υπόψη για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης καθώς και για μισθολογική εξέλιξη. (Τμ. ΙΙ 1105/04).

Νομοθετήματα: ν.δ. 76/1974 άρθρο 5 παρ. 1,2

ν. 1232/1982 άρθρο 12 παρ. 1

ν. 1476/1984 άρθρο 19 παρ. 1

ν. 1543/1985 άρθρο 47

262Μη νόμιμη συγκρότηση της Επιτροπής Αποκατάστασης διωχθέντων υπαλλήλων και στρατιωτικών (ΕΑΔΥΣ). Δεκτή η έφεση του εκκαλούντος για το λόγο αυτό.

Απόφαση της ΕΑΔΥΣ, η οποία εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 24 ν. 1543/85, που αφορά τη σύσταση, σύνθεση και λειτουργία της είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα. Κατά ακολουθίαν, αφού γίνει δεκτή η έφεση του εκκαλούντος αναπέμπεται η υπόθεση στην ως άνω Επιτροπή, προκειμένου να αποφανθεί με νόμιμη σύνθεση επί του αιτήματος του εκκαλούντος, πρώην Νομάρχη και αναγνωρισμένου αγωνιστή κατά της δικτατορίας, για αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου εκτόπισης και φυλάκισής του κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 19 του άρθρου 6 του ν. 2227/1994.(Τμ. ΙΙΙ 1023/04).

Νομοθετήματα: ν. 1543/1985

ν.2227/1994 άρθρο 6 παρ. 19

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ – ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Γενικά

263 Έννοια διαδίκων. Μη νόμιμη παράσταση τρίτου, ο οποίος δεν έχει ασκήσει παρέμβαση.

Από τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 του Π.Δ. 1225/1981 προκύπτει ότι νομιμοποιούνται ως κύριοι διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου το Δημόσιο και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα υπέρ ή σε βάρος των οποίων εκδόθηκε και έχει άμεσες έννομες συνέπειες η πράξη ή απόφαση. Αυτός που δεν έχει την ιδιότητα αυτή (τρίτος) μπορεί, εφόσον έχει έννομο συμφέρον ως προς την έκβαση της δίκης, να ασκήσει παρέμβαση, διαφορετικά, αν δηλαδή παρασταθεί χωρίς να ασκήσει παρέμβαση, η παράστασή του κηρύσσεται απαράδεκτη και διατάσσεται η αποβολή του από τη δίκη.

Το Δημόσιο δεν νομιμοποιείται ως κύριος ή παρεπόμενος διάδικος σε δίκη, που αφορά Ν.Π.Δ.Δ (Τ.Σ.Ε.Υ.Π), αφού ούτε η κρινόμενη έφεση στρέφεται ευθέως εναντίον του, ούτε στην προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ως πρόσωπο ωφελούμενο αμέσως από αυτή, δεδομένου ότι από την έκδοση της απόφασης αυτής παράγονται άμεσες έννομες συνέπειες υπέρ του Τ.Σ.Ε.Υ.Π., το οποίο και μόνο νομιμοποιείται παθητικώς ως εφεσίβλητο, και ως εκ τούτου είναι απαράδεκτη η παράσταση ως διαδίκου του Ελληνικού Δημοσίου (Τμ. ΙΙ 1093/2004, 1085/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 8 παρ. 1

264 Επανάληψη διαδικασίας έκδοσης απόφασης Ε.Σ.

Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που δεν εμπίπτει σε μία, από τις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις στα άρθρα 48 και 50 Ν. 346/1976 «περί του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», δεν μπορεί να ανατραπεί μετά από αίτηση επαναλήψεως της διαδικασίας έκδοσής της και η αίτηση που τυχόν ασκείται κατ'αυτής είναι απαράδεκτη.

Συνεπώς δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανάληψης της διαδικασίας έκδοσης της 805/1997 αποφάσεως της Ολομέλειας του Ε.Σ., με την οποία κρίθηκε ότι η αιτούσα δεν δικαιούται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 6 του ν. 1505/1984, να

λαμβάνει με τη σύνταξή της το οικογενειακό επίδομα, αφού αυτό χορηγείτο στο σύζυγό της δικηγόρο του Δημοσίου, και τούτο διότι το ζήτημά της συνταγματικότητας των ως άνω διατάξεων, ανέκυψε το πρώτον με την έκδοση της 2944/2000 αντίθετης απόφασης του Συμβουλίου Επικρατείας, με την οποία και παραπέμφθηκε στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, το οποίο με την 3/2001 απόφασή του ήρε την αμφισβήτηση που ανέκυψε ως προς το ζήτημα αυτό μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Συμβουλίου Επικρατείας πλήν όμως δεν προσέδιδε στην απόφαση αυτή αναδρομική ισχύ, που να εκτείνεται στο χρόνο έκδοσης εκείνης του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (Ολομ. 865/2002).

Νομοθετήματα: ν. 346/1976, άρθρα 48 , 50

265 Άσκηση παρέμβασης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Νομιμοποίηση για

την άσκηση αυτής. Αποτελέσματα παρέμβασης από μη έχοντα έννομο συμφέρον.

Από τη διάταξη του άρθρου 14 του π.δ. 1225/1981 προκύπτει ότι, εκείνος ο οποίος δεν έχει την ιδιότητα του διαδίκου στην αρχική διαδικασία (τρίτος) μπορεί, εφόσον έχει έννομο συμφέρον ως προς την έκβαση της δίκης, να ασκήσει παρέμβαση. Το έννομο συμφέρον του παρεμβαίνοντος, πρέπει να είναι άμεσο και να συνίσταται στη βλάβη συγκεκριμένου νόμιμου δικαιώματός του, από την ακύρωση ή τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης.

Συνεπώς παρέμβαση που άσκησε υπέρ των εναγόντων, το Σωματείο με την επωνυμία «Πανελλήνια Ομοσπονδία Διατελεσάντων και Διατελούντων Προέδρων Κοινοτήτων» είναι απορριπτέα, ως απαράδεκτη, εφόσον το παρεμβαίνον σωματείο δεν προκύπτει ότι έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει παρέμβαση, αφού η ενδεχόμενη απόρριψη της αγωγής δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε άμεσες δυσμενείς συνέπειες στα οικονομικά συμφέροντα των μελών του, που, κατά τον καταστατικό του σκοπό, προασπίζει και ως εκ τούτου δεν θίγεται αμέσως από αυτή. (Τμ. ΙΙ 1517/2002 , σχετ. Ολ. 814/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 14

266 Δεν είναι επιτρεπτή η με το υπόμνημα διεύρυνση του ουσιαστικού

αντικειμένου της δίκης.

Οι διάδικοι επιτρέπεται να καταθέτουν υπομνήματα προς ανάπτυξη μόνο των ισχυρισμών τους, ενώ δεν δύνανται επ'ευκαιρία της κατάθεσης υπομνήματος, να διευρύνουν το ουσιαστικό αντικείμενο της δίκης, επιδιώκοντας την ακύρωση και άλλων μη συναφών πράξεων ή υποβάλλοντας καινούργια αιτήματα, που δεν είχαν υποβληθεί με το αρχικό δικόγραφο της έφεσης(Τμ.ΙΙ 354/2003).

Νομοθετήματα: π.δ.1225/1981, άρθρο 29 παρ. 2

267Σώρευση στο ίδιο δικόγραφο έφεσης και αγωγής με βάση το άρθρο
105

ΕισΝΑΚ. Παραδεκτό.

Η άσκηση αγωγής ή η σώρευση, στο δικόγραφο έφεσης αγωγικού αιτήματος ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου βάσει του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ κατά παράκαμψη της διαδικασίας του άρθρου 66 π.δ. 166/2000, χωρίς δηλαδή, προηγουμένως να έχει αναγνωρισθεί η παρανομία της συνταξιοδοτικής πράξης από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέσω της διαδικασίας της έφεσης, καθιστά την αγωγή απορριπτέα ως νόμω αβάσιμη. (Τμ. ΙΙ 84, 113, 446, 551, 899, 1098, 1464/2004).

Νομοθετήματα: ΕισΝΑΚ άρθρο 105

268Αίτημα αγωγής για καταβολή του οικογενειακού επιδόματος στο
μέλλον

απορρίπτεται ως αόριστο.

Αίτημα σε αγωγή πολιτικής συνταξιούχου, για καταβολή του οικογενειακού επιδόματος στο μέλλον, απορρίπτεται ως αόριστο διότι δεν είναι επιτρεπτή αγωγή με αντικείμενο την αναγνώριση μελλοντικής έννομης σχέσης εφόσον αυτή εξαρτάται από αντιπαροχή (άρθρο 69 παρ. 1 π.δ. 166/00), από την ύπαρξη δηλαδή της συνταξιοδοτικής σχέσης μεταξύ συνταξιούχου και εναγόμενου Δημοσίου και το σχετικό δικαίωμα δεν είναι απαιτητό. (Τμ. ΙΙ 1461/04), (σχετ. Τμ. ΙΙ 1474/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 69 παρ. 1

269Απαράδεκτη η ασκηθείσα έφεση από κληρονόμο του αποβιώσαντος αρχικού

διαδίκου.

Διάδικος θεωρείται και ο κληρονόμος που υπεισήλθε στη δίκη , μετά τον θάνατο του αρχικού διαδίκου (δικαιούχου της σύνταξης). Άρα, είναι δεύτερη η ΕΦΕΣΗ που ασκείται απ'αυτόν κατά της αυτής πράξεως. Το ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ καταλαμβάνει και τα πρόσωπα, που ως κληρονόμοι υπεισήλθαν ως διάδικοι, στη δίκη που διακόπηκε λόγω θανάτου του αρχικού διαδίκου. (Τμ. ΙΙ 170/2002)

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981 άρθρα 54, 74-76, 91-94

270Παραπομπή στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου του ζητήματος της

αντισυνταγματικότητας ή μη διατάξεως μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος.

Με την παρ. 5 του άρθρου 100 του Συντάγματος, την οποία ήδη προσέθεσε το από 6/4/2001 Ψήφισμα της Ζ'Αναθεωρητικής Βουλής, όταν Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίνει διάταξη τυπικού νόμου αντισυνταγματική, υποχρεούται να παραπέμψει το ζήτημα στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, εκτός αν αυτό έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας ή του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος. Συνεπώς, το ζήτημα της αντισυνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 62 περ. β' του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, πρέπει να παραπεμφθεί βάσει της ως άνω συνταγματικής διάταξης στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεδομένου ότι το ζήτημα αυτό δεν έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, ούτε με απόφαση του ανωτάτου Ειδικού δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 1085/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 100, παρ. 5

π.δ. 166/2000, άρθρο 62 περ. β

271 Δυνατότητα επιδίκασης δικαστικής δαπάνης υπέρ του νικώντος και σε βάρος του ηττημένου διαδίκου.

Η επιδίκαση δικαστικής δαπάνης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της χρηστής απονομής της δικαιοσύνης (άρθρ. 20 του Συντ.), υπό την έννοια ότι στο περιεχόμενο της παροχής ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η αναγνώριση της δυνατότητας στο εκάστοτε καθ'ύλην αρμόδιο δικαστήριο για απόδοση των εξόδων, στα οποία υποβάλλεται ο διάδικος, εξαιτίας της εμπλοκής του σε δικαστικό αγώνα, για την αποκατάσταση του τρωθέντος από τη Διοίκηση δικαιώματος ή έννομου συμφέροντός του. Επομένως, δεν είναι αναγκαία η ρητή (νομοθετική) πρόβλεψη της κατάγνωσης της σε κάθε ειδική κατηγορία δικαστικών διαφορών (συνταξιοδοτικές, μισθολογικές κ.λ.π.), αλλά αρκεί η πρόβλεψή της από κάποια γενική διάταξη νόμου (όπως τα άρθρ. 173 επ. του ΚΠολΔ, που εφαρμόζονται αναλόγως και στις δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσω του άρθρ. 123 του π.δ. 1225/1981). Ενόψει δε, του γεγονότος ότι η ερμηνεία των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου ήταν ιδιαίτερα δυσχερής, το Δικαστήριο κρίνει ότι η αιτούμενη δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφιστεί μεταξύ των διαδίκων. (Τμ. ΙΙΙ 2179/2004, σχετ. Ολομ. 814/2004, ΙΙΙ Τμήμα 1612, 1844, 1866, 2483, 2485, 2497, 2504/2004).

Νομοθετήματα: Κ.Πολ.Δ., άρθρο 179

π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

272 Μη νόμιμο και απορριπτέο το παρεπόμενο αίτημα αγωγής για καταβολή νομίμων τόκων επί συνταξιοδοτικών αξιώσεων.

Το παρεπόμενο αίτημα για καταβολή νομίμων τόκων, συνταξιούχου του Δημοσίου, επί αγωγής της ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου με την οποία ζητεί την καταβολή της οικογενειακής παροχής του ν. 2470/97, είναι μη νόμιμο και απορριπτέο, καθόσον επί συνταξιοδοτικών και συναφών αξιώσεων, στην έννοια των οποίων περιλαμβάνεται και η

οικογενειακή παροχή που καταβάλλεται μαζί με τη σύνταξη, δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία η επιδίκαση τόκων. (Τμ. ΙΙ 1278/2002). (σχετ. Τμ. ΙΙ 1453, 1461, 1474, 1082, 914, 877/04).

Νομοθετήματα: ν. 2768/1999, άρθρο 3 παρ. 9

273Χρόνος παραγραφής των απαιτήσεων των συνταξιούχων από καθυστερούμενες συντάξεις και επιδόματα. Έναρξη. Διακοπή.

Αξιώσεις από καθυστερούμενες συντάξεις, επιδόματα και βοηθήματα των συνταξιούχων και βοηθηματούχων του Δημοσίου, που ορίζονται και οφείλονται απευθείας από το νόμο και των οποίων την πληρωμή αρνείται το Δημόσιο ή καθυστερεί για οποιοδήποτε λόγο, για τον οποίο, πάντως δεν κωλύεται η δικαστική τους επιδίωξη, υπόκεινται σε διετή παραγραφή. Η παραγραφή κατά το άρθρο 91 του ίδιου νόμου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε η απαίτηση και ήταν δυνατή η δικαστική της επιδίωξη. Τέλος η παραγραφή χρηματικής αξίωσης κατά του Δημοσίου, η οποία προέρχεται από απαίτηση για καθυστερούμενες συνταξιοδοτικές φύσεως παροχές (συντάξεις, επιδόματα και βοηθήματα) , η ικανοποίηση της οποίας επιδιώκεται δι' ασκήσεως ευθείας αγωγής, διακόπτεται, αφενός με μόνη την κατάθεση της αγωγής αυτής στο αρμόδιο δικαστήριο, μη απαιτούμενης προς τούτο και κοινοποίησης στο εναγόμενο Δημόσιο, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου, από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων ή του δικαστηρίου, αφετέρου με την υποβολή αίτησης στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την πληρωμή της παραπάνω απαίτησης, οπότε στην περίπτωση αυτή η διετής παραγραφή αρχίζει από τη χρονολογία που φέρει η έγγραφη άρνηση του Υπουργού των Οικονομικών να αποδεχθεί την ικανοποίηση της σχετικής απαίτησης. (Τμ. ΙΙ 1139/2004) (σχετ. Τμ. ΙΙ 1107, 1278, 1461, 1474, 1076/2004, Τμ. ΙΙΙ 2223, 1983, 2042/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 61 παρ. 1

ν. 2362/1995 άρθρο 90 παρ. 3,5, άρθρο 91, άρθρο 93

274Αγωγή που ασκήθηκε στο όνομα προσώπου που είχε αποβιώσει κατά την άσκησή της είναι άκυρη και απορρίπτεται.

Αγωγή που ασκήθηκε στο όνομα προσώπου που είχε αποβιώσει κατά την άσκησή της, είναι άκυρη και απορρίπτεται ως απαράδεκτη για έλλειψη διαδικαστικής προϋπόθεσης. (Τμ. ΙΙ 762/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000 άρθρο 60 παρ. 1
π.δ. 1225/1981, άρθρο 8 παρ. 2
Κ.Πολ.Δ. άρθρο 73

275Άνευ αντικειμένου αίτημα αγωγής, με το οποίο ζητείται η καταβολή οικογενειακής παροχής, για χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτή καταβάλλεται με νομοθετική ρύθμιση.

Το αίτημα της ενάγουσας, να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να της καταβάλλει την οικογενειακή παροχή του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 2470/97, από 1/7/2002 και εφεξής, απορρίπτεται ως άνευ αντικειμένου, διότι σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3016/02, η εν λόγω παροχή καταβάλλεται από 1/7/2002 και στους δύο συζύγους. (Τμ. ΙΙ 1158/04).

Νομοθετήματα: ν.2470/1997 άρθρο 12 παρ. 1
Ν. 3016/2002 άρθρο 13

276Διετής η παραγραφή των απαιτήσεων των συνταξιούχων του Ι.Κ.Α. (ν.π.δ.δ. ν. 3163/55) από καθυστερούμενες συντάξεις. Πενταετής η παραγραφή των απαιτήσεων που απορρέουν από το άρθρο 105 του Εισ. Ν.Α.Κ.

Απαιτήσεις συνταξιούχων Ι.Κ.Α. (πρώην τακτικών υπαλλήλων αυτού που συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3163/1955), από καθυστερούμενες

συντάξεις και επιδόματα, που ορίζονται και οφείλονται ευθέως από το νόμο, την πληρωμή των οποίων καθυστερεί το ως άνω νομικό πρόσωπο για οποιοδήποτε λόγο, υπόκεινται σε διετή παραγραφή, που αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους κατά το οποίο γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξή της, η δε παραγραφή αυτή λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως . Αντιθέτως, η πενταετής παραγραφή (που προβλέπεται από άλλες διατάξεις των προαναφερθέντων νομοθετικών διαταγμάτων 321/1969 και 496/1974), ισχύει όταν για την πληρωμή των συνταξιοδοτικών παροχών ή των πάσης φύσεως επιδομάτων ή βοηθημάτων στο συνταξιούχο απαιτείται η έκδοση πράξης της Διοίκησης, την οποία παρανόμως παραλείπουν να εκδώσουν τα όργανά της, δηλαδή όταν δεν πρόκειται για ευθεία αγωγή λόγω άρνησης ή καθυστέρησης καταβολής των κανονισμένων συντάξεων κ.λ.π., αλλά για αγωγή αποζημίωσης λόγω παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του Δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 105 του Εισ. Ν.Α.Κ. (Τμ. ΙΙ 708/04). (σχετ. Τμ. ΙΙ 1104,1105,1054/02, 1318/03, 1148/04).

Νομοθετήματα: ν. 3163/1955

ν.δ. 321/1969, άρθρο 96 εδ. τελευταίο

ν.δ. 496/1974, άρθρα 48 παρ. 1,5 και 52 εδ. τελευταίο

277Η παραγραφή απαιτήσεως συνταξιούχου του Ι.Κ.Α. (ν. 3163/55),
από

καθυστερούμενες συντάξεις, η ικανοποίηση της οποίας επιδιώκεται με αγωγή κατά του Ιδρύματος, ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου, διακόπτεται με την κατάθεση της αγωγής χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στο αντίδικο ν.π.δ.δ.

Όπως συνάγεται από την διάταξη της περίπτωσης α΄ του άρθρου 51 του ν.δ. 496/1974, η οποία εφαρμόζεται και στο Ι.Κ.Α., το ζήτημα της διακοπής της παραγραφής των αξιώσεων κατά του νομικού αυτού προσώπου ρυθμίζεται ειδικώς και αποκλειστικώς από τη διάταξη αυτή με την οποία ο νομοθέτης, δια της χρήσεως του όρου «υποβολή», αναφέρεται στην έναρξη της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου με την κατάθεση του δικογράφου όχι μόνο της αγωγής ,αλλά και άλλων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (όπως έφεσης, ένστασης κ.λ.π.) στη γραμματεία αυτού, χωρίς να απαιτεί και κοινοποίηση του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος στο αντίδικο νομικό πρόσωπο. Η εν λόγω δε διάταξη, η οποία αρκείται σε απλή υποβολή της υπόθεσης στο δικαστήριο για να

διακοπεί η παραγραφή της αξίωσης κατά αυτού, ως ειδική, «κατισχύει» κάθε άλλης σχετικής διάταξης, η εφαρμογή της οποίας περιορίζεται σε άλλα ουσιαστικά αποτελέσματα επερχόμενα από την επίδοση της αγωγής. Συνεπώς, η παραγραφή χρηματικής αξίωσης κατά του Ι.Κ.Α., η οποία προέρχεται από απαίτηση για καθυστερούμενες συνταξιοδοτικές φύσης παροχές (συντάξεις επιδόματα και βοηθήματα), η ικανοποίηση της οποίας επιδιώκεται με αγωγή ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διακόπτεται με μόνη την κατάθεση της αγωγής αυτής στο ε λόγω διαστήριο, μη απαιτούμενης προς τούτο και κοινοποίησης στο αντίδικο ν.π.δ.δ., η δε παραγραφή αρχίζει εκ νέου, από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων ή του δικαστηρίου. (Τμ. ΙΙ 708/04). (σχετ. Τμ. ΙΙ 1054/02, 314/03).

Νομοθετήματα: ν.3163/1955

ν.δ.496/1974, άρθρο 51 περ. α΄

278 Πενταετής η παραγραφή των απαιτήσεων των συνταξιούχων του Δημοσίου που απορρέουν από το άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ.

Η πενταετής παραγραφή της παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995 εφαρμόζεται, όταν για την πληρωμή των συνταξιοδοτικών παροχών ή των πάσης φύσεως επιδομάτων ή βοηθημάτων στο συνταξιούχο απαιτείται η έκδοση πράξης της Διοίκησης, την οποία παρανόμως παραλείπουν να εκδώσουν τα όργανά της, δηλαδή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν πρόκειται για ευθεία αγωγή λόγω άρνησης ή καθυστέρησης καταβολής των κανονισμένων συντάξεων κ.λ.π., αλλά για αγωγή αποζημίωσης λόγω παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας των οργάνων του Δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ. (Τμ. ΙΙ 1415/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1281/04).

Νομοθετήματα: ν.2362/1995, άρθρο 90 παρ. 1

279 Η παραγραφή απαιτήσεως συνταξιούχου του Δημοσίου, από καθυστερούμενες συντάξεις, η ικανοποίηση της οποίας επιδιώκεται με αγωγή κατά του Δημοσίου, ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου, διακόπτεται με την κατάθεση της αγωγής χωρίς

να απαιτείται κοινοποίηση στο αντίδικο Δημόσιο.

Όπως συνάγεται από την διάταξη της παρ. ε΄ του άρθρου 93 του ν. 2362/1995, το ζήτημα της διακοπής της παραγραφής των αξιώσεων κατά του Δημοσίου, ρυθμίζεται ειδικώς και αποκλειστικώς από τη διάταξη αυτή, με την οποία ο νομοθέτης, δια της χρήσεως του όρου «υποβολή», αναφέρεται στην έναρξη της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου, με την κατάθεση του δικογράφου όχι μόνο της αγωγής, αλλά και άλλων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (όπως εφέσεως, ενστάσεως κ.λ.π.) στη γραμματεία αυτού, χωρίς ν΄απαιτεί και κοινοποίηση του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος στο αντίδικο Δημόσιο. Η εν λόγω διάταξη, η οποία αρκείται σε απλή υποβολή της υπόθεσης στο δικαστήριο για να διακοπεί η παραγραφή της αξίωσης κατά του Δημοσίου, ως ειδική, «κατισχύει» κάθε άλλης σχετικής διάταξης, η εφαρμογή της οποίας περιορίζεται σε άλλα ουσιαστικά αποτελέσματα, επερχόμενα από την επίδοση της αγωγής. Επομένως, η παραγραφή χρηματικής αξίωσης κατά του Δημοσίου, η οποία προέρχεται από απαίτηση για καθυστερούμενες συνταξιοδοτικές φύσεως παροχές, η ικανοποίηση της οποίας επιδιώκεται με αγωγή ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διακόπτεται, με μόνη την κατάθεση της αγωγής αυτής στο εν λόγω δικαστήριο, μη απαιτούμενης προς τούτο και κοινοποίησης στο εναγόμενο Δημόσιο (Τμ. ΙΙ Ελ.Συν. 1054/2002 κ.ά) (Τμ. ΙΙ 1415/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1054/02, 1281/04).

Νομοθετήματα: ν.2362/1995, άρθρο 93 περ. α΄.

280Μη νόμιμη η αγωγή αποζημιώσεως του άρθρου 105 του Εισ. Ν.Α.Κ.
ενώπιον

του Ελ. Συνεδρίου λόγω της αντίθεσης του ανωτέρω άρθρου προς τις διατάξεις του άρθρου 60 του π.δ. 166/00.

Η αγωγή αποζημιώσεως του άρθρου 105 Εισ. Ν.Α.Κ. ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου, με την οποία ο ενάγων επιδιώκει την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από παράνομη δραστηριότητα των οργάνων της Διοίκησης, για χρονικό διάστημα πέραν της τριετίας στην οποία ανατρέχει η καταβολή της σύνταξης η οποία κανονίστηκε σ΄αυτόν με προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου, είναι μη νόμιμη διότι προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 60 παρ. 1 π.δ. 166/00, οι οποίες καλύπτουν κατά τρόπο αντικειμενικό, ανεξάρτητα από τυχόν παρανομία των οργάνων του Δημοσίου ή την τυχόν

υπαιτιότητα του ενδιαφερόμενου, κάθε καθυστέρηση καταβολής της σύνταξης μέχρι 3 έτη αναδρομικά από την έκδοση της πράξης ή απόφασης. (Ολομ. 1137/03). (Σχετ. Ολομ. 949/03, 963/03, Τμ. ΙΙ 908, 128, 120, 325, 138, 709, 854, 1091, 1289, 1140, 1466, 1469, 1149, 1416, 820, 841, 846, 1923, 1261, 1463/04, 286/03, 1052, 1094, 1512, 273, 1515, 904, 403, 762/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 60 παρ. 1

ΕισΝΑΚ άρθρο 105

281Διειτής η παραγραφή των απαιτήσεων των συνταξιούχων του Δημοσίου από
από
καθυστερούμενες συντάξεις.

Ο χρόνος παραγραφής των απαιτήσεων των συνταξιούχων του Δημοσίου από καθυστερούμενες συντάξεις είναι δύο ετών, η δε παραγραφή αυτή αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε η απαίτηση και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη αυτής και η παραγραφή των χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου διακόπτεται μεταξύ άλλων και με την υποβολή της υπόθεσης στο Δικαστήριο.(Τμ. ΙΙ 699/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 923, 1415, 1281/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 61 παρ. 1

ν. 2362/1995, άρθρα 90 παρ. 5, 91, 93.

282Μη νόμιμη η αγωγή αποζημιώσεως του άρθρου 105 Εισ. Ν.Α.Κ. ενώπιον
του
Ελ. Συνεδρίου, λόγω της αντίθεσης του ανωτέρω άρθρου προς τις διατάξεις του άρθρου 47 παρ. 4 του ν. 1202/81.

Η αγωγή αποζημιώσεως του άρθρου 105 Εισ. Ν.Α.Κ. ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου, με την οποία ο ενάγων επιδιώκει την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από παράνομη δραστηριότητα των οργάνων της Διοίκησης, για χρονικό διάστημα πέραν του προβλεπόμενου από τη διάταξη του άρθρου 47 παρ. 4 του ν. 1202/81, είναι μη νόμιμη, διότι τα οικονομικά αποτελέσματα της πράξης ή απόφασης που εκδίδεται στην

περίπτωση επανεξετάσεως οριστικώς κριθέντων συνταξιοδοτικών υποθέσεων, δεν μπορούν ν'ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο από την πρώτη του μήνα έκδοσής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου. (Τμ. ΙΙΙ 241/04).

Νομοθετήματα: Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 105

ν.1202/81, άρθρο 47 παρ. 4

Εκκρεμοδικία

283 Από τις διατάξεις του άρθρου 222 του Κ.Πολ.Δ. , το οποίο εφαρμόζεται

αναλόγως, σύμφωνα με το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, κατά την εκδίκαση αγωγών ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκύπτει ότι μετά την επέλευση της εκκρεμοδικίας και όσο αυτή διαρκεί, δεν μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε δικαστήριο, κατόπιν μεταγενέστερης αγωγής νέα δίκη για την ίδια επίδικη διαφορά μεταξύ των αυτών διαδίκων πριν από την περάτωση της προηγούμενης. Ως προηγούμενη αγωγή, από την κατάθεση της οποίας δημιουργείται κατά τα ανωτέρω εκκρεμοδικία, θεωρείται η χρονολογικώς πρότερον ασκηθείσα και η εκκρεμοδικία που επέρχεται μετά την άσκηση αυτής διαρκεί και μετά την έκδοση της παραπεμπτικής για εκδίκαση αποφάσεως στο έχον δικαιοδοσία Δικαστήριο. Αναστέλλει την πρόοδο της δίκης έως την περάτωση της προηγούμενης . (Τμ. ΙΙ 127, 141, 427/2004).

Νομοθετήματα: Κ.Πολ.Δ. άρθρο 222

π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

Αρμοδιότητα

284 Αρμόδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο για εκδίκαση υπόθεσης που αφορά

αναπροσαρμογή σύνταξης δικαστικού λειτουργού (μισθολογική προσαύξηση).

Νομίμως εισάγεται προς εκδίκαση ενώπιον του Τμήματος, η υπόθεση που αφορά αναπροσαρμογή σύνταξης δικαστικού λειτουργού, πρώην Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, με συνυπολογισμό στο συντάξιμο μισθό και της προσαύξησης κατά 60/100 της διαφοράς μεταξύ του βασικού μισθού του Αντιπροέδρου και εκείνου του Προέδρου του Αρείου Πάγου, καθόσον η επίλυση του νομικού ζητήματος δεν επηρεάζει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου, την συνταξιοδοτική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων, όπως απαιτεί η σχετική διάταξη του άρθρου 4 του ν. 3038/2002, για να έχει αρμοδιότητα το Ειδικό Δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 88 του ισχύοντος Συντάγματος. (Τμ. ΙΙ 921/2004)

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 88 παρ. 2

π.δ.774/80, άρθρο 51 παρ. 1

π.δ. 1225/81 άρθρο 52

ν. 3038/2002 άρθρο 4

285Δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου αγωγές αποζημιώσεως κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με αίτημα την επιστροφή κρατήσεων (εισφορών) που διενεργήθηκαν επί των εξόδων παραστάσεως εν ενεργεία Δημάρχου.

Η αμφισβήτηση από εν ενεργεία Δήμαρχο, της νομιμότητας επιβολής των κρατήσεων (εισφορών) υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του Τ.Α.Δ.Κ.Υ. επί των εξόδων παραστάσεως που ελάμβανε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, δεν δημιουργεί συνταξιοδοτική διαφορά αλλά διοικητική διαφορά ουσίας, κατά την έννοια των άρθρων 1 παρ. 1 και 2 περ. θ' του ν. 1406/1983 όπως η περ. θ' αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 παρ. 3 του ν. 2721/99, για την εκδίκαση της οποίας αρμόδια είναι τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια. Επομένως, κάθε ένδικο μέσο ή βοήθημα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με το οποίο επιδιώκεται η επιστροφή καταβληθεισών κρατήσεων (εισφορών), σε οποιαδήποτε νομική βάση και αν στηρίζεται, είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο, λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας. (Τμ. ΙΙ 1259/2004).

Νομοθετήματα: ν. 1406/1983, άρθρο 1 παρ. 1 και 2 περ. θ'

ν. 2721/1999, άρθρο 29 παρ. 3

286 Στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγεται
η

αμφισβήτηση του κύρους των πράξεων (αποφάσεων), που εκδίδονται κατ'εφαρμογή του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θεσπίζουν οι διατάξεις των ν. 3163/1955 και 317/1976.

Η αμφισβήτηση του κύρους των πράξεων (αποφάσεων), που εκδίδονται κατά την εφαρμογή του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θεσπίζουν οι διατάξεις των ν. 3163/1955 και 317/1976, υπάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ δεν είναι επιτρεπτή η ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων άσκηση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 702/1977, προσφυγής κατά τέτοιων πράξεων (αποφάσεων), εφόσον αυτές δεν εκδίδονται κατ'εφαρμογή της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Κατά συνέπεια, αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων που εκδόθηκαν ύστερα από προσφυγή κατά τέτοιων πράξεων (αποφάσεων), δεν δεσμεύουν το Τ.Σ.Ε.Υ.Π. ούτε το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως εκδοθείσες καθ'υπέρβαση της δικαιοδοσίας τους. (Τμ. ΙΙ 1093/2004).

Νομοθετήματα: ν. 3163/1955

ν. 317/1976

287 Αναρμοδιότητα του ΙΙ Τμ. του Ελ. Συν. να κρίνει επί θεμάτων που
αφορούν

στην εκτέλεση κανονισθείσας σύνταξης. Παραπομπή στο Α΄Κλιμάκιο Ελ. Συν.

Το προσβαλλόμενο έγγραφο, με το οποίο γνωστοποιείται στον εκκαλούντα ότι δεν θα του καταβληθεί η ήδη κανονισθείσα τιμητική σύνταξη, αποτελεί άρνηση της Διοίκησης για καταβολή ήδη κανονισθείσας σύνταξης, δηλαδή πράξη σχετική με την εκτέλεση της συνταξιοδοτικής πράξης, δυνάμενη να προσβληθεί με ένσταση ενώπιον του Α΄Κλιμακίου του Ελ. Συν. και αναρμοδίως φέρεται προς κρίση ενώπιον του ΙΙ Τμήματος. Η κρινόμενη υπόθεση παραπέμπεται στο Α΄ Κλιμάκιο του Ελ. Συν. (Τμ.ΙΙ 167/2002)

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 98 παρ. 1 εδ. στ΄, παρ. 2

π.δ. 166/2000, άρθρα 58 παρ. 8, 66 παρ.1,6

π.δ.774/1980, άρθρο 63 παρ. 1

288Μη υπαγωγή στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαφορών που

ανακύπτουν από τη χορήγηση του έκτακτου βοηθήματος στους συνταξιούχους αξιωματικούς των Εν. Δυνάμεων της ΕΛ.ΑΣ., του Πυρ. Σώματος και του Λιμ. Σώματος (αρθρ. 1 του ν. 2340/95 και 24 του ν. 2386/96), έστω και αν για την καταβολή του βαρύνεται το Ελληνικό Δημόσιο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει κυριαρχικώς, αν η ανωτέρω διαφορά που έχει παραπεμφθεί σ'αυτό από άλλο διοικητικό δικαστήριο, υπάγεται στη δικαιοδοσία του χωρίς να δεσμεύεται από τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 του ν. 2717/1999. Δεν αποτελούν συνταξιοδοτικές διαφορές υπαγόμενες στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι διαφορές που ανακύπτουν από τη χορήγηση του προβλεπόμενου στις διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 2340/1995 και 24 του ν. 2386/1996 έκτακτου βοηθήματος στους συνταξιούχους των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, έστω και αν για την καταβολή του βαρύνεται το Δημόσιο Ταμείο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει κυριαρχικώς αν η ανωτέρω διαφορά, που έχει παραπεμφθεί σ'αυτό από άλλο διοικητικό δικαστήριο, υπάγεται στη δικαιοδοσία του και δε δεσμεύεται από τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 το ν. 2717/1999 , με την οποία θεσπίζεται υποχρέωση εκδίκασης από το Ελεγκτικό Συνέδριο των υποθέσεων που παραπέμπονται σ'αυτό χωρίς δικαίωμα εξέτασης της δικαιοδοσίας του. (Τμ. ΙΙ 718/2002, 1585/2001).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1 και 6
ν. 2340/1995, άρθρο 1
ν. 2386/1996, άρθρο 24

289Προσβολή με ένσταση πράξεων Γ.Λ.Κ. Αρμοδιότητα εκδίκασεως.

Από την αμφισβήτηση πράξεως του Γ.Λ.Κ. που εκδίδεται έστω και από αναρμόδιο Διευθυντή, επί αιτήσεως συνταξιούχου του Δημοσίου για αναπροσαρμογή της σύνταξής του, γεννάται συνταξιοδοτική διαφορά, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, (όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 2 παρ. 11 του ν. 3075/2002), δια της

ασκήσεως δηλαδή είτε ενστάσεως ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., είτε εφέσεως ενώπιον του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στην περίπτωση δε που εσφαλμένως από συνταξιούχο ασκήθηκε κατά τέτοιας πράξεως ένσταση ενώπιον του Α΄Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου- αρμοδίου για την επίλυση διαφορών περί την εκτέλεση συνταξιοδοτικών πράξεων ή αποφάσεων (άρθρο 63 παρ. 1 του π.δ. 774/1980) – το Κλιμάκιο αυτό οφείλει να παραπέμψει το σχετικό δικόγραφο, ανεξάρτητα από την ονομασία του, στο ΙΙ Τμήμα του Ε.Σ. για να εκδικαστεί ως έφεση. Σε αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή προβεί στην εκδίκαση της « ενστάσεως» αυτής, υπερβαίνει την αρμοδιότητά του και συνεπώς η πράξη αυτή είναι νομικώς πλημμελής και ακυρωτέα. (Τμ. ΙΙ 865/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρα 66, 67

ν. 3075/2002, άρθρο 2 παρ. 11

π.δ.774/1980, άρθρο 63 παρ. 1.

290Υποθέσεις που είχαν καταστεί εκκρεμείς, κατόπιν ασκήσεως ενδίκων

βοηθημάτων ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε προγενέστερο της ενάρξεως της ισχύος του ν. 3038/2002 χρόνο, εξακολουθούν να υπάγονται στη δικαιοδοσία αυτού. Δικαιοδοσία του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 99 του Συντάγματος.

Στη δικαιοδοσία του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 99 του Συντάγματος (με διευρυμένη σύνθεση), υπάγονται οι σχετικές με κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις των δικαστικών λειτουργών διαφορές (και εφόσον η επίλυση των οικείων νομικών ζητημάτων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων), οι οποίες εισάγονται σ'αυτό με ένδικα βοηθήματα (εισαγωγικά δικόγραφα) μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 3038/2002 (7.8.2002). Κατά συνέπεια, σχετικές υποθέσεις που είχαν καταστεί εκκρεμείς κατόπιν ασκήσεως ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε προγενέστερο της ενάρξεως της ισχύος του νόμου αυτού χρόνο, εξακολουθούν να υπάγονται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων τούτων, από τα οποία εκδικάζονται και τα ασκούμενα ενώπιόν των ένδικα μέσα κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί επί των υποθέσεων αυτών. (Ολ. 946/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 88 παρ. 2, 95, 98, 99 όπως ισχύουν μετά την αναθεώρησή του με το Ψήφισμα της 6/4/2001 της Ζ΄ Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων.
ν. 3038/2002, άρθρο 13

291 Δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί διαφορών σχετικών με την απονομή των συντάξεων.

Στη δικαιοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπάγεται σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περιπτ. ε΄ του Συντάγματος, η εκδίκαση κάθε ένδικου μέσου για διαφορές σχετικές με την απονομή των συντάξεων. Τέτοιες διαφορές είναι καταρχήν εκείνες που προκύπτουν από εκτελεστές πράξεις που εκδίδονται κατά τη διαδικασία και το στάδιο κανονισμού συντάξεων ή αναπροσαρμογής ήδη κανονισμένων συντάξεων από τα αρμόδια κατά νόμο συνταξιοδοτικά όργανα της διοίκησης και συγκεκριμένα από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Συνταξιοδοτικές διαφορές όμως είναι δυνατόν να προκύπτουν και από άλλες πράξεις που, ανεξαρτήτως του οργάνου που τις εξέδωσε, έστω δηλαδή και αν αυτό δεν εντάσσεται στη συνταξιοδοτική διοίκηση, περιέχουν συνταξιοδοτική κρίση. Το ότι οι πράξεις αυτές, αφού δεν προέρχονται πράγματι από τα κατά νόμο συνταξιοδοτικά όργανα, πάσχουν από ουσιώδη και πρόδηλα νομικά ελαττώματα (λ.χ. εκδοθείσες καθ' υπέρβαση καθηκόντων, κατά παράβαση της κατά κλάδον αρμοδιότητας κ.λ.π.), επηρεάζει μεν το παραδεκτό του ασκηθέντος κατ' αυτών ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ένδικου μέσου, το ζήτημα όμως τούτο δεν σχετίζεται με τη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου να επιλαμβάνεται των διαφορών που προκύπτουν από τέτοιες πράξεις, αλλά εξετάζεται από το Δικαστήριο μόνο εφόσον αυτό προηγουμένως δεχθεί ότι έχει δικαιοδοσία εκδίκασης της αχθείσας ενώπιόν του διαφοράς. Περαιτέρω, πράξεις που έχουν μεν συνταξιοδοτικό περιεχόμενο, πλην όμως έχουν εκδοθεί από όργανα κατά κλάδον αναρμόδια να εκδίδουν συνταξιοδοτικές πράξεις, είναι ανυπόστατες και συνεπώς δεν προσβάλλονται παραδεκτώς με έφεση. Εξάλλου, τη ζήτηση του χαρακτηρισμού μιάς πράξης ως υποστατής ή μη, συναπτόμενο με το παραδεκτό της προσβολής της ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εξετάζεται από το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως. (Τμ. ΙΙ 454/2003)

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 98, παρ. 1

292 Δικαιοδοσία. Διαφορές που δημιουργούνται από την αμφισβήτηση του

κύρους διοικητικών πράξεων που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση στρατιωτικών υπαλλήλων δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Διαφορές που δημιουργούνται από την αμφισβήτηση του κύρους διοικητικών πράξεων που έχουν ως αντικείμενο την υπηρεσιακή κατάσταση στρατιωτικών υπαλλήλων, όπως είναι και εκείνες που αφορούν τον διανυθέντα απ' αυτούς χρόνο υπηρεσίας με την ιδιότητα του Αξιωματικού, δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ε.Σ., αφού οι πράξεις αυτές δεν περιέχουν οποιαδήποτε ουσιαστική κρίση για το συνταξιοδοτικό δικαίωμα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται. (Τμ. ΙΙ 354/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 98 παρ. 1

293 Χορήγηση τιμητικής σύνταξης σε καλλιτέχνη. Έφεση στρεφόμενη κατά

πράξης κανονισμού της τιμητικής αυτής σύνταξης και κατά πράξης με την οποία το Γ.Λ.Κ. αρνείται να την καταβάλει εξαιτίας λήψης από τον καλλιτέχνη και άλλης σύνταξης από το Δημόσιο. Αποτελεί ένσταση την οποία αρμόδιο να κρίνει είναι το Α΄Κλιμάκιο του Ελ. Συνεδρίου.

Δικόγραφο εφέσεως, με το οποίο προσβάλλεται αφενός πράξη χορήγησης τιμητικής σύνταξης σε καλλιτέχνη μόνο κατά το μέρος που με αυτή γίνεται μνεία ότι στην καταβολή της σύνταξης έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 58 του Σ.Κ. αφετέρου έγγραφο της 45^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., με το οποίο εκδηλώνεται άρνηση του Υπουργού των Οικονομικών να καταβάλει την ήδη χορηγηθείσα τιμητική σύνταξη, με την αιτιολογία ότι ο δικαιούχος καλλιτέχνης λαμβάνει και άλλη σύνταξη από το Δημόσιο αποτελεί κατ'ορθή εκτίμηση του περιεχομένου του ένστασης, την οποία αρμόδιο να δικάσει είναι το Α΄Κλιμάκιο.

(Τμ. ΙΙ 271/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρο 98 παρ. 1 εδ. στ΄

π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1

π.δ. 774/1980, άρθρο 63 παρ.1

294Αρμόδιο όργανο να κρίνει αίτηση παραπόνων κατά πράξεως κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης είναι η Ε.Ε.Π.Κ.Σ. και όχι τα μονομελή όργανα που την εξέδωσαν ,εστω και αν η σχετική αίτηση απευθύνεται σ'αυτά.

Η πράξη κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης που εκδίδεται από τον Τμηματάρχη της αρμόδιας Δ/νσης του Γ.Λ.Κ. είναι υποχρεωτική για το Δημόσιο και τον ενδιαφερόμενο και δε μπορεί να επανεξετασθεί από το μονομελές όργανο που την εξέδωσε ,παρά μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις που προβλέπονται από τις παρ. 4,7, και 8 του άρθρου 66 του Συνταξ. Κώδικα. Παράπονα κατά της πράξης κανονισμού (ή αναπροσαρμογής) σύνταξης για οποιοδήποτε λόγο (νομικό ή ουσιαστικό,) μπορούν να υποβληθούν στην διοίκηση με ένσταση μόνο που κρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. Ο τυχόν διάφορος χαρακτηρισμός της αίτησης παραπόνων κατά συνταξιοδοτικής πράξης από τον ενδιαφερόμενο δεν αναιρεί την αρμοδιότητα της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. και δε νομιμοποιεί τα μονομελή όργανα της διοίκησης που εξέδωσαν την πράξη αυτή να την κρίνουν, εστω και εάν απευθύνεται η αίτηση σ'αυτά. Όταν προσβάλλεται με έφεση ενώπιον του Ε.Σ. πράξη σχετική με κανονισμό ή ανακαθορισμό σύνταξης, η οποία έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο, το Δικαστήριο δεχόμενο την έφεση ακυρώνει την πράξη, λόγω της νομικής αυτής πλημμέλειας και αναπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο όργανο επί του αιτήματος του διοικουμένου, μη δυνάμενο να αποφανθεί το πρώτον επί της ουσίας της υποθέσεως. (Ολομ. 417/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 95 παρ. 1 περ'ά και 98 παρ. 1 περ. ε'

π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1-6

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49

ν. 2690/1999, άρθρο 4

295 Αναρμοδίως εισάγεται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου αγωγή εν ενεργεία

υπαλλήλων για καταβολή οικογενειακής παροχής λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας.

Διαφορές που ανακύπτουν από την καταβολή ή μη, από την υπηρεσία στην οποία ανήκε, των αποδοχών ενεργείας ή τρίμηνων του δημοσίου λειτουργού ή υπαλλήλου, μη δυνάμενες να χαρακτηρισθούν ως συνταξιοδοτικές, δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά σε εκείνη των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. (Τμ.ΙΙ 1293/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 94, 98 παρ. 1
π.δ. 166/2000, άρθρο 57 παρ. 1
ΑΕΔ 4/2001

296 Ανακοπή - Υποκείμενη σχέση - Δικαιοδοσία Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Οι διαφορές που γεννώνται κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί συνταξιοδοτικών διαφορών, είναι διοικητικές διαφορές ουσίας, υπαγόμενες στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ανακοπή του Ελληνικού Δημοσίου για διόρθωση έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης και πρώτης επαναληπτικής περίληψης αυτής, παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του ΙΙ Τμήματος και δικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Δέχεται εν μέρει την ανακοπή. (Ολομ. 2/2003, σχετ. ΑΕΔ 23/1999. ΙΙ Τμ. Ελ.Συν. 114/2000, 591 και 599/2002).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρα 94 παρ.1, 98 παρ. 1 εδ. στ' Συντάγματος
π.δ. 1225/1981, άρθρο 123
Κ ΠολΔ άρθρα 3, 686 επ., 954 παρ. 3, και 993 παρ. 2

297 Η αποζημιωτική αγωγή που ασκείται κατά του Δημοσίου με βάση το άρθρο

105 Εισ. Ν.Α.Κ. υπάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αγωγή η οποία ασκείται κατά του Δημοσίου με βάση το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ.

και με αντικείμενο την καταβολή αποζημιώσεως για χρονικό διάστημα, προγενέστερο του χρόνου που καθορίστηκε με πράξη ή απόφαση του αρμοδίου συνταξιοδοτικού οργάνου ως χρόνος ενάρξεως της καταβολής της συντάξεως, υπάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον οδηγεί εμμέσως σε μεταβολή του χρόνου ενάρξεως των οικονομικών αποτελεσμάτων του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. (Ολομ. 963/03). (Σχετ. αποφ. 4/01 Α.Ε.Δ., Τμ. ΙΙ Ε.λ.Συν. 908, 128, 120, 325, 138, 709, 854, 1091, 1289, 1140, 1466, 1469, 1149, 1416, 820, 841, 846, 1923, 1912, 1941, 1452, 1456, 1445, 1463, 1899, 1919, 1926, 1427, 1904/04, 1052, 1094, 1512, 1515, 904, 403, 762, 838/02).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 100

Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 105

ν. 345/76, άρθρο 46

298Αρμόδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο για τον καθορισμό έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Με την 4/2001 απόφαση του Α.Ε.Δ. κρίθηκε ότι βάσει της διατάξεως της περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος '85 (ήδη περ. στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος 2001), στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν αποκλειστικά οι διαφορές ως προς την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, οι οποίες περιλαμβάνουν όχι μόνο εκείνες που είναι σχετικές με την ύπαρξη του δικαιώματος, αλλά και όσες αναφέρονται στο χρόνο ενάρξεως των οικονομικών αποτελεσμάτων του (άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ.) (Ολομ. 96/02).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα 2001, άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ΄

Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 105

299Αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού (904 επ.Α.Κ.), ως επικουρική βάση αγωγής με κύριο αίτημα την υποχρέωση του Δημοσίου στην καταβολή αποζημίωσης

κατά το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ., υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελ. Συνεδρίου, όταν αιτία του πλουτισμού είναι η απονομή σύνταξης. Μη νόμιμη η αγωγή αυτή.

Αγωγή στηριζόμενη, ως προς την επικουρική της βάση, στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί αδικαιολόγητου πλουτισμού, όταν το κύριο αίτημά της αφορά την υποχρέωση του Δημοσίου στην καταβολή αποζημίωσης κατά το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ., υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν η υποκείμενη σχέση η οποία προκάλεσε τον πλουτισμό αφορά την απονομή σύνταξης. Η αγωγή αυτή είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη, διότι ο πλουτισμός, αυτός έχει νόμιμο έρεισμα και δεν γεννιέται υποχρέωση για την απόδοσή του. (Τμ. ΙΙ 403/02). (Σχετ. Ολομ. 963/03).

Νομοθετήματα: Α.Κ. άρθρα 904 επ.

Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 105

Προθεσμία

300Εφεση κατά πράξης του Γ.Λ.Κ., που εκδόθηκε υπό την ισχύ του ν. 3075/2002

και δεν κοινοποιήθηκε στον εκκαλούντα με κάποιο έγγραφο ούτε στο σώμα αυτής αναφέρεται η άσκηση ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νομότυπα, και παρά το γεγονός ότι δεν έχει προηγηθεί αυτής η άσκηση του ενδικοφανούς μέσου της ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., είναι τυπικά δεκτή και ερευνάται περαιτέρω κατά την ουσία της. (ΙΙΙ Τμήμα 1629/2004).

Νομοθετήματα: ν. 3075/2002, άρθρο 2 παρ. 11 εδ. α΄

π.δ. 1225/1981, άρθρο 50,52.

301Προθεσμία ασκήσεως εφέσεως από τον Υπουργό Οικονομικών κατά

πράξεως του Α΄ Κλιμακίου που εκδόθηκε καθ΄ υπέρβαση της αρμοδιότητός του.

Το Τμήμα παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτη την έφεση του Υπουργού Οικονομικών ως εκπροθέσμως ασκηθείσα, εφόσον κατά τη διαδικασία που αναγράφεται στο άρθρο 66 του π. δ/τος 1041/79 και 53 του π. δ/τος 774/80, κατά την οποία ήταν εκδικαστέα η υπόθεση ως εκ του συνταξιοδοτικού χαρακτήρα της διαφοράς, η προθεσμία προς άσκηση εφέσεως είναι ενός (1) έτους. (Ολομ. 1311/2003).

Νομοθετήματα: π.δ 1041/79 άρθρο 66

π.δ. 774/80 άρθρο 53

302 Προθεσμία ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως. Εξετάζεται αυτεπάγγελτα από το Δικαστήριο.

Από τις διατάξεις των άρθρων 58 παρ. 3 του π.δ. 774/80 «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενο των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου» και 114 παρ. 1 του Π.Δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» προκύπτει, ότι η προθεσμία άσκησης αίτησης αναίρεσης είναι ενός έτους, αρχομένη για τον ιδιώτη από την κοινοποίηση σ' αυτόν της απόφασης. Η τήρηση της προθεσμίας αυτής ανάγεται στις προϋποθέσεις του παραδεκτού της άσκησης της αναίρεσης και για το λόγο αυτό εξετάζεται αυτεπάγγελτα από το Δικαστήριο τούτο, με συνέπεια στην περίπτωση της μη εμπρόθεσμης άσκησης της αίτησης αναίρεσης, να απορρίπτεται αυτή ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 50 παρ. 3 και 117 του π.δ. 1225/1981. (Ολομ. 1404/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 58 παρ. 3
π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3, άρθρο 114 παρ. 1 και άρθρο 117

303 Έφεση κατά κανονιστικής συντάξεως πράξεως του Γ.Λ.Κ. Προθεσμία ασκήσεως αυτής μετά την ισχύ του άρθρου 5 παρ. 17 του ν. 2703/1999.

Με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 17 του ν. 2703/99 θεσπίζεται ενιαίο τεκμήριο κοινοποίησης των πράξεων κανονισμού σύνταξης ή αποφάσεων της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. επί ενστάσεων κατ' αυτών και θεωρείται, τόσο για τις κανονιστικές ή αυξητικές της σύνταξης πράξεις ή αποφάσεις όσο και για τις λοιπές ως χρόνος κοινοποίησης αυτών, η εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο κοινοποίησης. Συνεπώς έφεση που ασκείται μετά την πάροδο έτους από την 61^η ημέρα που φέρει το έγγραφο κοινοποίησης της πράξεως ή απόφασης, είναι εκπρόθεσμη και απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙ 283/2002, 715/02, 838/04, 878/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 6,10
ν.2703/1999, άρθρο 5 παρ. 17
π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ 3

304 Εκπρόθεσμη έφεση. Ανωτέρα βία. Δεν στοιχειοθετείται εξαιτίας της μεταβολής κατοικίας του εκκαλούντος, αν η κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. έλαβε χώρα στην παλιά και μόνη δηλωθείσα διεύθυνση.

Απορρίπτεται ως απαράδεκτη η ασκηθείσα από τον εκκαλούντα έφεση, εφόσον ασκήθηκε εκπρόθεσμα, ήτοι μετά την πάροδο έτους από την ημερομηνία κατά την οποία θεωρείται ότι συντελέστηκε η κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. Ο ισχυρισμός του εκκαλούντος περί συνδρομής στο πρόσωπό του λόγου ανωτέρας βίας ,συνισταμένου στο ότι η ανωτέρω απόφαση δεν κοινοποιήθηκε στη νέα του κατοικία αλλά στην προηγούμενη ,απορρίπτεται από το Δικαστήριο, διότι η μεταβολή της Διευθύνσεως της κατοικίας του δεν αποτελεί κατ'αρχήν έκτακτο και απρόβλεπτο γεγονός, που παρεμπόδισε αυτόν να επιμεληθεί των υποθέσεών του, πέραν από το γεγονός ότι όφειλε να ενημερώσει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για τη μεταβολή αυτή. Μη πράττοντας τούτο ο εκκαλών δεν έλαβε κανένα μέτρο επιμέλειας και συναινέσεως, όπως απαιτείται για την εφαρμογή της αρχής περί ανωτέρας βίας. (Τμ.ΙΙΙ 2181/2004, σχετ. Τμ. ΙΙ 1075/04).

Νομοθετήματα: α.ν. 599/1968, άρθρο 2 παρ. 1
π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3
ν.2703/1999, άρθρο 5 παρ. 17

305 Εκπρόθεσμη κοινοποίηση προσθέτων λόγων εφέσεως. Συνέπειες.

Απαράδεκτοι οι πρόσθετοι λόγοι εφέσεως εφόσον κατατέθηκαν μεν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου νομότυπα και εμπρόθεσμα, πλην όμως δεν επιδόθηκαν στο εφεσίβλητο Δημόσιο εμπρόθεσμα σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981.(Τμ. ΙΙ 519/2002, σχετ. 182/2002, 1129/2001)

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 55 παρ. 1,2

306 Προθεσμία ασκήσεως εφέσεως κατά τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης αιτήσεως από το Γ.Λ.Κ., σχετικής με την αναπροσαρμογή σύνταξης.

Σε περίπτωση που αντικείμενο της δίκης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι η αμφισβήτηση της νομιμότητας παράλειψης των συνταξιοδοτικών οργάνων να διαμορφώσουν ή να αναπροσαρμόσουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα συνταξιούχου του Δημοσίου, η προθεσμία για την άσκησή της είναι 15 μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης ή ένστασης, η έφεση δε, που ασκείται μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (III Τμ. 1031/2004, 2040/2004)

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 166, παρ. 6

π.δ. 774/1980, άρθρο 53

π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3

307 Πρόσθετοι λόγοι εφέσεως υποβληθέντες εκπροθέσμως. Αποτελέσματα.

Το δικόγραφο προσθέτων λόγων εφέσεως, κατατεθέν σε χρόνο μεταγενέστερο των 15 ημερών πριν από την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης, είναι απορριπτέο ως εκπροθέσμως ασκηθέν. (Τμ. III 1317/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 55

308 Επίδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως στον πληρεξούσιο δικηγόρο και

όχι στον ίδιο διάδικο. Προθεσμία ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως. Μη αναστολή των προθεσμιών κατά τη διάρκεια δικαστικών διακοπών. Συνέπειες.

Από τις διατάξεις των άρθρων 34,43 παρ. 3, 45 παρ. 4 και 114 παρ. 1 προκύπτει ότι η επίδοση γίνεται είτε στο διάδικο, είτε στον πληρεξούσιο ή αντίκλητο αυτού, ότι ο πληρεξούσιος είναι υποχρεωτικά και αντίκλητος του εντολέα του και νομίμως γίνονται

προς αυτόν οι κοινοποιήσεις αναφορικά με τη δίκη στην οποία παραστάθηκε περιλαμβανομένης και της οριστικής αποφάσεως και ότι η επιτασσόμενη στον επιμελούμενο της επιδόσεως δικαστικό επιμελητή αναζήτηση κατά πρώτο του διαδίκου για την παράδοση του επιδοτού εγγράφου, συνιστά υπόδειξη προς τον τελευταίο, αφού η παράλειψη αυτή σε καμία περίπτωση δεν δημιουργεί ακυρότητα της επιδόσεως, εκτός της περιπτώσεως που προβλέπεται ειδικά από το νόμο η παράδοση του εγγράφου προσωπικά στο διάδικο. Περαιτέρω από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, οι προθεσμίες δεν αναστέλλονται και ότι η αίτηση αναιρέσεως ασκείται εντός προθεσμίας ενός έτους που αρχίζει για τον ιδιώτη (διάδικο) από της κοινοποιήσεως της αποφάσεως, είτε αυτή έγινε προσωπικά στον ίδιο ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του, κατά τα ανωτέρω, και ότι η εκπροθέσμως ασκηθείσα αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Η αναστολή προθεσμίας ασκήσεως ενδίκων μέσων κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών που θεσπίζεται υπέρ του Δημοσίου με τη διάταξη του άρθρου 11 του Κώδικα των νόμων περί δικών του Δημοσίου, είναι συνταγματικώς ανεκτή και δεν αντίκειται στην κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα αρχή της ισότητας των διαδίκων.(Ολομ. 534/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 34, 43 παρ. 3, 45 παρ. 4, 114 παρ. 1
Κώδ.νόμων περί δικών του Δημ.της 26-6/10/7/1944,άρθρ.11

309Προθεσμία άσκησης έφεσης.

Εκπρόθεσμη η έφεση που ασκείται μετά την πάροδο της ετήσιας προθεσμίας, η οποία τεκμαίρεται ότι αρχίζει την εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο κοινοποίησης στον εκκαλούντα της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης (Τμ. ΙΙ 24/2003, σχετ. Τμ. ΙΙ 1163/2001, 298/2000, 2432, 1864/1994, 62/1993, 398/1991).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 10.

310Προθεσμία άσκησης ένστασης.

Απαράδεκτη, ως εκπρόθεσμη, η ένσταση κατά της κανονιστικής της σύνταξης πράξης, που ασκείται μετά την πάροδο της ετήσιας προθεσμίας που αρχίζει από την εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο κοινοποίησης της

προσβαλλόμενης πράξης. (Τμ.ΙΙ 54/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3

311 Εκπρόθεσμη η έφεση όταν δεν υπάρχει αποδεικτικό ή έγγραφο κοινοποίησεως της πράξεως ή αποφάσεως κανονισμού ή αναπροσαρμογής συντάξεως.

Αφετηριακό γεγονός της ετήσιας προθεσμίας προσβολής της πράξεως ή αποφάσεως κανονισμού συντάξεως με το ένδικο μέσο της εφέσεως αποτελεί η κοινοποίηση της πράξης αυτής, η οποία θεωρείται ότι έγινε την εξηκοστή ημέρα από τη χρονολογία που φέρει όχι η κοινοποιητέα συνταξιοδοτική πράξη ή απόφαση, αλλά το έγγραφο κοινοποίησεως που πρέπει υποχρεωτικώς κατά νόμο να την συνοδεύει. Συνεπώς, η έφεση κατά της ως άνω πράξεως πρέπει να ασκηθεί το αργότερο εντός δεκατεσσάρων μηνών από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της κοινοποίησης. Σε περίπτωση δε μη υπάρξεως αποδεικτικού κοινοποίησεως ή εγγράφου κοινοποίησεως, η έφεση θεωρείται ότι έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, έστω και αν έχει παρέλθει διάστημα πέραν των δεκατεσσάρων μηνών από την ημερομηνία που φέρει η εκκαλούμενη πράξη (Ολ. 536, 811/2004, σχετ. Τμ. ΙΙ 1075/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3

312 Προθεσμία ασκήσεως εφέσεως σε περίπτωση μη αποδείξεως της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης.

Από τις διατάξεις των παρ. 6 και 10 του άρθρου 66 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979 και ήδη π.δ. 166/2000), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο για την ένδικη υπόθεση χρόνο, προκύπτει ότι η πράξη κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης υπόκειται σε έφεση ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος του Ελ. Συνεδρίου, που ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την κοινοποίησή της. Ως χρόνος κοινοποίησης θεωρείται η εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της κοινοποίησης, οπότε απαιτείται να έχει κοινοποιηθεί η οικεία συνταξιοδοτική πράξη στον ενδιαφερόμενο, σε περίπτωση που τούτο δεν αποδεικνύεται, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι άρχισε η ως άνω προθεσμία

και ως εκ τούτου, η ένδικη έφεση πρέπει να θεωρηθεί ως εμπροθέσμως ασκηθείσα. (Τμ. ΙΙ 521/2005).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 6 και 10

π.δ.774/1980, άρθρο 51 παρ. 1

π.δ.1225/1981, άρθρο 52

Ένσταση

313Υποχρεωτική η υποβολή ένστασης στην Ε.Ε.Π.Κ.Σ. κατά πράξης του Γ.Λ.Κ.

πρίν από την άσκηση έφεσης. Μη ενημέρωση του εκκαλούντα από τη Διοίκηση για την υποχρεωτικότητα της ένστασης. Συνέπεια η άρση του απαραδέκτου της έφεσης.

Η ένσταση κατά πράξεως κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης (ρητής ή σιωπηρής) έχει το χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής, η οποία συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης κατά το νόμο και την ουσία από την Επιτροπή Ελέγχου πράξεων κανονισμού συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.), και αποτελεί προϋπόθεση παραδεκτού της ασκούμενης στη συνέχεια έφεσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 11 εδ. α΄ του ν. 3075/2002 ερμηνευόμενη με βάση τις αρχές της χρηστής διοίκησης συνάγεται ότι, προκειμένου να καταστεί δυνατή η τήρηση της διοικητικής διαδικασίας από τον συνταξιούχο, από την οποία μάλιστα εξαρτάται το παραδεκτό της έφεσης, απαιτείται να γνωστοποιείται από την ίδια υπηρεσία (αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ.), με ειδική μνεία που καταχωρίζεται στην ίδια την πράξη ή στο έγγραφο που αυτή συνοδεύει, η ενδικοφανής προσφυγή (ένσταση), στην οποία υπόκειται η πράξη αυτή, το διοικητικό όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) και η προς τούτο τασσόμενη από το νόμο αποκλειστική προθεσμία. Εάν η Διοίκηση (Γ.Λ.Κ) δεν τηρήσει την υποχρέωσή της αυτή, η μη άσκηση ή μη προσήκουσα άσκηση από τον συνταξιούχο κατά της βλαπτικής των εννόμων συμφερόντων της πράξης της Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., μέσα στην τασσόμενη προθεσμία της προβλεπόμενης από το νόμο ενδικοφανούς προσφυγής (ένστασης), δεν καθιστά για το λόγο αυτό και μόνο अपαράδεκτη την έφεση που αυτός ασκεί ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (Τμ. ΙΙ 457/2004, Τμ. ΙΙΙ 1629/2004).

Νομοθετήματα: Ν. 3075/2002, άρθρο 2 παρ. 11 εδ. α΄

π.δ. 1225/1981, άρθρο 50,52.

314 Ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. κατά απορριπτικής πράξεως του Γ.Λ.Κ.

Προθεσμία. Επίκληση νέων κρίσιμων εγγράφων.

Η πράξη κανονισμού σύνταξης, που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ., προσβάλλεται παραδεκτώς με ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων(Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) ,από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός έτους από την κοινοποίηση της πράξης αυτής, η οποία θεωρείται ότι έγινε την εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο κοινοποίησης της αρμόδιας υπηρεσίας συντάξεων του Γ.Λ.Κ., ή , κατ'εξαίρεση, μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας στην περίπτωση που μεταξύ άλλων ο ενδιαφερόμενος επικαλείται και προσκομίζει νέα κρίσιμα για την υπόθεση έγγραφα. Ειδικότερα, ως νέα κρίσιμα έγγραφα, η επίκληση των οποίων επιτρέπει κατά νόμο την άσκηση ένστασης οποτεδήποτε, θεωρούνται εκείνα από τα οποία αποδεικνύονται ή προκύπτουν πραγματικά περιστατικά, που ασκούν ουσιώδη επιρροή επί του συνταξιοδοτικού δικαιώματος του ενισταμένου και όχι οι δικαστικές αποφάσεις, που εκδόθηκαν επί υποθέσεων που δεν αφορούν τον ενιστάμενο και συνεπώς δεν έχουν ισχύ δεδικασμένου (Τμ. ΙΙ 205/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρ. 66 παρ. 3 περ. β'.

315 Αρμόδιο όργανο να κρίνει τις πλημμέλειες πράξης αναπροσαρμογής

σύνταξης πολιτικού ή στρατιωτικού συνταξιούχου.

Πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης κανονισμού συντάξεων, με την οποία διορθώνονται πλημμέλειες πράξης αναπροσαρμογής σύνταξης πολιτικού ή στρατιωτικού συνταξιούχου, είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα. Αποκλειστικά αρμόδιοι να ελέγξουν τις πλημμέλειες της πράξης αυτής είναι, κατ'ένσταση, ο Διευθυντής ελέγχου και εντολής πληρωμών και κατ'έφεση το ΙΙ Τμήμα του Ελ. Συνεδρίου.(Τμ. ΙΙ 110/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,3,4,5, 7.

316 Ένσταση κατά πράξης ή παράλειψης των οργάνων του Γ.Λ.Κ. σχετικά με την εκτέλεση πράξης κανονισμού σύνταξης.

Οι πράξεις ή παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών ή των υπ'αυτού εξουσιοδοτημένων οργάνων του Γ.Λ.Κ., οι οποίες αναφέρονται σε θέματα εκτελέσεως των πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεων προσβάλλονται με ένσταση και αν αυτή εισάγεται σε Τμήμα, τούτο κηρύσσει εαυτό αναρμόδιο και παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του αρμοδίου Α΄Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.(Τμ. ΙΙ 1143/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 67 παρ. 4
π.δ. 774/1980, άρθρο 63 παρ. 1

317 Αίτηση πολιτικού συνταξιούχου (δικαστικού λειτουργού) για μεταρρύθμιση πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξής του. Αποτελεί ένσταση που απευθύνεται στην Ε.Ε.Π.Κ.Σ.

Αίτηση συνταξιούχου δικαστικού λειτουργού (πρώην Συμβούλου της Επικρατείας), για μεταρρύθμιση της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξής του, που έγινε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2592/1998, θεωρείται ότι αποτελεί ένσταση, για την οποία αρμόδια να αποφανθεί είναι η Ε.Ε.Π.Κ.Σ. Η απόρριψη της ένστασης αυτής με πράξη του Διευθυντή της 42^{ης} Δ/σης του Γ.Λ.Κ., καθιστά αυτήν νομικώς πλημμελή και ακυρωτέα, διότι εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο.(Τμ. ΙΙ 1011/2002).

Νομοθετήματα: α.ν. 599/1968, άρθρο 1 παρ. 1,3,4, άρθρο 2 παρ. 1.

318 Αρμόδιο όργανο να κρίνει τις ενστάσεις κατά πράξεων κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης.

Αρμόδιο όργανο να αποφανθεί, επί ενστάσεων που ασκούνται κατά των πράξεων που εκδίδονται από τους Προϊσταμένους των διευθύνσεων κανονισμού συντάξεων του Γ.Λ.Κ., με τις οποίες κανονίζεται ή αναπροσαρμόζεται σύνταξη, είναι η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γ.Λ.Κ.

Επομένως αίτηση του εκκαλούντος με την οποία , κατ'εκτίμηση του περιεχομένου της υποβάλλονται παράπονα σε σχέση με την πράξη αναπροσαρμογής της σύνταξης του και συγκεκριμένα ως προς το κεφάλαιο αυτής που αφορούσε τον τρόπο υπολογισμού της προσωπικής διαφοράς του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2512/1997, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει χαρακτήρα ένστασης κατά της πράξης αναπροσαρμογής και κατά συνέπεια αρμόδιο όργανο να αποφανθεί επι αυτής, είναι η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων και όχι ο Διευθυντής της 46^{ης} Δ/σης του Γ.Λ.Κ. (Ολομ. 1138/2003, Τμ. ΙΙ 696/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1041/1979, άρθρο 66

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49 παρ. 1,2

319 Έννοια πλάνης περί τα πράγματα, ικανή να δικαιολογήσει την άσκηση ένστασης χωρίς περιορισμό προθεσμίας.

Ως πλάνη περί τα πράγματα, ικανή να δικαιολογήσει την άσκηση ένστασης χωρίς περιορισμό προθεσμίας, θεωρείται η παράλειψη ή η παραδρομή με την παραδοχή ανύπαρκτων αποδεικτικών στοιχείων ή με την αγνόηση υπαρκτών, με συνέπεια τη συναγωγή εσφαλμένου συμπεράσματος. Σε καμιά όμως, περίπτωση δεν εμπίπτει στην έννοια της πλάνης περί τα πράγματα, η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν, αλλά ούτε και η εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή του νόμου (Τμ. ΙΙ 1728/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 3 περ. γ'.

320 Παράλληλη άσκηση ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. και έφεσης ενώπιον

του Ε.Σ. κατά πράξης αναπροσαρμογής σύνταξης. Συνέπειες.

Η πράξη κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης όσο και η απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. που εκδίδεται μετά από ένσταση, υπόκεινται στο ένδικο μέσο της έφεσης. Η πράξη όμως κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης υπόκειται σε έφεση, εφόσον δεν ασκήθηκε κατ'αυτής προηγουμένως ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. Αντιθέτως αν ασκήθηκε ένσταση, σε έφεση υπόκειται μόνο η επ'αυτής εκδοθείσα απόφαση της Επιτροπής, παράλληλη δε άσκηση ένστασης και έφεσης κατά της ίδιας πράξης, που θα οδηγούσε ενδεχομένως σε έκδοση αντιφατικών αποφάσεων δεν επιτρέπεται. Απορριπτέα ως απαράδεκτη η ασκηθείσα έφεση (Ολομ. 1955/2004, Τμ.ΙΙ 843/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,6

321 Ένδικα βοηθήματα κατά πράξεων ή παραλείψεων του
Υπουργού

Οικονομικών ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων από αυτόν Οργάνων της Διοικήσεως, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους για την εκτέλεση των πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεως.

Οι πράξεις που εκδίδονται από τον Υπ. Οικονομικών ή τα νομίμως εξουσιοδοτημένα απ'αυτόν όργανα της Διοικήσεως, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους για την εκτέλεση των πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεων ή την πληρωμή των συντάξεων γενικά, καθώς και οι παραλείψεις των οργάνων αυτών που τελούνται με την ως άνω αρμοδιότητά τους, προσβάλλονται παραδεκτώς μόνο με το ένδικο βοήθημα της ενστάσεως ενώπιον του αρμοδίου Κλιμακίου του Ε.Σ., οι πράξεις του οποίου προσβάλλονται ακολούθως με έφεση ενώπιον του αρμοδίου τμήματος του Ε.Σ. (Ολομ. 457/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66

π.δ. 774/1980, άρθρο 63

322 Χήρα δικαστικού λειτουργού. Εκτίμηση αίτησης ως ένστασης.
Αρμοδιότητα

συνταξιοδοτικών οργάνων. Απαράδεκτο αίτημα το πρώτον υποβαλλόμενο με την έφεση.

Αναρμοδιότητα εκδόντος την προσβαλλόμενη πράξη οργάνου, καθόσον η αίτηση, ενόψει του περιεχομένου της, έχει χαρακτήρα ένστασης κατά της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης της εκκαλούσας και επομένως αρμόδιο ν'αποφανθεί όργανο ήταν η ΕΕΠΚΣ και όχι ο Διευθυντής της 42^{ης} Δ/σης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Απαράδεκτο το αίτημα το πρώτον υποβαλλόμενο με την έφεση για αναπροσαρμογή της σύνταξής της, με βάση τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 66 του π.δ. 166/2000, καθόσον αυτό δεν είχε υποβληθεί με την ανωτέρω αίτησή της προς την αρμόδια 42^η Δ/ση του Γ.Λ.Κ.

(Τμ. ΙΙ 63/2003, σχετ. Τμ. ΙΙ 848, 1002/2002, 40, 53, 65/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49, 76 παρ. 1

323 Πρώην Καθηγητής ΜΕ. Τροποποίηση πράξης αναπροσαρμογής μόνο κατόπιν ασκήσεως ένστασης.

Το συνταξιοδοτικό όργανο που εξέδωσε την πράξη αναπροσαρμογής, δεν είχε αρμοδιότητα να επανέλθει με νεότερη πράξη του, επικαλούμενο τις ίδιες διατάξεις, και να τροποποιήσει (με μείωση της σύνταξης του εκκαλούντος) την πράξη αυτή, αλλά όφειλε να ασκήσει ένσταση κατά της πράξης αναπροσαρμογής ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων. (Τμ. ΙΙ 110/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49 παρ.1

Αίτηση αναθεωρήσεως

324 Έννοια πλάνης και νέων κρίσιμων εγγράφων, ως λόγων αναθεώρησης πράξεως της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968.

Κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 29 παρ. 3 του π.δ. 774/1980, «πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα», που μπορεί να δικαιολογήσει την αναθεώρηση πράξης της Επιτροπής του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968, υφίσταται όταν τα γενόμενα δεκτά με την προσβαλλόμενη πράξη πραγματικά περιστατικά, είναι αντικειμενικώς ανύπαρκτα ή από την προσβαλλόμενη πράξη αγνοήθηκαν υπαρκτά πραγματικά περιστατικά, με συνέπεια την εξαγωγή εσφαλμένου συμπεράσματος. Σε καμία περίπτωση δεν εμπίπτει στην έννοια της εν λόγω πλάνης, ούτε η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων που προσκομίσθηκαν ούτε η κακή ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου. Ως νέα κρίσιμα έγγραφα, νοούνται έγγραφα έγκυρα με αποδεικτική ισχύ στην υπόθεση που κρίθηκε, τα οποία δεν είχαν προσκομισθεί αρχικά, αλλά είτε υπήρχαν πριν από την έκδοση της πράξης της οποίας ζητείται η αναθεώρηση και ήταν άγνωστα ή ανέφικτη η προσκομιδή τους, είτε ανακαλύφθηκαν μετά την έκδοση της πράξης και βεβαιώνουν προϋπάρχοντα αυτής πραγματικά γεγονότα, με την προϋπόθεση ότι αυτά μπορούν να ασκήσουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, με την έννοια ότι αν τα είχε υπόψη της η Επιτροπή και τα εκτιμούσε προσηκόντως θα κατέληγε σε διαφορετική κρίση, από εκείνη στην οποία κατέληξε με την προσβαλλόμενη πράξη (Ολομ. 1948/2004, ΙΙ Τμ. 87/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 29 παρ. 3.

α.ν.599/68 άρθρο 4

325Αίτηση αναθεωρήσεως. Έννοια νέου κρίσιμου εγγράφου ως λόγου αναθεωρήσεως οριστικής αποφάσεως Τμήματος.

Κρίσιμο έγγραφο ικανό να στηρίξει αίτηση αναθεωρήσεως είναι έγγραφο έγκυρο, δημόσιο ή ιδιωτικό, με αποδεικτική ισχύ στην υπόθεση που κρίθηκε, δηλαδή έγγραφο από το οποίο προκύπτει άμεση και πλήρης απόδειξη ή ανταπόδειξη ουσιώδους πραγματικού γεγονότος, στην παραδοχή του οποίου στηρίζεται το διατακτικό της αποφάσεως και το οποίο, αν υποβαλλόταν σε εκτίμηση θα οδηγούσε σε ουσιαστική της υποθέσεως κρίση, διαφορετική από την περιεχόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία είναι γι' αυτό το λόγο εσφαλμένη. Το νέο κρίσιμο έγγραφο πρέπει να υπήρχε κατά το χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης με την αίτηση αναθεωρήσεως αποφάσεως και να ήταν άγνωστο ή ανέφικτη η προσκόμισή του ή να είναι μεταγενέστερο, αλλά να

προκύπτει από αυτό η ύπαρξη και το περιεχόμενο άλλου κρίσιμου εγγράφου που είχε εκδοθεί πριν από το πιο πάνω χρονικό σημείο, η έγκαιρη προσκόμιση του οποίου δεν ήταν δυνατή για τον ως άνω λόγο. Η από 29201/15-8-2000 βεβαίωση του ΟΓΑ (Κλάδου Κύριας Ασφάλισης), από την οποία προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα, διαζευγμένη θυγατέρα πολιτικού συνταξιούχου, φέρεται γραμμένη στους πίνακες υποχρέων ασφαλιστικής εισφοράς του κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης του Ο.Γ.Α. με έναρξη ασφάλισης την 1/1/1988 και διακοπή την 1/1/1993, δεν αποτελεί νέο κρίσιμο έγγραφο κανό να στηρίξει λόγο αναθεώρησης, διότι εκδόθηκε μετά τη δημοσίευση της αποφάσεως του Τμήματος που δίκασε την έφεση (Ολομ. 1961/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρα 29 παρ. 3 β', 62 παρ. 1.

π.δ. 1225/1981, άρθρο 105

1 Έννοια της πλάνης περί τα πραγματικά γεγονότα ως λόγου

αναθεώρησης οριστικών αποφάσεων των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 29 και 62 του π.δ. 774/1980 και 105 του π.δ. 1225/1981, προκύπτει ότι στο έκτακτο ένδικο μέσο της αναθεώρησης υπόκεινται οι οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός των άλλων λόγω πλάνης περί τα πραγματικά γεγονότα. Πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα ικανή να δικαιολογήσει την αναθεώρηση των πιο πάνω οριστικών αποφάσεων, θεωρείται η παράλειψη ή παραδρομή του Δικαστηρίου με την παραδοχή ανύπαρκτων, αποδεικτικών στοιχείων ή με την αγνόηση υπαρκτών, με συνέπεια τη συναγωγή εσφαλμένου συμπεράσματος. Σε καμία περίπτωση δεν εμπίπτει στην έννοια της πλάνης η εσφαλμένη εκτίμηση των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, γιατί τότε πρόκειται για νέα εκτίμηση αυτών, καθώς και η εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή του νόμου, η οποία μόνο με αίτηση αναίρεσης, όπου αυτή επιτρέπεται μπορεί να θεραπευτεί (Ολομ. 489/1996).

(Τμ. ΙΙΙ 627/04).

Νομοθετήματα: π.δ.774/1980 άρθρα 29 και 62

2 Αίτηση αναθεωρήσεως πράξεως εκδοθείσης από την Επιτροπή (Γ.Λ.Κ.)
του

άρθρου 4 του α.ν. 599/68. Λόγοι αναθεωρήσεως.

Κατά το άρθρο 14 παρ. 4 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979 και ήδη 166/2000), το τμήμα της συντάξιμης υπηρεσίας που δεν μπορεί να αποδειχθεί από επίσημα στοιχεία προδιορίζεται με πράξη Επιτροπής, η οποία αποτελείται από το Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Μισθών και Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ως Πρόεδρο και από δύο Προϊσταμένους Διευθύνσεων των Διευθύνσεων Συντάξεων ως μέλη. Η πράξη αυτή είναι υποχρεωτική και υπόκειται σε αναθεώρηση στην ίδια Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 3 του π.δ. 774/1980 «περί του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου» (ΦΕΚ Α΄189), η αίτηση αναθεώρησης επιτρέπεται α) λόγω πλάνης περί τα πραγματικά γεγονότα, β) αν εισαχθούν νέα κρίσιμα έγγραφα, γ) αν η πράξη στηρίχθηκε σε καταθέσεις μαρτύρων που καταδικάστηκαν για ψευδομαρτυρία ή απαλλάχθηκαν μεν, η ψευδομαρτυρία όμως αναγνωρίστηκε δικαστικά και δ) αν η πράξη στηρίχθηκε σε πλαστά έγγραφα, εφόσον η πλαστογραφία αναγνωρίστηκε οπωσδήποτε δικαστικά έστω και στο σκεπτικό της δικαστικής απόφασης ή του οικείου βουλεύματος. (Τμ. ΙΙ 525/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/00, άρθρο 14 παρ. 4
α.ν. 599/68, άρθρο 4
π.δ. 774/80, άρθρο 29 παρ. 3

Αίτηση επανεξετάσεως

3 Αίτηση του υπαλλήλου μετά τον κανονισμό της σύνταξής του ,
στηριζόμενη σε

έγγραφα επί του περιεχομένου των οποίων δεν έγινε κρίση από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα γιατί δεν είχαν τεθεί υπόψη του, συνιστά αίτηση που εξετάζεται για πρώτη φορά.

Ορθώς δεν υπολογίστηκε από την αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ. κατά τον κανονισμό της σύνταξής του η επικαλούμενη από τον εκκαλούντα υπηρεσία, εφόσον δεν προέκυπτε ούτε από το πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών ούτε από κάποιο έγγραφο του φακέλου, η ασκηθείσα δε ένσταση κατά της πράξης κανονισμού ενώπιον της ΕΕΠΚΣ με αίτημα την αναγνώρισή της ως συντάξιμης και το συνυπολογισμό της στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του, αποτελεί πράγματι αίτηση που πρέπει να εξετασθεί για πρώτη φορά από την αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ. (Τμ. ΙΙ 979/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,6,7

Έφεση

4 Παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας αναπροσαρμογής συντάξεως

βάσει νέων μισθολογικών δεδομένων.

Με την υποβολή εφέσεως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προσβάλλεται η παράλειψη των αρμοδίων συνταξιοδοτικών οργάνων της Διοίκησης να ενεργήσουν νομίμως προς κανονισμό ή ανακαθορισμό συντάξεως, το δε Δικαστήριο δεχόμενο την έφεση ακυρώνει την προσβαλλόμενη παράλειψη και παραπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες.

Σε αντίθετη περίπτωση το Δικαστήριο θα υποκαθιστούσε τη Διοίκηση στο έργο της. (Τμήμα ΙΙΙ 330, 1059, 1133, 1296, 1309, 1314, 1632/2004)

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 49

5 Απαράδεκτοι πρόσθετοι λόγοι έφεσης που διευρύνουν ανεπίτρεπτα το αρχικό

αίτημα της κύριας δίκης.

Οι πρόσθετοι λόγοι εφέσεως, ταυτίζονται εννοιολογικά με τους λόγους της έφεσης, δηλαδή αποτελούν και αυτοί παράπονα του εκκαλούντος (νέα) κατά της προσβαλλόμενης πράξης και αποβλέπουν στη συμπλήρωση των λόγων έφεσης, οι

οποίοι δυνατόν να μην καλύπτουν όλα ,τα κατά της προσβαλλόμενης πράξης, παράπονα του εκκαλούντος. Από το νόμο όμως τίθεται περιορισμός για το παραδεκτό των πρόσθετων λόγων έφεσης, καθόσον αυτοί πρέπει να αναφέρονται σε νομικές πλημμέλειες ή ουσιαστικά ασφάλματα της προσβαλλόμενης πράξης ή σε θέματα που συνεχονται αναγκαίως με αυτά . (Τμ.ΙΙΙ 2178/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 55, 123.

Κ.Πολ.Δ. άρθρο 520

6 Εφέσεις κατά πράξεων Α΄Κλιμακίου που αφορούν στην εκτέλεση πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεως εις βάρος του Δημοσίου, εκδικάζονται ενώπιον του Ι Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Οι πράξεις του Α΄Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορούν στην εκτέλεση πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού σύνταξης εις βάρος του Δημοσίου, υπόκεινται σε έφεση που ασκείται ενώπιον του Ι Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σε περίπτωση δε που η έφεση εισαχθεί προς συζήτηση σε άλλο Τμήμα, τούτο, κηρυσσόμενο αναρμόδιο, παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο Ι Τμήμα. (Τμ. ΙΙ 95, 101, 1924/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 2

7 Πρόσθετοι λόγοι εφέσεως. Παραδεκτό αυτών.

Πρόσθετοι λόγοι εφέσεως που στρέφονται κατά μη εκκαλούμενης απορριπτικής πράξης του Γ.Λ.Κ., απορρίπτονται ως απαράδεκτοι. (Τμ. ΙΙΙ 1862/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 55

8 Απαράδεκτη η άσκηση έφεσης κατά πράξης αναπροσαρμογής σύνταξης, εφόσον έχει ήδη ασκηθεί ένσταση κατ΄αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων

Κανονισμού Συντάξεων.

Η πράξη κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης όσο και η απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., που εκδίδεται μετά από ένσταση, υπόκειται στο ένδικο μέσο της έφεσης. Η πράξη όμως κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης, υπόκειται σε έφεση εφόσον δεν ασκήθηκε κατ'αυτής προηγουμένως ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. Αντιθέτως, αν ασκήθηκε ένσταση, σε έφεση υπόκειται μόνο η επ'αυτής εκδοθείσα απόφαση της Επιτροπής, παράλληλη δε άσκηση ένστασης και έφεσης κατά της ίδιας πράξης, που θα οδηγούσε ενδεχομένως σε έκδοση αντιφατικών αποφάσεων δεν επιτρέπεται. Απορριπτέα ως απαράδεκτη η ασκηθείσα έφεση. (Ολομ. 1955/2004, Τμ. ΙΙ 166, 843/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,6.

9 Πολιτικός συνταξιούχος κλάδου ΔΕ. Μη εκτελεστή η άπρροσβαλλόμενη πράξη

λόγω ενσωμάτωσής της στη β'προσβαλλόμενη απόφαση.

Απαράδεκτη η έφεση κατά της άπράξης , διότι μετά την άσκηση κατ'αυτής ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. και την έκδοση της β'προσβαλλόμενης απόφασης της εν λόγω Επιτροπής, αυτή έχασε την εκτελεστότητά της, αφού ενσωματώθηκε στην τελευταία. (Τμ. ΙΙ 228/2002, σχετ. Τμ. ΙΙ 204/2000, 47/1999, 2178/1998).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66

10 Υποχρεωτική η υποβολή ένστασης στην Ε.Ε.Π.Κ.Σ. κατά πράξης του Γ.Λ.Κ.

πρίν από την άσκηση έφεσης. Μη ενημέρωση του εκκαλούντα από τη Διοίκηση για την υποχρεωτικότητα της ένστασης. Συνέπεια η άρση του απαραδέκτου της έφεσης.

Έφεση κατά πράξης του Γ.Λ.Κ. που εκδόθηκε υπό την ισχύ του ν. 3075/2002 και δεν κοινοποιήθηκε στον εκκαλούντα με κάποιο έγγραφο ούτε στο σώμα αυτής αναφέρεται η άσκηση ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ,έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νομότυπα και παρά το γεγονός ότι δεν έχει προηγηθεί αυτής η άσκηση του

ενδικοφανούς μέσου της ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. , είναι τυπικά δεκτή και ερευνάται περαιτέρω κατά την ουσία της (Τμ. ΙΙΙ 1629/04).

Νομοθετήματα: ν. 3075/2002, άρθρο 2 παρ. 11 εδ. α΄
π.δ. 1225/1981, άρθρο 50,52.

11 Πράξεις που έχουν συνταξιοδοτικό περιεχόμενο αλλά έχουν εκδοθεί από
κατά

κλάδον αναρμόδια όργανα, είναι ανυπόστατες και συνεπώς δεν προσβάλλονται
παραδεκτώς με έφεση.

Η προσβαλλόμενη πράξη του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ιστορίας Πολεμικής
Αεροπορίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας είναι ανυπόστατη, καθώς έχει εκδοθεί
κατά παράβαση των κανόνων της κατά κλάδον αρμοδιότητας, αφού μόνο αρμοδιο
όργανο να κρίνει αν ο εκκαλών δικαιούται ή όχι την προβλεπόμενη από το άρθρο 27 του
ν. 2592/1998 προσαύξηση της σύνταξής του είναι ο Προϊστάμενος της αρμόδιας
Διεύθυνσης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. (44¹). Κατ'ακολουθίαν, εφόσον η ένδικη έφεση
στρέφεται κατά ανυπόστατης πράξης πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙ
454/2003).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 66 παρ. 1, 6
ν. 2592/1998, άρθρο 27

12 Παραδεκτή η έφεση κατά της σιωπηρής άρνησης του Διευθυντή
Συντάξεων

του Γ.Λ.Κ., να απαντήσει εντός τριμήνου σε αίτημα αναπροσαρμογής σύνταξης.

Η μη απάντηση του αρμόδιου Διευθυντή Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. σε αίτημα
αναπροσαρμογής σύνταξης, δια πράξεώς του, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το
οποίο εφόσον δεν ορίζεται από το νόμο για την έκδοση της πράξης είναι τρίμηνο,
συνιστά παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας κατά της οποίας χωρούν τα ένδικα
βοηθήματα που προβλέπονται σε κάθε πράξη σχετική με κανονισμό σύνταξης, μεταξύ
των οποίων είναι η έφεση. Εφόσον δε μετά την άσκηση της έφεσης κατά της σιωπηρής
άρνησης εκδοθεί από το αρμόδιο συνταξιοδοτικό όργανο ρητή αρνητική πράξη, λογίζεται

ότι συμπροσβάλλεται με αυτήν. (έφεση). (Τμ. ΙΙ 354/2003).

1 Νομοθετήματα: π.δ.1225/1981, άρθρο 29 παρ. 2

2 Εφαρμογή από το Δικαστήριο του νόμου που ίσχυε κατά το χρόνο εκδόσεως

της εκκαλούμενης διοικητικής πράξεως.

Κατά γενική αρχή του δικαίου, που απορρέει από το άρθρο 49 παρ. 4 του π.δ. 1225/1981, το Δικαστήριο υποχρεούται να εφαρμόζει το νόμο που ίσχυε κατά το χρόνο εκδόσεως της εκκαλούμενης διοικητικής πράξεως, εκτός βεβαίως αν εκδοθεί νεότερος νόμος, μεταγενέστερος του χρόνου τούτου, ο οποίος να έχει αναδρομική ισχύ, εκτεινόμενη στο χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξεως. (Ολομ. 1947/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρ.49 παρ. 4

1 Απαράδεκτη η προβολή αιτήματος το πρώτον κατ'έφεση.

Αίτημα το οποίο προβάλλεται το πρώτον με την έφεση ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιφέρει ανεπίτρεπτη κατά νόμο μεταβολή του αντικειμένου της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε κατά τη νομική και πραγματική του θεμελίωση, με την υποβληθείσα ενώπιον της αρμόδιας Δ/σης του Γ.Λ.Κ. αίτηση, η οποία συνιστά τη νόμιμη προδικασία και καθιστά την έφεση απαράδεκτη και απορριπτέα κατά το μέρος τούτο. (Τμ. ΙΙ 1150/2004, Τμ. ΙΙΙ 2325/2004).

Νομοθετήματα: α.ν. 599/1968, άρθρ. 1,2

π.δ. 1225/1981, άρθρ. 49 παρ. 1

2 Απαράδεκτη η έφεση κατά πράξεως του Κλιμακίου περί συμπληρώσεως ή μη

της 35ετίας.

Οι πράξεις του αρμοδίου Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί καθορισμού της συντάξιμης υπηρεσίας των υπαλλήλων που απολύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 263 παρ. 1 και 264 παρ. 1 του π.δ. 611/1977, δεν υπόκεινται σε κανένα

ένδικο μέσο. Επομένως, έφεση κατ'αυτής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο περί παροχής δικαστικής προστασίας άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 1 και 6 παρ. 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. (Ολομ. 743/2002).

Νομοθετήματα: ν. 1232/1982, άρθρο 1 παρ. 1

Σύνταγμα άρθρο 20 παρ. 1

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α. άρθρα 1,6

3 Παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας αναπροσαρμογής συντάξεως

βάσει νέων μισθολογικών δεδομένων. Έκταση αρμοδιότητας Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την εκδίκαση σχετικής εφέσεως.

Όταν προσβάλλεται με την έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η παράλειψη των αρμοδίων οργάνων της Διοίκησης να ενεργήσουν νομίμως προς τον κανονισμό ή ανακαθορισμό συντάξεως, το Δικαστήριο δεχόμενο την έφεση ακυρώνει την προσβαλλόμενη παράλειψη και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση (αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ.) για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες, σύμφωνα με όσα κρίθηκαν με τη σχετική απόφαση. Σε αντίθετη περίπτωση το δικαστήριο θα υποκαθιστούσε τη Διοίκηση στο έργο της.

(Τμ. ΙΙΙ ν. 1862/2004, 2178/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 49

4 Απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης έφεσης κατά της ίδιας πράξεως ή

αποφάσεως από τον ίδιο διάδικο.

Δεύτερη έφεση που ασκείται από τον ίδιο διάδικο και στρέφεται κατά της ίδιας πράξεως ή αποφάσεως ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο αυτής, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εκτός αν η πρώτη απορρίφθηκε για τυπικό λόγο, οπότε η δεύτερη έφεση επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση βεβαίως, ότι για την άσκηση αυτής δεν έχει παρέλθει

η νόμιμη προθεσμία. (Τμ. ΙΙ 1922/2004, 457/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 54.

5 Απαράδεκτη προβολή αιτήματος το πρώτον με υπόμνημα με το οποίο

διευρύνεται το αρχικό αίτημα της έφεσης.

Αίτημα της εκκαλούσας με το οποίο ζητεί να αναγνωρισθεί ως πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία το χρονικό διάστημα από 21/4/1967 έως 24/7/1974 πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτως προβαλλόμενο με υπόμνημα, με το οποίο μόνο ανάπτυξη ισχυρισμών που προβάλλονται με το κύριο δικόγραφο είναι επιτρεπτή (Τμ. ΙΙ 694/2004, Τμ. ΙΙΙ 1839/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 29

6 Απαράδεκτη έφεση στρεφόμενη κατά «κάθε συναφούς πράξης και παράλειψης της Διοίκησης».

Έφεση κατά το μέρος που στρέφεται κατά «κάθε άλλης διοικητικής πράξης», είναι παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτιμήσεως και για το λόγο αυτό εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο και απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙ 715, 895/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 53

7 Απαράδεκτη η άσκηση εφέσεως κατά πράξεως της Υπηρεσίας Συντάξεων

του Γ.Λ.Κ. , η οποία έχει προσβληθεί ήδη με ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. Απαράδεκτο και το δικόγραφο πρόσθετων λόγων, λόγω του παρακολουθηματικού του χαρακτήρα σε σχέση με την έφεση.

Απορρίπτεται ως απαράδεκτη, έφεση ασκηθείσα κατά πράξεως της Υπηρεσίας

Συντάξεων, εφόσον κατά της ίδιας πράξεως είχε ασκηθεί προηγουμένως και ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. και εκδόθηκε επ'αυτής σχετική απόφαση. Με την απόρριψη της έφεσης ως απαράδεκτης απορρίπτεται ως απαράδεκτο και το δικόγραφο πρόσθετων λόγων, λόγω του παρακολουθηματικού του χαρακτήρα σε σχέση προς την έφεση.(Τμ. ΙΙ 515, 493/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,6
π.δ. 1225/1981, άρθρο 55

8 Παραπομπή έφεσης από το ΙΙ Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο είναι αναρμόδιο, στο αρμόδιο Ι Τμήμα.

Έφεση κατά πράξης του Α΄Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναρμοδίως εισήχθη ενώπιον του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και για το λόγο αυτό παραπέμπεται προς εκδίκαση στο αρμόδιο Ι Τμήμα του Δικαστηρίου. (Τμ. ΙΙ 994/02)

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 2

9 Έφεση κατά πράξης Α΄ Κλιμ. Ελ. Συν. Παραπομπή στο αρμόδιο Ι Τμ. Ελ. Συνεδρίου.

Πράξεις του Α΄Κλιμακίου Ελ. Συν. υπόκεινται σε έφεση που ασκείται ενώπιον Ι Τμήματος Ελ. Συν. Σε περίπτωση δε που η έφεση κατά της πράξης αυτής εισαχθεί προς συζήτηση σε άλλο Τμήμα , τούτο, κηρυσσόμενο αναρμόδιο παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο Ι Τμήμα.(Τμ. ΙΙ 49/2003, σχετ. Τμ. ΙΙ 994/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/81 , άρθρο 2

3 Απαράδεκτη η έφεση κατά το σκέλος της που προσβάλλει σιωπηρή αρνητική πράξη της Δ/σης Συντάξεων, παραδεκτή κατά της σιωπηρής απόρριψης ένστασης από

την Ε.Ε.Π.Κ.Σ. Ακύρωση της απόφασης της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. και αναπομπή στη Δ/ση του Γ.Λ.Κ. για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων αναπροσαρμογής.

Η έφεση, κατά το μέρος της που στρέφεται αυτοτελώς κατά της προσβαλλόμενης πράξης, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, καθόσον μετά την άσκηση κατ'αυτής ένστασης ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. , κατ'άρθρο 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ. 166/2000) και την λόγω της παρόδου χρονικού διαστήματος πλέον του τριμήνου τεκμαιρόμενη απόρριψη αυτής, η πράξη αυτή ενσωματώθηκε στην εκδοθείσα απόφαση αποβάλλοντας την εκτελεστότητά της, με συνέπεια να μην προσβάλλεται πλέον παραδεκτώς με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η ίδια έφεση κατά το μέρος που στρέφεται κατά της σιωπηρής αρνητικής απόφασης της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, αφού από την άσκηση της ένστασης κατά της τεκμαιρόμενης απόρριψης της αιτήσεως του εκκαλούντος, στρατιωτικού συνταξιούχου για την αναπροσαρμογή της σύνταξής του με βάση το ν. 2838/2000, και μέχρι την άσκηση της έφεσης αλλά και μέχρι τη συζήτηση αυτής, δεν είχε εκδοθεί απόφαση από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ., με συνέπεια να παρήλθε χρονικό διάστημα πλέον του τριμήνου, οπότε τεκμαίρεται ότι απορρίφθηκε η υποβληθείσα ένσταση. (III Τμ. 1628/04, 2041/04, σχετ. II Τμ. 453/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66
2838/2000, άρθρα 5,6

4 Μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της εφέσεως.

Όταν προσβάλλεται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης συντάξεων του Γ.Λ.Κ. ή απόφαση της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., με την οποία απορρίπτεται αίτημα για συνταξιοδότηση διαζευγμένης θυγατέρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1654/1986, χωρίς όμως να εξετάζεται η συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων κατά τον κατά περίπτωση προβλεπόμενο κρίσιμο χρόνο της διάζευξής της ή του θανάτου του πατέρα της, το Δικαστήριο, δεχόμενο την έφεση, ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη ή απόφαση για νομική πλημμέλεια και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου να κρίνει τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων συνταξιοδότησης της εκκαλούσας κατά τον οικείο χρόνο επαγωγής του

εν λόγω δικαιώματος. (Τμ. ΙΙ 690/2004).

Νομοθετήματα: ν.1225/1981, άρθρο 49 παρ. 1, εδ. α΄.

5 Αντικείμενο εφέσεως διαφορετικό της ενστάσεως. Απαράδεκτη η ασκηθείσα

έφεση.

Αντικείμενο της εφέσεως και της κατ'έφεση δίκης μπορεί να αποτελέσει κάθε αίτηση που υποβλήθηκε πρωτοδίκως, έστω και αν δεν αποφάνθηκε γι'αυτήν το πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Είναι δε απορριπτέα ως απαράδεκτη η υποβολή κάθε νέας αιτήσεως για πρώτη φορά στην κατ'έφεση δίκη, έστω και αν συναινεί ο αντίδικος. (Ολομ. 411/2002).

Νομοθετήματα: α.ν.599/1968, άρθρο 1,2

Κ.Π.Δ. άρθρο 525 παρ'1,2

π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

6 Βεβαιωτική πράξη. Απαράδεκτη η έφεση ή η ένσταση κατ'αυτής.

Δεν υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού ή σε έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι πράξεις του Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., οι οποίες στερούνται εκτελεστότητας. Τέτοιες πράξεις είναι και οι βεβαιωτικές πράξεις, δηλαδή εκείνες που εκδίδονται ύστερα από αίτηση του διοικούμενου, με τις οποίες δηλώνεται εμμονή της διοίκησης στο περιεχόμενο προγενέστερης εκτελεστής διοικητικής πράξης, χωρίς να γίνει νέα ουσιαστική έρευνα της υπόθεσης. Το ζήτημα του χαρακτηρισμού μίας πράξης συνταξιοδοτικού οργάνου ως εκτελεστής ή μη, συναπτόμενο με το παραδεκτό της προσβολής της ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τη δικαιοδοσία αυτού, εξετάζεται από το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως.

(Ολ. 454/2002, 322/2003, Τμ. ΙΙ 502,524, 834, 983/2002, 137/2003, 1944/2004, Τμ.ΙΙΙ 332, 628, 2319/2004 σχετ. Ολ. 449/2002).

Νομοθετήματα: π.δ.: 1041/1979, άρθρο 66 παρ. 1,2,5,6

π.δ.: 1225/1981, άρθρο 49 παρ. 1

7 Απαράδεκτη έφεση κατά πράξεως αναπροσαρμογής επιδιώκουσα μεταβολή συνταξιοδοτικών στοιχείων αρχικής πράξεως κανονισμού συντάξεως.

Έφεση του συνταξιούχου κατά της πράξης αναπροσαρμογής, με την οποία επιδιώκεται η μεταβολή των συνταξιοδοτικών στοιχείων της πράξης κανονισμού σύνταξης και ειδικότερα της συντάξιμης υπηρεσίας του, είναι απαράδεκτη αν κατατείνει στη μεταρρύθμιση, για το σκοπό αυτό, της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης. (Ολομ. 1709/2004, Τμ.ΙΙ 858, 920, 1145/2004, 851, 1023, 1394/2002, σχετ. Ολ. 322/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1-6.

8 Η έλλειψη εννόμου συμφέροντος, λόγω ικανοποίησης της αξίωσης, καθιστά την έφεση άνευ αντικειμένου.

Εάν μετά την άσκηση της εφέσεως, η αξίωση του εκκαλούντος για απόληψη ή αναπροσαρμογή της συντάξεώς του ικανοποιηθεί, εκλείπει το έννομο συμφέρον αυτού για την έρευνα της εφέσεως, με συνέπεια την απόρριψη αυτής λόγω ελλείψεως αντικειμένου. (Τμ. ΙΙ 920/2004, 1102/2004, 1146/2004, 1973/2004, 174, 272, 852/2002).

Νομοθετήματα: π.δ.: 1041/1979, άρθρο 66 παρ. 6

π.δ.: 1225/1981, άρθρο 48 εδ. α΄

9 Απορριπτέα η έφεση ελλείπει εννόμου συμφέροντος κληρονόμου της αποβιωσάσης εκκαλούσας.

Το τέκνο της αποβιωσάσης εκκαλούσας που συνεχίζει τη διακοπείσα δίκη επ' ονόματί του, δεν έχει έννομο συμφέρον σε δίκη, εφόσον επιδιώκει την ανόρθωση βλάβης, την οποία δεν μπορεί να αποκαταστήσει το Δικαστήριο αυτό, καθώς επιδιώκεται

αναδρομικά η καταβολή σ'αυτόν πολεμικής συντάξεως που τυχόν θα εδικαιούτο η αποβιώσασα μητέρα του, με τις διατάξεις του ν. 1863/1989, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών ετών, από του χρόνου του θανάτου της μέχρι την ημέρα της συζητήσεως της κρινόμενης εφέσεως. Η έλλειψη δε εννόμου συμφέροντος του κληρονόμου της αποβιωσάσης συνεπάγεται την απόρριψη της εφέσεως. (Ολομ. 1290/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1285/1981, άρθρο 107, παρ. 1
ν. 1489/1984, άρθρο 20, παρ. 9

10 Απαράδεκτη η έφεση λόγω μη καταθέσεως του νόμιμου παραβόλου.

Η έφεση του εκκαλούντος που αφορά κανονισμό σ'αυτόν δημοτικής – κοινοτικής συντάξεως απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω μη καταθέσεως του σχετικού παραβόλου. (Τμ. ΙΙ 286, 392/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/80, άρθρο 56
π.δ. 1225/81, άρθρο 61

11 Κατάθεση του δικογράφου της εφέσεως στην Υπηρεσία Επιτρόπου του
του
Ελεγκτικού Συνεδρίου και όχι στη Γραμματεία του αρμοδίου Τμήματος. Συνέπειες.

Νομίμως κατατίθεται το δικόγραφο της εφέσεως σε Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έστω και αν από την πράξη κατάθεσης δεν προκύπτει ο αριθμός πρωτοκόλλου που έλαβε κατά την κατάθεσή του, εφόσον δεν καταλείπονται αμφιβολίες στο αρμόδιο Τμήμα που περιήλθε στη συνέχεια, ούτε ως προς την αυθεντικότητα του περιεχομένου της κρινόμενης έφεσης ούτε ως προς την ημερομηνία κατάθεσής της. (Τμ.ΙΙ 2037, 2219/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 52

12 Απορρίπτεται ως απαράδεκτη η έφεση της εκκαλούσας λόγω εκπροθέσμου

ασκήσεως κατά το μέρος που στρέφεται κατά της άπροσβαλλόμενης πράξης και ως αλυσιτελής κατά το μέρος που στρέφεται κατά της β'προσβαλλόμενης πράξης.

Η έφεση της εκκαλούσας κατά άπροσβαλλόμενης πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης θανόντος συζύγου της, απορρίπτεται κατ'άρθρο 66 παρ. 6 Σ.Κ. και άρθρο 5 παρ. 17 ν. 2703/99, ως εκπρόθεσμη. Κατά το μέρος που στρέφεται κατά β'προσβαλλόμενης απόφασης 42^{ης} Δ/σης Γ.Λ.Κ., απορρίπτεται ως αλυσιτελής, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 8 β' του Σ.Κ. τα οικονομικά αποτελέσματα από τον κανονισμό της σύνταξης, δεν μπορούν να ανατρέξουν σε προγενέστερο χρόνο από την 1^η του μήνα έκδοσης της κανονιστικής πράξης και ο σύζυγός της απεβίωσε την 27-2-1998. (Τμ. ΙΙ 184/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 6,8

π.δ. 1225/1981, άρθρο 50 παρ. 3

ν. 2703/1999, άρθρο 5 παρ. 17

13 Παράλειψη του αρμοδίου Διευθυντού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

να εκδώσει πράξη επί ζητήματος ανακαθορισμού συντάξεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3016/2002, χωρίς προηγούμενη υποβολή σχετικής αιτήσεως από το φορέα του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν συνιστά περίπτωση σιωπηρής αρνήσεως του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία μπορεί παραδεκτώς να προσβληθεί με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Απορρίπτεται ως απαράδεκτη η κρινόμενη έφεση. (ΙΙΙ Τμ. 1052, 1053/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66

π.δ.774/1980, άρθρο 5

π.δ. 18/1989, άρθρο 45 παρ. 4

ν.3016/2002

14 Έφεση κατά απορριπτικής πράξης αναπροσαρμογής. Άσκηση μετά την ισχύ

του ν. 3075/2002. Έκδοση προσβαλλόμενης πράξης πριν από την ισχύ του ν. 3075/2002. Συνέπειες. Αναπομπή στο Γ.Λ.Κ. για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων αναπροσαρμογής με βάση το ν.2838/2000.

Σύμφωνα με γενική δικονομική αρχή το παραδεκτό των ενδίκων μέσων ή

βοηθημάτων κρίνεται με βάση το νόμο που ισχύει κατά το χρόνο της έκδοσης της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης ή της δημοσίευσης της προσβαλλόμενης δικαστικής απόφασης (βλ. Σ.τ.Ε 1788/2003, 1457/2002, 1805/2001, 4161/1995).

Από τις διατάξεις των άρθρων 66 παρ. 1,2 ,6 π.δ. 166/2000 και 2 παρ. 11 α ν. 3075/2002 συνάγεται ότι, αν η διοικητική πράξη κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης (ρητή ή σιωπηρά) εκδόθηκε πριν από την ισχύ της διάταξης του ν. 3075/2002, δηλ. πριν από την 5/12/2002, τότε παραδεκτώς προσβάλλεται ευθέως με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ αν εκδόθηκε μετά την 5/12/2002, τότε ασκείται υποχρεωτικά ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων, η οποία έχει το χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης κατά το νόμο και την ουσία και αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της ασκούμενης στη συνέχεια έφεσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η προσβαλλόμενη πράξη της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που εμπεριέχει κρίση στην ουσία συνταξιοδοτικού δικαιώματος, απορριπτική της κατ'αναπροσαρμογή αύξησης της σύνταξης του εκκαλούντος, Αστυνομικού Διευθυντή σε αποστρατεία, με βάση τις διατάξεις του ν. 2838/2000, με την αιτιολογία, ότι αυτές αφορούν σε μισθολογικές προαγωγές εν ενεργεία στρατιωτικών και κατά συνέπεια δεν έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες, για τους εξελθόντες της υπηρεσίας πριν την ισχύ αυτών, εκδόθηκε την 30/4/2002 δηλ. πριν από την ισχύ του ν. 3075/2002. Κατά συνέπεια , δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή ο ν. 3075/2002, οπότε κατά το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς, παραδεκτώς ασκείται ευθέως έφεση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού. Αναπομπή στην αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ. για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων αναπροσαρμογής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2838/2000. (III Τμ. 1842/2004, 1843/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 6
ν. 2838/2000, άρθρα 5,6
ν.3075/2002, άρθρο 11

15 Αρμοδιότητα Τμημάτων.

Οι πράξεις του Α'Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπόκεινται σε έφεση που ασκείται ενώπιον του Ι Τμήματος αυτού, σε περίπτωση δε που η έφεση εισαχθεί προς συζήτηση σε άλλο Τμήμα, αυτού, κηρυσσόμενο αναρμόδιο, παραπέμπει την υπόθεση

στο αρμόδιο Ι Τμήμα (II Τμ. 49/2003 ,σχετ. II Τμ. 994, 271/2002, 950/2001, 13/1997, 1129/1995).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 2

16 Προθεσμία έφεσης.

Επί μη κοινοποίησης της πράξης αναπροσαρμογής σύνταξης η επ'αυτής έφεση θεωρείται ότι ασκήθηκε εμπρόθεσμα. (Τμ. II 317/2002).

17 Ανεπίτρεπτη η μεταβολή των οριστικών συνταξιοδοτικών στοιχείων της
της
πράξης Κανονισμού σύνταξης.

Έφεση συνταξιούχου κατά της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξής του, με την οποία επιδιώκεται η μεταβολή των συνταξιοδοτικών στοιχείων της πράξης κανονισμού σύνταξης και ειδικότερα του βαθμού με το βασικό μισθό του οποίου κανονίστηκε η σύνταξη ή του χρόνου συντάξιμης υπηρεσίας του, είναι απαράδεκτη αν κατατείνει στη μεταρρύθμιση , για το σκοπό αυτό, της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης.(Τμ. II 1023/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,3,5,6

18 Απαράδεκτη η άσκηση εφέσεως κατά πράξεως του Γ.Λ.Κ., εφόσον έχει ήδη
ήδη
ασκηθεί ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων.

Έφεση κατά πράξης του Γ.Λ.Κ. κατά της οποίας έχει ήδη ασκηθεί ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) και έχει εκδοθεί επ'αυτής σχετική απόφαση απορρίπτεται ως απαράδεκτη .

Δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η ένδικη έφεση στρέφεται και κατά της απόφασης της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., δοθέντος ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε μετά την άσκηση της έφεσης.

Απαράδεκτοι και οι πρόσθετοι λόγοι εφέσεως λόγω του παρακολουθηματικού χαρακτήρα αυτών σε σχέση με την έφεση. (Τμ. ΙΙ 519/2002, σχετ. Ολομ. 1750/1991, 376/1996).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,2,6

19 Απαράδεκτη η άσκηση εφέσεως εφόσον έχει ήδη ασκηθεί ένσταση ενώπιον

της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων.

Έφεση κατά πράξεως του Γ.Λ.Κ. κατά της οποίας έχει ήδη ασκηθεί ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) και έχει εκδοθεί επ'αυτής σχετική απόφαση, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη.(Τμ. ΙΙ 440/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 549/04).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 66

ν.3075/2002, άρθρο 2 παρ. 11

20 Απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης,

έφεση χήρας συνταξιούχου η οποία επέλεξε να είναι συνταξιούχος εξ ιδίου δικαιώματος.

Έφεση η οποία ασκήθηκε από τη χήρα συνταξιούχου δικαστικού λειτουργού, η οποία επέλεξε να είναι συνταξιούχος εξ ιδίου δικαιώματος, και όχι από μεταβίβαση της σύνταξης του αποβιώσαντος συζύγου της, απορρίπτεται ως απαράδεκτη διότι δεν νομιμοποιείται ενεργητικά ως διάδικος στη δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθόσον ούτε στην προσβαλλόμενη πράξη αναφέρθηκε ως πρόσωπο ωφελούμενο ή βλαπτόμενο απ'αυτή, ούτε η έκδοσή της έχει άμεσες έννομες συνέπειες υπέρ της ή εις βάρος της. (Τμ. ΙΙ 1467/04).

Νομοθετήματα: π.δ.166/2000, άρθρο 58 παρ. 8

π.δ. 1225/1981 άρθρο 8 παρ. 1

21 Έφεση με αίτημα την καταβολή της οικογενειακής παροχής στρεφόμενη κατά

πράξης κανονισμού σύνταξης είναι απαράδεκτη.

Απαραδέκτως υποβάλλεται έφεση ενώπιον του ΙΙ Τμήματος του Ε.Σ. με την οποία προσβάλλονται πράξεις του Υπουργού Οικ/κών ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων από αυτόν διοικητικών οργάνων οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους που έχει σχέση με την εκτέλεση των πράξεων κανονισμού συντάξεων ή την πληρωμή των συντάξεων γενικά, εφόσον δεν αφορούν στον κανονισμό της σύνταξης.

Οι πράξεις αυτές υπόκεινται μόνο σε ένσταση που ασκείται ενώπιον του αρμοδίου (Α΄Κλιμακίου) του Ε.Σ., οι σχετικές πράξεις του οποίου, δύνανται να προσβληθούν στη συνέχεια με έφεση στο αρμόδιο Τμήμα του Ε.Σ. (Τμ. ΙΙ 135/05).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1, 6
π.δ. 1225/1981, άρθρο 2 παρ. 1, 2
π.δ.774/1980, άρθρο 63 παρ. 1, 3

22 Απαραδέκτη η άσκηση εφέσεως εφόσον έχει ήδη ασκηθεί ένσταση ενώπιον

της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων.

Έφεση κατά πράξεων του Γ.Λ.Κ. είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, όταν ο εκκαλών άσκησε ήδη κατ'αυτών ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) και έχει εκδοθεί επ'αυτής σχετική απόφαση, διότι οι πράξεις αυτές έχασαν την εκτελεστότητά τους αφού ενσωματώθηκαν στην τελευταία. (Τμ. ΙΙ 1470/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1247, 451/03, 34/02, 204/00, 47/99).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66

Αναστολή εκτελέσεως

23 Οριστική απόφαση του ΙΙ Τμήματος, ακυρωτική της ΚΑ 842/2-6-1999 κοινής

αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού με την οποία χορηγήθηκε στον αιτούντα μηνιαία τιμητική σύνταξη, δεν είναι δεκτική αναστολής εκτελέσεως.

Από τις διατάξεις του άρθρου 112 του π.δ. 1225/1981 προκύπτει ότι η άσκηση της αιτήσεως αναιρέσεως δεν έχει, κατ'αρχήν, ανασταλτικό αποτέλεσμα, δύναται όμως να διαταχθεί, με αίτηση του διαδίκου, η ολική ή μερική αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, εάν από την εκτέλεσή της πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, η αποκατάσταση της οποίας δεν είναι ευχερής. Ως εκτέλεση, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, νοείται η δια εξαναγκαστικών μέσων εις βάρος του οφειλέτη υλική πραγμάτωση του επιδικασθέντος στη συγκεκριμένη περίπτωση δικαιώματος του δανειστή, όπως η μορφή αυτή έννομης προστασίας διαγράφεται ειδικά, από τα άρθρα 904 επ. του Κ.Πολ.Δ. και το ν.δ. 356/1974 «Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων». Δεν αφορά επομένως, η ρύθμιση τις ακυρωτικές (διαπλαστικές), συνέπειες, οι οποίες επέρχονται, ως άμεσο και αυτόθροο αποτέλεσμα, από την ισχύ και όχι από την εκτελεστότητα της αποφάσεως και αποτελούν το νομοθετικά ηθελημένο αντικείμενο της υπάρξεώς της ως νομικής πράξεως, διότι η αναστολή της ισχύος της ακυρωτικής αποφάσεως δεν συνεπάγεται την αναστολή της εκτελέσεως με την εκθεθείσα έννοια, αλλά, αντίθετα, την απονομή δυνατότητας εκτελέσεως ανύπαρκτου, πλέον τίτλου.(Ολομ. 2018-2026/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 112

Κ.Πολ.Δ. άρθρο 904

ν.δ. 356/1974

Αίτηση αναιρέσεως

24 Απαράδεκτος ο ισχυρισμός του αναιρεσείοντος που διατυπώθηκε

προφορικώς στο ακροατήριο και υποβλήθηκε γραπτώς με υπόμνημα.

Ο ισχυρισμός του αναιρεσείοντος που διατυπώθηκε προφορικώς στο ακροατήριο και υποβλήθηκε γραπτώς με υπόμνημα, με τον οποίο υποστηρίζεται ότι η επίδικη αξίωση των αναιρεσίβλητων, ως κληρονόμων αποβιώσαντος πριν την άσκηση της κρινόμενης αίτησης πολιτικού συνταξιούχου έχει παραγραφεί, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 61 παρ. 3 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, καθόσον δεν ζήτησαν εγγράφως από την Υπηρεσία Συντάξεων εντός εξαμήνου από το θάνατο του δικαιοπαρόχου τους, συνυποβάλλοντας και τη ληξιαρχική πράξη θανάτου του, την

καταβολή της διαφοράς των συντάξεων που δικαιώθηκε αυτός με την ήδη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, τυγχάνει απορριπτέος , προεχόντως ως απαραδέκτως προβαλλόμενος με το υπόμνημα. (Ολομ. 1633/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

Κ.Π.Δ. 562 παρ. 2

25 Αντικείμενο απόδειξης στην ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκη.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 25, 95 παρ. 1 , 96 παρ. 1 , 97 παρ. 1 και 101 προκύπτει ότι κατά την ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου διεξαγόμενη δίκη, που ερείδεται επί της αρχής της αυτεπάγγελτης διάγνωσης της διαφοράς, αντικείμενο απόδειξης αποτελούν μόνο τα αμφισβητούμενα πραγματικά γεγονότα που έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, τα οποία ως τέτοια αποτελούν αναγκαίο και υποχρεωτικό στοιχείο για τη γέννηση, παρακώλυση ή κατάλυση του δικαιώματος που κατάγεται στη δίκη από το διάδικο. Δεν είναι πραγματικά γεγονότα αποτελούμενα αντικείμενο απόδειξης, τα νομικά επιχειρήματα των διαδίκων ή οι αόριστες εκτιμητικές κρίσεις που αντλούνται από το νόμο ή το αποδεικτικό υλικό για να ενισχύσουν την παραδοχή των αιτήσεών τους ή να αποκρούσουν τις αιτήσεις των αντιδίκων. Ενόψει τούτων το δικάσαν Τμήμα, αγόμενο στη νομική παραδοχή ότι η θέσπιση της προαναφερόμενης διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2592/1998, κατά το μέρος που επιβάλλει χρονικό περιορισμό στην έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων των αναπροσαρμοζόμενων συντάξεων, δεν δικαιολογείται από λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος χωρίς να διατάξει γι' αυτό απόδειξη, δεν παραβίασε τους σχετικούς με την αποδεικτική διαδικασία κανόνες, εφόσον πρόκειται για νομικό και όχι πραγματικό ζήτημα. (Ολομ. 1702/2004, 1701, 1700, 1699, 1691, 1635, 1249, 942, 674, 407/2004, σχετ. 615, 1073/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 25, 95 παρ. 1, 96 παρ. 1, 97 παρ. 1, 101

26 Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως αναφερόμενος στην κακή εκτίμηση

των
αποδείξεων.

Η εκτίμηση από το δικαστήριο της ουσίας των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, δεν περιλαμβάνεται στους λόγους για τους οποίους επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσης και συνεπώς ο λόγος αυτός δεν υπόκειται στον έλεγχο της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος. (Ολομ. 1779/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 115

27 Υπογραφή του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως από ανύπαρκτο φυσικό πρόσωπο. Άκυρο το δικόγραφο.

Η σύνταξη και υπογραφή αιτήσεως αναιρέσεως από ανύπαρκτο φυσικό πρόσωπο, που δεν έχει την ικανότητα να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, συνιστά έλλειψη διαδικαστικής προϋποθέσεως, συνεπαγόμενη ελαττωματικότητα του οικείου δικογράφου.

Περαιτέρω, η διενέργεια των ανωτέρω πράξεων μετά το θάνατο του φερομένου ως αναιρεσιόντος, δηλαδή από ανύπαρκτο φυσικό πρόσωπο δύναται να χαρακτηριστεί ως αδίκημα προβλεπόμενο και τιμωρούμενο από τον Ποινικό Κώδικα. Παραπομπή του συνταξιοδοτικού φακέλου, στον αρμόδιο Εισαγγελέα, προκειμένου να εξετάσει την ύπαρξη τυχόν ποινικής ευθύνης για το συντάκτη και υπογράψαντα την αίτηση αναιρέσεως μετά το θάνατο του αναιρεσιόντος. (Ολομ. 1071/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 8,31

A. Κώδικας άρθρα 34,35

Π.Κώδικας άρθρο 216

28 Η μη απαρίθμηση όλων των αποδεικτικών εγγράφων του φακέλου δεν συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας.

Ο λόγος αναιρέσεως δια του οποίου πλήττεται η απόφαση του Τμήματος για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας (συνισταμένη στη μη λήψη υπόψη από το Τμήμα, των προσκομισθέντων και επικληθέντων από την αναιρεσείουσα ιδιωτικών συμφωνητικών μισθώσεως των αγρών της, το περιεχόμενο των οποίων αναιρεί, κατά τους ισχυρισμούς της, την εξελεχθείσα κρίση του),ελέγχεται απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον το Δικαστήριο της ουσίας δεν είναι υποχρεωμένο να απαριθμεί και κατονομάζει «ειδικώς» (στην απόφασή του) καθένα αποδεικτικό στοιχείο που περιέχεται στο φάκελο της σχετικής δικογραφίας ή όλα τα έγγραφα αυτής, αρκούντος μόνον όπως προκύπτει κατά τρόπον αναμφίβολο ότι ελήφθησαν υπόψη και συνεκτιμήθηκαν όλα τα κατά νόμο ικανά να στηρίξουν και αποδείξουν την ένδικο σχέση έγγραφα. (Ολ. 1589/2002).

Νομοθετήματα: Κ. Πολ. Δ. άρθρο 561 παρ. 1
π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

29 Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως που προσβάλλεται το πρώτον με το δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Λόγος αναιρέσεως που στηρίζεται σε ισχυρισμό που δεν προτάθηκε στο δικαστήριο της ουσίας αλλά προβάλλεται το πρώτον με το δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος. (Ολ. 745, 1067, 1300, 1413/2002).

Νομοθετήματα: Κ.Πολ.Δ. άρθρο 562 παρ. 2
π.δ. 1225/1981, άρθρο 123

30 Μη εφαρμογή νόμου που εκδόθηκε μετά τη δημοσίευση της προβαλλομένης αποφάσεως . Εξαιρέσεις.

Από τη διάταξη της παραγρ. 4 του άρθρου 49 του π.δ/τος 1225/1981, που εφαρμόζεται στην κατ'αναίρεση δίκη, σύμφωνα με το άρθρο 117 του ίδιου π/δτος, απορρέει αφ'ενός μεν ο κανόνας ότι το Δικαστήριο εφαρμόζει κατ'αρχήν στην κατ'αναίρεση δίκη, το νόμο που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της εκκαλουμένης πράξης ή απόφασης και όχι τον τυχόν ισχύοντα νεότερο νόμο, με αντίθετο ή άλλο περιεχόμενο,

που όμως δεν έχει αναδρομική δύναμη, αφετέρου η γενική αρχή, κατά την οποία νόμος που εκδόθηκε μετά τη δημοσίευση της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης δεν εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη και αν ακόμη προσδόθηκε σ'αυτόν αναδρομική δύναμη, εκτός αν περιέχει ρητή και ειδική διάταξη, με την οποία επεκτείνεται και επί των τελεσιδίκως κριθέντων. Τέτοια διάταξη δεν θεωρείται μόνο αυτή, η οποία ρητά και πανηγυρικά ορίζει ότι εφαρμόζεται και επί των τελεσιδίκως κριθέντων, αλλά και η διάταξη εκείνη, η οποία ως εκ του ρητώς διατυπωμένου περιεχομένου της εφαρμόζεται και καταλαμβάνει εκκρεμείς υποθέσεις, με την προϋπόθεση ότι η αναδρομική αυτή εφαρμογή της δεν αντίκειται σε συνταγματικές διατάξεις ή διατάξεις διεθνών συμβάσεων που έχουν αυξημένη ισχύ κατά το άρθρο 28 του ισχύοντος Συντάγματος. (Ολομ. 25, 524, 938, 946, 1697, 1705, 2377/2004, 317, 487, 1126, 1969/2003, 1418, 1500, 1508/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρ. 49 παρ. 4

Σύμβαση Ρώμης 1950, άρθρ. 6 παρ. 1 και άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου αυτής.

31 Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως που στηρίζεται σε ισχυρισμό που δεν προτάθηκε στο δικαστήριο της ουσίας.

Λόγος αναιρέσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ισχυρισμό που δεν προτάθηκε στο δικαστήριο της ουσίας είναι απαράδεκτος. Επομένως λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, με την ειδικότερη μορφή της ελλείψεως αιτιολογίας από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αφού δεν απήντησε σε ουσιώδη ισχυρισμό ότι το Ελληνικό Κράτος απεδέχθη τον μη συνυπολογισμό του χρονικού διαστήματος που υπηρέτησε στην Κύπρο χωρίς αντιστοίχως το Κυπριακό Κράτος να καταβάλλει οποιοδήποτε αντάλλαγμα και ότι το γεγονός αυτό συνιστά ανεπίτρεπτη κατάχρηση εξουσίας, είναι προεχόντως απαράδεκτος γιατί δεν αναφέρεται στο αναιρετήριο ότι ο ισχυρισμός, στον οποίο θεμελιώνεται ο λόγος αναιρέσεως, προτάθηκε στο δικαστήριο της ουσίας. (Ολομ. 866/2002, 197, 1255/2004).

Νομοθετήματα: Κ. Πολ. Δ. άρθρο 562, παρ. 2

π.Δ. 1225/1981, άρθρο 123

32 Αοριστία δικογράφου αιτήσεως αναιρέσεως. Αποτελέσματα.

Το δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να περιέχει, εκτός άλλων, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο το λόγο ή τους λόγους αναιρέσεως αλλά και να καθορίζονται σ' αυτό τα πραγματικά εκείνα περιστατικά τα οποία, κατά τον αναιρεσιώντα, στοιχειοθετούν την αποδιδόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση πλημμέλεια. Εάν το δικόγραφο δεν περιέχει τα στοιχεία αυτά, είναι άκυρο και ανεπίδεκτο δικαστικής εκτιμήσεως και η σχετική αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται, ως απαράδεκτη. Κατά συνέπεια, εφόσον το δικόγραφο της αναιρέσεως δεν περιέχει κανένο λόγο αναιρέσεως, αλλά μόνο εξιστόρηση πραγματικών περιστατικών με βάση τα οποία ο αναιρεσιώνων ζητεί την αποκατάσταση και τη συνταξιοδότησή του, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 του ν. 1543/1985 και 21 παρ. 5 του ν. 1813/1988, είναι άκυρο και πρέπει η αίτηση αυτή να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

(Ολομ. 746, 1285/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 31, 113, 115.

33 Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας με την ειδικότερη μορφή της αντιφατικής αιτιολογίας.

Απόφαση του ΙΙ Τμήματος με την οποία κρίθηκε ότι κρίσιμος χρόνος για τον καθορισμό του ποσοστού ανικανότητας του αναιρεσιώντος, είναι όχι αυτός της απολύσεως από την Υπηρεσία του, όπως είχε ήδη δεχθεί στη μείζονα σκέψη της προσβαλλόμενης, αλλά εκείνος του τραυματισμού του, χωρίς όμως και να αναφέρει το λόγο για τον οποίο, παρά τα όσα είχε δεχθεί προηγουμένως, διαφοροποίησε ακολούθως την κρίση του και απέρριψε την έφεση, είναι αναιρετέα για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας με την ειδικότερη μορφή της αντιφατικής αιτιολογίας.

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 115 παρ. γ'

π.δ.1041/79 , άρθρο 9 και 117 παρ. 1,2,3

34 Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως περί διορθώσεως της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.

Ο προβαλλόμενος με την αίτηση αναιρέσεως λόγος περί διορθώσεως, ως εσφαλμένου, του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, λόγω λογιστικού λάθους, απαραδέκτως προβάλλεται αφού αυτός είναι λόγος διορθώσεως και συνεπώς αρμόδιο για την διόρθωση τούτου (διατακτικού) είναι το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση (Ολ. 1297/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 87 παρ. 1.

35 Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Μη επίκληση προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων.

Το δικαστήριο υποχρεούται, προς σχηματισμό της δικανικής πεποιθήσεώς του, να λαμβάνει υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα (στα οποία περιλαμβάνονται και οι δικαστικές αποφάσεις) τα οποία οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν νομίμως προς απόδειξη των ασκούντων ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης ισχυρισμών των. Στην έννοια της παραβάσεως ουσιώδους τύπου της διαδικασίας εμπίπτει, μεταξύ άλλων, και η μη λήψη υπόψη αποδεικτικών μέσων που επικαλέσθηκε και προσκόμισε ο διάδικος και έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. (Ολομ. 1398/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 95, 96, 97, 115.

36 Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας αποτελεί μεταξύ άλλων, και η έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης με αναίρεση αποφάσεως. Έννοια της έλλειψης αιτιολογίας.

Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας υπάρχει και ο σχετικός λόγος αναιρέσεως ιδρύεται, πλὴν άλλων, και για έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αυτή ειδικότερα υπάρχει, όχι μόνο στην περίπτωση της πλήρους ελλείψεως ειδικής και επαρκούς εκθέσεως των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν το δικαστήριο της ουσίας στην αναιρεσιβαλλομένη, αλλά και όταν από το αιτιολογικό της αποφάσεως αυτής δεν προκύπτουν σαφώς τα αναγκαία, στην συγκεκριμένη περίπτωση, πραγματικά περιστατικά για να κριθεί αν συντρέχουν οι όροι

και προϋποθέσεις της νομικής θεμελιώσεως της επίδικης συνταξιοδοτικής αξιώσεως ή στην περίπτωση που το αποδεικτικό πόρισμα δεν διατυπώνεται μεν με βεβαιότητα , αλλά ενδοιαστικώς χωρίς να πληρούνται οι συνταγματικώς επιβαλλόμενες προϋποθέσεις περί ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας. (Ολομ. 1283/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 115 περ. β´

37 Απαράδεκτη η αίτηση αναιρέσεως που στρέφεται κατά συνταξιοδοτικών πράξεων του Γ.Λ.Κ.

Κατά τα άρθρα 47 παρ. 2 του π.δ. 774/80 και 109 του π.δ. 1225/1981, η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.) δικάζει επί αιτήσεων αναιρέσεως κατά οριστικών αποφάσεων των Τμημάτων του Δικαστηρίου τούτου, κατά δε το άρθρο 577 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., που έχει ανάλογη εφαρμογή και στις δίκες ενώπιον του Ε.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, αν δεν υπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις για το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως αυτή απορρίπτεται αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη. Επομένως η αίτηση αναιρέσεως κατά το μέρος που στρέφεται κατά συνταξιοδοτικών πράξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (Ολομ. 1781/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 47 παρ. 2

Π.δ. 1225/1981, άρθρα 109, 123

Κ.Πολ.Δ. 577,παρ 2

38 Αβάσιμος και απορριπτέος λόγος αναιρέσεως για κατάργηση της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου της ουσίας λόγω της κοινοποίησης του δικογράφου της εφέσεως στον Υπ. Οικονομικών πριν την κατάθεση στη Γραμματεία του ΙΙΙ Τμήματος. Προϋποθέσεις νομιμότητας.

Η κοινοποίηση στον Υπουργό Οικονομικών ως νόμιμο εκπρόσωπο του εφεσίβλητου Ελλην. Δημοσίου, του δικογράφου της εφέσεως πριν την κατάθεσή του στη Γραμματεία του ΙΙΙ Τμήματος του Ελ. Συνεδρίου είναι νόμιμη και παράγει τις έννομες

συνέπειες επιγενομένης της καταθέσεως του δικογράφου κοινοποίησης αντιγράφου τούτου, εφόσον πρόκειται για ταυτόσημο κατά το περιεχόμενό του με το κατατιθέμενο στη Γραμματεία του ΙΙΙ Τμήματος δικόγραφο. Εφόσον δε το αποδεικτικό επίδοσης της έφεσης στον Υπ. Οικονομικών κατατέθηκε στη Γραμματεία μέσα στην εξάμηνη προθεσμία του άρθρου 51 παρ. 1 π.δ. 774/80, η δίκη που ανοίχθηκε από την άσκηση αυτού του ενδίκου μέσου δεν έχει καταργηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 2 π.δ. 774/80, και ο σχετικός με αυτό το γεγονός προταθείς λόγος αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμος.(Ολομ. 92/2002).

Νομοθετήματα : π.δ. 774/1980 άρθρο 51 παρ. 1 , 2.

39 Αβάσιμος λόγος αναιρέσεως αναφερόμενος στη συμπλήρωση των αποδείξεων με προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της ουσίας.

Ο προβαλλόμενος από την αναιρεσείουσα θυγατέρα πολεμικού συνταξιούχου ισχυρισμός ότι το ΙΙΙ Τμήμα του Ελ. Συνεδρίου όφειλε με προδικαστική απόφασή του να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων περί της οικονομικής αδυναμίας της να επιστρέψει το καταλογισθέν εις βάρος της ποσό, απορρίπτεται ως αβάσιμος, διότι η συμπλήρωση των αποδείξεων με προδικαστική απόφαση απόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου της ουσίας, μη ελεγχόμενη από το αναιρετικό Δικαστήριο. (Ολομ. 1525/02).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981 άρθρα 25, 96 παρ. 1, 70 παρ. 1 και 2

40 Απορριπτέος ως αβάσιμος λόγος αναιρέσεως, αναφερόμενος στη μη έκδοση προδικαστικής απόφασης από το δικαστήριο της ουσίας για νομικό ζήτημα.

Κατά την ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου δίκη, αντικείμενο αποδείξεως είναι μόνο τα πραγματικά γεγονότα τα οποία ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Επομένως λόγος αναιρέσεως ο οποίος αναφέρεται στην παραβίαση των σχετικών με την αποδεικτική διαδικασία κανόνων με τη μη έκδοση προδικαστικής απόφασης από το

δικαστήριο της ουσίας για νομικό και όχι πραγματικό ζήτημα, απορρίπτεται ως αβάσιμος, διότι το ανίσχυρο των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2592/98 λόγω της αντίθεσής των σε υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις, αποτελεί νομικό και όχι πραγματικό ζήτημα και γι' αυτό δεν είναι αντικείμενο απόδειξης αλλά έργο του δικαστού που πρέπει για τη λύση του να καταφεύγει στη μελέτη νόμων. (Ολομ. 154/04). (Σχετ. Ολομ. 1674/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 25, 95 παρ. 1, 97 παρ. 1, 101.

ν. 2592/1998, άρθρο 4 παρ. 2

41 Παραδεκτή η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον της Ολομέλειας του Ελ. Συνεδρίου

η οποία στρέφεται κατά αποφάσεως του ΙΙ Τμήματος που εκδόθηκε σε συνταξιοδοτική υπόθεση δικαστικού λειτουργού που είχε καταστεί εκκρεμής πριν την 7- 8- 02, ημερομηνία ενάρξεως του ν. 3038/02.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3038/02 («Για την επίλυση των διαφορών του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος και άλλες διατάξεις»), στη δικαιοδοσία του ειδικού δικαστηρίου του άρθρου 99 του Συντάγματος (με διευρημένη σύνθεση) υπάγονται οι σχετικές με κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις των δικαστικών λειτουργών διαφορές (και εφόσον η επίλυση των οικείων νομικών ζητημάτων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων) που εισάγονται σ' αυτό με ένδικα βοηθήματα (εισαγωγικά δικόγραφα) τα οποία ασκήθηκαν μετά την έναρξη της ισχύος του ανωτέρω νόμου (7-8-2002). Οι σχετικές υποθέσεις που είχαν καταστεί εκκρεμείς μετά από άσκηση ένδικων βοηθημάτων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού εξακολουθούν να υπάγονται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων τούτων από τα οποία εκδικάζονται και τα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί επί των υποθέσεων αυτών. Επομένως η αίτηση αναίρεσης, η οποία στρέφεται κατά απόφασης του ΙΙ Τμήματος που εκδόθηκε σε συνταξιοδοτική υπόθεση δικαστικού λειτουργού που είχε καταστεί εκκρεμής πριν την 7-8-2002, παραδεκτώως εισάγεται ενώπιον της Ολομέλειας του Ελ. Συνεδρίου. (Ολομ. 1950/04). (Σχετ. Ολομ. 1712. 1713/04, 1686, 2204, 1685, 1683/04).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα άρθρα 88 παρ. 2, 99

ν./3038/2002, άρθρο 13

42 Αίτηση αναιρέσεως δικαστικού λειτουργού, κατά το μέρος που αναφέρεται

στο συνυπολογισμό της «πάγιας αποζημίωσης» στο συντάξιμο μισθό του για το χρονικό διάστημα από 1-1-2003 και εφεξής, είναι απαράδεκτη λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος.

Λόγος αναιρέσεως δικαστικού λειτουργού, με τον οποίο ζητεί το συνυπολογισμό της «πάγιας αποζημίωσης» στο συντάξιμο μισθό του για το χρονικό διάστημα από 1-1-2003 και εφεξής, απορρίπτεται ως απαράδεκτος λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος, δεδομένου ότι με τη διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3075/02, η «πάγια αποζημίωση» συμπεριελήφθη από 1-1-2003 στο συντάξιμο μισθό των δικαστικών λειτουργών, συνυπολογιζόμενη εφεξής για τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή της συντάξεώς του. (Ολομ. 1960/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1467, 575, 1464, 1465, 1744, 1291, 1280, 1282, 1288, 1264/04).

Νομοθετήματα: ν. 3075/2002, άρθρο 10

43 Αβάσιμος ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος κατά τον οποίο το άρθρο 66 παρ.

8 εδ. β΄ του π.δ. 166/00 (έναρξη οικονομικών αποτελεσμάτων των πράξεων ή αποφάσεων που εκδίδονται μετά από μεταβολή της νομολογίας του Ελ. Συνεδρίου) αντιβαίνει στο Σύνταγμα και σε διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος.

Ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος κατά τον οποίο η διάταξη του άρθρου 66 παρ. 8 εδαφ. β΄ του Συνταξιοδοτικού Κώδικα αντιβαίνει στις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 καθώς και εκείνη του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. είναι αβάσιμος, δεδομένου ότι ο συνταξιοδοτικός νομοθέτης περιέλαβε στο συνταξιοδοτικό σύστημα των πολιτικών υπαλλήλων και στρατιωτικών τη ρύθμιση της επανάκρισης περαιωμένων υποθέσεων κατόπιν αλλαγής της νομολογίας, για λόγους ισότητας και δικαιοσύνης, προς το σκοπό ομοιόμορφης αντιμετώπισης του ίδιου νομικού ζητήματος και προκειμένου να ανατραπούν για το μέλλον και μόνο τα δυσμενή έννομα αποτελέσματα οριστικής και απρόσβλητης συνταξιοδοτικής πράξης ή απόφασης, η οποία, για λόγους ασφαλείας και βεβαιότητας του δικαίου, εξακολουθεί να

ισχύει και να παράγει τις έννομες συνέπειές της μέχρι την επανεξέταση της οικείας συνταξιοδοτικής υποθέσεως, με συνέπεια η ως άνω διάταξη που αφορά στο χρόνο ενάρξεως των οικονομικών αποτελεσμάτων να μην ελέγχεται, όπως προαναφέρθηκε, ως ασύμβατη με το συνταγματικό καθεστώς ή άλλη διάταξη υπερνομοθετικής ισχύος. (Ολομ. 1960/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2900, άρθρο 66 παρ. 8 εδ. β´

Σύνταγμα άρθρα 87 παρ. 1, 88 παρ. 2

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α. , άρθρο 1

Επιδόσεις

44 Αυτοδίκαιη κατάργηση δίκης λόγω μη κοινοποίησεως ή λόγω εκπροθέσμου

κοινοποίησεως αντιγράφου ενδίκου μέσου στον Υπουργό Οικονομικών ή νομικό πρόσωπο ή ιδιώτη.

Καταργείται αυτοδικαίως η ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκη εφόσον αντίγραφο του δικογράφου της εφέσεως ή αναιρέσεως ή αιτήσεως αναθεωρήσεως ή αγωγής δεν κοινοποιήθηκε εντός έξι μηνών από της καταθέσεώς του στο Ελεγκτικό Συνέδριο στον αντίδικο Υπουργό Οικονομικών, νομικό ή φυσικό πρόσωπο, ή δεν κατατέθηκε το αποδεικτικό κοινοποίησεως στη Γραμματεία του Δικαστηρίου πριν την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, καθόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του π.δ. 774/1980 θεωρείται κατά πλάσμα του νόμου ότι ο διάδικος παραιτήθηκε από το ασκηθέν ένδικο μέσο. Η δικονομική χαρακτήρα διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003, η οποία αντικατέστησε τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 51 του π.δ. 774/1980 και όρισε ότι η εκπρόθεσμη κατάθεση στο Ελεγκτικό Συνέδριο του αποδεικτικού κοινοποίησεως συνεπάγεται το απαράδεκτο της συζήτησης, του ενδίκου μέσου, καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις, αλλά για τα δικονομικά συμβάντα, είτε υπό τη μορφή των πράξεων είτε υπό την μορφή των παραλείψεων που συντελούνται υπό την ισχύ της, αφού στερείται αναδρομικής δυνάμεως. (Ολομ. 22,91,193,305,415,1423/2002, 1283,2038, 2039, 2040, 2041/2003, 17/2004, II Τμ. 866, 868, 915, 924, 1287, 1292, 1455, 1457, 1874/2004, III Τμ. 219, 621, 655, 656, 1012, 1016, 1836, 2335/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 51 παρ. 1,2
ν. 3160/2003, άρθρο 58 παρ. 9

45 Κατάργηση δίκης.

Κατάργηση δίκης λόγω μη κοινοποίησης αντιγράφου της έφεσης στο εφεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο και μη κατάθεσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσα σε έξι μήνες από την περιέλευση του δικογράφου της έφεσης σε αυτό, του αποδεικτικού της ανωτέρω κοινοποίησης, διότι, κατά πλάσμα του νόμου, η εκκαλούσα θεωρείται ότι παραιτήθηκε από την έφεση που άσκησε. (Τμ. ΙΙ 105/2003) , (σχετ. Ολ. 2148/1991, Τμ. ΙΙ 546, 561/2002, 525/2001, 479/2000).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 51
π.δ.1225/1981, άρθρα 25 και 52

46 Απαράδεκτη η συζήτηση της ασκηθείσας έφεσης λόγω μη κατάθεσης του

αποδεικτικού κοινοποίησης εντός της προβλεπομένης από το άρθρο 51 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 προθεσμίας, μετά την ισχύ της διάταξης της παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003.

Εφόσον η παράλειψη της κατάθεσης αποδεικτικού κοινοποίησης της ασκηθείσας έφεσης εντός της προβλεπομένης από το άρθρο 51 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 προθεσμίας συντελέστηκε υπό την ισχύ της διάταξης της παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 2 του άρθρου 51 του π. δ/τος 774/1980, η συζήτηση της κρινόμενης έφεσης πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙΙ 624, 628, 657, 658, 1054/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980 , άρθρο 51 παρ. 1,2
Ν. 3160/2003, άρθρο 58 παρ. 9

47 Κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση της έφεσης, εφόσον δεν έχουν

νόμιμα

κλητευθεί όλοι εκείνοι για τους οποίους η εκδοθησόμενη απόφαση έχει συνέπειες.

Κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση της διαζευγμένης θυγατέρας πολιτικού συνταξιούχου κατά της πράξης που απέρριψε το αίτημά της για συνταξιοδότηση εφόσον δεν κλητεύθηκε καθόλου η αδελφή της εκκαλούσας, επίσης διαζευγμένη θυγατέρα, η οποία λαμβάνει ήδη τη σύνταξη του αποβιώσαντος πατρός της. (Τμ. ΙΙ 235/2002),(σχετ. 976/2002, 1098/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 8 παρ. 1, 48 , 52 παρ. 4, 65 παρ. 1,2.

48 Παράλειψη κλητεύσεως διαδίκου ή των κληρονόμων του κατά τη δικάσιμο ενδίκου μέσου. Συνέπειες.

Απαράδεκτη η συζήτηση της εφέσεως λόγω μη κλητεύσεως του απόντος κατά τη δικάσιμο γιού του θανόντος εκκαλούντος. Αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης για την ίδια δικάσιμο της προς τους λοιπούς νομίμους κληρονόμους.(Τμ. ΙΙΙ 1064/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 65 παρ. 1,2, 74, 75, 76.

49 Μη νόμιμη κλήτευση διαδίκου, εφόσον η επίδοση της κλήσης έγινε σε μη διορισθέντα αντίκλητο.

Η επίδοση κλήσεως προς συζήτηση σε δικηγόρο ο οποίος δεν είχε οριστεί αντίκλητος του εκκαλούντος σε αντικατάσταση του εκλιπόντος αντικλήτου δεν συνιστά νόμιμη κλήτευση. (Τμ. ΙΙΙ 1037/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 34, 43 παρ. 5 και 65

50 Απαράδεκτη η συζήτηση όταν δεν λαμβάνει χώρα νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση διαδίκου ο οποίος απουσιάζει κατά τη συζήτηση της υπόθεσης.

Σε περίπτωση απουσίας κάποιου από τους διαδίκους κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν αυτός κλητεύθηκε νομίμως και εμπροθέσμως και αν διαπιστώσει ότι δεν έλαβε χώρα νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση αυτού κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση, ορίζει νέα τακτή δικάσιμο και διατάσσει την εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο καθώς και τη νόμιμη κλήτευση των διαδίκων να παραστούν σ' αυτήν.

Πρίν από κάθε επίδοση το όργανο που την ενεργεί συντάσσει έκθεση, η οποία πρέπει να περιέχει μεταξύ άλλων, σαφή προσδιορισμό του προς τον η επίδοση προσώπου, ενώ, σε περίπτωση απουσίας ή άρνησης του προς τον η επίδοση να παραλάβει το έγγραφο, μνεία του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε αυτό και του τρόπου επίδοσης.

Η επίδοση στην εφεσίβλητη είναι μη νόμιμη, καθόσον το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται η ως άνω κλήση δεν ταυτίζεται με το πρόσωπο στο οποίο φέρεται ότι επιδόθηκε αυτή, χωρίς παράλληλα να γίνεται μνεία στην ως άνω έκθεση ότι η εφεσίβλητη δεν βρέθηκε στην κατοικία της με συνέπεια η κλήση να επιδοθεί σε άλλο πρόσωπο. Επομένως, εφόσον η εφεσίβλητη δεν κλητεύθηκε νόμιμα για να παραστεί στη συζήτηση της κρινόμενης έφεσης, ούτε εμφανίστηκε στο ακροατήριο κατά τη συζήτησή της, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της ένδικης έφεσης. (Τμ. ΙΙ 1230/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 33 παρ. 2, 44 παρ. 1, 65 παρ. 1,2

51 Απαράδεκτη η συζήτηση της έφεσης όταν δεν κλητεύεται νόμιμα διάδικος που

απουσιάζει. Όταν ο διάδικος δεν αναφέρει στο δικόγραφο της έφεσης την ακριβή διεύθυνση κατοικίας του, χωρίς παράλληλα να έχει ορίσει αντίκλητο, όλες οι προς αυτόν επιδόσεις δύναται να γίνονται προς τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Απαράδεκτη η συζήτηση της έφεσης δεδομένου ότι η κλήση προς συζήτηση, λαμβανομένου υπόψη ότι στο δικόγραφο της έφεσης δεν αναφέρεται η ακριβής διεύθυνση κατοικίας του εκκαλούντος, έπρεπε να επιδοθεί στο Γενικό Επίτροπο, η δε επιδοθείσα στον υπογράφοντα το δικόγραφο της έφεσης δικηγόρο δεν είναι νόμιμη, καθόσον αυτός δεν έχει οριστεί αντίκλητος ούτε του έχει χορηγηθεί μέχρι την επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης νόμιμη πληρεξουσιότητα από τον

απολειπόμενο εκκαλούντα. (Τμ. ΙΙ 395/2002, 598/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 31 παρ. 1, 32 παρ. 2, 65 παρ. 1,2

52 Άκυρη η επίδοση κλήσεως προς συζήτηση με θυροκόλληση ενώ είχε

διορισθεί με το δικόγραφο της ένδικης έφεσης αντίκλητος.

Εφόσον με το δικόγραφο της ασκούμενης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου έφεσης έχει διορισθεί αντίκλητος, το αρμόδιο για την επίδοση όργανο δεν επιτρέπεται, σε περίπτωση απουσίας του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, να επιδώσει δια θυροκολλήσεως το επιδοτέο έγγραφο, αλλά υποχρεούται να αναζητήσει το νόμιμο διορισμένο αντίκλητο και να διενεργήσει επίδοση και προς αυτόν. Διαφορετικά, η με θυροκόλληση γενόμενη επίδοση στο διάδικο είναι άκυρη (Ολομ. 1777/2003, Τμ.ΙΙ 1877/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981 άρθρα 38 παρ. 1,5, 43 παρ. 1, 4, 65 παρ. 1, 2.

53 Άκυρη η κλήτευση διαδίκου εφόσον η επίδοση της κλήσης έγινε με

θυροκόλληση χωρίς να βεβαιώνεται στην έκθεση επίδοσης η απουσία του παραλήπτη και των συνοίκων αυτού.

Η επίδοση κλήσης προς την απολειπομένη αναιρεσίβλητη για να παραστεί στη συζήτηση της ένδικης αναίρεσης είναι άκυρη εφόσον στην έκθεση επίδοσης δεν βεβαιώνεται η απουσία αυτής και των συνοίκων της και περαιτέρω η θυροκόλληση έγινε χωρίς την παρουσία μάρτυρα. Απαράδεκτη η συζήτηση της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως μετά των προσθέτων λόγων αυτής. (Ολομ. 1304/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 34 παρ.1, 44 παρ.1 και 2, 65 παρ.1 και 2,

54 Αποστολή του δικογράφου (εφέσεως) στο αρμόδιο Τμήμα του Ε.Σ. δια του

Ταχυδρομείου.

Το ένδικο μέσο της εφέσεως (που υποδηλώνει την αίτηση παροχής έννομης προστασίας) ασκείται βάσει των περιοριστικώς και αποκλειστικώς καθοριζομένων τρόπων που προβλέπει το άρθρο 52 του π.δ. 1225/1981. Επομένως άσκηση του ενδίκου μέσου της εφέσεως δι' αποστολής του δικογράφου στο Ε.Σ. δια του Ταχυδρομείου εφόσον δεν προβλέπεται από τα ανωτέρω ρητώς οριζόμενα, δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις και καθιστά τούτο απαράδεκτο κατ'αυτεπάγγελτη έρευνα του Δικαστηρίου. (Τμ. ΙΙ 842/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 52

Πληρεξουσιότητα

55 Μη νομιμοποίηση δικηγόρου υπογράφοντος το δικόγραφο αιτήσεως αναιρέσεως. Συνέπειες ως προς το παραδεκτό της αιτήσεως.

Το ένδικο μέσο της αίτησης αναιρέσεως που υπογράφεται από δικηγόρο, ως πληρεξούσιο του αναιρεσιόντος, απορρίπτεται, ως απαράδεκτο, λόγω ακυρότητας του δικογράφου, εφόσον αυτός δε νομιμοποιηθεί, ως πληρεξούσιος, μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, ήτοι με προφορική δήλωση του αναιρεσιόντος ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, καταχωριζόμενη στα πρακτικά ή με την προσκομιδή εγγράφου (διορισμού του ως πληρεξουσίου), δημοσίου ή ιδιωτικού, που να περιέχει βεβαίωση της γνησιότητας της υπογραφής του εντολέα από δημόσια αρχή. Η έλλειψη πληρεξουσιότητας εξετάζεται από το Δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως. (Ολομ. 1656/2004, Τμ. ΙΙ 1277, 1462, 1934, 1977/2004, Τμ. ΙΙΙ 1127, 2220/2004, σχετ. Ολ. 118, 377/2003)

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 17, 21, 22 και 117.

56 Παραδεκτό αγωγής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
Νομιμοποίηση

πληρεξουσίου δικηγόρου που υπογράφει το δικόγραφο.

Από τις διατάξεις των άρθρων 16, 17 παρ. 1, 2 και 4, 21 παρ. 1 και 2 και 22 του π.δ. 1225/1981, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως επί του ενδίκου βοηθήματος της αγωγής που ασκείται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνάγεται ότι το δικόγραφο της αγωγής που υπογράφεται από δικηγόρο ο οποίος δεν νομιμοποιήθηκε ως πληρεξούσιος μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο είναι άκυρο και η αγωγή απορρίπτεται, για το λόγο αυτό που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, ως απαράδεκτη. (Τμ. ΙΙ 1277/200, σχετ. 2220, 1977, 1931, 1462, 1127/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 16, 17 παρ. 1,2,4, 21 παρ. 1,2, 22.

Παρεμπίπτων έλεγχος

57 Μη επιτρεπτός ο παρεμπίπτων έλεγχος του κύρους της συνταξιοδοτικής πράξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την εκδίκαση ασκηθείσας ενώπιόν του αγωγής αποζημιώσεως του άρθρου 105 Εισ.Ν.Α.Κ.

Η άσκηση αγωγής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αντικείμενο την καταβολή αποζημιώσεως κατά το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ., κατά παράκαμψη όμως της περιγραφόμενης στο άρθρο 66 του Σ.Κ. διαδικασίας, δηλαδή χωρίς προηγουμένως να έχει αναγνωρισθεί η επικαλούμενη από τον ενάγοντα παρανομία της συνταξιοδοτικής πράξης ή απόφασης από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέσω της διαδικασίας της έφεσης, δεν είναι επιτρεπτή, με συνέπεια αυτή (αγωγή) να τυγχάνει απορριπτέα ως μη νόμιμη. Και τούτο διότι, η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 66 του Σ.Κ. απαγορεύει την παρεμπίπτουσα κρίση του κύρους της συνταξιοδοτικής πράξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο το πρώτον μετά την εκδίκαση ασκηθείσας ενώπιόν του αγωγής αποζημιώσεως. (Τμ. ΙΙ 284/03). (σχετ. Τμ. ΙΙ 1465, 1744, 1291, 1280, 1282, 1264, 1467, 575, 1464/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,5,6

Εισ. Ν.Α.Κ., άρθρο 105.

Παρέμβαση

58 Έλλειψη εννόμου συμφέροντος για άσκηση παρέμβασης.

Απαράδεκτη η παρέμβαση υπέρ του εφεισιβλήτου φωτογράφου του Σωματείου με την επωνυμία «Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας» λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος. Απόδοση του παραβόλου που κατέθεσε για την άσκησή της, αφού δεν προβλέπεται η καταβολή παραβόλου για την άσκηση παρέμβασης (Τμ. ΙΙ 37/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 56

π.δ. 1225/1981, άρθρα 14, 61

Δεδικασμένο

59 Το δεδικασμένο από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις εκτείνεται επί του κριθέντος ουσιαστικού ζητήματος.

Από τις διατάξεις των άρθρων 54, 91, 92, 93 και 94 του π.δ. 1225/1981 οι οποίες , ελλείπει ειδικότερων , εφαρμόζονται και επί αγωγής, συνάγεται ότι οι μη υποκείμενες σε ανακοπή οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο, το οποίο κωλύει την εκ νέου εξέταση του ήδη κριθέντος δικαιώματος και καθιστά απαράδεκτη τη σχετική αγωγή, εφόσον υφίσταται ταυτότητα διαδίκων και το δικαίωμα αυτό εξακολουθεί να βασίζεται στην ίδια ιστορική και νομική αιτία. (Τμ. ΙΙ 1734, 1940/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 54, 91-94.

60 Επανεξέταση από Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή . Δεν επιτρέπεται όταν το δικαίωμα του εκκαλούντος έχει κριθεί με δύναμη δεδικασμένου. Δεδικασμένο. Έννοια. Προϋποθέσεις.

Επανεξέταση σύμφωνα με το άρθρο 53 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων δεν επιτρέπεται όταν η ύπαρξη ή ανυπαρξία συνταξιοδοτικού δικαιώματος έχει κριθεί με δύναμη δεδικασμένου. Στην περίπτωση αυτή, από την, τυχόν εκδοθείσα κατόπιν επανεξετάσεως, νέα γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής δεν δημιουργείται νέο δικαίωμα του εξετασθέντος για συνταξιοδότηση , σύμφωνα με τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας , αφού η ιστορική και νομική βάση της

αξιώσεως που έχει ήδη κριθεί, δε μεταβάλλεται. (Τμ. ΙΙΙ 1017/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 53

Επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης

61 Επανεξέταση συνταξιοδοτικής υπόθεσης. Δεν επιτρέπεται όταν υπάρχει

δεδικασμένο από προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου.

Η επανεξέταση συνταξιοδοτικού αιτήματος από τη Διοίκηση και το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν επιτρέπεται, εφόσον το δικαίωμα τούτο έχει ήδη κριθεί με προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου και στο μεταξύ δεν έχει μεταβληθεί το νομικό καθεστώς που διέπει το δικαίωμα ή τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν τις προϋποθέσεις του.

Συνεπώς, εφόσον το δικαίωμα σε σύνταξη της αναιρεσείουσας, σύμφωνα με τις διατάξεις περί παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας, έχει κριθεί οριστικά και τελεσίδικα με απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν είναι κατά το νόμο επιτρεπτή η επανεξέτασή του και αν ακόμα εκδόθηκε, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 2 του νόμου 2125/1952 νέα γνωμάτευση, μετ' επανεξέταση του σχετικού φακέλου από την οικεία Α.Σ.Υ.Ε. (Ολομ. 121/2003, 575/1993, 801/1997).

62 Επανεξέταση συνταξιοδοτικού δικαιώματος άπορης άγαμης αδελφής στρατιωτικού συνταξιούχου που απεβίωσε άγαμος. Δημιουργία εννόμων συνεπειών από συνταξιοδοτική πράξη.

Κάθε πράξη κανονισμού σύνταξης εκδίδεται και επιφέρει έννομα αποτελέσματα μόνον υπέρ ή εις βάρος του ενδιαφερόμενου, ο οποίος ζήτησε την αναγνώριση του δικαιώματός του, τυχόν δε διαλαμβανόμενη σ' αυτή αναφορά ή κρίση για συνταξιοδοτικό δικαίωμα τρίτου, ακόμη και αν αυτός κατά τις ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις συντρέχει με τον αιτούντα στο κρινόμενο με την πράξη αυτή δικαίωμα του τελευταίου, ουδεμία έννομη συνέπεια συνεπάγεται υπέρ ή εις βάρος του (τρίτου), όταν δεν εξουσιοδότησε ειδικά τον αιτούντα να επιδιώξει την αναγνώριση και του δικού του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η διατυπωθείσα στο σώμα της συνταξιοδοτικής πράξης, που εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως της χήρας μητέρας της ως άπορης που συνετηρείτο κυρίως από το θανόντα γιό της, κρίση του Δ/ντού του Γ.Λ.Κ. ότι από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες της εκκαλούσας δεν προκύπτει απορία αυτής, η οποία αποτελεί προϋπόθεση χορήγησης σ'αυτή σύνταξης κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 1 περ. β'π.δ/τος 166/2000 , δε συνιστά (δεσμευτική) αρνητική κρίση του επίδικου συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Αναπέμπεται η υπόθεση στην αρμόδια Δ/ση του Γ.Λ.Κ. για να κριθεί η αίτηση της εκκαλούσας για κανονισμό σ'αυτήν στρατιωτικής από μεταβίβαση σύνταξης που ελάμβανε ο αποβιώσας αδελφός της, μετά τον έλεγχο σε πρώτο βαθμό της συνδρομής των προϋποθέσεων που προβλέπονται από τις ανωτέρω διατάξεις. (Τμ III1051/2004, σχετ. Ολ. 446, 1441/2001).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 32 παρ. 1 περ. β'

63 Διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος συνταξιούχου του Τ.Α.Κ.Ε. Προϋποθέσεις επανεξέτασης συνταξιοδοτικής της υπόθεσης που κρίθηκε με οριστική πράξη αρμοδίου συνταξιοδοτικού οργάνου του Γ.Λ.Κ.

Συνταξιοδοτικό δικαίωμα διαζευγμένης θυγατέρας αποβιώσαντος συνταξιούχου (πρώην ιερέα) του ΤΑΚΕ δε μπορεί να επανεξετασθεί εάν η πράξη του Γ.Λ.Κ. με την οποία κρίθηκε το ανωτέρω δικαίωμα, κατέστη οριστική λόγω παρόδου της προθεσμίας προσβολής της με ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατ'εξάιρεση είναι παραδεκτή η εκ νέου κρίση του ως άνω δικαιώματος εάν με νεότερη αίτησή της η διαζευγμένη θυγατέρα επικαλεστεί είτε επιγενόμενη μεταβολή της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου είτε επιγενόμενη μεταβολή του νομικού καθεστώτος που διέπει τη συνταξιοδοτική υπόθεση είτε νέα κρίσιμα έγγραφα, τα οποία όμως σε κάθε περίπτωση πρέπει, αφενός να προϋπάρχουν της έκδοσης της πράξης που έκρινε αρχικά το δικαίωμά της, αφετέρου να βεβαιώνουν γεγονότα που ανατρέχουν στον κρίσιμο χρόνο γέννησης του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος. Ως «νέα έγγραφα» , η επίκληση των οποίων στηρίζει κατά νόμο αίτηση εξετάσεως σε πρώτο βαθμό υποθέσεως για την οποία έχει ήδη εκδοθεί συνταξιοδοτική πράξη, θεωρούνται εκείνα από τα οποία προκύπτουν πραγματικά περιστατικά που ασκούν ουσιώδη επιρροή επί συνταξιοδοτικού δικαιώματος του αιτούντος υπό την έννοια ότι η έρευνά τους θα

οδηγούσε σε διαφορετικό αποτέλεσμα. (Ολ. 1710/2004, Τμ. ΙΙ 107/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1,5,6,7 και 8
ν. 2084/1992, άρθρο 21 παρ. 1,2,3 και 11

Συνταγματικότητα διατάξεων

64 Συνταγματική η αλλαγή αντικειμενικών κριτηρίων για κατάταξη σε Μισθολ.Κλιμάκια. Σύμφωνη με το Πρώτο Πρόσθετο Πρωτ. Ευρ. Σύμβασης για την προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η κατάταξη σε Μ.Κ. του ν. 2470/1997 τόσο των εν ενεργεία υπαλλήλων όσο και των συνταξιούχων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2592/98 ενεργείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, των ετών δημοσίας υπηρεσίας και της κατηγορίας στην οποία ανήκουν, ενώ η ύπαρξη διαφορετικών κατηγοριών υπαλλήλων, από την άποψη των τυπικών τους προσόντων, δικαιολογεί τη θεσμοθέτηση βάσει του κριτηρίου τούτου, διαφορετικού, κατά κατηγορία,, εισαγωγικού και καταληκτικού Μ.Κ. Συνεπώς, η για το μέλλον μεταβολή του συστήματος αυτού, ακόμη και με μείωση του ύψους των συνταξιοδοτικών παροχών, δεν αντιβαίνει στην συνταγματική αρχή της ισότητας ούτε προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών» (Ε.Σ.Δ.Α.) από τις οποίες καλύπτονται περιουσιακά δικαιώματα και δη απαιτήσεις που υφίστανται κατά το εθνικό δίκαιο και όχι μη υφιστάμενες κατ'αυτό (Ολομ. 126/2003, 199/2004).

Νομοθετήματα: ν. 2470/1997, άρθρο 3
ν. 2592/1998, άρθρο 4 παρ. 2
Σύνταγμα 1975, άρθρο 4
Πρώτο Πρόσθετο Πρωτ. Ευρ. Σύμβασης , άρθρο 1

65 Μη εφαρμογή Εθνικής διάταξης κατά το μέρος που έρχεται σε αντίθεση με διατάξεις του Κοινοτικού δικαίου.

Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2592/1998, κατά το μέρος που θεσπίζουν

αποκλειστική προθεσμία άσκησης αίτησης για μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από το Ελληνικό στο Κοινοτικό σύστημα συνταξιοδότησης, με βάση την οποία (προθεσμία) η αίτηση κρίνεται ως εκπρόθεσμη παρά την αντίθετη περί αυτού κρίση της αρμόδιας Δ/σης της Ευρωπ. Επιτροπής, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Υπηρεσιακής Κατάστασης της Ε.Ε. και των Γενικών αυτού εκτελεστικών διατάξεων, αντίκεινται στις υπερνομοθετικής ισχύος αυτές διατάξεις και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζονται. (Τμ. II 316/05).

Νομοθετήματα: Κανονισμός αρ. 259/1968 (Παράρτημα VIII), άρθρο 11 παρ. 2
ΓΕΔ 1/6/1969, άρθρο 1
ν.2592/1998, άρθρα 10-13
ν.2703/1999, άρθρο 5 παρ. 19

Διαδικασία ψηφίσεως συνταξιοδοτικού νόμου

66 Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 2683/1999 δεν επάγονται συνταξιοδοτικά αποτελέσματα. Μη τήρηση του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος.

Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 2683/1999 είναι ανίσχυρες ως αντισυνταγματικές και δεν παράγουν συνταξιοδοτικά αποτελέσματα, εφόσον περιέχονται σε νόμο διοικητικού περιεχομένου ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή χωρίς να έχει τηρηθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος διαδικασία, χωρίς δηλαδή προηγούμενη σχετική γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατά συνέπεια, δε μπορεί κατ'εφαρμογή αυτών των διατάξεων, να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος και να συνυπολογισθεί στο συνολικό χρόνο της πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, πρώην προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης που παραιτήθηκε από την υπηρεσία του εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της μη προαγωγής του, ο χρόνος (όχι περισσότερο από δύο έτη) που απαιτείται για τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής υπηρεσίας. (Τμ. II 2180/2003).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 73 παρ. 2.
ν. 2683/1999, άρθρο δεύτερο, παρ. 5

Αίτηση διορθώσεως

67 Αίτηση οίκοθεν διόρθωσης απόφασης του ΙΙ Τμήματος.

Αυτεπάγγελτη διόρθωση απόφασης, για να διατυπωθεί η αληθής δικαιοδοτική βούληση του Δικαστηρίου με τη διόρθωση σφαλμάτων, φραστικών ή αριθμητικών που προήλθαν προδήλως από παραδρομή ή ελλείψεις ή ανακρίβειες στο αιτιολογικό αυτής και έχουν ως αποτέλεσμα να μην αποδίδεται στο αιτιολογικό και στο διατακτικό της απόφασης η αληθής βούληση του Δικαστηρίου (ΙΙ Τμ. 2558/04).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 87 παρ. 1

68 Αυτεπάγγελτη διόρθωση απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Από τις διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 1, 88 παρ. 1 και 90 παρ. 1 και 2 του π.δ. 1225/1981, συνάγεται ότι το δικαστήριο μπορεί και αυτεπαγγέλτως να προβεί στη διόρθωση απόφασής του για να διορθωθούν γραφικά ή αριθμητικά λάθη που προήλθαν προδήλως από παραδρομή ή ελλείψεις ή ανακρίβειες στο αιτιολογικό αυτής με αποτέλεσμα να μην αποδίδεται σ' αυτό και στο διατακτικό της απόφασης η διατυπωθείσα βούληση του δικαστηρίου. (Τμ. ΙΙ 1274/2004, 1290/2004, 1460/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 87,88,89,90

69 Αίτηση ερμηνείας δικαστικής απόφασης. Προϋποθέσεις ερμηνείας.

Εφαρμοστέο από το Δικαστήριο ουσιαστικό δίκαιο.

Αβάσιμη αίτηση για ερμηνεία της 1561/2000 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεδομένου ότι από το περιεχόμενό της προκύπτει ότι αυτή είναι σαφής και δεν γεννά αμφιβολίες τόσο στο σκεπτικό όσο και στο διατακτικό της, αφού με αυτήν κανονίστηκε στον αιτούντα, πρώην δικαστικό λειτουργό, νέα (αυξημένη) σύνταξη, πληρωτέα από 1-10-1997, με προσδιορισμό του συντάξιμου μισθού του κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα. Οι συντάξεις του Δημοσίου, είτε αυτές έχουν κανονισθεί

από την οικεία υπηρεσία συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, είτε από το Ελεγκτικό Συνέδριο ύστερα από την άσκηση ενδίκων μέσων, προσαυξάνονται από τη Διοίκηση με τις εκάστοτε θεσπιζόμενες νόμιμες ποσοστιαίες αυξήσεις, χωρίς να απαιτείται να γίνεται ειδική μνεία γι' αυτό στην κανονιστική πράξη ή απόφαση, όπως αβάσιμα επικαλείται ο αιτών. Άλλωστε, οι επικαλούμενες απ' αυτόν νόμιμες ποσοστιαίες αυξήσεις της συντάξεώς του θεσπίστηκαν σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης (26-2-1998) και επομένως δεν ήταν δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο κρίσης του δικαστηρίου, αφού το τελευταίο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 4 του π.δ. 1225/1981, εφαρμόζει το νομοθετικό καθεστώς του χρόνου έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης. (Τμ. ΙΙ 35/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα, 49 παρ. 4, 87 παρ. 2, 88 παρ. 2.

Διακοπή – κατάργηση – συνέχιση δίκης

70 Διακοπή δίκης λόγω θανάτου του εφεσιβλήτου μετά την άσκηση της έφεσης. Ορισμός νέας δικασίμου. Κλήτευση κληρονόμων.

Έφεση Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού, με την οποία χορηγήθηκε τιμητική σύνταξη σε καλλιτέχνη (συγγραφέα). Διακοπή της δίκης λόγω θανάτου του εφεσιβλήτου μετά την άσκηση της έφεσης και ορισμός νέας δικασίμου για συζήτηση της υπόθεσης, στην οποία διατάσσεται η κλήτευση των κληρονόμων του αποβιώσαντος εφεσιβλήτου. (Τμ. ΙΙ 1225/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981 άρθρο 74 παρ. 1, 75 παρ. 1, 76 παρ. 1

71 Κατάργηση δίκης λόγω παραιτήσεως του Δημοσίου με δήλωση του νομικού του παραστάτη.

Το Δημόσιο ως διάδικος ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται να παραιτηθεί του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως μέχρι την έναρξη της πρώτης

επ' ακροατηρίου συζητήσεως, χωρίς, τη συναίνεση του ετέρου διαδίκου. Η παραίτηση μπορεί να γίνει και με δήλωση του νομικού παραστάτη του Δημοσίου, η οποία καταχωρίζεται στα Πρακτικά, αφού προηγουμένως για το ζήτημα αυτό έχει γνωμοδοτήσει θετικά η αρμόδια Τριμελής Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ν.Σ.Κ. με πρακτικό εγκριθέν από τον Υπουργό Οικονομικών. Η κατά τα ως άνω γενόμενη παραίτηση του Δημοσίου έχει ως συνέπεια την κατάργηση της δίκης. (Ολομ. 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 414/2002).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρα 77, 117

π.δ. 282/1996, άρθρα 4,5,6

72 Κατάργηση δίκης μετά από σχετική δήλωση διαδίκου ή των κληρονόμων

αυτού περί παραιτήσεως από δικόγραφο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος.

Καταργείται η δίκη εφόσον η ενάγουσα δια δηλώσεως που έγινε κατά την πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση και καταχωρήθηκε στα Πρακτικά παραιτήθηκε του δικογράφου της αγωγής ενώ το Δημόσιο που παραστάθηκε νόμιμα συμφώνησε με τη δήλωση παραιτήσεως. (Τμ. II 185, 1935/2004, Τμ. III 643, 775, 1024, 1033, 2085, 2326, 2327/2004, σχετ. Τμ. II 350/2003).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 77

73 Κατάργηση δίκης δια καταθέσεως νεότερου δικογράφου ή δηλώσεως πριν

από τη συζήτηση στο ακροατήριο, περί παραιτήσεως από το δικόγραφο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος.

Νομίμως παραιτείται ο εκκαλών, δια νεότερου δικογράφου εφέσεως, από δικόγραφο έφεσης που έχει προηγουμένως ασκηθεί και δεν έχει συζητηθεί στο ακροατήριο, υπό την προϋπόθεση της κοινοποίησεως του νεότερου δικογράφου στο αντίδικο Δημόσιο, η δε δίκη που ανοίχθηκε με την άσκηση της πρώτης έφεσης καταργείται αυτοδικαίως από την ημερομηνία κατάθεσης του νεότερου αυτού δικογράφου. (Τμ. III 597, 1060, 2182/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 77

74 Κατάργηση δίκης.

Κατάργηση δίκης λόγω μη κατάθεσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσα σε έξι μήνες από την περιέλευση του δικογράφου της έφεσης σε αυτό, του αποδεικτικού κοινοποίησης του αντιγράφου της έφεσης στο εφεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο, διότι κατά πλάσμα του Νόμου, ο εκκαλών θεωρείται ότι παραιτήθηκε από την έφεση που άσκησε (σχετ. Ολ. 2148/1991, Τμ. ΙΙ 479/2000, 525/2001). Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται ούτε στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος ούτε στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (σχετ. Ολ. 2339/1998, 190/2000). (Τμ. ΙΙ 45/2003, 853/2002, Τμ. ΙΙΙ 666, 767, 1621, 1622, 1623/2004).

Νομοθετήματα: Σύνταγμα, άρθρο 20 παρ. 1

ΕΣΔΑ, άρθρο 6 παρ. 1

π.δ. 774/1980, άρθρο 51

π.δ. 1225/1981, άρθρο 25, 52 και 56

75 Ανακοπή-Κατάργηση δίκης λόγω παραίτησης.

Οι διατάξεις περί παραιτήσεως από το δικόγραφο της έφεσης εφαρμόζονται αναλόγως και επί παραιτήσεως του ανακόπτοντος από το δικόγραφο του ενδίκου βοηθήματος της ανακοπής.

Κατάργηση της δίκης λόγω παραίτησης του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου στο ακροατήριο από το δικόγραφο της ανακοπής.

Σε περίπτωση παραίτησης κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η κατάργηση της δίκης απαγγέλεται με δικαστική απόφαση. (τμ. ΙΙ 106/2003, 428, 1286, 1740/2004).

Κατάργηση δίκης λόγω παραίτησης του Δημοσίου από δικόγραφο αναστολής της επισπευδομένης σε βάρος του αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι εκδόσεως της οριστικής απόφασης επί ασκηθείσας ανακοπής του. (Τμ. ΙΙ 1739/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 1225/1981, άρθρο 52, 77, 83 παρ. 1 και 123

Κ.Πολ.Δ. άρθρο 294, 299, 933

76 Κατάργηση δίκης επί αγωγής ασκηθείσας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

λόγω μη κοινοποίησης του δικογράφου στο αντίδικο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το άρθρο 51 π.δ. 774/80.

Η διάταξη του άρθρου 51 π.δ. 774/1980, εφαρμόζεται αναλογικά και επί του ενδίκου βοηθήματος της αγωγής που ασκείται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εάν η παράλειψη εμπρόθεσμης κατάθεσης στη γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου του αποδεικτικού επίδοσης του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης συντελέσθηκε πριν από την ισχύ του ν. 3160/2003, η συνέπεια της παραλείψεως, δηλαδή η έκτοτε αυτοδίκαια επελθούσα κατάργηση της δίκης δεν ανατρέπεται από τη μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 58 παρ. 9 του ν. 3160/2003. (Τμ. ΙΙ 924/2004).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/80, άρθρο 51

ν. 3160/2003, άρθρο 58 παρ. 9

77 Βίαιη διακοπή και επανάληψη δίκης. Πρώην δικαστική λειτουργός. Εκτίμηση

αίτησης ως ένστασης. Αρμοδιότητα συνταξιοδοτικών οργάνων.

Αναρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, καθόσον η αίτηση, επί της οποίας αυτή εκδόθηκε, ενόψει του περιεχομένου της έχει χαρακτήρα ένστασης κατά της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης της εκκαλούσας και επομένως αρμόδιο ν'αποφανθεί επ'αυτής όργανο ήταν η επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων και όχι ο διευθυντής της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Δέχεται την έφεση. Ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη και παραπέμπει στην Ε.Ε.Π.Κ.Σ. (Τμ. ΙΙ 40/2003, σχ. 53/03, 65/03).

Νομοθετήματα: π.δ. 166/2000, άρθρο 66 παρ. 1

π.δ. 1225/1981, άρθρο 49, 76 παρ. 1

78 Η δίκη ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου θεωρείται καταργημένη κατά το μέρος που

αφορά χρονικό διάστημα κατά το οποίο ικανοποιήθηκε η αξίωση της ενάγουσας.

Μετά την έκδοση της οικ. 2/3013/0022/20-1-2004 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ικανοποιήθηκε η αξίωση των συνταξιούχων του Δημοσίου για καταβολή της οφειλόμενης σε αυτούς οικογενειακής παροχής (που δεν τους καταβαλλόταν λόγω καταβολής αυτής στο σύζυγό τους, υπάλληλο ή συνταξιούχο του Δημοσίου) για το ρυθμιζόμενο με την απόφαση αυτή χρονικό διάστημα, ήτοι από 1-3-2001 μέχρι 30-6-2002. Επομένως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 26 του ν. 3205/2003, δίκη ενώπιον του Ελ. Συν. , κατά το μέρος που αφορά το εν λόγω χρονικό διάστημα (1-3-2001 έως 30-6-2002), ως εκκρεμής κατά την έννοια του άρθρου αυτού, θεωρείται καταργημένη. (Τμ. ΙΙ 1414/04), (σχετ. Τμ. ΙΙ 1158, 1139, 1278, 1082, 914, 877/04, Τμ. ΙΙΙ 2042/04).

Νομοθετήματα: ν. 3205/03 άρθρο 26

79 Καταργημένη η δίκη ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου κατά το μέρος που αφορά

αίτημα συνταξιούχου του Δημοσίου για καταβολή της οικογενειακής παροχής για το χρονικό διάστημα από 1/3/01 έως 30/6/02.

Μετά την έκδοση της κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 26 του ν. 3205/03, οικ. 2/3013/0022/20-1-2004 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ικανοποιήθηκε η αξίωση των συνταξιούχων του Δημοσίου για καταβολή της οφειλόμενης σε αυτούς οικογενειακής παροχής για το ρυθμιζόμενο με την απόφαση αυτή χρονικό διάστημα, ήτοι από 1/3/2001 μέχρι 30/6/2002, και η ενώπιον του Ελ. Συνεδρίου δίκη κατά το μέρος που αφορά το διάστημα αυτό ως εκκρεμής, σύμφωνα με τ'ανωτέρω, θεωρείται καταργημένη. (Τμ. ΙΙ 918/04). (Σχετ. Τμ. ΙΙ 1281, 922, 923, 1415/04).

Νομοθετήματα: ν. 3205/03, άρθρο 26

ν.2470/97, άρθρο 12

οικ. 2/3013/0022/20-1-04 απόφ.Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών

80 Κατάργηση δίκης επί εφέσεως, λόγω μη κοινοποίησης του δικογράφου στο

αντίδικο Ελληνικό Δημόσιο.

Εάν εντός 6 μηνών από την κατάθεση της έφεσης στη Γραμματεία του Ελ.

Συνεδρίου δεν κοινοποιηθεί στο αντίδικο Ελληνικό Δημόσιο και δεν κατατεθεί το οικείο αποδεικτικό κοινοποίησης αντιγράφου της κατατεθείσας έφεσης στη Γραμματεία του Ελ. Συν. θεωρείται ότι ο εκκαλών παραιτήθηκε από το ένδικο μέσο που άσκησε και καταργείται η δίκη.

Εάν η παράλειψη εμπρόθεσμης κατάθεσης στη Γραμματεία του Ελ. Συν. του αποδεικτικού κοινοποίησης αντιγράφου της έφεσης συντελέστηκε πριν τη ισχύ του ν. 3160/2003, η συνέπεια της παράλειψης, δηλαδή η έκτοτε αυτοδίκαια επελθούσα κατάργηση της δίκης, δεν ανατρέπεται από τη μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 58 παρ. 9 του ν. 3160/2003. (Τμ. ΙΙ 79/2005).

Νομοθετήματα: ν. 3160/2003, άρθρο 58 παρ. 9

π.δ. 774/1980, άρθρο 51 παρ. 1, 2

81 Κατάργηση δίκης λόγω παραίτησης από το δικόγραφο της αγωγής.

Επιστροφή παραβόλου στους ενάγοντες.

Στην περίπτωση κατάργησης δίκης εφόσον κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση παραιτηθεί ο διάδικος από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς να αντιλέξει ο αντίδικος και η υπόθεση συζητηθεί η κατάργηση της δίκης απαγγέλεται με τη δικαστική απόφαση. Το δε παράβολο που κατατέθηκε για την άσκηση της αγωγής επιστρέφεται στους ενάγοντες εφόσον δεν έγινε χρήση αυτού. (Τμ. ΙΙ 519/2005).

Νομοθετήματα: π.δ. 774/1980, άρθρο 56, 59

π.δ. 1225/1981, άρθρα 74, 75, 76, 77

Επανάληψη διαδικασίας έκδοσης απόφασης Ε.Σ.

82 Επανάληψη διαδικασίας έκδοσης απόφασης Ε.Σ.

Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που δεν εμπίπτει σε μία από τις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις στα άρθρα 48 και 50 ν. 346/1976 «περί του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», δε μπορεί να ανατραπεί μετά από αίτηση επανάληψης της διαδικασίας έκδοσής της και η αίτηση που τυχόν ασκείται κατ'αυτής είναι απαράδεκτη.

Συνεπώς δε συντρέχει νόμιμος λόγος επανάληψης της διαδικασίας έκδοσης της 805/1997 αποφάσεως της Ολομελείας του Ε.Σ. με την οποία κρίθηκε ότι η αιτούσα δε δικαιούται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 6 του ν. 1505/1984, να λαμβάνει με τη σύνταξή της το οικογενειακό επίδομα, αφού αυτό χορηγείτο στο σύζυγό της δικηγόρο του Δημοσίου, και τούτο διότι το ζήτημα της συνταγματικότητας των ως άνω διατάξεων ανέκυψε το πρώτον με την έκδοση της 2944/2000, αντίθετης απόφασης του Συμβουλίου Επικρατείας με την οποία και παραπέμφθηκε στο Ανώτατο ειδικό Δικαστήριο, το οποίο με την 3/2001 απόφασή του ήρε την αμφισβήτηση που ανέκυψε ως προς το ζήτημα αυτό μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Συμβουλίου Επικρατείας, πλήν όμως δεν προέδωσε στην απόφαση αυτή αναδρομική ισχύ που να εκτείνεται στο χρόνο έκδοσης εκείνης του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (Ολ. 865/2002).

Νομοθετήματα: ν. 346/1976, άρθρο 48,50